

ตอบปัญหาทางจิตใจ

เล่ม ๘

เรียบเรียงจากการตอบปัญหาธรรมของท่านพระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต
วัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี

ทำไมต้องทำบุญตักบาตร
ทำไมต้องฟังเทศน์ฟังธรรม
ทำไมต้องรักษาศีล
ทำไมต้องปฏิบัติธรรม
ทำไมต้องนั่งสมาธิ
ทำไมต้องเจริญปัญญา

ทุกคำถามเหล่านี้
หนังสือเล่มนี้มีคำตอบ

ปัญหาต่างๆ ไม่มีวันจบสิ้น

ตราบใดที่เรายังคงเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏสงสารแห่งนี้

คำนำ

เมื่อเราเกิดมา เราพบว่ามีปัญหามากมายอยู่รอบตัวเรา คำตอบอยู่ที่ว่าเราใช้ยารักษาโรคแก้ปัญหามิได้ตรงกับโรค ท่านอาจารย์สุชาติได้เคยกล่าวว่า

“ทำไมเราต้องทำบุญตักบาตร ทำไมเราต้องรักษาศีล ทำไมต้องปฏิบัติธรรม ต้องนั่งสมาธิ ต้องเจริญปัญญา ต้องฟังเทศน์ฟังธรรม ก็เป็นเหมือนกับทำไมเราต้องรับประทานอาหาร ทำไมต้องมีเสื้อผ้าไว้สวมใส่ ทำไมต้องมีบ้านไว้อยู่ และทำไมต้องมียารักษาโรค เพราะว่าชีวิตของเรานั้นมีสองส่วน คือร่างกายและจิตใจนั่นเอง”

ท่านอาจารย์ได้ป้อนยารักษาโรค “ทำไม” ทุกๆ วัน แต่ “ใจ” ของเรา ปฏิเสธยาของท่าน ปัญหาหัวใจจึงยังคงมีต่อไปและต่อไป แต่อย่างน้อยวันหนึ่งเราจะนึกคิดได้ว่า ถ้าเรายอมกินยาของท่าน ปัญหาใจจะเบาบางลง

อีกประการหนึ่ง คณะศิษย์ได้รวบรวมจดหมายของเด็กน้อยที่มีมาถึงหลวงตาของเขาไว้ด้วย จากสำนวนการเขียนจดหมายของเด็กน้อย ทำให้เห็นความเป็นธรรมชาติในตัวเขา เห็นศรัทธาของเขาที่มีต่อหลวงตา เข้าใจว่าเขาสามารถหาที่พึ่งได้อย่างชาญฉลาด การรวบรวมจดหมายของเขาเพื่อว่าวันหน้า เมื่อใบไม้อ่อนเยาว์เหล่านี้เติบโตเป็นใบแก่แข็งแรง เขาก็รำลึกได้ว่าอะไรคือเครื่องยาใจของเขาในวันวาน

คณะศิษย์

สารบัญ

1

ตอบปัญหาคาใจ เล่ม ๘

๑	ความเข้าใจเรื่องศาสนา	๒
๒	พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์	๑๗
๓	การอธิษฐานและการสวดมนต์	๖๓
๔	เรื่องของกรรม	๘๔
๕	บาป บุญ คุณ โทษ	๙๕
๖	การทำบุญที่ถูกต้อง	๑๓๕
๗	ทุก (ข์) ปัญหา ต้องแก้ที่ใจเรา	๑๘๗
๘	แนวทางสำหรับผู้สนใจปฏิบัติธรรม	๑๙๙
๙	ตอบปัญหาข้อสงสัยของเด็กน้อย	๒๒๐
๑๐	Think Good, Speak Good, Do Good	๒๓๐

จดหมายเด็กน้อยที่เขียนถึงหลวงตาสุชาติ อภิชาโต

ผู้หาความสุขเจอ

พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

ชีวิตของเรามันไปเองนะ มันไม่มีใครสอน พ่อแม่ก็สอนเราไม่ได้ทางนี้ เพื่อนฝูงครูบาอาจารย์ที่เรียนในมหาวิทยาลัยใครเขาก็สอนเราทางนี้ไม่ได้ มันหาของมันเอง มันไปของมันเอง เหตุผลที่ออกบวช ไม่ได้ เพราะอกหักหรืออก ไม่เคยมีแฟน ไม่เคยสูญเสียอะไร พ่อแม่ก็อยู่ ถ้าจะอกหักก็ไม่ต้องอกหักตรงไหน จะเสียใจก็ไม่ต้องเสียใจตรงไหน ถ้าจะถามว่าทุกข์หรือเปล่า ทุกข์อะไร เพราะมันไม่สุข เพราะสุขที่มีอยู่ มันไม่ถาวร มันสนุกเฮฮาปาร์ตี้เดี๋ยวมันก็หมดแล้ว หมดแล้วมันก็เศร้าสร้อยหงอยเหงาอีกแล้ว ต้องเฮฮา กันใหม่ มันก็เป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ มันถึงเบื่อใจ เอ มันไม่มีอะไรที่มันดีกว่านี้หรือ แต่พอได้หนังสือธรรมะเล่มแรกนี้มา มันไปเลย ติดใจเลย ก็พบว่ามันมีความสุขได้ฝึกนั่งสมาธิ ถึงรู้ว่า อ้อ นี่ของจริง มีแล้วเราสบายใจ เราไม่ต้องพึ่งใคร เงินไม่มีก็ได้ แต่เฮฮาปาร์ตี้มันต้องมีเงินใช้ใหม่ พอได้ (สมาธิ) คราวนี้ก็ติดใจ อยากจะได้มากๆ อยากจะได้ทั้งวันทั้งคืน

มันก็ต้องปฏิบัติทั้งวันทั้งคืน ก็เลยต้องลาออกจากงาน ปฏิบัติอยู่ปีหนึ่ง ไม่ทำงาน ตัดทางโลกไปทุกอย่าง อยู่เหมือนพระอยู่ปีหนึ่ง

สมัยที่ปฏิบัติอยู่คนเดียวนี้ วันหนึ่งใช้เงินแค่ ๕ บาท ไข่ซื้อข้าวก็อยู่ได้แล้ว กินข้าวมือเดียว ข้าว ๒ จาน ข้าวจานก้วยเตี๋ยซาม เงิน ๕ บาท สมัยนั้นก็ซื้อก้วยเตี๋ยได้ซาม ซามละ ๒ บาท ข้าวจานละ ๓ บาท พวกข้าวมันไก่มี ๕ บาท ก็อยู่ได้วันหนึ่งแล้ว อาตมาตั้งแต่สมัยที่ยังไม่ได้ปฏิบัติธรรม ก็ไม่ได้สนใจกับเรื่องอาหารการกิน อะไรก็ได้ ก็เลือกอาหารที่ชอบบ้างถ้ามีให้เลือก แต่ไม่ต้องเป็นร้านเชลล์ชวนชิม ส่วนใหญ่ชอบกินก้วยเตี๋ยข้างถนน กินให้อิ่มก็ใช้ได้แล้ว

เคยเจอพวกฝรั่งที่ชอบอยู่แบบขำเหมา พวกนี้มีเงินแต่อยากจะประหยัด อยากจะอยู่อยากจะเที่ยวนานๆ เชื้อใหม่ เขาซื้อข้าวแกงกินกัน กินข้าวแกงข้างถนนจานละ ๒ บาท ๓ บาท เมื่อก่อนเรากลับมาจากเมืองนอกใหม่ๆ ยังต้องไปกินร้านอาหารที่ติดแอร์ มีคนเสิร์ฟ พอเห็นเขาทำแบบนี้ เราก็บอกตัวเราว่าต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตเราแล้ว เพราะเงินก็มีเหลือน้อย แล้วก็อยากจะให้อยู่ไปได้นานๆ เพราะไม่อยากจะไปทำงาน อยู่เฉยๆ สบายกว่า ก็เลยประหยัดดีกว่า ยอมกินของถูกๆ แต่ไม่ต้องเป็นลูกจ้าง ไปให้เจ้านายคอยด่าคอยสั่ง ต้องตื่นแต่เช้าไปทำงาน ไปเบียดบนรถเมล์ กว่าจะได้เงินมาไม่กี่สตางค์ ไม่มีความเป็นอิสระ เรารักความ

เป็นอิสระ จึงยอมลำบาก ยอมอด ไม่ค่อยอยากจะรับคำสั่งจากใคร โดยเฉพาะจากคนที่โง่กว่าเราแต่สั่งเราได้เพราะเขารวยกว่าเรา

ตอนนั้นที่ปฏิบัติก็มีเงินจกรมบ้าง นั่งสมาธิบ้าง อ่านหนังสือธรรมะบ้าง กวาดบ้านถูบ้านบ้าง ทำอะไรจิปาตะเจริญสติไป ก็มีความสุขดี ไม่วุ่นวาย แต่ก็มีทุกข์ด้วยไม่ใช่ไม่มี เวลาเพลอเวลากิเลสออกฤทธิ์ มันก็เซ็งเหมือนกัน มันก็อะไรเหมือนกัน บางที่มันก็ออกไปข้างนอกบ้าง แต่มันไม่ได้ไปเที่ยว ไปเปลี่ยนบรรยากาศ ออกไปอยู่แถวชายทะเลบ้าง ตอนนั้นพักอยู่ที่นาเกลือที่ตลาดใหม่ อยู่ชอยข้างไปรษณีย์ บางที่อยู่บ้านก็อึดอัด อยากออกไปข้างนอก บางทีก็ไปแช่น้ำอาบน้ำทะเล ไปนั่งสมาธิกลางแดด อยู่ชายทะเล ทำไปอย่างนี้ แต่ไม่ไปหาความสุขทางตาหูจมูกลิ้นกาย เปลี่ยนที่บ้าง ครั้งหนึ่งก็เคยไปนอนที่เกาะล้านเลย ไปก็กะจะอดเอาส้มไปโลหนึ่งแล้วเอาจก๊วยไปด้วย อยากจะไปหาที่เจียบบๆ อยู่

พอปฏิบัติมาได้ปีหนึ่ง เงินที่เก็บจากทำงานก็หมด เงินหมดก็ต้องถามตัวเองว่าแล้วจะอย่างไรต่อ ถ้าจะอยู่แบบนี้ต่อไปมันต้องออกไปทำงาน ต้องไปหาเงินมาจ่ายค่าน้ำค่าไฟค่าอาหาร แต่ค่าบ้านไม่ต้องเสียค่าเช่า แต่ถ้าไปทำงานมันก็ไม่ได้ปฏิบัติแบบนี้ มันก็เลยมีทางเลือก ๒ ทาง ถ้ายังอยากปฏิบัติอยู่มันก็ต้องบวชเท่านั้นเอง บวชเพราะอยากปฏิบัติต่อ อยากจะปฏิบัติให้เต็มที่ทั้งวันทั้งคืนตั้งแต่ตื่นจนหลับ ปฏิบัติ

อย่างเดียว แต่ตอนต้นก็ไม่แน่ใจ ไม่กล้า ไม่รู้ว่าบวชแล้วจะสึกหรือเปล่านั้น
ก็เลยยังไม่กล้าบวช ถึงต้องลองปฏิบัติไปก่อน ทดสอบจิตใจไปก่อน
ปิดประตู ปิดทางออกของกิเลสทวารทั้ง ๕ ก่อน ตา หู จมูก ลิ้น กาย
ไม่ไปดูไปฟัง ไม่ไปเที่ยวไปกินไปดื่มไปเล่น ทำไปจนกระทั่งรู้สึกว่
เออ เราพอจะอยู่เป็นพระได้แล้ว ถ้าบวชก็ไม่คิดอยากจะสึกแล้ว
เลยตัดสินใจอย่างนั้น

ที่นี่จะบวชที่ไหนดี เพราะวัดแถวบ้านมันก็ไม่มีใครปฏิบัติ มีแต่งานสวด
งานศพ งานอะไรต่างๆ มีคนเขาแนะนำว่าให้ไปวัดช่องลมที่อยู่ใกล้บ้าน
เป็นวัดที่มีความเคร่งครัดในพระวินัย มีการศึกษาปริยัติธรรม และ
โชคดีว่าเจ้าอาวาสเพิ่งไปกราบพระทางสายหลวงปู่มั่นมาทางภาค
อีสาน ไปกราบหลวงปู่ฝั้น ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ท่านไปเห็นวัดป่า ท่าน
ก็มีศรัทธา ท่านก็กลับมาทำเป็นวัดป่า ท่านมีที่ๆ ชาวบ้านถวายให้เป็น
สวน ท่านเลยไปปลูกกระต๊อบให้พระอยู่ วันไหนที่ท่านไม่มีภารกิจที่วัด
ตัวท่านก็ไปอยู่ ไปปลีกวิเวก

ดังนั้นเราก็เลยไปติดต่อกับท่านเจ้าอาวาส คือพระครูบัวเกตู (หลวงปู่
บัวเกตู ปทุมสิโร) ไปเล่าว่าเราได้ปฏิบัติได้ศึกษามาอยู่ปีหนึ่งแล้ว
อยากจะบวชเพื่อปฏิบัติ ไม่อยากที่จะต้องมาเรียนมาสวดมาทำพิธีอะไร
ต่างๆ ท่านบอกว่า ถ้าบวชกับท่าน ต้องอยู่กับท่านอย่างน้อย ๕ พรรษา

ตามหลักพระวินัย ไปไหนไม่ได้ ก็ต้องอยู่ที่วัดท่าน และท่านก็บอกว่า วัดนี้ไม่มีปฏิบัติ มีแต่ปริยัติคือการเรียน เรียนแล้วก็มีกิจกรรมกิจนิมนต์ ต่างๆ งานศพ งานสวดอะไรต่างๆ มีการฉันเพล ถ้าอยากจะปฏิบัติ ก็ต้องไปทางภาคอีสานไปหาพระสายหลวงปู่มั่น ตอนนั้นเป็นครั้งแรก ที่เราได้รู้จักชื่อหลวงปู่มั่น เพราะตอนที่เรปฏิบัติ เราไม่ได้ใช้หนังสือ ของไทย เราได้หนังสือมาจากศรีลังกา เป็นหนังสือที่เขาคัดมาจาก พระไตรปิฎก สติปัฏฐาน ๔ เป็นพระสูตรของพระพุทธเจ้า ตอนนั้น มีพระพุทธเจ้าเป็นอาจารย์

เจ้าอาวาสท่านบอกว่า ถ้าอยากบวชแล้วปฏิบัติ ต้องไปบวชที่วัดบวรฯ กับสมเด็จพระญาณสังวรฯ ท่านเมตตารับบวช เพราะมีชาวต่างประเทศ ที่ไปบวชที่วัดบวรฯ จากนั้นก็ขออนุญาตท่านไปศึกษากับครูบาอาจารย์ ที่เป็นสายหลวงปู่มั่นทางภาคอีสาน สมัยนั้นก็มีหลวงปู่ขาว หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่เทสก์ หลวงตามหาบัว หลวงปู่ชา เราเลยต้องไปวัดบวรฯ ไปขออนุญาตบวช สมเด็จพระญาณสังวรฯ ท่านก็เมตตาบวชให้ ได้บวชที่นั่น บวชกับสมเด็จพระญาณสังวรฯ สมเด็จพระสังฆราช

ตอนที่อยู่วัดบวรฯ ก็เจอพระชาวต่างประเทศ เขาก็แนะนำให้ไปวัดป่า บ้านตาตของหลวงตามหาบัว บอกว่าวัดนี้ดีมาก เคร่งมาก ปฏิบัติ อย่างเดียว ก็เลยเขียนจดหมายไปขออนุญาต เขียนไปหาพระชาว

ต่างประเทศที่อยู่ที่นั่น ท่านก็ไปกราบขอหลวงตาให้ หลวงตาอนุญาตให้ขึ้นไปได้ แต่ให้ไปอยู่ชั่วคราว ท่านไม่รับถาวร

หลังจากที่เราห่มจีวรเป็น บิณฑบาตเป็น ดูแลรัฐบริขารเป็น บวชได้ ๖ สัปดาห์แล้ว ก็ขออนุญาตสมเด็จพระเจ้า ไปศึกษาอยู่กับหลวงตามหาบัว ท่านก็อนุญาต ตอนที่ขออนุญาตต้องบอกก่อนว่าจะไปอยู่กับใคร ไม่ใช่จะขอแสวงหาตามประสีประสา อย่างนี้ไปไม่ได้ เดี่ยวไปอยู่กับใครก็ไม่มีรู้ เกิดไปอยู่กับอาจารย์ที่คิดผิด มีมิจฉาทิฐิ เดี่ยวจะสอนให้เห็นผิด ทำให้เป็นภัยอันตรายกับตนเองต่อไปได้ ถ้าพระอุปัชฌาย์ไม่รู้จักกับครูบาอาจารย์ที่เราจะไปขออยู่ด้วย ท่านก็จะไม่ให้ไป

พอไปแล้ว เราก็ไม่เคยกลับมาหาท่านเลย จนได้มาอยู่ที่วัดญาณฯ ถึงมาพบท่าน ท่านก็จำไม่ได้ ท่านก็ถามว่าใครบวชให้ พอดีพระเลขาที่อยู่ใกล้พระองค์ท่าน ท่านจำเราได้ เพราะท่านเป็นพี่เลี้ยงตอนที่เราบวช ท่านก็บอกว่าพระองค์ท่านเป็นผู้บวชให้

เราไปถึงที่วัดป่าบ้านตาด ช่วงนั้นกำลังเตรียมตัวจะไปบิณฑบาตพอดี เพราะเรานั่งรถไฟจากกรุงเทพฯ ไปตอนเย็น ไปถึงอุดรฯ ตอนเช้ามีดก็มีศรัทธาญาติโยมที่อุปัฏฐากวัดป่าบ้านตาด เขารับจากสถานีมาส่งให้ที่วัด พอไปถึงวัดก็พอดีพระลงมาทำความสะอาดศาลา เตรียมตัวออกบิณฑบาต พอหลวงตาลงมาก็ได้ไปกราบท่าน พอกราบท่าน ท่านกำลัง

หม่จื๋วออกบิณฑบาต ก็เลยได้พูดคำว่า “อยู่ได้ชั่วคราว ที่นี่ไม่ว่าง” แล้วหลังจากนั้นก็ไม่ได้คุยไม่ได้อะไรกับท่าน ก็อยู่ไป ปกติเราก็ไม่ชอบไปคุยกับใคร เวลาอยู่ก็พยายามทำหน้าที่ของเราไปหน้าที่ของทางวัดก็ร่วมกับเขาทำไป บิณฑบาต บัดกวาดถูศาลา ก็ทำไปตามหน้าที่ ส่วนงานภาวนาเราก็ทำของเรา เวลาเสร็จจากหน้าที่ เราก็กลับไปที่พัก ไปเดินจงกรมนั่งสมาธิของเรา เวลาหลวงตาเรียกประชุมก็มานั่งฟังประชุม แต่ไม่เคยมีโอกาสดูคุยกับท่าน มันเฉยๆ ไม่ได้คิดว่าอยากจะคุยกับท่าน

ตอนต้นท่านก็ทำท่าว่าอยู่ไม่ได้นะ อยู่ได้ชั่วคราวนะ ตอนหลังท่านก็บอกว่า อยากจะอยู่ก็อยู่ไปนะ ก็เลยอยู่ไป ๙ พรรษา อยู่ที่นี่ก็มีกฎ ๕ พรรษาแรกก็ไม่ให้ไปไหน นอกจากมีกิจเหตุจำเป็น พ่อแม่ตายหรืออะไรอย่างนี้ถึงจะไปได้ ถ้าอยากจะลาไปเที่ยวที่นั่นที่นี่ ไปวิเวกที่โน่นที่นี่ ท่านไม่ให้ไป เพราะวัดท่านก็วิเวกดีอยู่แล้ว วัดท่านก็เป็นสถานที่ปฏิบัติดีอยู่แล้ว เราก็ต้องการสถานที่อย่างนั้น พอเราได้สถานที่แล้วเราก็โอเค เรื่องอยากอื่นนี่เราปรับตัวได้ อาหารอะไรต่างๆ กฎระเบียบต่างๆ เราทำได้ ขอให้มันมีที่ๆ ทำให้เราสบายใจ มีที่ให้เราอยู่เงียบๆ เราก็โอเค ที่บ้านตาดสมัยก่อนก็เป็นแบบเงียบๆ อย่างนี้ แล้วก็ได้อยู่กับครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์มีความรู้ก็ได้รับประโยชน์มาก ไม่ต้อง

คำาทาง อ่านหนังสือนี้มันก็ยังเหมือนคำาทางอยู่ แต่ก็ยังดีกว่าไม่มีหนังสือเลย แต่อ่านหนังสือนี้ถ้าไม่เข้าใจก็อาจจะหลงทางได้ เหมือนคนดูแผนที่ไม่เป็น เอาทิศเหนือมาพลิกกลับเป็นทิศใต้อย่างนี้ เวลาดูแผนที่ตอนต้นมันก็ต้องดูลูกศรก่อนใช้ไหม ลูกศรเขาชี้ทิศเหนืออยู่ตรงไหน ไม่ใช่กลับหัวกลับหางดู แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นี้ พอเราเดินผิดทาง ท่านก็บอก พอไปติดทางไหน ท่านก็บอก ติดตรงนี้จะเป็นอย่างนี้ ติดตรงนั้นจะเป็นอย่างนี้นะ

เวลาหลวงตาเรียกประชุม ท่านก็จะเทศน์อบรมอยู่เรื่อยๆ ท่านเทศน์ทุกอย่างครบถ้วนบริบูรณ์ ท่านเทศน์ตั้งแต่ศีล สมาธิ ปัญญา ขึ้นไปถึงวิมุตติหลุดพ้น แล้วเราก็อาศัยอ่านหนังสือธรรมะของท่าน ตอนนั้นมีอยู่ ๒-๓ เล่ม มีประวัติหลวงปู่มั่น มีปฏิบัติฯ และก็อ่านแว่นดวงใจอ่าน ๓ เล่มนี้เป็นหลัก แล้วก็มีเล่มอื่น พอติดตอนนั้นท่านกลับมาจากลอนดอน ท่านก็มีเป็นภาษาอังกฤษ เป็นหนังสือที่ท่านไปเทศน์ให้ชาวต่างประเทศฟัง ก็ใช้หนังสือของท่านอ่าน หาเวลาอ่านประมาณวันละชั่วโมงเสริมความรู้ไป ก็เลยไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปรบกวนท่านแล้วตอนนั้นจิตของเราก็ไม่อยากจะยุ่งกับใคร มันชอบอยู่คนเดียว ชอบลุยกับกิเลสต้นหาของตัวเอง สู้กับเรื่องของตัวเอง ก็เลยไม่สนใจใคร แม้แต่พระด้วยกันเราก็ไม่ไปยุ่งกับใคร มีท่านสุดใจ (เจ้าอาวาสวัดป่า

บ้านตาปัจจุบัน) พอดีอยู่กฎีกัลกัน ก็เลยได้คุยกันบางเวลาไปสงรงน้ำ เพราะไปสงรงที่เดียวกันแถวบ่อข้างบนใกล้กฎีกองท่านตอนนี

เวลาอยู่กับหลวงตา กิเลสของเราจะยุบยอบไปหมดเพราะความที่กลัวท่าน หลวงตาช่วยปราบกิเลสให้เรา เพราะเวลากิเลสออกนี้ท่านจะใส่เราทันที ที่ท่านใส่นี้ไม่ได้ใส่นะ ท่านใส่กิเลสของเรา เพราะกิเลสของเรามันออกมาแสดงลวดลายให้ท่านเห็นใจ แต่เราไม่รู้ เราทำอะไรคิดว่าเป็นของดีสำหรับเรา แต่มันเป็นของอันตรายต่อจิตใจ อาจจะดีกับกิเลส ทำแล้วเรามีความสุข ได้กินได้เที่ยวได้ดื่มแล้วเรามีความสุข เราก็คิดว่ามันดี แต่ความจริงมันทำให้ใจของเราตกเป็นทาสของมัน ของเหล่านี้เวลาไม่ได้ก็ทุกข์

ดังนั้นท่านจะมาคอยช่วยมาไล่ให้พวกเราไปในทางจกกรม เวลาออกมาเฟ้นฟ่านทำอะไรเป็นเรื่อของกิเลสนี้ เดียวท่านไล่กลับเข้าไปแล้วเวลามานั่งฉั่นน้ำร้อน ถ้านั่งเกินเวลา ท่านก็มาไล่แล้ว เรื่อฉั่นน้ำปานะนี้ท่านเปิดโอกาสให้ฉั่นวันละครั้ง ถ้าท่านเดินฟ่านมารอบแรกยังไม่เป็นไร ถ้าท่านมารอบที่สองแล้วยังเจอเรานั่งอยู่นี้ ให้รีบโกยได้แล้ว ไม่งั้นเดียวท่านจะใส่แล้ว หลวงตาท่านรู้เรื่อของกิเลสเพราะท่านฟ่านมาหมดแล้ว แต่เราไม่รู้ว่าเป็นกิเลส เราคิดว่าไม่เป็นไรๆ แต่มันเป็นถ้ามันไม่เป็น ท่านจะไม่มาห้าม

สรุปแล้วเราต่อสู้กับกิเลสตั้งแต่เริ่มต้นเลยตั้งแต่ลาออกจากงาน แล้วก็ห้ามตัวเองไม่ให้ไปทำตามกิเลส แล้วก็เริ่มสู้กับมัน ประกาศสงคราม ตั้งแต่วันนั้นว่าต่อไปนี้จะไม่เที่ยวไม่หาความสุขทางตาหูจมูกลิ้นกาย จะหาความสุขจากการภาวนาเพียงอย่างเดียว เติบจนกรรมนั่งสมาธิ ทำให้สงบ อ่านหนังสือธรรมะ ทำแค่นี้ สู้มันไปเรื่อยๆ มันก็ลดน้อยลงไปเรื่อยๆ และการที่ได้อยู่กับหลวงตานั่นดี เพราะท่านเป็นผู้มีความรู้มาก ได้แนะแนวทางหลายอย่าง อุปสรรคต่างๆ เวลาเกิดท่านบอกไว้ก่อนแล้ว มาตรงนี้จะติดสมาธินะ มาตรงนี้จะติดปัญญาะ พอไปถึงตรงนั้นเรารู้เลยว่าจะติดแล้ว เราก็แก้ได้ ไปตรงนี้จะติดก็แก้มันไป ก็เลยสบาย มีคนบอกทางไว้ล่วงหน้าแล้ว เราเดินไปถึงจุดนั้นเรารู้วิธีที่จะต้องปฏิบัติ มีครูบาอาจารย์ที่ผ่านมาแล้วเป็นผู้สอนนี้มันได้ประโยชน์มาก

ถาม : ที่หลวงพ่อยังเมตตาสอนอยู่ทุกวันนี้
ถึงแม้ว่าอาจจะเบื่อหรือไม่อยากสอน แต่เป็นเพราะว่า
พระพุทธรูปเจ้าท่านสั่งมาให้สอนหรือเจ้าคะ

พระอาจารย์ : อ้อ ไม่หรอก มันเป็นปกติของผู้มีความรู้
ของผู้ที่เห็นคุณประโยชน์ของความรู้นี้ ว่าจะสามารถช่วย
เพื่อนมนุษย์ให้ได้หลุดพ้นจากความทุกข์ได้ เป็นเรื่องของ
ความเมตตาของจิตใจที่บริสุทธิ์ที่สะอาดนี้ จะไม่ปรารถนา
อะไรจากใคร ตนเองก็พอแล้ว ตนเองก็อิ่มแล้ว ก็อยาก
จะให้คนอื่นได้อิ่มได้พอเหมือนกับเรา เหมือนกับเรากิน
อาหาร เราเห็นขอทานมานี้ เราก็สงสารใช้ไหม เราก็อยาก
จะแบ่งให้เขากิน เพื่อให้เขาได้อิ่มเหมือนเรา มันเป็น
ธรรมชาติของจิตใจคน ไม่มีใครสั่งหรอก ครูบาอาจารย์
บางองค์ท่านไม่สอนก็มี ไม่ใช่สอนไม่ได้แต่เป็นเพราะท่าน
อาจจะไม่ถนัดในการสอนก็ได้ ท่านไม่มีเครื่องมือ
คือการจะสอนธรรมะนี้มันต้องมีความรู้รอบตัวถึงจะสอน
ได้อย่างกว้างขวาง ถ้ามีความรู้เฉพาะตัวนี้มันไม่มีเครื่องมือ
เครื่องมือนี้ก็คือความรู้รอบตัวที่จะมาอธิบายยกตัวอย่าง
เปรียบเทียบหัวข้อธรรม

ตอบปัญหาหัวใจ

เล่ม ๘

ความเข้าใจเรื่องศาสนา

“ศาสนาพุทธเท่านั้นที่สอนให้หลุดพ้น”

?

ถาม : ทุกศาสนาสอนให้เราเป็นคนดี
ไว้ไหมคะ มีพระพุทธรูปศาสนาเท่านั้น
ที่สอนให้หลุดพ้น

Answer

พระอาจารย์ : ศาสนาทุกศาสนาก็สอนให้เป็นคนดี
ไม่เบียดเบียนกัน ให้ทำบุญ ไม่ทำบาป จะได้
ไปเกิดบนสวรรค์ ได้ไปอยู่กับพระเจ้า ก็เป็น
ความเข้าใจที่ไม่คลาดเคลื่อน ไม่ขัดกับทางหลัก
พระพุทธศาสนา แต่ไม่ได้จบตรงนั้น สวรรค์ก็เป็น
อนิจจังเหมือนกัน ถึงแม้จะไปอยู่บนสวรรค์เป็น
เวลาหมื่นปีแสนปี บุญก็หมดได้ เป็นอนิจจัง
เมื่อบุญหมด จิตก็ต้องตกลงมาเกิดเป็นมนุษย์อีก

ถาม : คนที่นับถือศาสนาอื่น
ก็ยากที่จะหลุดพ้นได้

พระอาจารย์ : เขาไม่รู้เรื่องการเวียนว่ายตายเกิด รู้เพียง
แต่ว่าเมื่อหมดชาตินี้แล้วก็มิทีไป ๒ จุด สวรรค์หรือนรก
แล้วก็จะอยู่อย่างนั้นไปตลอด ถ้าได้ขึ้นสวรรค์ก็อยู่
บนสวรรค์ไปตลอด ถ้าตกนรกก็จะอยู่ในนรกไปตลอด แต่ทาง
พระพุทธศาสนาไม่สอนอย่างนี้ ถ้าตกนรกก็ไม่ตกไปตลอด มีวันหมด
พันธโทษได้เหมือนกับติดคุก เมื่อหมดเวรหมดกรรมแล้ว ก็กลับมาเกิด
เป็นเปรตบ้าง เป็นเดรัจฉานบ้าง เป็นมนุษย์บ้าง ตามบุญตามกรรม
ที่ยังไม่ส่งผล โอกาสที่จะได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ย่อมมีอยู่เสมอ
เพียงแต่จะบ่อยหรือไม่บ่อย จะดีหรือจะไม่ดี เท่านั้นเอง แต่จะต้องได้
กลับมาเกิด มาเกิดแล้วก็มาเติมบุญเติมบาปอีก เพราะภพของมนุษย์
เป็นภพเดียวเท่านั้นที่สามารถเติมได้ทั้งบาปเติมได้ทั้งบุญ ภพอื่นๆ เป็นที่
เสวยบุญเสวยกรรม ถ้าไปเป็นเทพก็จะได้ไม่ทำบุญ เพราะมีแต่ความสุข

“พุทธศาสนากรองใจได้ละเอียดที่สุด”

?

ถาม : ถ้าฝรั่งตายไปแล้ว
จะไปไหนคะ

Answer

พระอาจารย์ : ก็ไปตามบุญ
ตามบาปเหมือนกับเรานี้แหละ

?

ถาม : ถ้าทำบาปก็ไปตกนรก

Answer

พระอาจารย์ : คือเราทั้งหมดนี้อยู่ในโลกทิพย์ด้วยกันทั้งหมด เพียงแต่อยู่ชั้นไหน เหมือนอยู่คอนโดตึกเดียวกันนี้แหละ จะอยู่ชั้นสูงหรืออยู่ชั้นต่ำใจเรานี้อยู่ในโลกทิพย์ โลกทิพย์นี้ก็เหมือนคอนโดอันหนึ่งที่พวกเราอยู่กัน ทีนี้เราจะขึ้นชั้นสูงชั้นต่ำก็อยู่ที่บุญที่บาปเราทำกัน ถ้าทำบุญเราก็จะขึ้นไป

อยู่ชั้นบน ถ้าเราทำบาปเราก็จะลงไปอยู่ชั้นล่าง ชั้นล่างก็จะมีความร้อน ความวุ่นวาย ชั้นบนก็จะมีความเย็น มีความสงบ

ดังนั้นไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็เหมือนกันหมด เป็นมนุษย์หรือเป็น เสร็จงานก็เหมือนกันหมด ใจของเรา ตัวเราที่แท้จริงนี้ไม่อยู่ที่ร่างกาย แต่อยู่ที่ใจ อยู่ที่โลกทิพย์ โลกทิพย์ก็คือคอนโดอันใหญ่ที่สัตว์ทั้งหลาย อาศัยกันอยู่ ขึ้นๆ ลงๆ กันไป เหมือนกับเราขึ้นลิฟต์ลงลิฟต์ ช่วงนี้ วันนี้เราขึ้นลิฟต์มาทำบุญมาฟังเทศน์ฟังธรรม เราก็นั่งลิฟต์ขึ้นชั้นสูง เตียวเย็นนี้เราไปกินเหล้ากันเตียวก็ลงไปชั้นล่าง ช่วงนี้ยังขึ้นๆ ลงๆ อยู่ ใจของเราเป็นอย่างนี้ ท่านถึงมีคำพูดว่าร่างกายเป็นมนุษย์ แต่ใจเป็นเทพ ใจเป็นพรหม ใจเป็นเสร็จงาน ใจเป็นเปรต ใจเป็นนรก มันเป็นที่ การกระทำของเรา เวลาเราทำบุญมันก็เป็นเทพ นั่งสมาธิก็เป็นพรหม เวลาปลงอนิจจัง ทุกขัง อนัตตาได้ก็เป็นพระอริยเจ้า เวลาทำบาปก็เป็น เสร็จงานบ้าง เป็นเปรตบ้าง เป็นนรกบ้าง ใจของเรามันเป็นทันที มันไม่ต้องมารอให้ร่างกายนี้ตายไปก่อน ร่างกายยังเป็นมนุษย์อยู่ แต่ใจไม่ได้เป็นมนุษย์แล้ว ใจเป็นเทพเป็นพรหมไปแล้ว

อย่างเจ้าชายสิทธัตถะ วันเพ็ญเดือน ๖ นี้เป็นพระพุทธเจ้าแล้ว เป็น นิพพานไปแล้ว ถ้านั่งลิฟท์ก็ถึงชั้นสูงสุด เห็นวิวสวยอยู่บนหลังคาเลย นี่แหละชั้นนิพพาน เห็นทุกอย่าง แต่ร่างกายยังเป็นมนุษย์อยู่ แต่ใจนี้

เป็นพระอรหันต์แล้ว เป็นพระพุทธเจ้าแล้ว จากเจ้าชายสิทธัตถะ ที่รักษาศีล ทำทานสละทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทอง ออกบวชนี้ก็เป็นเทพแล้ว พอนั่งสมาธิได้ก็เป็นพรหมแล้ว พอพิจารณาอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อริยสัจ ๔ ปลงได้ ตัดสังโยชน์ได้ ก็เป็นพระอริยบุคคลชั้นต่างๆ พระโสดาบัน พระสกิทาคามี พระอนาคามี ไปจนถึงพระอรหันต์ อันนี้แหละใจของเรา อยู่ที่เดียวกันหมด ทุกชาติ ทุกภาษา และไม่ใช่แต่เฉพาะสัตว์ที่มีอยู่ใน โลกนี้เท่านั้น อยู่ในโลกอื่น ในจักรวาลดวงอื่น มันก็ยังมีมนุษย์อย่าง พวกเรากันเยอะแยะไป แต่ใจมันอยู่ที่เดียวกันหมด เขาเรียกว่าอยู่ใน โลกทิพย์ แต่ร่างกายอยู่ในโลกธาตุ

ดังนั้นไม่ว่าจะนับถือศาสนาหรือไม่นับถือศาสนา ไม่สำคัญ อยู่ที่ว่า ทำอะไร ทำบุญหรือทำบาป ทำบุญก็ขึ้นสูง ทำบาปก็ลงต่ำ เพราะเรา ไม่รู้ใจ เราไม่เคยศึกษา ถ้าเราภาวนาเราจะเข้าใจ เราจะเห็นใจของเรา พอเห็นใจของเราแล้ว เราจะเข้าใจว่าสัตว์โลกทั้งหลายก็มีใจแบบ เดียวกันทั้งหมด ใจของเราทุกคนเหมือนกันหมด ต่างกันตรงที่ว่า สะอาดมากสะอาดน้อย สกปรกมากสกปรกน้อย ถ้าโลภโมโทสันมาก ทำบาปทำกรรมมาก ก็สกปรกมาก ถ้าโลภโมโทสันน้อย ทำบุญ รักษาศีลภาวนามาก ก็จะสะอาดมาก

การมาภาวนามานั่งสมาธิ มารักษาศีล มาทำทาน นี่ก็เป็นการมา กลั่นกรองใจเราให้สะอาดมากขึ้นไปเรื่อยๆ เหมือนกับน้ำดีๆ นี่เอง

น้ำนี้เราจะทำให้มันเปื้อนก็ได้ ทำให้มันสะอาดก็ได้ น้ำที่เปื้อนเราทำให้มันสะอาดได้โดยหาที่กรองมา เช่นเดี๋ยวนี้น้ำประปาบางแห่งมันสกปรก มีตะกอนมีอะไรมาก เราก็ซื้อเครื่องกรองมากรอง เราก็จะได้น้ำสะอาด น้ำสะอาดพอตกลงมาบนท้องถนน มันก็กลายเป็นน้ำสกปรกไป เช่นน้ำฝนนี้เป็นน้ำที่สะอาด พอตกลงมาจากฟ้ามาถึงดินมันก็ไปคลุกเคล้ากับฝุ่นกับดินกับของปฏิกูลต่างๆ มันก็กลายเป็นน้ำสกปรกไป ต้องบำบัดกัน บำบัดน้ำเสียกัน การบำบัดก็เป็นการกลั่นกรอง เป็นการกรองน้ำให้มันสะอาดขึ้นมา

การทำทาน การรักษาศีล การภาวนา นี่เป็นการกรองใจของเราให้สะอาด ส่วนการทำบาป การทำตามความโลภ ทำตามความโกรธ ทำตามความหลง นี่จะทำให้ใจของเราสกปรกเพิ่มมากขึ้นไป ใจสกปรกก็จะมีความร้อน มีความทุกข์เพิ่มมากขึ้นไป ใจที่สะอาดก็จะมี ความสงบ มีความสุขเพิ่มมากขึ้นไป ใจของเราเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาได้ ใจของเราจะนับถือศาสนาไหนก็เหมือนกันทั้งนั้น ทุกศาสนาจึงสอนคล้ายๆ กัน สอนให้เรามากองใจ เพียงแต่ศาสนานี้ก็เป็นบริษัทที่ผลิตเครื่องกรองออกมา แต่ละบริษัทก็มีความสามารถกรองน้ำได้สะอาดไม่เท่ากัน ศาสนาส่วนใหญ่ก็จะกรองได้เพียงขั้นระดับพรหมเท่านั้นเอง เพราะว่าไม่มีใครจะรู้ระดับของพระอริยเจ้าได้นอกจากพระพุทธเจ้า

ดังนั้นพระพุทธศาสนานี้จะกรองแบบละเอียดที่สุดเลย กรองหมดเลย แต่ศาสนาอื่นนี้ยังไม่สามารถกรองความโลภ ความโกรธ ความหลง ให้หมดไปได้ เป็นพรหมก็ยังมี ความโลภ ความโกรธ ความหลงอยู่ เป็นเทพก็ยังมี ความโลภ ความโกรธ ความหลงอยู่ เพียงแต่ว่ามีทาน มีศีล มีสมาธิ คอยเบรคมันไว้เท่านั้นเอง คอยคุมมันไว้ มันก็เลยไม่ไป ทำบาป พวกที่ไม่มีทาน ไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ พวกนี้จะไปทำบาปกัน เพราะความโลภ ความโกรธ ความหลง มันจะผลักดันให้ไปทำเพราะ ไม่มีเบรค ไม่มีทานมาคอยเบรคอย่างทีบอก แทนที่จะเอาเงินมา ทำบุญ ก็เอาไปเที่ยวกัน ไปกินเหล้าเมายากัน กินเหล้าเมายาแล้ว ก็เกิดการทะเลาะวิวาทกัน ไปทำบาปทำกรรมกันขึ้นมา ทุกศาสนาจึง สอนให้เลิกอบายมุขทั้งนั้น ไม่ว่าจะศาสนาไหนก็ตาม ของฝรั่งของแขก ก็แบบเดียวกัน สอนไม่ให้ไปเสพสุรายาเมา ไม่ให้ไปเล่นการพนัน ไม่ให้ ไปเที่ยวกลางคืน ไม่ให้ไปทำบาป ไม่ให้ไปฆ่าสัตว์ ไม่ให้ลักทรัพย์ ไม่ให้ประพฤติดูประเวณี เหมือนกันทุกศาสนา ศาสนาสอนให้สวดมนต์ ไหว้พระเหมือนกัน ร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้ายกก็เหมือนกับการสวดมนต์ สวดแล้วก็ทำให้ใจเย็นสบาย ไม่ไปคิดถึงเรื่องของความโลภ ความโกรธ ความหลง บางศาสนา ก็ให้นับลูกประจำ อันนี้ก็เป็น การเจริญสมาธิ เจริญสติ เพื่อไม่ให้ไปคิดเรื่องราวต่างๆ

“พุทธศาสนิกชนไทยส่วนใหญ่เป็นพุทธแค่เปลือก”

ถาม : มีคนตั้งข้อสงสัยกันว่า

เมืองไทยได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาโลก

ประชากรในประเทศมากกว่าร้อยละ ๙๕ นับถือศาสนาพุทธ

แต่ทำไมยังมิมีปัญหาสังคมและปัญหาความแตกแยก

ต่างๆ ที่คนส่วนมากของประเทศนับถือพุทธศาสนา

Answer พระอาจารย์ : เพราะว่าศาสนาพุทธในเมืองไทยนี้เป็นพุทธเปลือก ไม่ใช่พุทธแก่น เข้าใจไหม ถ้าเป็นผลไม้ก็มีแต่เปลือก ไม่มีเนื้อ แกะทุเรียนออกมาไม่มีเนื้อข้างใน เนื้อถูกกระรอกกระแตมันขโมยกินไปหมด มีแต่เปลือกทุเรียน มีแต่เปลือกส้มเปลือกกล้วย นี่คือพุทธศาสนาของประเทศไทยในวันนี้ ถ้าวรรณัตต่างๆ ที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้เป็นเปลือกของศาสนา ไม่ใช่แก่นของศาสนา แก่นอยู่ที่ตรงไหน แก่นของศาสนาอยู่ที่ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ปริยัติแปลว่าการศึกษาพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ปฏิบัติก็คือการปฏิบัติตามที่พระพุทธเจ้าได้ทรงสั่งสอนให้ปฏิบัติ ปฏิเวธก็คือการได้บรรลุผลตามที่ปฏิบัติ นี่คือแก่นของพระพุทธศาสนาที่หายไปจากพระพุทธศาสนา

ในประเทศไทย มีอยู่บ้างมีจำนวนน้อย มีอยู่กับพระที่เรียกว่าพระสาย
พระป่าเป็นส่วนใหญ่

ถาม : ถ้าเทียบเงินเปอร์เซ็นต์ก็ถือว่าจำนวนน้อย
เพราะจำนวนพระสงฆ์ในไทย จากสถิติข้อมูล
ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พระสงฆ์ในไทย
ที่บวชตามประเพณี บวชเรียน และบวชยังไม่สึก
ยอดประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ รูป ถ้าเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์
จำนวนพระป่าจากจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ รูป
ก็ถือว่าน้อยมาก ไม่น่าจะถึงร้อยละ ๒๐

พระอาจารย์ : ไม่รู้ว่ามีถึง
๒๐,๐๐๐ หรือเปล่า

ถาม : เป็นเพราะว่าคนไทยเราไม่ได้ศึกษาให้รู้ถึง
ความหมายที่แท้จริงของคำสอน แต่ไปยึดกับพิธีกรรม
ทำบุญตักบาตร ทำบุญวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
ก็ถือว่าตัวเองเป็นพุทธศาสนิกชนแล้ว

Answer

พระอาจารย์ : ถ้าว่าศึกษาก็น้อย ศึกษาแบบไม่ครบ หลักสูตร ศึกษาแบบบอกปากต่อปาก พ่อแม่สอนลูกกันมาก็สอนกันในระดับทานเป็นส่วนใหญ่ คือทำบุญใส่บาตร เลี้ยงพระ เลี้ยงเพล อันนี้จะเป็นการปฏิบัติของชาวพุทธเรา แต่จะไม่เข้าถึงระดับสูงคือศีลหรือภาวนากัน ภาวนานี้มันเป็นระดับที่ทำให้เกิดปัญญา เกิดความรู้ผิดถูกดีชั่ว

ดังนั้นการทำทานอย่างเดียวนี้จะไม่สามารถที่จะทำลายความหลง ที่หลอกให้ดวงจิตดวงใจนี้ไปหลงกับการหาลาภยศสรรเสริญ หาความสุขทางตาหูจมูกลิ้นกาย จึงเป็นที่มาของการกระทำความผิดต่างๆ เพราะความโลภอยากได้ลาภยศสรรเสริญ อยากได้ความสุขทางตาหูจมูกลิ้นกาย โดยที่ไม่ได้ศึกษาผลเสียที่ตามมา ถ้าหาด้วยการกระทำความผิดคือคอร์รัปชัน คนจึงไม่กลัวบาป คนจึงไม่กลัวคอร์รัปชัน ทำกันอย่างเปิดหน้าเปิดตา ทำกันอย่างเป็นกิจลักษณะ เป็นที่รู้จักทั่วสังคม มันก็เลยเป็นสิ่งที่ฝังอยู่ในจิตใจของคนไทยเราทุกวันนี้ในเรื่องของการคอร์รัปชัน ทุกคนทำบาปกัน เพราะทุกคนรู้ว่าอันนี้เป็นวิธีที่จะทำให้เขาได้ในสิ่งที่เขาต้องการกัน ไม่ว่าจะเป็นทำอะไรจะต้องมีเบี้ยใต้ถันราง ไม่มีอะไรที่แบบตรงไปตรงมา เพราะว่าไม่ได้ศึกษากัน หรือว่าถ้าได้ศึกษาก็ศึกษาเพียงระดับทานเท่านั้นเอง

คนไทยนี่ดีอย่างคือใจบุญ ชอบทำทาน วัตวานี้อยู่ที่ไหนจะไม่อดยาก จะไม่อดตาย ถ้ามีคนไทยอยู่ คนไทยชอบทำบุญมาก สังเกตเวลา คนไทยเข้าวัดนี้หัวของเต็มไปหมด เหมือนไปขอบปึงมาจากที่ไหนก็ไม่รู้ เวลาต่างชาติเดินเข้าวัดนี้เดินเข้ามาตัวเปล่า วัตวาที่ไปตั้งอยู่เมืองนอกนี้ ถ้าไม่มีชุมชนชาวไทยหรือชาวเขมรหรือลาวอยู่ ไปไม่ได้หรอก เพราะถ้า รอให้ชาวต่างประเทศไปสนับสนุนนี้เขาคงจะอดตาย เพราะชาวต่างประเทศ เขาไม่มีธรรมเนียมเรื่องการทำทานกัน ไม่เหมือนชาวไทย พอเข้าวัดนี้ เหมือนได้ขึ้นสวรรค์กัน ข้าวของมีอะไรชนกันเข้าไป ฝรั่งมองยังงง เลยว่า โอ๊ย มันชนะอะไรมาเยอะแยะ พระก็มีไม่กี่องค์ ไม่ดูกันบ้างว่า พระกินหมดหรือเปล่า จะเอาไปไหนก็ไม่สนใจ ขอให้ได้ทำ อันนี้ดีอย่าง เรื่องของคนไทย เรื่องบุญนี้เท่าไรเท่ากัน เชื่อบุญแต่ไม่เชื่อศีล ไม่ค่อย มีศีลกัน ไม่เชื่อภาวานากัน มันก็เลยไม่ค่อยได้ประโยชน์จากพระพุทธศาสนา สักเท่าไร สังคมจึงมัวเมาอยู่กับเรื่องอบายมุข มัวเมาอยู่กับเรื่องการ คอรัปชั่น การทำบาปด้วยวิธีการต่างๆ

อันนี้แหละคือพระพุทธศาสนาของไทยเราเป็นอย่างนี้ มีน้อยที่จะปฏิบัติ ได้ครบทั้ง ๓ ส่วน ทานก็ทำ ศีลก็รักษา ภาวานาก็ภาวานา คือภาวานา ก็หาเวลาเข้าวัดอย่างน้อยอาทิตย์ละ ๑ ครั้งก็ยังดี เช่น วันธรรมสวนะ วันพระอย่างวันนี้ **สมัยก่อนเมืองไทยเราจะมีวันหยุดคือวันโกนกับ**

วันพระ วันโกนเพื่อจะได้เตรียมตัวเตรียมการเตรียมอาหาร เตรียมข้าว
เตรียมของ เตรียมอะไรต่างๆ วันพระก็จะได้เข้าวัดมาทำบุญให้ทาน
มารักษาศีล รักษาศีลของนักบวชคือรักษาศีล ๘ แล้วก็อยู่วัด ภาวนา
นั่งสมาธิ เจริญวิปัสสนา ฟังเทศน์ฟังธรรม อันนี้คือการปฏิบัติของ
ชาวพุทธที่ถูกต้อง ต้องมีอย่างนี้ มีผู้นำของประเทศทำอย่างนี้ให้
ประชาชนได้ดูกันบ้างหรือเปล่า นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี วันพระ
หยุดการทำงาน ๑ วัน เข้าวัดทำบุญ ตักบาตร ฟังเทศน์ฟังธรรม
เดินจงกรม นั่งสมาธิ นอนวัด ถือนิสสัยโบสถ์ มีทำกันบ้างหรือเปล่า

นี่คือหน้าที่ของชาวพุทธเรา ขึ้นต๋านะ ขึ้นน้อยที่สุดคืออาทิตย์ละ ๑ ครั้ง
นี่ไม่มีเลย แล้ววันธรรมดาตอนเช้าก็ต้องตักบาตรก่อนไปทำงาน รักษาศีล
๕ คือจะไม่ละเมิดศีล ๕ โดยเด็ดขาด กลับบ้านตอนเย็น อาบน้ำ
รับประทานอาหาร เสร็จแล้วก็ไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิก่อนเข้านอน
นี่มันไม่มีกันอย่างนี้ ถึงบอกว่ามันไม่มีแก่นใจ ไม่มีเนื้อ มีแต่เปลือก
เปลือกก็คือทำทาน บริจาคทำบุญ งานกุศล งานผ้าป่า งานสร้างเจดีย์
สร้างโบสถ์นี้ โอ้ให้ ต่างคนต่างแย่งกันทำ ประกาศชื่อเอาหน้าเอาตากัน

“พุทธศาสนาสอนให้ทุกข์ตอนต้นแต่สุขตอนปลาย”

ถาม : บางคนอาจจะเข้าใจว่าการปล่อยวาง
เป็นการไม่รับผิดชอบ ที่เกียจ เกียร่วางละ
บางคนก็ยอมรับว่าการเกิดเป็นธรรมดา ยังไงก็ต้องเกิด
เพราะฉะนั้นก็ไม่ได้สนใจที่จะปฏิบัติ
เขามองว่าทุกข์ก็ทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายก็ยอมรับ

พระอาจารย์ : ใช่ ชีวิตเขาก็จะวนเวียนอย่างนี้
ไปโดยไม่รู้ตัว ฆ่าตัวตายกันก็มากทุกวันนี้ เมื่อมี
ปัญหา รับกับสภาพไม่ได้ ก็ยุติปัญหาด้วยการ
ฆ่าตัวตาย แต่ก็ไม่ได้ไปแก้ปัญหา เพราะตัวที่
ถูกฆ่าเป็นเพียงหุ่นเท่านั้นเอง ถ้าจะฆ่าต้องฆ่า
ตัวเชิด คือต้นหาความอยากทั้งหลาย ที่ต้องฆ่า
กลับไม่ฆ่า ไปฆ่าร่างกาย

เหมือนกับพระพุทธเจ้าตอนแสวงหาการตรัสรู้
ก็จะฆ่าร่างกายด้วยการไม่กินข้าว อดข้าวถึง
๔๙ วัน แต่ตัวเชิดยังมีกำลังเต็มที่อยู่ในจิตใจ
จึงทรงเห็นว่าความทุกข์มันอยู่ในใจ ไม่ได้อยู่ที่

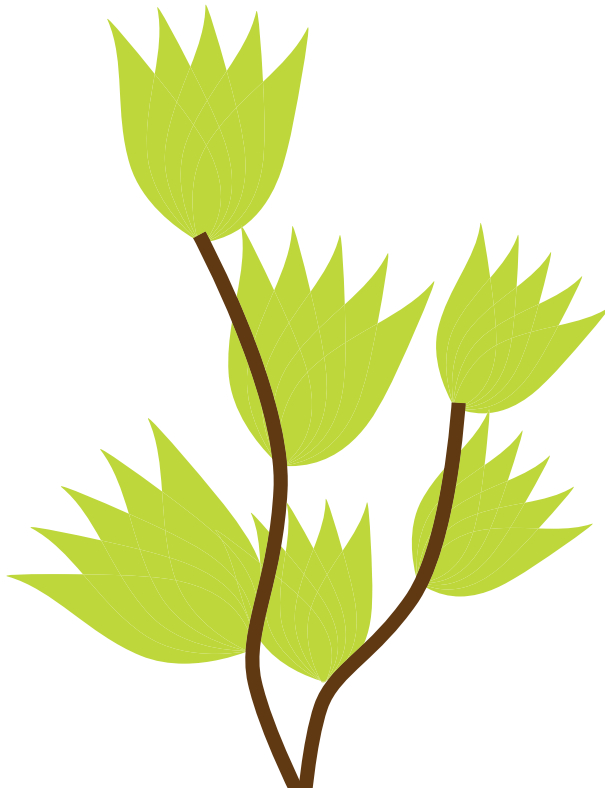
ร่างกาย ตัวที่ทำให้ต้องดิ้นรนกวัดแกว่งแสวงหา
ต่างหากที่ต้องฆ่า แล้วก็ฆ่ามันได้ ระวังมันได้
หยุดมันได้ แต่ต้องเห็นด้วยปัญญาว่าสิ่งที่อยากได้
นั้นไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง ให้โทษมากกว่าให้คุณ
ให้ความทุกข์มากกว่าให้ความสุข เป็นสุขตอนต้น
แต่ทุกข์ตอนปลาย เวลาได้เป็นนายกฯ ก็ดีอกดีใจ
พอตกเก้าอี้ไปก็เป็นทุกข์

ศาสนาสอนให้ทุกข์ตอนต้นแต่สุขตอนปลาย ทุกข์
ด้วยการต่อสู้กับความอยาก คนที่เลิกบุหรี่ได้นี้
สบายกว่าคนที่ติดบุหรี่ คนที่เลิกเหล้าได้สบายกว่า
คนที่ติดเหล้า แต่เวลาเลิกนี้มันทรมานจิตใจ แต่ก็
ไม่นาน ไม่กี่วัน ถ้าฝืนได้ อดได้ ทนได้ ถ้าทำจิต
ให้สงบได้ ก็จะไม่ยาก พอห่างไปสักระยะหนึ่ง
ความอยากก็จะเบาลงไปๆ แล้วก็หมดไป ถ้าจะโผล่
กลับมาอีก ถ้ามีปัญญาเห็นว่าเป็นโทษมากกว่า
เป็นคุณ ก็จะไม่กล้าแตะ

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

“เรียนแล้วไม่ปฏิบัติเหมือนตาบอดคลำช้าง”

ถาม : มีการพูดกันว่า พุทธประวัติตอนที่
พระพุทธเจ้าออกบวชเพราะสาเหตุการเมือง
และวิวิเคราะห์หักกันตอนพระพุทธเจ้าประสูติว่า
จะมีการก่อกบฏขึ้นได้ ๗ ก้าว
อย่างนี้หมายความว่าอย่างไรครับพระอาจารย์

พระอาจารย์ : หมายความว่าพวกพหูชนกตาบอด ไม่มี
ปัญญาเข้าถึงตัวจิต ไม่รู้ว่าพลังของจิตนั้นเป็นอย่างไร
คนที่มีพลังจิตทำได้นะ เกิดมาแล้วเดิน ๗ ก้าว ไม่ใช่เป็น
เรื่องยากเย็นเลย ระดับจิตของพระพุทธเจ้า ระดับพระโพธิสัตว์ เป็น
เรื่องง่ายดายนะ แต่ก็พูดแบบคนไม่ปฏิบัติ เรียนอย่างเดียว เรียนแล้ว
ก็เป็นเหมือนตาบอดคลำช้างแล้วมาทะเลาะกันว่าช้างเป็นเชือกบ้าง
เป็นงูบ้าง เป็นฝาผนังบ้าง คือพวกศึกษาแล้วไม่ปฏิบัติ ดังนั้นอย่าสนใจ
กับพวกโบลานเปล่าที่เต็มไปด้วยกิเลส โมหะ อวิชชา อยู่ในหัวใจ ไปฟัง
หลวงปู่หลวงตาที่ไม่ได้เรียนนักธรรมดีกว่า ฟังพระที่ท่านปฏิบัติเข้า
ถึงตัวจิตดีกว่า แล้วจะรู้ว่าเป็นอย่างไร จิตเป็นตัวที่ลึกลับ มหัศจรรย์
อย่างยิ่ง มีความรู้ความสามารถที่แปลกประหลาดมหัศจรรย์ ถ้าไม่ปฏิบัติ

จะเข้าไม่ถึงความจริงอันนี้ ต้องปฏิบัติแล้วจะไม่สงสัยเรื่องความรู้ความสามารถของพระพุทธเจ้า สำหรับผู้ไม่ปฏิบัติ มันเป็นอจินไตย มันอยู่เหนือวิสัยที่จะรู้ได้ เรื่องของจิตถ้าไม่ปฏิบัติจะไม่เห็นความสามารถของจิต และจะไม่รู้ว่าจิตนี้เป็นอย่างไร

เรื่องพระพุทธเจ้าอดข้าวถึง ๔๙ วันได้อย่างไร คนธรรมดาอดเพียงมือเย็นยังอดไม่ได้เลย นับประสาอะไรอดตั้ง ๔๙ วัน จิตของเรากับจิตของท่านมันคนละระดับกัน เราไม่สงสัยเลยเรื่องที่พระพุทธเจ้าเกิดมาแล้วเดินได้ ๗ ก้าว ขนาดวัว ควาย มันออกมายังเดินได้เลย แล้วทำไมคนระดับพระพุทธเจ้าออกมาแล้วจะเดินไม่ได้ เด็กอัจฉริยะมีไม่ใช่หรือ เด็ก ๑๓ ขวบ ๑๔ ขวบ เรียนจบปริญญาก็มี ความรู้เขาระดับปริญญาตรี เพราะจิตของเขามันระดับอัจฉริยะ

จิตนี้ท่านแบ่งไว้ ๓ ระดับ จิตที่ฉลาดกว่าพ่อกับแม่ จิตที่ฉลาดเท่ากับพ่อแม่ และจิตที่โง่กว่าพ่อแม่ จิตของพระพุทธเจ้าเป็นอริยจิต อริยจิตบุตร เป็นบุตรที่ฉลาดกว่าเก่งกว่าพ่อแม่ ก็ขนาดเอาครูบาอาจารย์มาสอน พระพุทธเจ้ายังรู้มากกว่าครูบาอาจารย์ที่มาสอนอีก เพราะจิตท่านได้ศึกษามาแล้วนับไม่ถ้วนในอดีตชาติ มันติดมากับจิต ไม่ได้หายไปไหน เราเห็นไหมคนที่เกิดมาแต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน บางคนเก่งเรื่องวาดภาพ ไม่ต้องมีใครสอนก็วาดได้อย่างสวยงาม

บางคนก็เก่งเรื่องการแต่งเพลงแต่งดนตรี ของพวกนี้เป็นพรที่ติดมากับตนเอง เป็นสิ่งที่เคยทำมาในอดีตชาติ บางคนก็เก่งทางด้านคณิตศาสตร์ บางคนก็เก่งทางด้านวิทยาศาสตร์ ของพวกนี้พ่อแม่สอนไม่ได้ มันไม่ได้มาจากพ่อแม่ มันมาจากกรรมที่เรียกว่าการกระทำในอดีต ท่านถึงบอกว่าเรามีกรรมเป็นผู้ให้กำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กรรมเป็นผู้ให้กำเนิดคือการกระทำของเราต่างๆ นานา นี่แหละที่จะทำให้เรามีความรู้ความสามารถต่างๆ

อย่างชาตินี้เรากำลังมาสร้างกรรม มาสร้างความรู้ความสามารถให้กับจิตกัน ลองนั่งสมาธิจนได้ฌาน ชาติหน้าก็นั่งได้อย่างสบาย แต่ชาตินี้ที่นิ่งไม่ได้เพราะชาติก่อนมันไม่เคยนั่งกัน ชาติก่อนมันมีแต่นั่งดูละคร ดูทีวีกัน เข้าใจไหม เรื่องของจิตเป็นสิ่งที่ไม่ตาย ไม่เหมือนร่างกาย จิตเหมือนร่างกายที่เปลี่ยนเสื้อผ้า ร่างกายนี้เป็นเหมือนกับเสื้อผ้าของจิต แต่ตัวจิตเป็นตัวเดิม นิสัยเดิม เคยฉลาดก็ฉลาดเหมือนเดิม เคยโง่ก็โง่เหมือนเดิม

“พระวินัย คือ ผู้นำ”

ถาม : พระอาจารย์ศรีบัว ขว่งนี้ชาวพุทธ
มีการหวั่นใจกันว่าใครจะมาเป็นพระสังฆราช
พระองค์ที่ ๒๐ เป็นผู้นำสงฆ์

พระอาจารย์ : ผู้นำที่แท้จริงไม่ได้มาจากการแต่งตั้ง
ผู้ที่มีตำแหน่งจากการแต่งตั้งไม่ใช่ผู้นำที่แท้จริง อย่าง
พระพุทธเจ้าก็ไม่มีใครแต่งตั้งท่าน การแต่งตั้งผู้นำเป็น
เรื่องลัทธิ แต่ไม่ใช่พระพุทธศาสนา เวลาที่พระพุทธเจ้าท่าน
จะปรินิพพาน ท่านก็ไม่ได้ทรงแต่งตั้งใครขึ้นมาเป็น
ศาสดาแทนพระองค์ท่าน แต่พระพุทธเจ้ากลับตอบคนที่
ทูลถามว่ามีพระธรรมวินัยเป็นศาสดาของพวกเธอ

ดังนั้น ผู้นำของพวกเรา คือ พระธรรมวินัย พระธรรมคำสอน
พระไตรปิฎกทั้ง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นธัมมจักกัปปวัตตนสูตร อันนี้แหละคือ
ผู้นำของเรา ไม่ใช่พระองค์นั้นพระองค์นี้ แต่ถ้าท่านเป็น
พระอรหันต์ก็จะมาช่วยขยายความช่วยให้พระไตรปิฎก
ที่รู้สึกว่ายากเย็นมาอธิบายให้เข้าใจง่ายแสนง่ายเท่านั้น

แต่ไม่ต้องแต่งตั้งผู้สืบทอดเพราะเป็นเรื่องทางโลก ที่คิดแบบทางโลก คือต้องมีผู้นำ ก็เลยคิดว่าพระพุทธศาสนาต้องมีผู้นำ แต่จริงๆ แล้วทางพระพุทธศาสนาไม่ต้องมีผู้นำ ผู้นำของศาสนาไม่ได้เกิดขึ้นเพราะการแต่งตั้ง แต่เกิดจากคุณธรรมของแต่ละท่าน ใครมีคุณธรรมคนนั้นแหละเป็นผู้นำโดยอัตโนมัติ แล้วจะมีผู้แสวงหามาเดินตาม เรื่องการแต่งตั้งเป็นเรื่องลัทธิ คล้ายพระพุทธศาสนาแต่ไม่ใช่ เพราะพระพุทธศาสนาไม่มีการแต่งตั้งผู้นำ

ดังนั้นผู้ปฏิบัติอย่างกังวล เรามีผู้นำตลอดเวลาอยู่แล้วคือพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้านั้นแหละ พระสูตรสำคัญๆ ไม่ก็พระสูตรก็พาพ้นทุกข์ได้แล้ว แต่ใครจะเป็นผู้นำ เราก็ไม่ปฏิเสธ เพราะเรายังอยู่ในกรอบของการสมมุติอยู่ เขาให้มีผู้นำก็ต้องรับทราบไป แต่จะเดินตามหรือไม่ก็ต้องดูก่อนว่าจะพาไปทางไหน พาไปลงนรกก็ไม่ไปอยู่ดี พระพุทธเจ้าสอนว่าอย่าไปเชื่อ ไม่ว่าเขาจะเป็นใครก็ตาม ต้องดูก่อนว่าสิ่งที่เขาพาเราไปมันถูกหรือมันผิด พาไปนรกหรือไปสวรรค์ พระพุทธเจ้าท่านฉลาด มีธรรมะที่คอยปกป้องรักษาใจของพวกเราไม่ให้ถูกสิ่งต่างๆ พาหลงไปได้

“ความสำคัญของพระพุทธรูป”

ถาม : พระกรรมฐานหรือพระสายป่าคิดเห็นอย่างไร
กับเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจจำพวกพระเครื่อง
หรือเครื่องรางของขลัง ถ้าหากตัวผู้บูชาไร้ซึ่งจิตใจ
ฝกไฝ่ธรรม พละนุภาพที่เขื่อนั้นจะเกิดหรือไม่

พระอาจารย์ : เป็นของไร้สาระทั้งนั้นแหละ
เป็นตุ๊กตาหลอกเด็ก จิตที่ไม่มีปัญญาเหมือนเด็ก
ให้ตุ๊กตาเด็ก เด็กเอาไปเล่นก็ดีอกดีใจ คิดไปต่างๆ
นานากับตุ๊กตา ความจริงก็แค่ตุ๊กตาเท่านั้นเอง
เป็นวัตถุชิ้นหนึ่ง มันไม่มีพละนุภาพอะไรในวัตถุ
เหล่านั้น

พระสายปฏิบัตินี้ท่านไม่สนใจเรื่องวัตถุมงคล
ต่างๆ ท่านสนใจอยู่กับกรรมอย่างเดียวเท่านั้น
ท่านจึงตั้งหน้าตั้งใจปฏิบัติแต่กรรมดี คือ เจริญศีล

สมาธิ ปัญญา ที่เป็นทางไปสู่ความเป็นมงคลอย่างแท้จริง นอกนั้นแล้ว เป็นของปลอมของหลอกทั้งนั้น ของจริงของแท้อยู่ที่กรรม คือการกระทำดี คิดดี ทำดี พุทธดี เท่านั้น ถึงจะได้สิ่งที่เป็นมงคลแก่ชีวิตอย่างแท้จริง

ดังนั้นอย่าไปสนใจกับเรื่องเครื่องรางของขลังวัตถุมงคลต่างๆ แต่ก็ไม่ต้องไปประมาท ไม่ต้องไปลบหลู่ ใครจะเชื่อก็ปล่อยเขาเชื่อไป ใครเขาจะให้มาก็รับไว้ ขอบอกขอบใจอนุโมทนาว่ากันไปเพื่อไม่ให้เสียน้ำใจ เสร็จแล้วก็เอาไปวางในที่สมควรก็พอ เห็นไหม ฝรั่งมันตัดเศียรพระไปตั้งเป็นของประดับในบ้าน ไม่เห็นมันตายเลย ไม่เห็นอะไรเกิดขึ้นเลย มันก็ไม่ดีไม่ชั่วอะไร เพราะว่าพระพุทธรูปก็เป็นเพียงวัตถุชิ้นหนึ่งเท่านั้นเอง เพียงแต่มีความหมายต่อผู้ที่มีความหมายของวัตถุนั้นๆ การมีพระพุทธรูปนี้ก็ไม่ได้มีไว้เพื่อปกป้องภัยอันตรายต่างๆ เพราะปกป้องไม่ได้ พระพุทธรูปนี้มีไว้เพื่อให้เราระลึกถึงคำสอนของพระพุทธเจ้า ให้ระลึกถึงวิธีการดำเนินชีวิตของพระพุทธเจ้าให้เราปฏิบัติตามเท่านั้นเอง ไม่ได้มีความวิเศษวิโสอะไรมากไปกว่านั้น

ดังนั้นอย่าไปหลงกับเรื่องวัตถุต่างๆ แต่ก็ไม่ต้องไปลบหลู่ พระบางรูปท่านถึงกับลบหลู่พระพุทธรูป อันนี้ก็ไม่สมควร เพราะว่ามันเป็นการทำลายจิตใจของผู้ที่เขายังหลงยังมีความเคารพอยู่ ถึงแม้ตัวเองจะคิดว่าไม่มีความสำคัญอะไร ก็ไม่ควรที่จะไปลบหลู่ ไปทำลาย

ศรัทธา แต่บอกสอนได้ว่าพระพุทธรูปนี้มีไว้เพื่ออะไร ให้เข้าใจ ความหมายของการมีพระพุทธรูปที่ถูกต้องก็จะเป็นประโยชน์ได้ ถ้าทุกครั้งที่เราเห็นพระพุทธรูปแล้วทำให้เราอยากจะทำบุญ รักษาศีล ปฏิบัติธรรม อย่างนี้ก็ดี ดีกว่าไม่มีพระพุทธรูป แต่ถ้าเห็นพระพุทธรูป แล้วคิดว่า โอ๊ย เราจะปลอดภัย เราจะไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ขโมย จะไม่ขึ้นบ้าน ทำมาค้าขายจะไม่ล่มจม อันนี้ก็เป็นความหลง เพราะ มันขัดกับหลักของความจริง

ความจริงก็คือ อนิจจัง คือไม่เที่ยงเท่านั้นเอง อนัตตา ก็คือไม่มีใคร ไปควบคุมบังคับไปสั่งให้เหตุการณ์เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ได้เสมอไป ทุกสิ่งทุกอย่างมีเจริญก็ต้องมีเสื่อมไปเป็นธรรมดา มีเกิดก็ต้อง มีดับไป ไม่มีใครมายับยั้งความจริงอันนี้ได้ เปลี่ยนแปลงความจริง อันนี้ได้ นี่คือสิ่งที่เราควรจะเข้าใจ แล้วเราจะได้ปฏิบัติกับสิ่งต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมถูกต้องและได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

“กราบ ๓ ครั้ง เพื่อระลึกถึงพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ”

ถาม : การกราบ ๓ ครั้ง ของชาวพุทธ
ควรวางจิตวางใจอย่างไรครับ

พระอาจารย์ : กราบครั้งแรกก็ระลึกถึงพระพุทธคุณ
ครั้งที่ ๒ ก็ระลึกถึงพระธรรมคุณ ครั้งที่ ๓ ก็พระสังฆคุณ
พุทโธ อัมโม สังโฆ แต่สมัยนี้เขากราบพระ ๑ ๒ ๓ กัน
เอ้า ลูกกราบพระ ๑ ๒ ๓

หลวงตาท่านพยายามสอนว่า กราบพุทโธ กราบอัมโม กราบ
สังโฆ ระลึกถึงพระพุทธเจ้า อันนี้มันก็ไม่ได้ระลึกถึงตอนที่
เรากราบหรอก เพียงแต่ให้เรารู้ว่าเรากราบอะไร ถ้าเรา
ไม่รู้ก็ให้ไปศึกษาเสีย ไปศึกษาว่าพระพุทธเจ้าคือใคร
พระธรรมคำสอน สอนอะไร พระสงฆ์สาวกท่านเป็น
สงฆ์สาวกได้อย่างไร ให้เราไปศึกษา ศึกษาแล้วเราจะได้

เห็นความยิ่งใหญ่ของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ที่ท่านยิ่งใหญ่
ที่เรากราบเพราะท่านยิ่งใหญ่ ท่านอยู่เหนือโลก อยู่เหนือความทุกข์
อยู่เหนือการเวียนว่ายตายเกิด พวกเรานี้ยังติดอยู่กับการเวียนว่าย
ตายเกิด เหมือนกับการติดคุก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ท่านเป็น
เหมือนคนแหกคุก ท่านแหกคุกได้ ถ้าเราอยากจะแหกคุก เราก็ต้อง
ศึกษาวิธีการแหกคุกจากท่าน ถ้าเราอยากที่จะหลุดพ้นจากกองทุกข์
จากการเวียนว่ายตายเกิด ต้องศึกษาจากผู้ที่ได้หลุดพ้นไปแล้ว

นี่คือเจตนารมณ์ของการมีถาวรวัตถุต่างๆ เช่น พระพุทธรูป พระธาตุ
สร้างเจดีย์เพื่อบรรจุพระธาตุไว้เพื่อจะได้อยู่ไปนานๆ ถ้าไม่มีที่บรรจุเก็บไว้
อยู่ในที่ไม่ถาวรก็หายได้ แต่ถ้าเก็บไว้ในถาวรก็อยู่ได้ ๑๐๐ ปี ๑,๐๐๐ ปี
เรามีเจดีย์กราบไหว้กันทุกวันนี้ก็ให้เราระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์เท่านั้นเอง เพราะสมัยก่อนไม่มีหนังสือ หรือถ้ามีก็ไม่แพร่หลาย
คนรู้หนังสือก็มีน้อย ก็เลยต้องสร้างที่เก็บพระธาตุให้มันเด่นให้มันใหญ่
ใครมาก็มองเห็นก็อยากจะรู้ว่าคืออะไร ต้องการอยากจะรู้ อยากจะศึกษา
ศึกษาแล้วปฏิบัติก็จะได้รับประโยชน์ แต่ถ้าคนดูแล้วเฉยๆ ไม่สนใจ
ก็ไม่ได้รับประโยชน์

“ความหมายการเวียนเทียน”

ถาม : พระอาจารย์ครับ การเวียนเทียนคือ
การปฏิบัติถวายเป็นพุทธบูชาแก่พระพุทธรเจ้า

Answer

พระอาจารย์ : เป็นอุบายสอนให้ญาติโยมได้
เดินจงกรมไป เดินจงกรมก็ให้เจริญพุทธานุสสติ
ให้สวดอิติปิ โส อะระหัง สัมมา ไป อันนี้ก็เรียกว่า
เป็นอุบายสอนให้คนที่ภาวนาไม่เป็นได้ภาวนา
เท่านั้นเอง ก็เรียกว่าเป็นพุทธบูชา เป็นปฏิบัติบูชา
เป็นการบูชาที่แท้จริง

ถาม : ผู้คนไม่ค่อยรู้ จริงๆ แล้วควร
จะอธิบายให้คนรู้แล้วเดินให้วิสติ

Answer

พระอาจารย์ : เพราะว่าคนที่สอนก็ไม่รู้ สอนมา
ตามรูปแบบฉบับ ไม่ได้คิดว่าทำเพื่ออะไร ถ้าไม่ได้
ปฏิบัติจะไม่รู้เลยว่าการปฏิบัติต่างๆ ที่เราทำไปนี้

มีเหตุมีผลอย่างไร ทุกอย่างมีเหตุมีผลหมด ถ้าเป็นคำสอนของ พระพุทธเจ้านี้มีเหตุมีผลที่จะดึงให้เราเข้าสู่มรรคทั้งนั้น ให้เราเข้าสู่ การปฏิบัติธรรม ให้เข้าสู่ปัญญาความรู้ความฉลาด แต่เรามาเรียนกัน แบบนกแก้ว ท่องคัมภีร์กันมาแล้วถ่ายทอดกันมาโดยที่ไม่รู้เหตุรู้ผลว่า ท่องกันทำไม สิ่งที่ต้องมีความหมายอะไรอย่างไรรู้กัน

ถาม : ดั่งนี้ผู้ซึ่งเฝ้าถึงพระพุทธรเจ้าตลอดเวลาอยู่แล้ว หรือผู้ซึ่งปฏิบัติปฏิบัติชอบอยู่แล้ว พิธีกรรมเหล่านี้ ก็ไม่มีความจำเป็นใช่ไหมครับพระอาจารย์

พระอาจารย์ : พิธีกรรมก็เป็นเหมือนกับขั้นตอน ของการปฏิบัติ พิธีกรรมก็มีไว้ให้เราได้เข้าสู่การ ปฏิบัติ ถ้าเราเข้าสู่การปฏิบัติแล้ว เราก็ไม่ต้องมี พิธีกรรมก็ได้ แต่คนที่ยังปฏิบัติไม่เป็นก็อาจจะต้อง อาศัยพิธีกรรม เหมือนเด็กตอนที่ยังเดินไม่ได้ก็ต้อง อาศัย walker ให้เด็กหัดเกาะเดินไปก่อน แต่พอ เด็กเดินได้แล้ว walker ก็โยนทิ้งไป

คนที่เข้าสู่การภาวนาแล้วก็ทั้งหมดได้ พิธีกรรมต่างๆ บุญต่างๆ ก็ทำได้หมดเลย กฐิน ผ้าป่า หรืองานวันเกิด งานวันตาย งานเผาศพนี้ ทำได้หมดเลย เพราะมันไม่จำเป็นสำหรับผู้ภาวนา มันกลับทำให้เสียเวลาหรือดึงจิตให้ลงต่ำ คนภาวนาเขาต้องปลีกวิเวก ต้องเข้าป่า อยู่บนเขาตามลำพัง คนเดียว อย่างหลวงปู่มั่นไปอยู่เชียงใหม่ ๑๐ ปี นั่นแหละ ถ้าถึงขั้นภาวนาแล้วต้องเป็นอย่างนั้น

ดังนั้นพอเราเป็นนักบวชแล้วอย่าไปทำงานของนักบุญ งานผ้าป่า งานกฐิน งานฉลองเจดีย์ งานฉลองโบสถ์อะไรนี้ ไม่ใช่งานหน้าที่ของนักบวชแล้ว นักบวชต้องเข้าสู่ทางจกกรม เติณจกกรม นั่งสมาธิ เจริญสติ พิจารณาปัญญา อันนี้เป็นงานของนักบวช

“ความหมายของคำว่าพระสงฆ์”

ถาม : อยากทราบความหมายของ
คำว่าพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา

พระอาจารย์ : คำว่า พระสงฆ์ ในความหมายของ
ไตรสรณคมน์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ คือ
พระสงฆ์ที่เป็นพระอรียะตั้งแต่ชั้นโสดาบันขึ้นไป เป็นพระ
ที่ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ศีลท่านบริสุทธิ์ ยึดพระวินัย
ในการปฏิบัติเป็นหลัก

ส่วนคนที่บวชห่มเหลืองแล้วยังไม่ได้ปฏิบัติ ก็ไม่ใช่
พระอรียะ ก็เป็นเพียงภิกษุหรือภิกษุ เพราะการโกนคือ
โกนผม ห่มเหลืองแล้ว ไม่ใช่ว่ากิเลสจะหายไป แต่ต้องปฏิบัติ
ให้เห็นสังขารม ถึงจะเรียกว่าพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา

“ในสมัยพุทธกาลมีพระอรหันต์มากมาย
โดยไม่ต้องมีสื่อโฆษณา”

ถาม : อาชีพที่ทำอยู่ทุกวันนี้มีความรู้สักว่า
จริงๆ แล้วมันก็มีทางเลือก

พระอาจารย์ : ใช่ ความรู้มีทั้งที่เป็นคุณเป็นประโยชน์และ
ที่เป็นโทษ เป็นดาบสองคม ใช้ให้เป็นประโยชน์ก็ได้ ใช้ให้
เกิดโทษก็ได้ เอามาหั่นเนื้อหั่นผักก็เป็นประโยชน์ เอาไป
ตัดมือตัดแขนคนอื่นก็เป็นโทษ ความรู้ก็เหมือนกัน อยู่ที่
เราจะเอาไปใช้ในทางไหน เอาไปเป็นเครื่องมือของกิเลส
ก็เป็นโทษ เอาไปเป็นเครื่องมือของธรรมะก็เป็นคุณ เช่น
โฆษณาธรรมะ พอคนเห็นแล้วก็อยากจะเข้าวัด อย่าง
บางวัดขึ้นป้ายบ่อเริ่มเท็มอยู่ตามริมถนน ใครเห็นแล้วก็
อยากจะเข้าวัดกัน เพียงแต่ว่าทางศาสนาไม่ค่อยเน้นแบบนี้
ไม่ต้องการดึงคนเข้ามาด้วยของล่อหลอก อยากจะให้เข้ามา
สัมผัสกับความจริงมากกว่า โดยอาศัยคนที่ได้สัมผัสกับ
ของจริงช่วยเผยแพร่

อย่างพระพุทธเจ้าตอนที่ทรงเผยแผ่ธรรมะ
ครั้งแรก ก็มุ่งไปที่คนที่สามารถรับถ่ายทอดธรรมะ
ได้เร็วและง่าย ก็คือพระปัญญาวัคคีย์ เพราะสอน
ครั้งเดียวก็ได้บรรลุเป็นพระโสดาบันแล้ว สอนอีก
สองครั้งสามครั้งก็ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์กันหมด
ไม่ต้องเหนื่อยยาก ต่อจากนั้นก็อาศัยท่านเหล่านี้
เป็นสื่อเป็นผู้ไปโฆษณาต่ออีกที ทั้ง ๕ องค์ก็แยก
กันไป ๕ ทิศทาง ไปเจอใครที่ไหนก็สอนแบบเดียวกับ
ที่พระพุทธเจ้าทรงสอน พอได้ยินได้ฟังก็บรรลุ
เป็นพระอรหันต์กันขึ้นมา ก็ช่วยกันกระจาย
พระธรรมคำสอนให้แผ่กว้างไกลออกไปจนถึง
ทุกวันนี้ ในสมัยพุทธกาลจึงมีพระอรหันต์
ปรากฏขึ้นมามากมายกายกองโดยไม่ต้อง
มีสื่อโฆษณา เพราะการใช้สื่อโฆษณามันไม่เป็น
ธรรมชาติ

“ตั้งแต่พระโศดบันขึ้นไปสามารถปิดอบายได้”

?

ถาม : สืบเนื่องจากที่พระอาจารย์พูดถึงเรื่อง
การสร้างเสนาสนะ พอตัวมันมีเหมือนกับเป็นคำเชื้อ
คำกล่าวที่ว่าสร้างเจดีย์แล้วจะได้กุศลแรง
จะปิดอบายได้

พระอาจารย์ : ไม่จริง

Answer

?

ถาม : จะปิดอบายได้ก็ต้องเป็น
โลกุตระอย่างเดียวยังไหมครับ

พระอาจารย์ : คือปิดอบายก็ต้องรักษาศีล ๕ ให้ได้
นั่นแหละ คือไม่ทำบาป ก็มีพระโศดบันเท่านั้น
ที่จะสามารถรักษาศีล ๕ ได้โดยตลอดเวลา
ตั้งแต่พระโศดบันขึ้นไป

Answer

ถาม : อย่างนี้ที่เขบอกว่
ไปอินเดียแล้วจะปิดบวชได้ ๑ ชาต
ก็ไม่ใช่ครับ

Answer

พระอาจารย์ : เป็นเพียงก้าวแรกที่จะนำไปสู่การ
ปิดบวช คือจะทำให้เกิดศรัทธาเชื่อว่าพระพุทธ
พระธรรม พระสงฆ์ มีจริง เมื่อเชื่อแล้วก็จะเกิด
ศรัทธาที่จะศึกษาปฏิบัติ พอศึกษาแล้วปฏิบัติ
ก็จะบรรลुเป็นพระอริยสงฆ์สาวกขึ้นมา มันก็จะ
ปิดบวชได้

ไม่ใช่ว่าเพียงแต่ไปอินเดียแล้วจะปิดได้เลย
เหมือนมาที่นี้ก็ปิดไม่ได้ มาที่นี้แล้วก็ต้องกลับไป
ปฏิบัติต่อ ถ้าปฏิบัติจนบรรลुเป็นพระโสดาบันได้
ก็จะปิดบวชได้ เพราะพระโสดาบันนี้จะรักษาศีล
ยิ่งกว่าชีวิต ท่านไม่เสียดายชีวิตเพราะท่านเห็น
ว่าร่างกายนี้ไม่ใช่ตัวท่าน ร่างกายนี้จะทำบาป
หรือไม่ทำบาปก็ต้องตายอยู่ดี แต่ผู้ที่ทำบาปนี้คือ
ใจจะต้องไปใช้กรรมในอบายต่อไป ท่านเห็นชัด

เหมือนกับเราเห็นว่าถ้าทำผิดกฎหมายนี้ก็ต้องติดคุกแน่นอน
แล้วเราก็ไม่กล้าทำกัน แต่คนสมัยนี้เขาเก่ง เขามีวิธีที่ไม่ติดคุกได้
เขาเลยทำกัน อันนั้นก็ช่วยไม่ได้ แต่อบายนี้ไม่มีวิธีกันได้อะไร
ถ้าทำบาปแล้วก็ต้องไปแน่ๆ เงินก็ปิดไม่ได้ มีวิธีเดียวก็คือต้อง
ไม่ทำบาปเท่านั้นเอง ต้องรักษาศีลให้ได้ และการจะรักษาศีลได้
ก็ต้องรู้ว่าร่างกายนี้เรารักษามันอย่างไรก็รักษามันไม่ได้ ยังไง
ก็ต้องตายอยู่ดี

ดังนั้นการที่จะไปทำบาปเพื่อรักษาร่างกายนี้ จึงเป็นวิธีที่หลัก
ให้เราไปใช้กรรมในอบาย สู้ยอมปล่อยให้ร่างกายตายไปดีกว่า
แล้วเราไม่ทำบาป เราก็ไม่ต้องไปใช้กรรมในอบายต่อไป
นี่พระโสดาบันท่านเห็นว่าร่างกายไม่ใช่ตัวของท่าน เห็นว่ามัน
จะต้องตาย ท่านก็เลยไม่ต้องไปรักษามัน เวลาอดข้าวอดยาก
ขาดแคลนก็ไม่ไปลักขโมย ไม่ไปทำบาปที่จะหาอาหารหาหามา
รักษาร่างกาย ถ้าจะหากินโดยวิธีไม่ทำบาป ถ้าหาไม่ได้ก็ปล่อยให้
มันตายไป รักษา ก็ตายอยู่ดี ไม่รักษาก็ตายอยู่ดี ช้าหรือเร็ว
เท่านั้นเอง แต่ทำบาปแล้วต้องไปใช้กรรมในอบาย ถ้าไม่ทำบาป
ก็ไม่ต้องไปใช้กรรมในอบาย

“จิตของพระอรหันต์ต่างกับจิตปุถุชนผู้มีกิเลส”

ถาม : พระอาจารย์คะ อ่านในหนังสือประวัติหลวงพ่อวัน
ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ และ ม.ล.จิตติ ที่เขียนบทความหลังจากอ่าน
ประวัติหลวงพ่อวัน โดยเฉพาะสภาวะธรรม แล้วหลวงพ่อ
ก็ชี้แจงว่าอย่าเอาพระไตรปิฎกเปรียบเทียบกับจิตคน
ที่ปฏิบัติแล้ว เหมือนกับว่าไม่ต้องไปเชื่อว่าสภาวะจิตที่
ปฏิบัติเป็นอย่างไร เพราะว่าเหมือนเป็นการจำต่อๆ กัน
มาเหมือนรุ่นต่อรุ่น

พระอาจารย์ : คือไม่ได้ให้ไปเชื่อแต่
ต้องเอามาพิสูจน์ว่าสิ่งที่เราอ่านใน
พระไตรปิฎกนี้กับเวลาที่เรปฏิบัติ
เหมือนกันไหม ถ้ามันไม่เหมือนกัน
เราก็ต้องเอาไปพิสูจน์กับสิ่งที่เราได้สัมผัส
เป็นตัวหลัก เข้าใจไหม เช่น ในหนังสือโบราณ
ขายรถเบนซ์นี้ เขาว่าคุณภาพดีอย่างนั้น
ดีอย่างนี้ คุณไปซื้อมาและไปเจอคนที่มันไม่ดี
คุณจะว่าโบราณถูกหรือผิด เห็นคนบางคน

ต้องเอารถไปประจานที่หน้าโชว์รูมเลยใช่ไหม ขอเปลี่ยนใหม่ มันก็ไม่ยอมให้เปลี่ยน นี่มันต้องดูที่ความจริง อย่าไปดูแต่ตัวที่โฆษณา แต่ไม่ให้ปฏิเสธสิ่งที่โฆษณา เพราะว่าสิ่งที่โฆษณามันก็ถูก เพียงแต่ว่ามันอาจจะไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ เข้าใจไหม ดังนั้นสิ่งที่ไม่มีในโบรชัวร์นี้แสดงว่ามันจะไม่มีในรถใช้ใหม่ บางทีเขาไม่ได้ลงทุกอย่าง เขาอาจจะลงตัวที่เป็นจุดสำคัญๆ ให้รู้ว่ารถคันนี้มีสมรรถภาพอะไร แต่จุดเล็กๆ น้อยๆ มีอีกเยอะแยะที่เขาไม่ได้ลงก็มีอยู่ ดังนั้นถ้าไม่มีในโบรชัวร์ก็แสดงว่าไม่ใช่รถที่เขาโฆษณาไว้ซิ นี่คือความหมาย

พระพุทธเจ้าบอกว่าธรรมะที่พระพุทธเจ้าสอนนี้เป็นเหมือนใบไม้ในกำมือ เข้าใจไหม แต่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัตินี้เหมือนใบไม้ในป่า พระพุทธเจ้าถามพระภิกษุว่าใบไม้ในกำมือเรากับใบไม้ในป่าอันไหนมันจะมากกว่ากัน แต่สิ่งที่เรารู้ที่เราเห็นที่เราไม่ได้เอามาสอนเพราะเราเห็นว่ามันไม่สำคัญสำหรับที่จะทำให้เธอได้หลุดพ้นจากความทุกข์ เพราะสอนแล้วเดี๋ยวมันจะทำให้หลงทางไป จะไปสนใจกับเรื่องที่ไม่สำคัญ

เรื่องที่สำคัญก็คือทุกข์เกิดขึ้นแล้ว รู้ว่าเหตุของทุกข์เป็นอะไร ถ้ารู้แล้วละมันได้หรือเปล่า หาเครื่องมือที่จะมาละมันได้หรือเปล่า

ให้รู้แค่นี้ รู้แค่ ๔ อย่างนี้พอแล้ว แต่ส่วนเรื่องเวลาเข้าสมาธิแล้ว มีพระอรหันต์มีพระพุทธเจ้ามาแสดงธรรมมาโปรดนี้ มันไม่ได้ ทำให้ทุกข์น้อยลงหรือมากขึ้นแต่อย่างใด เข้าใจไหม มันเป็นเรื่องอจินไตยสำหรับพวกเรา พวกเรามันเป็นเหมือนเด็กอนุบาล ครูเขาไม่มาสอนทฤษฎีเรื่องสร้างระเบิดนิวเคลียร์หรอก เข้าใจไหม เขาสอนว่า กอ ไก่ ขอ ไข่ ท่องไปก่อนนะ ท่อง กอ ไก่ ขอ ไข่ สระ อะ สระอา ไปก่อน บวก ๑ ๒ ๓ ไปก่อน ท่องสูตรคูณ ไปก่อน แล้วต่อไปพอเรียนไปมากขึ้นๆ แล้วเดี๋ยวมันก็จะสร้างระเบิดนิวเคลียร์ขึ้นมาได้เอง

ดังนั้นสิ่งที่หลวงปู่มันท่านเห็นท่านเจอนี้ ท่านอยู่ในระดับสูงแล้ว อยู่ระดับอุดมศึกษาแล้ว หรืออยู่ระดับจบปริญญาแล้ว หรือเขาเรียกว่า Postdoctoral ระดับเหนือปริญญาเอกไปแล้ว ทำวิจัยแล้ว วิจัยค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่ไม่มีในตำรา ความรู้ใหม่ๆ เกิดจากใคร เกิดจากพวกที่ไปค้นคว้าหาความจริงที่ไม่มีอยู่ในตำรา

สมัยก่อนนี้มีตำราไหนบอกว่าโลกนี้มันกลม ไม่มีหรอก ทุกคนก็คิดว่าโลกนี้มันแบนใช่ไหม ไม่มีใครกล้านั่งเรือออกไปไกลใช่ไหม กลัวเดี๋ยวจะตกขอบออกไป แต่พอมีคนกล้าที่จะพิสูจน์ว่ามันจริง

หรือเปล่า ก็เลยยอมเสี่ยงตายดู ก็วิ่งไปเท่าไร ไม่เห็นมันตกขอบ
สักที จนกระทั่งมันย้อนกลับมาที่เดิม เขาก็เลยได้ข้อสรุปว่า
โลกนี้มันกลมนี้หว่า ไซ้ไหม วิ่งไปเที่ยวเดียวกันนี้แต่ทำไมมัน
กลับมาที่เดิมได้ ถ้ามันไม่กลม มันจะกลับมาที่เดิมได้ไหม

นี่แหละความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติกับความรู้ที่ได้จากการ
อ่านหนังสือนี้มันไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ ไม่ใช่ผิดนะ ความรู้ใน
พระไตรปิฎกนี้ถูกต้องทุกอย่าง แต่คนอ่านแล้วแปลไม่เข้าใจ
ความหมายเอง คนอ่านแล้วคิดว่าพอคนบรรลุถึงนิพพานแล้วสูญ
ก็เลยคิดว่า เอ อยู่ดีๆ ปฏิบัติแทบเป็นตาย พอตายแล้วสูญ แล้วจะ
ไปปฏิบัติทำไมให้มันเหนื่อยไซ้ไหม เหมือนคุณเอาผ้าไปซักให้มัน
ขาวให้มันสะอาด พอสะอาดปั๊บ ผ้าหายไปแล้ว มันมีที่ไหน อันนี้
พวกที่คิดว่าพระอรหันต์สูญ พระนิพพานสูญ คิดอย่างนี้ พอถึง
นิพพานแล้วสูญหมด จะกลับมาติดต่อกับใครไม่ได้แล้ว ทำไมจะ
ติดต่อไม่ได้ ก็พระมารดาของพระพุทธเจ้าที่ยังไม่เป็นพระอรหันต์

ยังติดต่อกันได้ แล้วพระอรหันต์ไม่มีกิเลส ทำไมจะติดต่อกันไม่ได้
ถ้าจะติดต่อกัน มันก็จิตเหมือนกัน

จิตของพระอรหันต์กับของคนผู้มีกิเลสมันแตกต่างกันตรงไหน
ก็แตกต่างกันตรงที่มีกิเลสกับไม่มีกิเลส ก็เหมือนกับเสื้อผ้าที่มัน
สกปรกกับเสื้อผ้าที่สะอาด มันต่างกันตรงไหน เสื้อผ้ามันก็เป็น
เสื้อผ้าเหมือนกัน ก่อนซักกับหลังซักมันต่างกันตรงไหน มันก็
ต่างกันตรงที่มีกลิ่นเหม็นหรือไม่มีกลิ่นเหม็นเท่านั้น แต่เสื้อผ้ามัน
ก็ยังตัวเดียวกันอยู่นั่นแหละ จิตก็เหมือนกัน จิตที่สะอาดบริสุทธิ์
แล้วมันจะสูญหายไปไหน แล้วทำไมจะติดต่อกับจิตดวงอื่นไม่ได้
ถ้าจะติดต่อกัน แล้วพระพุทธเจ้าไปติดต่อกับพระพุทธมารดาได้
อย่างไร แล้วเรื่องของพระพุทธเจ้าในอดีต พระพุทธเจ้าไปรู้ได้
อย่างไรถ้าไม่ได้ติดต่อกับพระพุทธเจ้าองค์ก่อน จะไปรู้ชื่อของ
พระพุทธเจ้าองค์ก่อนได้อย่างไร

“วิธีดูครูบาอาจารย์ว่าของแท้หรือของเทียม”

?

ถาม : วิธีดูครูบาอาจารย์ว่าของแท้หรือของปลอม
ดูและมีวิธีตรวจสอบอย่างไรว่าคำสอนของท่าน
จะพาเราลงทางหรือพาขึ้นเทวก็ได้จริง

Answer

พระอาจารย์ : ก็ต้องดูมาตรฐานของอาจารย์
เช่น ดูพระพุทธเจ้าก่อน ดูพระอรหันตสาวกก่อน
ไปศึกษาพระพุทธประวัติ ศึกษาพระธรรมคำสอน
ของพระพุทธเจ้า ศึกษาประวัติของพระอรหันตสาวก
ศึกษาคำสอนของท่านแล้วเราเอาประวัติของท่าน
เอาคำสอนของท่านมาเปรียบเทียบกับครูบา
อาจารย์ที่เราสงสัยว่าเป็นของแท้หรือของเทียม
เราก็พอที่จะวัดได้ เหมือนกับเวลาที่เราจะซื้อของ
อะไรสักอย่างหนึ่ง บางทีเราต้องไปเอาของ
ตัวอย่างมา แล้วไปเปรียบเทียบกับของที่เรารู้ว่า
เหมือนกันหรือเปล่า ถ้าไม่เหมือนกัน เราก็รู้ว่า

มันไม่ใช่เป็นของแท้ของจริง เราก็อย่าซื้อ แต่ถ้าเราไปซื้อโดยที่เราไม่มีของจริงไปเปรียบเทียบ เราก็ไม่รู้ว่าจริงหรือไม่จริง

ดังนั้นเรามีของที่เราจะเปรียบเทียบได้ เรามีประวัติของพระพุทธเจ้า เรามีพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ดูว่าท่านอยู่อย่างไร ท่านปฏิบัติอย่างไร ท่านอยู่แบบนั่งรถเบนซ์ กินหุปลาฉลาม สั่งอาหารกิน หรือว่าท่านอยู่แบบมกน้อยสันโดษ บิณฑบาต ใช้ผ้าบังสุกุลหรือใช้ผ้าไหมใช้ผ้าแพรผ้าสั่งมาจากเมืองนอกเมืองนา ของอย่างนี้วัดได้ดูได้ ดูพระพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง ท่านเป็นแบบฉบับ เป็นของแท้ของจริง แล้ววัดดูตรงนั้น

“เอาครูบาอาจารย์เป็นเยี่ยงอย่าง”

ถาม : ถ้าในชีวิตประจำวันของเรานี้
เอาครูบาอาจารย์เป็นเยี่ยงอย่าง
คือทำตัวสมณะ ไม่ซื้อของฟุ่มเฟือย มัธยม
อะไรทำนองนี้ มันก็จะกดดันให้ใจเราโหมไหม
ในทางที่จะละวางมากขึ้นใช้ไหมครับ

พระอาจารย์ : ใช่ เพราะตัวฟุ่มเฟือยคือ
ตัวจุดเอาเวลาของเราไปหมด เมื่อเราฟุ่มเฟือย
เราก็ต้องหาเงินหาทองแล้วก็หาเวลาไปใช้กับ
สิ่งฟุ่มเฟือยทั้งหลาย เคยซื้อของร้านเดิมๆ
จนเบื่อแล้ว ก็ต้องบินไปเมืองนอกต่อ ตอนต้น
ก็บินไกลๆ ไปแค่ฮ่องกง ญี่ปุ่น ต่อไปก็บินไป
ยุโรป บินไปอเมริกา ยังมีเงินมีทองมากเท่าไร
ก็จะทำอย่างนี้

ถาม : ที่จริงเสื้อผ้าใส่ไม่กี่ชุด
มันก็พอแล้วนะครับอาจารย์

Answer

พระอาจารย์ : พระพุทธเจ้าทรงสอนให้พิจารณาเสมอ เวลาเราจะทำอะไร ทรงสอนให้พิจารณาทุกครั้งไป เช่น เวลาจะสวมใส่เสื้อผ้าห่มจีวรก็ให้พิจารณาว่าห่มเพื่อปกปิดร่างกาย ปกปิดอวัยวะ ป้องกันความหนาวความเย็นไม่ให้มาทำให้ร่างกายเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่ได้ห่มเพื่อความสวยงาม จากเสื้อผ้าอาภรณ์ ความสวยงามที่แท้จริงต้องสวยด้วยใจ สวยด้วยศีลธรรม สวยด้วยความเมตตากรุณา ไม่ได้สวยด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์ เสื้อผ้าอาภรณ์สวมใส่ไว้เพียงเพื่อปกปิดร่างกายไว้เท่านั้น เวลฉันอาหารก็ให้ฉันเพื่อระงับดับความหิวของร่างกาย รับประทานอาหารแบบ รับประทานยา เยียวรักษารโรคคือความหิว ไม่ได้รับประทานเพื่อรสชาติ เพื่อความสนุกสนานเฮฮา กินข้าวคนเดียว กินไม่ได้เพราะเหงา ต้องโทรศัพท์ชวนเพื่อนออกไปกินข้าวข้างนอกกัน แล้วก็ไม่ได้กินเฉยๆ ต้องดื่มของมีเมา

ประกอบไปด้วย ซึ่งไม่จำเป็นเลย เป็นการสูญเสียทรัพย์ที่หามาด้วยความยากลำบาก สูญเสียเวลา เวลา ไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ความสุขก็เป็นความสุขแบบควันทไฟที่ลอยมาแล้วก็กระจายหายไปในอากาศ สุขในขณะที่เราับประทานกันเท่านั้นเอง พอแยกกันกลับบ้านแล้วก็หายไปหมด ทั้งไว้แต่ความอ้างว้างเปล่าเปลี่ยวเดียวดาย ทั้งไว้แต่ความอยากที่จะต้องโทรศัพท์ชวนกันไปหาความสุขแบบนั้นอีก ความสุขของเราจะเป็นแบบนี้ไปตลอดชีวิต

นี่คือวิถีทางของคนในโลก เขาหาความสุขกันแบบนี้ แต่ไม่เคยเจอความอิ่มความพองในจิตใจเลย ความอิ่มความพองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราละระดับความอยากต่างๆ แม้จะเป็นชั่วขณะหนึ่ง ก็เป็นความสุขที่มีคุณค่ามาก สมมติวันนี้อยากจะออกไปกินข้าวกับเพื่อนฝูง อยากจะออกไปดูหนัง แต่ตัดสินใจไม่ไป จะขออยู่บ้านไหว้พระสวดมนต์นั่งทำสมาธิ ทำอย่างจริงๆ จังๆ ก็อาจจะสงบได้ จะได้ทำไร่ว่าการออกไปเราได้ทรัพย์ภายในแล้วหนึ่งชิ้น ถ้าทำไปเรื่อยๆ ก็จะสะสมมากขึ้นไปเรื่อยๆ จะไม่มีใครพรากจากเราไปได้ ยิ่งมีมากเท่าไร ความอิ่มความพองความสุขก็ยิ่งมีมากขึ้นไปเรื่อยๆ ต่อไปจะไม่อยากโทรศัพท์ไปหาใคร ไม่อยากจะให้ใครโทรศัพท์มาหา จะปิดเครื่องตลอดเวลา จะเปิดก็ต่อเมื่อมีธุระจำเป็นเท่านั้น เพราะมีความสุขอยู่ตามลำพังของเรา พอไปอยู่

กับเพื่อนก็จะฟังแต่เรื่องรำคาญใจ เดี่ยวคนนั้นบ่นเรื่องนั้นให้ฟัง คนนี้ก็บ่นเรื่องนี้ให้ฟัง มีแต่ปัญหามาระบายกันทั้งนั้น ไม่มีอะไรหรรษาเวลาเจอกัน พอทุกคนได้ระบายแล้ว ทุกคนก็สบายใจ เราก็ได้ระบายของเรา เขาก็ได้ระบายของเขา แต่มันไม่ใช่เป็นวิธีระบายที่ถูกต้อง เดี่ยวก็มีเรื่องใหม่มาให้ระบายอีกเพราะเราชอบไปเอาเรื่องนั้นเรื่องนี้มาใส่ใจเรา แทนที่จะปลดปล่อยปล่อยาวง ไม่ไปยุ่งเกี่ยว กลับเอาเข้ามาแบกในจิตในใจ

การเดินทางตามครูบาอาจารย์จึงเป็นการเดินทางที่ถูกต้องแล้ว เดินทางพระพุทธเจ้านี้ถูกแล้ว สิ่งที่เราต้องมีในเบื้องต้นก็คือศรัทธา ขอให้เชื่อพระพุทธเจ้า เชื่อครูบาอาจารย์ แล้วพยายามทำในสิ่งที่ท่านสอนให้เราทำ เพราะถ้าเราไม่มีความเชื่อ เราจะไม่มีความรู้ทำลายป้อมปราการที่กิเลสสร้างห้อมล้อมจิตใจของเราไว้ กิเลสไม่ต้องการให้ธรรมะเข้าไปในใจ เพราะถ้าธรรมะเข้าไปในใจแล้ว กิเลสก็จะถูกทำลายไป มันจึงสร้างป้อมปราการสร้างกำแพงไว้ป้องกันไม่ให้ธรรมะเข้าสู่ใจของเราได้ สังเกตดูเวลาเราจะปฏิบัติธรรม จะรู้สึกเหมือนกับจะไปปีนเขา มันจะสร้างความรู้สึกยากลำบากเสมอ เวลาจะทำบุญทำทาน เวลาไปรักษาศีล จะรู้สึกว่ายากลำบาก ถ้าเปรียบกับเวลาที่จะไปเที่ยวนี้ต่างกันมาก มีเงินก้อนหนึ่งถ้าให้เลือกระหว่างไปเที่ยวกับไปทำบุญ ไปเที่ยวเหมือน

กับการเดินลงเขา แต่เอาเงินไปทำบุญนี้เหมือนกับเดินขึ้นเขา หมายถึง คนที่ยังไม่เคยทำบุญมาก่อน แต่ถ้าเคยทำจนติดเป็นนิสัยแล้ว จะเป็น ตรงกันข้ามกัน ถ้าจะเอาเงินไปใช้ฟุ่มเฟือยไปเที่ยวจะรู้สึกเสียดาย แต่ถ้าเอาไปทำบุญแล้วจะมีความสุข นี่แสดงว่าได้ฝากำแพงของกิเลส ไปได้ชั้นหนึ่งแล้ว คือความตระหนี่ ความอยากจะใช้เงินไปกับของ ฟุ่มเฟือย ความอยากจะใช้เงินไปกับการซื้อความสุขต่างๆ ในโลก ได้ถูก ทำลายไปเพราะอาศัยศรัทธา ในเบื้องต้นเชื่อว่าการทำบุญเป็นสิ่งที่ดี การให้ทานเป็นประโยชน์กับเราจริงๆ

ในเบื้องต้นก็ฝืนทำไปก่อนเหมือนกับกินยาขม หมอบอกว่ายาขม มีประโยชน์ ทำให้สุขภาพดีขึ้น เราไม่ชอบรับประทานแต่เราเชื่อหมอ ก็พยายามฝืนรับประทานไป เช่น พวกมะระ เด็ดๆ จะไม่ชอบกินกัน เพราะขม แต่ผู้ใหญ่เมื่อมีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน เมื่อได้รับการแนะนำ ให้กินของพวกนี้ก็เชื่อหมอ พยายามฝืนกินไปเรื่อยๆ จนติดเป็นนิสัย ขึ้นมาจนชอบของขมไป ฉันทใด การทำบุญทำทาน การรักษาศีล การภาวนา ก็เช่นเดียวกัน ต้องมีศรัทธาเป็นหัวหอกคอยทะลุทะลวง เกราะที่กิเลสสร้างขวางไว้ไม่ให้เข้าสู่ใจของเรา พยายามทำไป ถึงแม้ จะไม่ชอบทำก็ฝืนทำไป ทำไปเรื่อยๆ แล้วจะเริ่มเห็นผล จะมีกำลังใจ ศรัทธาก็หมดหนาทิ้งไปเพราะมีปัญญามาแทนที่ เห็นว่าการทำบุญ ทำทานนี้ดีจริงๆ เกิดประโยชน์กับใจของเราจริงๆ ต้องชอบใจคนที่

ให้เราได้ทำบุญทำทานเสียด้วยซ้ำไป ถ้าไม่มีคนเดือดร้อนแล้วก็จะไม่ได้ทำบุญทำทาน คนที่เดือดร้อนจึงมีประโยชน์กับเรา เป็นเหตุให้เราได้มีโอกาสมทำบุญทำทาน

ลองทำไปเถิด เมื่อทำแล้วจะเห็นผลต่อไป จะติดนิสัยทำบุญ เรื่องการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยต่างๆ จะหมดไปเอง สังเกตดูคนที่ชอบทำบุญทำทานมักจะอยู่แบบเรียบง่าย แต่เวลาทำบุญทำทานจะทำเยอะ เสื้อผ้าที่ใส่ก็เป็นเสื้อผ้าธรรมดา ไม่หรูหราอะไร ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ขึ้นสูงสุดก็แบบครูบาอาจารย์ ท่านทำบุญทำทานขนาดไหน สิ่งที่ท่านได้มาทั้งหมดนี้ท่านไม่ได้เก็บไว้เลยแม้แต่นิดเดียว ท่านเอาไปทำประโยชน์ให้แก่มโลกทั้งหมด เพราะท่านเห็นประโยชน์ท่านจึงทำ ถึงแม้ตัวท่านเองจะไม่ได้รับประโยชน์จากการทำทานแล้วก็ตาม เพราะจิตของท่านนั้นเต็มเปี่ยมแล้ว ถ้าเป็นน้ำในแก้วก็ล้นแล้วเต็มแล้ว จะเทน้ำเข้าไปเท่าไรก็ไม่ได้ทำให้มีน้ำมากขึ้น คือความสุขความอิ่มใจของท่านนี้เต็มเปี่ยมอยู่แล้ว แต่ที่ท่านทำก็เพราะ ๑. เป็นตัวอย่างให้ลูกศิษย์ลูกหาได้มีกำลังจิตกำลังใจ ๒. สงเคราะห์ผู้ที่เดือดร้อน ถ้าท่านไม่ทำ ท่านอยู่เฉยๆ ท่านก็ไม่เดือดร้อนอะไร แต่ญาติโยมจะไม่มีโอกาสได้ทำบุญทำทาน คนที่เดือดร้อนก็จะไม่ได้รับประโยชน์จากการทำบุญทำทานของญาติโยม แต่คนที่เหนียวก็คือองค์ท่านนั้นแหละ ความจริงท่านอยู่เฉยๆ ท่านก็สบายอยู่แล้ว

นี่คือการเสียสละของพระเจ้าจริงๆ ทำเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นจริงๆ ตัวท่านเองท่านได้ประโยชน์ของท่านเต็มที่แล้ว อย่างพระพุทธเจ้าที่เรารำลึกถึงในวันวิสาขบูชา วันเพ็ญเดือน ๖ วันที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ หลังจากนั้นแล้ว พระองค์จะไม่ทรงทำอะไรก็ได้ ก็ไม่เดือดร้อนอะไร แต่ยังทรงสละเวลาถึง ๔๕ พรรษาด้วยกัน ทำประโยชน์ให้กับสัตว์โลก ทำให้คนได้หลุดพ้นจากความทุกข์เป็นจำนวนนับไม่ถ้วน จนถึงปัจจุบันนี้ พวกเราก็มียมีส่วนได้รับอานิสงส์จากการตรัสรู้ และการนำเอาสิ่งที่พระองค์ทรงรู้มาเผยแผ่ให้กับสัตว์โลก

ถ้าไม่มีพระองค์แล้วพวกเราทุกวันนี้จะเป็นอย่างไร อาจจะหลงยุ่งอยู่กับการไปซ้อบปิ้งอยู่แถวสยามพารากอนก็ได้ แทนที่จะมานั่งอยู่ในป่าในเขาแบบนี้ อาจจะไปดูหนัง ไปตามชายแดนไปเล่นการพนันกันก็ได้ เพราะเป็นพวกหูหนวกตาบอด พวกที่ไปสยามพารากอน ไปเข้าโรงหนัง ไปบ่อนการพนัน เป็นพวกหูหนวกตาบอดทั้งนั้น พวกเราถึงแม้จะตาไม่ดีเต็มที่ หูไม่ดีเต็มที่ แต่อย่างน้อยก็พอจะได้ยินยังพอจะเห็นอะไรรางๆ อยู่บ้าง จึงพยายามตะเกียกตะกายมาทำบุญกัน ฝนตกแดดออกอย่างไรก็ยังฝ่าฟันกันมา แสดงว่ามีบุญมีกุศล ได้สะสมบุญกุศลมาทั้งในอดีตและในปัจจุบัน บุญกุศลที่จะได้มาใหม่นี้ไม่ได้เกิดจากอดีตนะ แต่เกิดจากปัจจุบันที่เรามีโอกาสดวงได้เต็มที่เลย ในอดีตเราอาจจะ

สะสมมาได้เพียง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ที่เหลืออีก ๘๐ หรือ ๙๐ เปอร์เซ็นต์นี้ เราสามารถสะสมได้ในชาตินี้ทั้งหมดเลยถ้าเชื่อในพระพุทธเจ้าที่ได้ทรงพยากรณ์ไว้ว่า ผู้ที่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมตามที่ตถาคตได้แสดงไว้ อย่างช้าไม่เกิน ๗ ปี ถ้าเร็วคือพวกที่ฉลาดกิเลสเบาถึง ๗ วัน ก็สามารถเสร็จงานที่พระพุทธเจ้าทรงมอบให้ทำได้ อย่าไปคิดว่าจะต้องสะสมเป็นกัปเป็นกัลป์เหมือนกับที่พระพุทธเจ้าต้องทรงสะสมมา เพราะไม่มีใครสอน ไม่รู้จักทาง ไม่รู้จักวิธี เลยต้องทรงทดลองทุกอย่าง ต้องใช้เวลามาก เหมือนกับคนที่หลงทางในป่า ไม่มีคนนำทาง ต้องเดินหาทางไปเรื่อยๆ วนไปอยู่เรื่อยๆ ก็ต้องใช้เวลายาวนาน แต่พวกเรามีคนนำทาง เราหลงอยู่ในป่าแต่เรามีคนนำทาง มีพระพุทธเจ้าทรงนำทาง มีครูบาอาจารย์นำทางอยู่แล้ว ทำไมเราไม่เดินตามท่าน ถ้าเดินตามเพียงไม่กี่วันก็พ้นจากป่าไปสู่ที่ปลอดภัย ไปสู่ที่เกษม ไปสู่ที่ไม่มีทุกข์ไม่มีภัยต่างๆ มีแต่ความสุขไปตลอดอนันตกาล โอกาสอย่างนี้หาไม่ได้ง่ายๆ ที่ได้มาเกิดเป็นมนุษย์ มาเจอธรรมะ เจอพระพุทธศาสนา เจอพระพุทธเจ้า โอกาสหน้าจะไม่มีอย่างนี้อีก เหมือนถูกล็อตเตอรี่รางวัลที่ ๑ จึงควรรีบไปขึ้นเงินเสีย อย่าเอาไปเผาทิ้ง พวกเราเหมือนกับถูกล็อตเตอรี่รางวัลที่ ๑ แล้ว เพียงแต่ต้องเดินไปขึ้นเงินเองเท่านั้น ก็ยังชี้แจงเดินกันเลย ก็ไม่รู้จะว่าอย่างไร

วิธีเดินไปขึ้นเงินก็คือการบำเพ็ญทานศีลภาวนา พยายามทำไป ทาน เราก็ทำไปตามฐานะของเรา อย่าไปหาเงินมาเพื่อทำทาน อันนี้ไม่ใช่เป็นการทำทาน การทำทานคือการทำในส่วนที่เรามีเหลืออยู่ สละในส่วนที่เราจะเอาไปใช้ในสิ่งที่ไม่จำเป็น เช่น วันนี้จะไปซื้อเสื้อชุดใหม่สักชุดหนึ่ง เราก็เอาเงินที่จะซื้อชุดใหม่นี้มาทำทาน จะเอาเงินนี้ไปกินอาหารกับเพื่อนฝูงไปเลี้ยงฉลองกัน ก็เอามาทำทานเสีย อดข้าวเย็นสักมื้อหนึ่งแทน ถือศีล ๘ อย่างนี้จะได้ประโยชน์ ใจก็ได้ประโยชน์ เงินที่เอาไปทำบุญก็เป็นประโยชน์กับผู้อื่น จิตใจเราก็พัฒนาไปเร็วขึ้น นี่คือความหมายของการทำทาน ไม่ได้ให้ไปทำมาหากิน หาเงินมาเยอะๆ เพื่อมาทำทาน อย่างนี้ก็จะไม่มีเวลาที่จะทำอย่างอื่นได้ เช่น รักษาศีลและภาวนา เพราะนอกจากทานแล้วยังมีศีลที่จะต้องรักษามิงานภาวนาที่ต้องบำเพ็ญ ซึ่งต้องใช้เวลามาก ถ้าทุ่มเทได้มากเท่าไร ผลก็จะออกมามากเท่านั้น ถ้าให้เวลากับมันน้อย ผลก็จะออกมาน้อย

เราจะสามารถดำเนินตามรอยของครูบาอาจารย์ได้เต็มร้อย ก็เกิดจากศรัทธาในเบื้องต้น เชื่อพระพุทธเจ้า เชื่อครูบาอาจารย์ เชื่อพระอริยสงฆ์สาวกทั้งหลาย ท่านสอนให้เราทำทาน ทำให้เกิดไม่ต้องเสียตาย รักษาศีลก็รักษาไป บางคนก็ว่ารักษาศีลแล้วไม่รวยไม่เจริญ ไม่เป็นไร ความรวยไม่ใช่เป็นความเจริญ ความเจริญอยู่ที่ศีล คนที่ไม่มีศีล

จะเจริญได้อย่างไร ต่อให้รวยเป็นมหาเศรษฐีแต่ถ้าเป็นคนโกหก ไม่มีคนเชื่อถือ แล้วจะไปเจริญได้อย่างไร คนไม่มีเงินแต่มีศีล นี่กลับเป็นคนที่เขากราบไหว้บูชากัน ที่เรากราบไหว้พระนี่ไม่ได้กราบเพราะท่านมีเงินทองแจก เรากราบท่านเพราะท่านมีศีล

จากศีลก็ภาวนา พยายามหาที่สงบ หาเวลาภาวนาให้มาก อยากจะภาวนาให้มากก็ต้องอยู่ในที่อีกแบบหนึ่งจึงจะได้ประโยชน์เต็มที่ เพราะการภาวนาหมายถึงการทำงานทางด้านจิตใจล้วนๆ ไม่ควรที่จะมีภารกิจภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง ยกเว้นภารกิจที่จำเป็นเท่านั้น ภารกิจของพระก็คือการบิณฑบาต บัณฑิตลานวัด อาบน้ำอาบท่า ดูแลรักษาร่างกาย กวาดดูศาลาภูมิ

งานภายในนี้สำคัญ เป็นงานรื้อภพหรือชาติ ไม่ใช่เป็นงานเล็กๆ น้อยๆ รื้อภพชาติ รื้อวัฏสงสาร ทำลายอวิชชา เป็นสงครามอันยิ่งใหญ่ที่จะต้องทำกัน และไม่มีใครทำแทนเราได้ ไม่มีใครทำให้เราได้ พระพุทธเจ้าก็ทำให้เราไม่ได้ ครูบาอาจารย์ก็ทำให้เราไม่ได้ พ่อแม่ก็ทำให้เราไม่ได้ เพื่อนสนิทมิตรสหายก็ทำให้เราไม่ได้ มีเราคนเดียว อดตา หิ อดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งของตน

ขอให้ปลูกฝังศรัทธาให้มีความแน่นแน้ มั่นคง อย่าท้อแท้ เวลาท้อแท้ก็ให้ระลึกถึงพระพุทธเจ้า ระลึกถึงพระอริยสงฆ์ ท่านตะเกียกตะกาย

ล้มลุกคลุกคลานลำบากลำบากจนจะผ่านไปได้ ไม่มีใครผ่านทางนี้
ไปได้ด้วยความสะดวกสบาย ต้องผ่านนรกไปก่อนจึงจะไปถึง
สวรรค์ได้ หลวงปู่ขาวท่านเคยพูดไว้ว่า นิพพานมันอยู่ปากตายนะ
ถ้าไม่เอาชีวิตเข้าไปแลกก็จะได้ไม่ได้ ความลำบากลำบากเล็กๆ น้อยๆ
ของเราขณะนี้ยังไม่ถึงขั้นเอาชีวิตเข้าไปแลก จึงไม่ต้องไปกลัวมัน
เมื่อปฏิบัติไปแล้วจะรู้เองว่าจะต้องเอาชีวิตเข้าไปแลกเมื่อไหร่
คนเราทุกคนเกิดมามีความกลัวตายด้วยกันทุกคน เป็นสิ่งที่จะต้อง
เอาชนะให้ได้ ถ้ายังมีความกลัวตายอยู่แล้ว ไม่มีทางที่จะผ่านไปได้
ถ้าปฏิบัติไปแล้ว ต่อไปจะเริ่มเห็นเอง ปัญหาที่มาขวางความสงบ
ของใจจะรู้ว่ามันเป็นอะไร จะรู้่ววิธีแก้เป็นอย่างไร ในภาคปฏิบัตินี้
จะต้องผ่านเหมือนกันทุกคน เพราะโรคมันโรคเดียวกัน ยาที่ใช้
รักษาก็ชนิดเดียวกัน เพียงแต่หนักเบาต่างกันไป

“ไม่ควรยึดติดกับบุคคล ให้ยึดติดกับคำสอน”

ถาม : มีคนหลายคนที่รู้สึกหวั่นไหวกับการที่
ครูบาอาจารย์บางองค์ที่ท่านบวชประมาณ ๓๐-๔๐ พรรษา
ได้ลาสิกขาบทไป ซึ่งหนูก็เข้าใจว่าพื้นฐานของคนฝากถาม
เขาวิอินทริย์ยังอ่อนอยู่ ก็รู้สึกหวั่นไหว และรู้สึกว่า
ศรัทธาที่มีอยู่อาจลดลงบ้างด้วยอินทริย์ของเขาที่ยังอ่อนอยู่
ยังไม่มั่นคงในพุทธศาสนาอย่างแท้จริง แต่หนูก็ได้ตอบเขาไปว่า
ท่านเป็นท่าน เราเป็นเรา ไม่เกี่ยวกับ เราเป็นชาวพุทธ
หน้าที่ของเราคือทำตัวของเราให้ดีที่สุด รักษาศีล รักษาธรรม
ในใจเราให้เจริญยิ่งขึ้นไป ไม่น่าจะมีผลอะไรต่อจิตใจ
ของคนแต่ละบุคคล อย่างนี้ถูกต้องไหมเจ้าคะ

พระอาจารย์ : เราต้องคิดว่าเราเป็นเหมือน
นักรบ เราเข้าสนามรบกัน บางครั้งเพื่อนเรา
ที่รบกับเรา เขาถูกกระสุน เขาก็ถูกยิงตายไป
เขาตายไปก็ฝังเขาไป เราก็รบต่อไป เข้าใจไหม
คนที่ถูกกิเลสฆ่า เขาก็ล้มไป เขาก็ตายไป
หรือยอมแพ้ยกธงขาวไป ก็เป็นเรื่องของเขา

แต่ละคนนี้เราไปให้เป็นเหมือนกันไม่ได้ เราต้องมองคนที่
ยังอยู่หรือมองคนที่ไปถึงแล้ว ทุกครั้งที่เราเกิดความท้อแท้
พระพุทธเจ้าบอกให้เราระลึกถึงพระพุทธเจ้า ให้ระลึกถึง
พระอริยสงฆ์สาวกทั้งหลายเพราะท่านเหล่านี้ท่านเป็นผู้ชนะ
ท่านไปถึงแล้ว ท่านชนะกิเลส ส่วนผู้ที่ตายไปหรือหยุดปฏิบัติไป
ก็ถือว่าท่านยอมแพ้กิเลส ท่านยกธงขาวไปก็เท่านั้นเอง
เป็นเรื่องธรรมดาคนاناจิตตัง พระพุทธเจ้าบอกว่าเป็นเรื่อง
ของความไม่เที่ยงแท้แน่นอน เราไม่ควรยึดติดกับบุคคล
ให้ยึดติดกับคำสอน

พระพุทธเจ้าบอกว่าธรรมวินัยที่ตถาคตตรัสไว้ชอบแล้วนี้แล
จะเป็นศาสดาของพวกเธอต่อไป พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงมอบ
การเป็นศาสดาให้กับพระรูปหนึ่งรูปใด เพราะถ้าเกิดพระ
รูปที่ท่านมอบให้เป็นศาสดา เกิดท่านล้มป่วยตายจากไป
หรือว่าลาสิกขาไปแล้ว พวกเราจะพึ่งใครได้ แต่ถ้าท่าน
มอบให้กับธรรมวินัยนี้ ธรรมวินัยนี้ไม่มีวันที่จะลาสิกขา
ไม่มีวันที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้เพราะเป็นอกาลิโก ไม่ว่าเวลา
จะผ่านมาก็พ้นปีแล้ว ธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าก็ยังเป็น
ธรรมวินัยอยู่เหมือนเดิม เป็นที่ยึดเหนี่ยวของจิตใจได้เสมอ

ปัญหาของคนที่เขาเกิดความท้อแท้หรือเกิดความหวั่นไหว ก็เพราะว่าเขาไม่ได้ยึดธรรมวินัย เขาไปยึดติดกับตัวบุคคล พอตัวบุคคลเป็นอะไรไป เขาก็เกิดความหวั่นไหวขึ้นมา เช่น เวลาครูบาอาจารย์ต่างๆ ที่ท่านล้มหายตายจากไปแต่ละครั้ง ลูกศิษย์ลูกหา ก็เกิดการปั่นป่วนกันขึ้นมา เพราะเวลาเข้าหา ครูบาอาจารย์นี้ไม่ได้เข้าไปหาคำสอนของท่าน ชอบเข้าไปหา องค์ท่าน ไปเห็นหน้าท่าน ได้ไปกราบท่าน ได้ยินเสียงของท่าน ก็เกิดความสุขใจ เกิดความสบายใจ พอไม่เห็นหน้าไม่ได้ยินเสียงก็เกิดความเสียใจเท่านั้นเอง แต่ถ้าเรายึดคำสอนของท่านตอนนี้ เราก็คงสามารถมีท่านอยู่กับเราได้ คำสอนของท่านที่มีไว้ในแผ่นซีดี มีไว้ในหนังสือนี้ เรามีกันเต็มบ้าน แต่ไม่เคยเปิดดู ไม่เคยเปิดฟังกัน จะชอบออกนอกบ้านกัน ออกไปหาท่าน พอไม่มีท่านแล้วก็เลยไม่รู้จะไปไหนกัน

ความจริงตัวท่านอยู่ที่บ้านเรา ไม่ดู ไม่เปิดอ่าน ไม่เปิดฟังกัน ท่านอยู่กับเราตลอดเวลา อย่างตอนนี้ครูบาอาจารย์ที่ สึกไปก็ดีหรือตายไปก็ดี หนังสือของท่านก็ยังอยู่ ตัวท่านอยู่ในหนังสือนั่นละ อยู่ที่ธรรมวินัย อยู่ที่ธรรมะ คนมันต้องแก้ ต้องเจ็บ ต้องตายไป มันก็ต้องมีเหตุมีอะไรที่ทำให้ต้องเกิด

การเปลี่ยนแปลงไปเป็นธรรมดา ถ้าเรายึดกับคำสอนแล้ว
เราจะไม่เคือง เราก็จะมีที่ยึดอยู่ตลอดเวลา พวกเราไม่ได้
เข้าไปหาธรรม เราเข้าไปหารูป รูปของธรรม รูปของ
ผู้แสดงธรรม พอรูปของผู้แสดงธรรมหายไป เราก็วุ่นวายใจ
ถ้าเราเข้าไปหาธรรมแล้ว ไม่มีวันหาย ธรรมเป็นอกาลิโก

ดังนั้นขอให้เราศึกษาธรรมะให้เกิดความเข้าใจและศึกษา
จนให้เกิดความยินดีความพอใจที่จะเอาธรรมะเป็นที่พึ่ง
ของเรา ไม่เอาบุคคลเป็นที่พึ่งของเรา แล้วเราจะได้ไม่มี
วันเสียใจ เราจะมีที่พึ่งไปตลอด

“บทลงโทษของผู้ที่ชอบปราชญ์พระสงฆ์”

ถาม : บทลงโทษของผู้ที่ชอบปราชญ์พระสงฆ์ และบางครั้งลามไปถึงพระพุทธรูปศาสนาครับ บทลงโทษเขาหนักหนาสาหัสแค่ไหนครับ

พระอาจารย์ : ถ้าทำให้สงฆ์แตกแยก ทำลายศาสนา ก็เป็นอนันตริยกรรมได้ โทษเท่ากับการฆ่าพ่อฆ่าแม่ ฆ่าพระอรหันต์ ทำพระพุทธรูปให้ห้อเลือด เพราะพระศาสนานี้เป็นสิ่งที่มีความค่าต่อสัตว์โลก ผู้ที่ไปทำลายสิ่งที่มีความค่าต่อสัตว์โลก ก็เป็นผู้ทำลายจิตใจของสัตว์โลกทั้งหลาย เหมือนกับไปฆ่าสัตว์โลกโดยทางอ้อม ทำให้เขาไม่มีที่พึ่ง ต่อไปถ้าไม่มีพระพุทธรูปศาสนาแล้ว เวลาเรามีความทุกข์จะไปพึ่งอะไร เราก็จะทำแบบคนที่ไม่มีศาสนา ก็จะฆ่าฟันกัน เป็นפקัน โลกที่ไม่มีศาสนาจะเป็นโลกที่มีแต่ความทารุณโหดร้าย มีแต่ความหวาดกลัว อยู่กันแบบไม่มีความสุข อยู่แบบตกนรกทั้งเป็น นั่นคือโลกที่ไม่มีศาสนา ผู้ที่ทำลายศาสนาก็จะต้องตกนรกอยู่แบบนั้น

ดังนั้นเราจะพูดอะไร เราต้องระมัดระวัง ท่านบอกว่าอย่าพูดเพื่อเจ้อ อย่าพูดคำหยาบ อย่าพูดให้เกิดความแตกแยก อย่าพูดความจริง จะพูดอะไรให้พูดความจริง พูดด้วยวาจาที่สุภาพ พูดด้วยเหตุด้วยผล

พูดเพื่อให้เกิดประโยชน์ อย่าไปพูดให้เกิดการเสื่อมเสีย เกิดการทำลาย
ล้างกัน พูดให้เกิดความรักความสามัคคีกัน แล้วเราก็จะอยู่อย่างร่มเย็น
เป็นสุข ถ้าเราพูดให้เกิดความแตกแยก ก็จะไม่มีความสุขทั้งสองฝ่าย
ต่างฝ่ายต่างมีความทุกข์ความวุ่นวายใจ บางคนบอกว่าติดตามข่าว
บ้านเมืองแล้วบางทีเครียด นอนไม่หลับ ตอนหลังเลยไม่ติดตามมันเลย
ไม่อยากไปยุ่ง ไม่อยากจะไปรับรู้ พอบ้านเมืองแตกแยกแล้วก็ทำให้
ไม่สบายใจ

ฉะนั้น อย่าไปสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้น พยายามสมานความรัก
ความสามัคคีกันไว้ ดังในหลวงพูดอยู่เรื่อยๆ ว่า ให้รู้รักสามัคคี
ให้รักสามัคคีกัน อย่าไปรักความแตกแยก ถ้าจะพูดแล้วเกิดการทะเลาะ
วิวาทกันแล้วก็ให้หยุดพูด ให้ถือหลักว่า **แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร**
พอหยุดแล้ว ปัญหาก็จะหมดไป ตบมือข้างเดียวจะไม่ดัง ถ้าเราไปพูด
กับเสา เสามันไม่ตอบโต้เรา พูดไปสักพักเดียวเราเหนื่อย เราก็หยุดพูด
ไปเอง ใครเขาพูดอะไร ถ้าเรานิ่งเฉยๆ ไม่ตอบโต้อะไรทั้งนั้น เดี่ยวเขา
ก็หยุดพูดไปเอง เรื่องก็จบ ไม่มีเรื่องราว ไม่มีปัญหา ถ้าเขาพูดคำ
เราตอบกลับไปคำ เดียวก็ตอบโต้ เดียวก็จากคำพูดก็กลายเป็นลงไม้
ลงมือกันไป จากลงไม้ลงมือก็ลงมิดลงดาบกัน

ดังนั้น ต้องสวณส่วนต่าง ประสานส่วนเหมือน นี่เป็นสภาวะจิตของ
นักปราชญ์ อย่าเอาส่วนต่างมาคุยกัน คุยกันแล้วมันก็จะแตกแยกกัน
เอาส่วนเหมือนมาคุยกันว่าเราเป็นมนุษย์ เราเป็นเพื่อนเกิดแก่เจ็บตาย
ด้วยกัน เรามาอยู่มาหาความสุขร่วมกันดีกว่า เราไม่ต้องมาแก่งแย่งกัน
เพราะสิ่งที่เราต้องการนั้นมีพอเพียงสำหรับทุกคน ถ้าเราไม่มีความโลภ
แล้ว ปัจจัย ๔ นี่พอเพียงสำหรับทุกคน ปัญหาคือเรามีความโลภแล้ว
ไม่สามารถหยุดความโลภได้ คิดว่ามีมากกว่าปัจจัย ๔ แล้วจะทำให้มี
ความสุขมากขึ้น มันไม่มีหรอก ความสุขในโลกนี้มีแค่เพียงปัจจัย ๔
เท่านั้นเอง ถ้าคุณไปหลงป่าแล้วไปเจอกล้วยหวีหนึ่งกับทองกองหนึ่ง
จะเอาอะไร จะเอาทองหรือจะเอากล้วย คนที่มีปัญญาก็จะเห็นชัดเลยว่า
กล้วยมันสำคัญกว่าทอง ปัจจัย ๔ มันสำคัญกว่าความร่ำรวยมหาศาล
มีเงินเป็นหมื่นล้านแสนล้านมีประโยชน์อะไร อย่างมากก็ได้แค่ซื้อ
ปัจจัย ๔ มาเท่านั้นเอง ซื้อความสุขอย่างอื่นมาไม่ได้ สิ่งต่างๆ ที่เรา
ซื้อมาแล้วเป็นความทุกข์ทั้งนั้น ซื้อรถมาก็ต้องมาทุกข์กับรถ ถ้าซื้อ
รถมา ๑๐ คันจะทำอย่างไร ก็ต้องสร้างโรงจอดรถ ๑๐ คัน ให้รถ
๑๐ คันจอด แล้วก็ต้องหาคนมาขับ เพราะจอดไว้เฉยๆ เดี่ยวมันก็
เสียอีก แต่คนโง่มันจะไม่คิด จะคิดว่าอยากได้อะไรแล้วซื้อได้ ทำตาม
ความอยากแล้วจะมีความสุข ไม่มาคิดถึงความทุกข์ที่จะตามมาต่อไป

ดังนั้นคนเราถ้าไม่หลงแล้ว ก็จะอยู่บนโลกนี้กันอย่างมีความสุข เพราะมีของเหลือเฟือ ปัจจัย ๔ เหลือเฟือ ไม่ต้องมีอะไร ทำใจให้สงบดีกว่า มาสวดมนต์ไหว้พระทำใจให้สงบ มาฟังเทศน์ฟังธรรมกัน มีความสุขกว่าการใช้เงินใช้ทองไปเที่ยวไปซื้อข้าวซื้อของต่างๆ มาเราต้องหยุดความอยากกันด้วยการทำทาน อยากจะซื้อของก็เอาเงินซื้อของนี้ไปทำบุญแทน อยากไปเที่ยวก็เอาเงินที่จะไปเที่ยวนี้อันไปทำบุญกัน ทำแล้วก็มีใจมีความสุข อยู่บ้านได้ อยู่วัดได้ อยู่เฉยๆ ได้แล้วก็มีศีล จะมีความเมตตา จะไม่เบียดเบียนผู้อื่น คนที่ชอบทำบุญจะไม่ชอบทำบาป เพราะเห็นชัดเลยว่าเวลาทำบุญกับทำบาปมีผลต่างกันทางจิตใจ ทำบุญแล้วใจเย็นสบาย ทำบาปแล้วใจร้อน ใจทุกข์

ดังนั้นพยายามที่จะเอาเงินที่จะไปเที่ยวไปซื้อของต่างๆ ให้เอามาทำบุญแทน ทำที่ไหนก็ได้ ทำที่วัดก็ได้ ทำที่บ้านก็ได้ ทำกับพ่อกับแม่ก็ได้ พ่อแม่อีกเป็นพระเหมือนกัน เป็นพระของเรา ทำกับคนที่เขาตกทุกข์ได้ยากเดือดร้อนก็ได้ ทำกับหมาก็ได้ ทำกับแมวก็ได้ ไปสร้างโรงเลี้ยงหมา จรจัดไว้สักโรงก็ได้ หมาจรจัดมันจะได้มีที่อยู่อาศัย เป็นโรงเลี้ยงหมากำพร้า เราเลี้ยงเด็กกำพร้าได้ ทำไมเราเลี้ยงหมากำพร้าไม่ได้ ชื่อที่สัก ๑๐ ไร่ จัดคอนโดให้มันอยู่กันไปเลย

การอธิษฐานและการสวดมนต์

“การอธิษฐานแปลว่าความตั้งใจ ไม่ได้แปลว่าขอ”

ถาม : คำอธิษฐานนี้

ไม่ทราบจะมีผลมากน้อยแค่ไหนครับ

พระอาจารย์ : ถ้าการอธิษฐานแปลว่าความตั้งใจ ไม่ได้แปลว่าขอ ก็ต้องมีผลสิ เพราะถ้าไม่ได้ตั้งใจจะไปทำอะไร ได้อย่างไร เช่น วันนี้ถ้าไม่ได้ตั้งใจมาที่นี่ จะมาได้อย่างไร

การอธิษฐานคือการตั้งเป้า ถ้าทำงานให้กับบริษัท ก็ต้องตั้งเป้าให้ได้กำไรเพิ่มขึ้นอีก ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ต้องชวนขวายนหาวิธีทำให้เกิดผลขึ้นมาให้ได้ ต้องติดตามดูทุกเดือนว่าเป็นไปตามเป้าหรือไม่ ถ้าไม่ได้ก็ต้องเร่งทำให้มากขึ้น อธิษฐานไม่ได้แปลว่าขอ เป็นความเข้าใจผิด ทางโลกหมายถึงการขอ เวลาทำบุญให้ทานก็ขอให้ไปพระนิพพาน ไม่ต้องกลับมาเกิด ขอไม่ได้ ไม่ได้อยู่ที่ขอ อยู่ที่เหตุปัจจัย อยากจะไปนิพพาน อยากจะไม่กลับมาเกิด ก็ต้องตัดต้นเหตุทั้ง ๓ ให้ได้ ไม่ได้อยู่ที่การทำบุญให้ทานอย่างเดียว มันไม่พอ เหมือนอยาก

จะกินข้าวให้อิ่ม ต้องอธิษฐานใหม่ว่าขอกินให้อิ่ม ตักข้าวเพียง ๒ คำ แล้วก็หยุด จะอิ่มไหมละ มันไม่อิ่มหรอก มันอยู่ที่การกินมากกว่า ไม่ต้องอธิษฐานก็อิ่มได้ กินเข้าไปเกิด เดี่ยวก็อิ่มเอง ถ้าอธิษฐานแปลว่า ความตั้งใจ อธิษฐานกินข้าวก็ต้องตั้งใจกิน ถ้าไม่ตั้งใจกินก็จะไม่อิ่ม พอกินได้ ๒ คำ มีคนมาติดต่อธุระก็หยุดกิน ไปทำธุระต่อก็จะไม่อิ่ม ถ้าตั้งใจว่าต้องกินให้อิ่มก่อนแล้วค่อยไปทำงานต่อ ใครจะมาติดต่อธุระ ก็ต้องรอไปก่อน ก็จะอิ่มอย่างแน่นอน

นี่คืออธิษฐานในทางธรรม คือความตั้งใจ ถ้าตั้งใจไปนิพพาน เราก็จะไม่ทำอย่างอื่น ให้ไปถึงนิพพานก่อนแล้วค่อยทำอย่างอื่น เช่น พระพุทธเจ้าไม่ทรงทำอย่างอื่นเลย ออกบวชแล้วก็มุ่งสู่พระนิพพาน อย่างเดียว พอบรรลุพระนิพพานแล้วถึงค่อยสั่งสอนผู้อื่นต่อ ทรงไม่ให้เกิดการสั่งสอนมาขัดขวางการดำเนินสู่พระนิพพาน ได้ทรงตั้งสัจจอธิษฐาน ไว้แล้วว่าจะไปถึงพระนิพพานก่อนแล้วค่อยทำอย่างอื่นต่อ

อธิษฐานมีความหมายอย่างนี้ มีความสำคัญมากในการปฏิบัติ ถ้าไม่แน่วแน่ต่อการอธิษฐาน พอมีเรื่องอื่นมาดึงไปก็จะไปตาม เช่น รับงานชิ้นหนึ่งไว้ สัญญาว่าจะทำให้เสร็จภายในวันพรุ่งนี้ พอมีงานใหม่มากรับไว้อีก แล้วก็ทำงานใหม่ก่อน ไม่ทำงานที่รับไว้ก่อนหน้านี้ งานก็จะไม่เสร็จตามสัญญา

“การสวดมนต์ข้ามปี”

ถาม : การสวดมนต์ข้ามคืนในช่วงเทศกาลปีใหม่
ในมุมมองของพระวัดป่าวิมุตตประโยชน์ใด
และแคไหน

พระอาจารย์ : การสวดมนต์ก็เป็นการฝึกทำสมาธิ
ในขั้นเบื้องต้น คือบางทีให้นั่งหลับตาบริกรรม
พุทโธๆ แล้วใจไม่ยอมอยู่กับการบริกรรม แต่ถ้าให้
สวดมนต์ยาวๆ เป็นบทสวด ก็สวดได้หยุดได้ ใจไม่ไป
คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ ใจก็สงบได้ในระดับหนึ่ง พอที่จะ
ทำให้สามารถมาบริกรรมพุทโธๆ ต่อได้

ดังนั้นการสวดมนต์ก็เป็นการทำสมาธิเบื้องต้น
เป็นการกล่อมใจให้ระงับจากความคิดปรุงแต่ง
ต่างๆ ให้เบาลงไป แล้วพอมันเบาก็จะทำให้การ
บริกรรมพุทโธนี้ทำได้ง่ายตายแล้วใจจะรวม

เข้าสู่ความสงบได้ แต่การสวดมนต์นี้ต้องเป็นการสวด
อย่างต่อเนื่อง ทำเป็นกิจลักษณะ ไม่ใช่ทำเฉพาะวัน
ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ทำเพียงวันเดียว ก็เหมือนกับ
ปีหนึ่งกินข้าวหนเดียวก็จะไม่ค่อยได้ประโยชน์เท่าไร
เพราะเราต้องกินข้าวทุกวัน วันละ ๓ มื้อ

การสวดมนต์เหมือนการฝึกสมาธิ ก็ควรจะฝึกทำ
สมาธิทุกวัน สวดมนต์ไหว้พระทุกวัน อย่างน้อยก็
วันละ ๒ ครั้ง ทำวัตรเช้า วัตรเย็น นั่นก็คือการ
สวดมนต์ทำใจให้สงบ ไม่ใช่มารอแต่วันส่งท้ายปีเก่า
ต้อนรับปีใหม่แล้วจะได้บุญได้กุศลมากมายกว่าวันอื่น
เป็นไปไม่ได้

การสวดกุสลา ฐัมมา

ถาม : ขอถามเรื่องการสวดกุสลา ฐัมมา
ในพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์

พระอาจารย์ : คือเป็นการเอาคำสอนของพระพุทธเจ้า
มารวมกัน เพื่อให้เรารู้หัวข้อสำคัญต่างๆ

กุสลา แปลว่า กุศล คือ ความคิดที่ฉลาดที่ตรงกับความจริง
ไม่ตรงกับความหลง เช่น คิดว่าทุกอย่างไม่เที่ยง เป็นทุกข์
เป็นอนัตตา อย่างนี้เรียกว่า “กุสลา”

ส่วน “อกุสลา” คือ ความคิดที่ไม่ฉลาดไม่ตรงกับความจริง
ที่คิดว่าเป็นตัวเรา เป็นของเรา เป็นสุข เป็นสิ่งที่อยู่กับเรา
ไปตลอด

บทสวดนี้เป็นเพียงการรวบรวมหัวข้อธรรมะของ
พระพุทธเจ้าต่างๆ แล้วมาสวดกันเป็นพิธีเท่านั้น ซึ่งการ
สวดแล้วไม่เข้าใจความหมาย ก็เป็นเหมือนกับนกแก้วดีๆ

นี่เอง เราสอนนกแก้วว่า แก้วจ๋าๆ พอเราเอาแก้วมาให้มัน มันก็โยนทิ้ง มันจะเอาแต่กล้วยจ๋าๆ พวกเราก็เหมือนกัน พอสวด “กุสลา อัมมา อกุสลา อัมมา” เพื่อเอาธรรมะให้ ก็เขี่ยทิ้งๆ พอให้เงินมาก็แย่งกัน เข้าใจไหม?

อย่าไปติดกับพระอธิธรรมที่เขาสวดกันในงานศพ คนสวดก็ไม่รู้เรื่อง คนฟังก็ไม่ว่าเรื่อง สวดกันไปเพื่อจะได้จบๆ เป็นพิธีเผาศพเท่านั้นเอง ความจริงเผาศพไม่ต้องสวดหรอก ขอให้ มีพินก็พอละ มีพินมีไฟตั้งไว้ก็เผาได้แล้ว ไม่ต้องสวดให้เสียเวลา สวดก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร สวดไปก็ไม่ว่าเรื่อง คนฟังก็ไม่ฟัง เวลาพระสวดก็หันเข้าหากัน คุยกัน ไม่เกิดประโยชน์อะไร

ดังนั้น ถ้าอยากจะศึกษาอะไรก็ต้องเข้าใจในสิ่งที่เรา ศึกษา เราไม่รู้ก็ต้องหาคำแปล เดี่ยวนี้มีคำสอนที่แปลเป็นภาษาไทยออกมามากมาย ไปหามาอ่าน เดี่ยวนี้เขาจัดเป็น หลักสูตรนักธรรมตรี โท เอก เขาคัดบทสำคัญๆ เรื่องราวสำคัญต่างๆ ที่มีจารึกไว้ในพระไตรปิฎกมาสอนชาวพุทธ

ความจริงชาวพุทธควรเรียนนักธรรมตรี โท เอก แต่ไม่เรียนกัน ไปเรียนจิตวิทยา เรียนวิทยาศาสตร์ เรียนอะไรกัน แต่ไม่เรียนของดี คือ นักธรรมตรี โท เอก ถ้าโยมอยากจะรู้ ก็ควรไปหาหนังสือเหล่านี้มาอ่านดู ไม่จู้ก็อ่านหนังสือของพระอาจารย์ต่างๆ ก็ได้ ท่านก็เอาแต่หัวข้อต่างๆ เอาหัวใจมาสอนเลย เพราะในพระไตรปิฎกมีทั้งคำสอนและประวัติศาสตร์ควบคู่กันไป มีการเล่าถึงเหตุการณ์อะไร เล่าถึงประวัติของพระพุทธเจ้าว่าท่านทรงประทับที่ไหนบ้าง มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง อันนี้เป็นความรู้เสริม แต่ความรู้หลักคือคำเทศนาที่พระองค์ทรงสอนให้ทำอะไรกันบ้าง โดยสรุปคือสอนให้ทำทาน รักษาศีล ภาวนา เข้าใจนะ

“การสวดมนต์ ไม่ได้เป็นเหตุที่จะให้ตกนรกหรือไม่ตกนรก”

ถาม : มีคนบอกว่าสวดมนต์
ภาวนาเหิสสวัชยแล้วจะไม่ตกนรก

Answer

พระอาจารย์ : คือการสวดนี้มันไม่ได้เป็นเหตุที่จะให้ตกนรกหรือไม่ให้ตกนรก เหตุที่จะทำให้ตกนรก คือการทำบาป เช่น การฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พุดปดมดเท็จ เสพสุรายาเมา อันนี้เป็นเหตุให้ไปตกนรก ถ้าสวดแล้วไปทำบาป มันก็ไปตกนรกอยู่ดี ที่ให้สวดก็เพื่อจะให้ใจสงบ ใจเย็น ใจอึม ใจพอ คือให้ทำสมาธิ

การสวดนี้ก็เป็นการเจริญสติ เรียกว่า **ธัมมานุสสติ** คือคิดถึงคำสอนของพระพุทธเจ้า บทสวดมนต์ต่างๆ นี้ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าเราอยู่กับคำสอนของพระพุทธเจ้า ใจของเราก็จะเย็น

จะสบาย จะสงบ จะมีสมาธิ จะไม่หิว จะไม่อยากได้อะไร พอไม่หิว ไม่อยากได้อะไร ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะไปทำบาปนั่นเอง คนที่ไปทำบาป ก็เพราะว่าใจไม่อิ่ม ใจไม่สุข ใจไม่สงบ ใจถูกความโลภ ความอยากครอบงำจิตใจ เห็นโน้นเห็นนี่ก็อยากได้ พออยากแล้วถ้าไม่สามารถหามาได้โดยวิธีที่สุจริต ก็ไปหามาโดยวิธีทุจริต ก็คือการไปทำบาปนั่นเอง

ดังนั้นถ้าสวดมนต์แล้วจิตสงบ จิตก็จะไม่ไปทำบาปได้ แต่ถ้าสวดแล้วไม่สงบ หรือว่าสวดแบบนกแก้ว คือสวดไปแต่ใจก็คิดเรื่อยเปื่อย คิดถึงเรื่องนั้น คิดถึงเรื่องนี้ ขณะที่สวดอยู่ ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร เพราะใจจะไม่สงบ ใจก็จะหิวจะอยาก พอหยุดสวดก็ไปทำตามความหิว ทำตามความอยาก ก็อาจจะไปทำบาป ถ้าทำบาปแล้วก็ไปตกนรกได้

มันไม่ได้อยู่ที่การสวดอย่างเดียว การสวดนี้เป็นเพียงเหตุที่จะทำให้เราไม่ไปทำบาป แต่ถ้าเราหยุดการกระทำบาปไม่ได้ เช่น พระเวททัตนี้ ได้บวชเป็นพระเป็นเวลาตั้งหลายสิบปี แต่ใจของท่านก็ยังไม่สงบ หรือสงบแต่ก็ยังไม่สามารถกำจัดความอยากต่างๆ ให้หมดไปได้ พอปล่อยให้ความอยากออกมามีอิทธิพล อยากจะไปเป็นผู้รักษาการแทนพระพุทธเจ้า อยากจะเป็นผู้ปกครองสงฆ์แทนพระพุทธเจ้า พอไปกราบทูลขอพุทธานุญาตแล้วไม่ทรงอนุญาต ก็เกิดความโกรธขึ้นมา

ก็พยายามปลงพระชนม์เพื่อที่จะได้ตั้งตนเป็นพระพุทธเจ้าแทนต่อไป อันนี้ก็เพราะว่าไม่สามารถควบคุมความอยาก ไม่สามารถหยุด การกระทำความบาปได้ พอตายไปก็เลยต้องไปตกนรกในขุมที่ลึก ฉะนั้น อย่าไปคิดว่าการสวดอย่างเดียวยจะเป็นประกันภัยเป็นการรับประกัน ว่าจะไม่ไปตกนรก สิ่งที่จะรับประกันไม่ให้เราไปตกนรกก็คือ ศีล

รักษาศีล ๕ ให้ได้เถอะ รักษาศีล ๕ ได้แล้ว รับประกันได้ว่าจะไม่ตกนรก จะสวดไม่สวดไม่เป็นปัญหาอะไร สวดก็ได้ ไม่สวดก็ได้ ถ้าสวดมันก็ อาจจะช่วยให้รักษาศีล ๕ ง่ายขึ้น เพราะใจลดความอยากได้ ทำให้ ความอยากอ่อนกำลังหรือเบาบางลงได้ มันก็จะไม่มากดดันจิตใจให้ไป ทำบาป แต่ถ้าไม่ได้สวดนี้ก็อาจจะทำให้ทำบาปง่าย เพราะความอยาก ไม่ได้รับการบรรเทา ไม่ได้ลดลง ก็จะกดดันจิตใจให้ไปทำบาปทำกรรม ต่อไป ดังนั้นเราต้องเข้าใจว่าการกระทำแต่ละอย่างนี้มีผลอย่างไร แล้วถึงจะเข้าใจ ถึงจะปฏิบัติได้ถูกต้อง บางทีเขาบอกว่าสวดมนต์ แล้วไม่ตกนรก ก็สวดไป แล้วก็ออกไปกินเหล้าต่อ เดี๋ยวก็ไปลักขโมย ไปประพฤติดิถีประเวณี เพราะว่าไม่มีใครบอกว่าทำบาปแล้วจะ ตกนรก มีแต่บอกว่าถ้าไม่อยากจะตกนรก ก็ให้สวดคาถานี้ไป ก็สบาย ถ้ายิ่งคาถาสั้นๆ สวด ๕ นาที สวดเสร็จก็ไปละ มีประกันภัยแล้ว ทีนี้ ก็ไปทำบาปทำกรรมได้แล้วซิ มันไม่ได้นะ

เหตุที่จะทำให้เราไปอบายก็คือการไม่รักษาศีล อย่างในทำยศีล
ท่านแสดงไว้ว่า สีเลนะ สุคะติง ยันติ ศีลเป็นเหตุที่จะทำให้ไปเกิด
ในสุคติ สุคติ ก็คือภพของเทวดา ภพของมนุษย์ ภพของอริยเจ้า
ส่วนภพของเดรัจฉาน ของเปรต นี่เรียกว่า อบาย พวกนี้ไปเพราะ
ว่าทำบาป หรือถ้าทำบาปด้วยความไม่รู้ ก็ไปเป็นเดรัจฉาน
ทำบาปเพราะโลภอยากได้มากๆ ก็ไปเป็นเปรต ทำบาปเพราะ
ความกลัว ก็จะไปเป็นอสุรกาย ทำบาปเพราะความอาฆาต
พยาบาทโกรธแค้นโกรธเคืองก็จะไปนรก อย่างพระเทวทัตนี้
ทำบาปเพราะความโกรธแค้นโกรธเคืองพระพุทธเจ้าที่ไม่ทรง
แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนพระพุทธเจ้า ก็เลยพยายาม
ปลงพระชนม์ถึง ๓ ครั้งด้วยกัน อันนี้ก็ไปตกนรก ส่วนอำมาตย์
ที่ในเรื่องหนึ่งไปหาพระเจ้าแผ่นดินในยามค่ำคืน ท่านบอกว่า
มีเสียงอะไรมาร้องโหยหวน ก็ไปกราบทูลถามพระพุทธเจ้าว่า
เป็นอะไรกัน พระพุทธเจ้าก็บอกว่าเป็นอำมาตย์ซึ่งตอนนี้มาเป็นเปรต
เพราะว่าสมัยที่มีชีวิตอยู่ได้รับใช้พระองค์ ไม่ใช่ชาตินี้แต่เป็นชาติ

ในอดีต พระองค์เป็นพระเจ้าแผ่นดินแล้วแปรตตัวนี้เป็นอำมาตย์ พระองค์ได้สั่งให้อำมาตย์นี้เอาทรัพย์ไปทำบุญ แล้วอำมาตย์นี้ได้ยักยกทรัพย์บางส่วนไว้เป็นของตนเอง นี่เรียกว่าทำบาปด้วยความโลภ อยากได้เงินของผู้อื่น ก็เลยยักยกทรัพย์ของพระเจ้าแผ่นดิน ไปซื้อของทำบุญแทนที่จะซื้อทั้งหมดก็แบ่งส่วนหนึ่งไว้สำหรับตนเอง พอตายไปก็ไปตกนรก ออกจากนรกก็มาเป็นเปรต แล้วพอเป็นเปรตก็นึกถึงพระเจ้าแผ่นดิน เจ้านายเก่า ก็เลยมาขอส่วนบุญ พระพุทธเจ้าก็บอกว่าให้ทำบุญอุทิศให้กับเขาไป นี่คือทำบาปด้วยความโลภ

ถ้าทำบาปด้วยความไม่รู้ เช่น สัตว์เดรัจฉาน เขาไม่รู้ว่าบาปที่เขาต้องฆ่าต้องกินสัตว์เล็กสัตว์น้อยเพื่อความอยู่รอดของเขา อย่างนี้เรียกว่า เดรัจฉาน มนุษย์ที่ทำอาชีพค้าขายฆ่าวัวฆ่าควาย ฆ่าเป็ดฆ่าไก่ก็แบบเดียวกัน เขาก็ไม่รู้ว่าเขาบาป เขารู้แต่ว่ามันเป็นอาชีพของเขา หรือแม้แต่ผู้ที่รักษาประเทศชาติ เช่น ตำรวจ

ทหาร นี่ก็เหมือนกัน ถ้าไปฆ่าผู้อื่นในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ก็ถือว่าบาปเหมือนกัน ก็เป็นเดรัจฉานได้เหมือนกัน เพราะทำไปด้วยความไม่รู้ว่าเป็นบาป ไม่รู้ว่ามีผลที่จะตามมา คิดว่าทำตามหน้าที่แล้วไม่บาป ทำเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง อย่างนี้ก็ลักษณะเดียวกันกับเดรัจฉาน แต่อาจจะไม่หนักเหมือนกับเดรัจฉานก็ได้ เพราะไม่ได้ทำตลอดเวลา อย่างบางคนก็ไม่ได้ทำเลย รับราชการมาจนเกษียณก็ไม่เคยไปฆ่าใครเลย อันนี้ก็จะไม่มีผลบาปตามมา

ที่วัดนี้มีธรรมเนียมอุทิศเพื่อแผ่นดินไทย เขาก็ทำบุญอุทิศให้แก่วีรบุรุษทั้งหลายที่ออกรบทำสงครามปกป้องรักษาประเทศ เวลาเขาตายไปนี้ เขาก็มีโอกาสไปเกิดเป็นเปรตได้ ไปเกิดในอบายได้ เพราะฉะนั้นผู้ที่มีชีวิตอยู่ ผู้ที่สำนึกในบุญคุณของเขาเหล่านี้ ก็ทำบุญอุทิศให้แก่เขาไป

ดังนั้นการจะไปไหนหรือไม่ไปไหน อยู่การทำบาปหรือไม่ทำบาป ไม่ได้อยู่ที่การสวดมนต์เพียงอย่างเดียว แล้วการสวดนี้ก็ต้องอยู่ที่ว่าได้ผลหรือไม่ได้ผล คือสวดแล้วจิตสงบเป็นสมาธิหรือไม่ ถ้าสวดแล้วสงบใจเป็นสมาธิ ตายไปแล้วไปเกิดเป็นพรหมได้

“การสวดมนต์ไม่สามารถรักษาโรคใจให้หายได้อย่างถาวร”

ถาม : เวลาคนที่ป่วยหนักจะขอให้
สวดโชมวงค์ แสดงว่าต้องการนำคำสอนของ
พระพุทธเจ้ามารักษาใจให้ผู้ป่วยปลอดภัย

Answer

พระอาจารย์ : แต่ไม่คิดอย่างนั้นกัน จะคิดว่าสวดเพื่อรักษา
ร่างกายเพราะอยากจะทำให้ร่างกายหาย ความจริงการ
สวดนี้ก็ไม่ได้รักษาโรคใจให้หายได้อย่างถาวรเพราะ
เป็นการทำใจให้สงบเป็นสมาธิ ก็จะรักษาได้ชั่วคราว
ไม่หายอย่างถาวร ถ้าจะให้หายอย่างถาวรก็ต้องใช้
ปัญญา ต้องไม่กลัวความเจ็บของร่างกาย เหมือนคนที่
ฮึดสู้ ถึงแม้จะถูกยิงแล้วแต่ใจยังสู้อยู่ ยังสั่งให้ร่างกาย
ลุยต่อไปได้ ถ้าใจไม่สู้ ถึงแม้ร่างกายจะแข็งแรงก็จะ
ไม่สู้ ต้องแยกประเด็นคือความเจ็บของร่างกายออกจาก
ความเจ็บของใจ ถ้าความเจ็บของใจหายไป แต่ความเจ็บ
ของร่างกายไม่หาย ก็จะไม่เป็นปัญหา บางทีความเจ็บ
ของใจหายไป ความเจ็บของร่างกายก็หายตามไปด้วยก็มี
ถ้าความเจ็บของร่างกายเกิดจากความเจ็บของใจ เวลา

ใจเครียดก็ทำให้ร่างกายปั่นป่วน เกิดความเจ็บทางร่างกาย พอใจหายเครียด ความเจ็บทางร่างกายก็หายไปด้วย

เวลานั่งสมาธิแล้วเกิดความเจ็บปวดขึ้นมา ถ้าบรรเทาทุกข์โทษๆ ไปจนใจสงบ ความเจ็บของใจที่รุนแรงกว่าความเจ็บของร่างกายก็จะหายไป จะรู้สึกว่ามันไม่เจ็บมาก เวลาร่างกายเจ็บแล้วเกิดความกลัวขึ้นมาจะรู้สึกเจ็บมากเพราะใจไปขยายความเจ็บขึ้นมาเอง เหมือนเอาแว่นขยายไปขยายจะรู้สึกว่ามันเจ็บมาก แต่พอใจสงบจะเจ็บเพียงนิดเดียวหรือไม่เจ็บเลย

ความเจ็บของร่างกายจึงไม่ใช่ประเด็นสำคัญ ไม่ใช่สิ่งที่ต้องแก้ สิ่งที่ต้องแก้คือความเจ็บของใจที่เกิดจากความกลัวความเจ็บของร่างกาย หรือกลัวความตาย ต้องแก้ที่รากฐาน คือความอยากไม่เจ็บ อยากไม่ตาย พอไม่มีความอยากไม่เจ็บ อยากไม่ตายแล้ว ก็จะไม่เดือดร้อนกับความเจ็บกับความตายของร่างกาย จะอยู่อย่างสบาย เจ็บไข้ได้ป่วย ถ้ารักษาได้ก็รักษาไป รักษาไม่ได้ก็อยู่กับมันไป ความตายก็เหมือนกัน เมื่อถึงเวลาตายก็ห้ามไม่ได้ จะตายก็ปล่อยให้ตายไป ใจไม่ได้ตายไปกับร่างกาย จะไปกลัวทำไม ใจไปหลงคิดว่าใจเป็นร่างกาย ถ้าแก้ความหลงได้ว่าใจไม่ได้ตายไปกับร่างกาย ใจจะไม่วุ่นวายไปกับความตายของร่างกาย เหมือนกับเวลาหลงรักใคร เวลาเขาตายไปเราก็จะวุ่นวายไปกับความตายของเขา ถ้าเราไม่ชอบเขา เราจะวุ่นวายไหม

เขาตาย เรากลับดีใจเสียอีก อย่าไปชอบร่างกาย มองร่างกายเหมือนกับ
มองคนที่เราเกลียด เวลาร่างกายเป็นอะไรไปจะได้ไม่ทุกข์ใจ

สิ่งที่เราขาดกันก็คือเครื่องมือแก้ความกลัวที่เกิดจากความอยากไม่แก่
ไม่เจ็บไม่ตาย ก็คือมรรค มรรคที่ขาดกันมากก็คือสติสมาธิปัญญา
ศีลกับทานพอมีกัน ทำทานรักษาศีลกันอยู่เสมอ แต่ไม่ค่อยได้บำเพ็ญ
ภาวนา คือการเจริญสติสมาธิปัญญา ซึ่งเป็นองค์ประกอบของมรรค
ที่สำคัญ ถ้าเป็นยา ก็เป็นส่วนประกอบสำคัญของยา ทานกับศีลเป็นส่วน
สนับสนุนสติสมาธิปัญญาที่เป็นส่วนสำคัญ จึงควรพิจารณาดูว่ากำลัง
ขาดส่วนไหน ยาที่ใช้รักษาโรคใจนี้ขาดอะไรอยู่ ทาน เราขาดหรือไม่ ศีล
เราขาดหรือไม่ สติ สมาธิ ปัญญา เราขาดหรือไม่ อย่าให้ส่วนใด
ส่วนหนึ่งมากเกินไปจนสุด จะไม่เป็นประโยชน์ เช่น ทาน ๕๐ เปอร์เซนต์
ศีล ๕ เปอร์เซนต์ สติสมาธิปัญญา ๕ เปอร์เซนต์ อย่างนี้ก็จะไม่สามารถ
รักษาโรคใจได้ ต้องเป็นไปตามสูตร ทานก็ทำเท่าที่มี ไม่ยึดติด ไม่โลภ
อยากได้สมบัติข้าวของเงินทอง ก็ถือว่าได้ทำทานครบสูตรแล้ว ศีลก็
รักษาศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๒๒๗ ไป ก็จะได้ศีลเต็มสูตรแล้ว สติก็ต้อง
เจริญทั้งวันตั้งแต่ตื่นจนหลับ ควบคุมความคิดไม่ให้ลอยไปลอยมา
แล้วก็นั่งให้มาก ต้องตัดภารกิจการทำงานต่างๆ ไป ถ้ายังทำงานอยู่
ก็ควรลาออก อยู่คนเดียว อยู่วัดก็ได้ อยู่บ้านก็ได้ ทำงานเท่าที่จำเป็น

เช่น กวาดบ้านถูบ้าน ซักเสื้อผ้า ทำอาหารมารับประทาน จะได้มีเวลานั่งสมาธิมาก เดินจงกรมมาก พอได้สมาธิแล้วก็เจริญปัญญาต่อไป หลังจากออกมาจากสมาธิก็พิจารณาอนิจจังทุกขังอนัตตา พิจารณาอริยสัจ ๔ ดูใจว่ากำลังผลิตอะไร ผลิตมรรคหรือผลิตสมุทัย ถ้าผลิตสมุทัยเราก็ต้องหยุด ต้องหันกลับมาผลิตมรรค หยุดด้วยการเจริญสติ การเจริญสติเป็นทั้งการผลิตมรรคและหยุดสมุทัย หยุดความคิดปรุงแต่งไปในทางสมุทัย ความคิด ๔๔ เปอร์เซ็นต์ จะไปในทางสมุทัย ต้องหยุดความคิดนี้ก่อนด้วยการบริการมพุทโธ พอคิดอยากไปดูนั่น ฟังนี่มันก็ไม่ได้ อยากไปที่นั่นที่นี้ก็ไม่ได้ พอไม่มีความอยาก ใจก็จะเย็นสบาย อยู่เฉยๆ ได้ จะนั่งเก้าอี้ ๔-๕ ชั่วโมงก็นั่งได้ ก็จะได้สมาธิได้ความสงบ แล้วก็ตัดความอยากด้วยปัญญา

การดูจิตดูอย่างไร ก็ดูว่าตอนนี้จิตเป็นโรงงานผลิตกิเลสหรือโรงงานผลิตธรรม ถ้าจิตคิดไปในทางธรรม ไปในทางไตรลักษณ์ ไปในทางอริยสัจ ๔ ก็จะเป็นมรรค ก็ปล่อยให้คิดไป ถ้าคิดไปในทางกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา ก็ต้องหยุดมัน ถ้าไม่หยุดก็จะผลิตความทุกข์ เช่น อยากจะสูบบุหรี่ อยากจะดื่มเหล้า ถ้ายังคิดก็จะยิ่งทรมานใจ ยิ่งหงุดหงิดใจ เวลาอยากจะสูบบุหรี่ดื่มเหล้าก็จะคิดแต่เรื่องสูบบุหรี่ดื่มเหล้า จะไม่คิดเรื่องอื่น ถ้าสามารถหยุดความคิดอยากดื่มสุราอยากสูบบุหรี่ได้ โดยคิดถึงโรคภัยไข้เจ็บที่จะตามมาจากการดื่มสุรา

ยาเมา จากการสูบบุหรี่แทน ก็จะทำให้หยุดความอยากได้ การดูจิต
ต้องดูอย่างนี้ ดูว่าตอนนี้จิตกำลังไปในทางไหน ไปในทางมรรคหรือไป
ในทางสมุทัย ถ้าไปในทางสมุทัยก็ต้องสกัด ถ้าไปในทางมรรคก็ต้อง
ส่งเสริม ถ้าคิดอยากจะหยุดดื่มสุรา อยากจะหยุดสูบบุหรี่ ก็ต้อง
สนับสนุนว่าอย่าไปสูบ อย่าไปดื่ม ถ้าคิดอยากจะไปทำบุญก็ไปเลย
คิดอยากจะทำบุญก็ไปเลย คิดอย่างนี้เป็นมรรค ถ้าคิดจะไปแต่งหน้า
ทาปาก ไปทำศัลยกรรม ก็หยุดเสีย เพราะไปทางสมุทัย ไปทาง
กามตัณหา อยากจะซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่ ซื้อรองเท้าคู่มือใหม่ ก็ต้องเบรkmัน
เอาเงินไปทำบุญดีกว่า นี่คือการดูจิต ไม่ใช่ปล่อยให้จิตทำอะไร
ตามใจชอบ อยากจะไปเที่ยวก็ไป อยากจะไปซื้อรองเท้าคู่มือใหม่ก็ไป
อยากจะไปซื้อเสื้อผ้าชุดใหม่ก็ไป อยากจะไปเดินห้างก็ไป อยากจะไป
กินขนมมันเนยก็ไป ถ้าดูแบบนี้ก็ดูให้เสียเวลาไปเปล่าๆ ดูไปแล้วไม่เกิด
ประโยชน์ ต้องดูอริยสัจ ๔ ว่าตอนนี้กำลังผลิตฝ่ายไหน ฝ่ายมรรค
หรือฝ่ายสมุทัย ถ้าผลิตฝ่ายมรรคตลอดเวลา ผลิตโสดาปัตติมรรค
สกิทาคามีมรรค อนาคามีมรรค อรหัตตมรรค ก็จะมีผลของมรรค
ตามมา คือโสดาปัตติผล สกิทาคามีผล อนาคามีผล อรหัตตผล
ถ้าจะดูจิตต้องดูตรงนี้ ดูว่ากำลังผลิตมรรคหรือกำลังผลิตสมุทัย
ถ้าผลิตสมุทัยก็จะมี กามภพ รูปภพ อรูปภพ มีการเวียนว่ายตายเกิด
ตามมา นี่คือการดูธรรมในสติปัฏฐาน ๔

การดูธรรมก็ดูอริยสัจ ๔ ถ้าดูจิตก็ดูว่าจิตตอนนี้เป็นอย่างไ
ฟุ้งซ่านหรือสงบ ถ้าฟุ้งซ่านก็ต้องทำให้สงบ ถ้าสงบก็ต้องรักษาให้
สงบต่อไป ดูเวทนาจึงดูว่าตอนนี้เวทนาเป็นอย่างไ ต้องปล่อยวาง
ถ้าเป็นสุขเวทนาจึงอย่าอยากให้สุขไปตลอด ถ้าเป็นทุกข์เวทนา
ก็อย่าไปอยากให้หาย ปล่อยไปตามธรรมชาติ ไปตามอนิจจัง
มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ต้องไปทำอะไร ให้รู้ทันแล้วก็ปล่อยวาง
ไม่ใช่พอเป็นทุกข์เวทนาจึงแก้ให้เป็นสุขเวทนา ถ้าร้อนก็เปิด
เครื่องปรับอากาศ เพราะไม่ได้แก้ที่ต้นเหตุ ต้องแก้ที่ใจ แก้ที่สมุทัย
ความอยากให้ทุกข์เวทนาหายไปต้องแก้ด้วยการปล่อยวาง
ทุกข์เวทนา ดูร่างกายก็เช่นเดียวกัน ร่างกายจะแก่จะตายก็ดูไป
ไม่ต้องทำอะไร ผมจะหงอกก็ปล่อยให้หงอกไป หนังจะเหี่ยว
ก็ปล่อยให้เหี่ยวไป ไม่ต้องพยายามทา ทาอย่างไรก็เหี่ยวอยู่ดี
ยอมอย่างไรก็ขาวอยู่ดี ยอมให้เหนียวไปเปล่าๆ ทำให้ใจทุกข์
ไม่สบายใจกับความเหี่ยวกับความหงอก ต้องปล่อยวาง ให้ตั้งสติ
ที่กายเวทนาจิตธรรม นี่เป็นขั้นของปัญญา ถ้าขั้นของสติก็ให้
รู้เฉยๆ ให้มีสติเกาะติดอยู่กับร่างกาย ร่างกายกำลังเคลื่อนไหว
กำลังทำอะไร ก็ให้เกาะติดอยู่กับการเคลื่อนไหวกับการกระทำ
ของร่างกาย เพื่อไม่ให้ใจลอยไปลอยมา ไม่ให้ไปคิดเรื่อยเปื่อย
ให้ตั้งมั่นอยู่ในปัจจุบัน เวลานั่งสมาธิใจก็จะสงบ จะนิ่ง จะสบาย

ก็จะรู้จักวิธีรักษาจิต เวลาฟังชานก็แก้ด้วยการเข้าสมาธิไป หรือแก้ด้วยปัญญา พิจารณาจนเห็นว่าฟังชานเพราะความอยาก อยากให้สิ่งนั้นเป็นอย่างนี้ อยากให้สิ่งนี้เป็นอย่างนั้น ต้องปล่อยวาง อย่าไปอยาก สิ่งนั้นสิ่งนี้จะเป็นอย่างไรก็ปล่อยให้เป็นไป ถ้าไม่อยู่ในวิสัยที่จะแก้ได้ก็อย่าไปแก้ให้เหนื่อยไปเปล่าๆ ถ้ายังแก้ได้ก็แก้ไป ถ้าสิ่งไม่ให้ผมหงอกได้ก็สั่งไป ถ้าสิ่งไม่ให้หนังเหี่ยวได้ก็สั่งไป ถ้าสิ่งไม่ได้ก็อย่าฝืนธรรมชาติ อย่าไปทำศัลยกรรมตกแต่ง

เวลาพุทธธรรมะที่ไร้มักจะไปโดนใจคนฟังทุกที เมื่อเข้าพูดเรื่องการอดสุราอดบหรี่ ก็มีคนมาบอกว่ากำลังจะอดพอดี พอฟังแล้วก็ได้อุบาย แล้วก็มีภรรยาพาสามีมาหา ถีอดดอกไม้ธูปเทียนมาตั้งสักจ่ออิฐฐานให้หยุดดื่มสุรา เพราะเวลาดื่มแล้วจะอาละวาดสร้างความเดือดร้อนให้กับภรรยา เราก็บอกว่าให้เห็นโทษของการดื่มสุราทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทั้งกับตัวเราและกับผู้อื่น ถ้าไม่หยุดดื่มก็ต้องสูญเสียคนที่รักไปเพราะจะทนอยู่กับเราไม่ได้ แล้วก็บอกภรรยาว่า ถ้าอยู่ไม่ได้ก็ไปดีกว่า ผู้ชายไม่ได้มีคนเดียวในโลกนี้ คนดีๆ ไม่เอา ไปเอาคนไม่ดีทำไม

เรื่องของการรวม

“กรรมติดจรวด”

ถาม : ที่เขาว่าชาตินี้กรรมติดจรวด
จริงหรือเปล่าเจ้าคะ

พระอาจารย์ : บางที่มันก็ติดจรวด บางที่
มันก็ไม่ติดจรวด บางที่มันก็เร็ว บางที่มันก็ช้า

ถาม : แล้วแต่กรรม

พระอาจารย์ : แต่ที่มันเร็วก็คือใจ เพราะ
มันทุกข์แล้ว

“กรรมอยู่ที่เจตนา”

ถาม : ลูกสาวทำงานทางราชการ มีการเรียกเงินใต้โต๊ะ แล้วเขาต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง ในฐานะผู้ให้ เขาจะมีความผิดในส่วนการรับที่ละเอียดยนี้หรือไม่

พระอาจารย์ : ถ้ามีส่วนร่วมด้วยก็มี
ถ้าไม่มีส่วนร่วมด้วยก็ไม่มี

ถาม : ไม่ได้เป็นผู้รับ

พระอาจารย์ : อยู่ที่เจตนา

ถาม : ต้องทำไปตามหน้าที่

พระอาจารย์ : มีหน้าที่เซ็น
ก็เซ็นไป

ถาม : งานบางอย่างเจ้าหน้าที่จะไม่ยอมอนุมัติ
ถ้าไม่ให้เงิน เขาจะหาเรื่องหาราวหาข้อผิด
นี้ก็กรณีเดียวกัน มันจำเป็นคะ

พระอาจารย์ : ก็มองว่าเป็นการซื้อของ
ก็แล้วกัน ต้องเสียเงินซื้อ อยากจะได้ของ
ก็ต้องจ่ายเงิน

ถาม : เพื่อความสะดวก ไม่อย่างนั้น
จะทำอะไรไม่ได้ งานไม่เดิน

พระอาจารย์ : เราไม่ได้ทำผิด คนที่เรียกนั้นแหละผิด
เราเป็นคนซื้อของ เขาเรียกราคานี้ เราก็จ่ายเขาไป
เขาก็ไปเป็นเปรต เราไม่ได้ไปเป็น

“สัณนิพัตตปารามาส”

?

ถาม : วิเพื่อนเขาป่วยหนักเป็นมะเร็ง
เขาไปตรวจกับผู้รู้แล้วพบว่าเคยไปทำอะไรใคร
ในชาติปางที่แล้ว ในขณะที่คนที่เขาไปทำกรรมด้วย
เกิดอยู่ที่นี่

พระอาจารย์ : ไม่มีกรรมก็ตายเหมือนกัน
อย่าไปกังวลเลย ยิ่งมีกรรมก็ยิ่งตายเร็ว
เท่านั้นแหละ ไอ้ที่จะไปแก้กรรมมันไม่มีหรอก

Answer

?

ถาม : แล้วทำไมขอโอสถกรรม

Answer

พระอาจารย์ : ไม่มีหรอก พระพุทธเจ้ายัง
ตายเลย ครูบาอาจารย์ยังตาย ร่างกายตาย
เป็นธรรมดา จะมีกรรมไม่มีกรรมก็ตาย
เหมือนกัน ตายช้าตายเร็ว

?

ถาม : ไม่ต้องไปยุ่งกับสิ่งเหล่านี้

พระอาจารย์ : รักษาได้ก็รักษาไป แต่นี้เป็นเรื่อง
สืลัปปตปราคมาสทั้งนั้นแหละ เรื่องของงมงายทั้งนั้น
กรรมเป็นสิ่งที่เราแก้ไม่ได้ มันเป็นอนัตตา วิชา
มันเป็นอนัตตา มันมีเหตุมีผลของมัน เราไป
สร้างเหตุ มันก็เกิดผลตามมาซิ

Answer

ถาม : ที่น่าตกใจคือเขาเป็นคนปฏิบัติ

?

Answer

พระอาจารย์ : ก็มันแหละยังปฏิบัติไม่ถึงแก่นใจ
ยังไม่มีดวงตาเห็นธรรม ยังไม่เห็นอริยสัจ ๔
ยังไม่เห็นว่าการทุกข์แท้จริงเกิดจากความอยาก
อยากจะทำให้หาย แล้วใครว่าอะไรก็เชื่อกันไปหมด
เขาพูดจริงหรือไม่จริง เราก็ไม่รู้ เชื่อไปก่อน
ถ้าตราบใดยังมีโอกาสจะทำให้หายได้ก็เชื่อเขา
ไว้ก่อนแล้ว

ถาม : พระก็เหมือนกันนะคะ

พระอาจารย์ : ทั้งนั้นแหละ พระนี้
ถ้าไม่มีสัมมาทิฐิ ก็ไปทางเดียวกัน
ทั้งนั้น ไปทางมิจฉาทิฐิทั้งนั้น
เพราะไม่ปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติแล้วมันจะ
ไม่หลงทาง

“อุปนิสัยใหม่”

ถาม : กรรมที่เราทำอยู่นี้ ถ้ารู้ว่ามันไม่ดี
เราพยายามฝึกฝนใหม่ อุปนิสัยใหม่
จะติดไปไหมคะ

พระอาจารย์ : ติดไปด้วย เราฝึกได้เสมอ ถ้ารู้ว่า
ดื่มเหล้าไม่ดี ก็เลิกเสีย เมื่อก่อนเราไม่รู้ เพราะ
ยังไม่ได้พบพระศาสนา อยู่ในสังคมที่ดื่มเหล้ากัน
อย่างฝรั่งต้องดื่มไวน์กับอาหาร แต่ถ้าได้ศึกษา
ก็จะรู้ว่าไม่ดี ก็อย่าไปดื่ม แต่ตอนที่เปลี่ยนนิสัยนี้
มันจะทรมาน เคยทำอะไรแล้วไม่ได้ทำจะรู้สึก
ทุกข์ใจ อย่างกินก๋วยเตี๋ยวแล้วไม่ได้ใส่เครื่องปรุง
ก็กินไม่ลง มันไม่อร่อย

“คนเราต่างกันตรงบารมี
ที่ได้สะสมมาทำมาไม่เท่ากัน”

ถาม : มีกรรมแบบไหนที่จะทำให้
เราเจริญก้าวหน้าในทางที่จะหลุดพ้น
เมื่อเราตายแล้วไปเกิดใหม่

พระอาจารย์ : บารมี ๑๐ หรือมรรค ๘ เริ่มต้น
ด้วยการมีศรัทธาในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
เพื่อจะได้ปฏิบัติตามคำสอน ต้องบำเพ็ญไปเรื่อยๆ
ทาน ศีล ภาวนา ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมะ
บารมี ขันติบารมี วิริยะบารมี ฯลฯ เป็นสิ่งที่เรา
ต้องปฏิบัติตามที่ครูบาอาจารย์สอน

เช่น เรามาทำบุญก็เป็นทานบารมี มาทำบุญได้
ก็ต้องมีวิริยะบารมี ถ้าซื้อเกียจก็มาไม่ได้ ถ้าวันนี้
อยากจะนอนก็ขี้บรถมาไม่ไหวก็จะไม่ได้มา ต้องมี
ขันติบารมี จะทำบุญก็ต้องเหนื่อยบ้าง ถ้าอยาก

จะสบายก็จะนอนอยู่กับบ้าน ต้องมีอิฐฐานบารมี คือความตั้งใจ ตั้งใจว่าจะมาทำบุญ มีสัจจะบารมี คือมีความจริงใจ คือตั้งใจ แล้วก็ทำตามที่ตั้งใจไว้ ต้องขยับการปฏิบัติให้สูงขึ้นไปด้วยการรักษาศีล การปฏิบัติเนกขัมมะ ออกบวช ออกจากกามสุข ปฏิบัติ แล้วก็จะได้อุเบกขาบารมี พอจิตสงบก็จะเป็นอุเบกขา จะได้เมตตาบารมี เวลาจิตมีความสงบจะมีความสุข จะไม่เกลียดชังใคร จะมีแต่ความเมตตา เพราะไม่ต้องไปแก่งแย่งชิงดีกับใคร สิ่งที่ดีที่สุดมีอยู่ในใจแล้ว มีปัญญาเห็นความจริงที่เป็นปรมาตมสัจจะว่าไม่มีตัวตน เป็นเพียงดินน้ำลมไฟ นี่คือการบำเพ็ญบารมีที่จะพัฒนาจิตใจให้ไปถึงพระนิพพาน

ถ้าทำไม่เสร็จชาตินี้ก็ไปทำต่อชาติหน้าได้ ไม่สูญหายไปไหน เหมือนเรียนอยู่ที่โรงเรียนนี้แล้วต้องย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ที่อื่น ก็ไปเรียนต่อได้เลย เรียนจบ ม.๕ ก็ไปเรียนต่อ ม.๖ ได้เลย ไม่ต้องไปเริ่ม ป.๑ ใหม่ นี่ก็เหมือนกัน บำเพ็ญบารมีได้ถึงระดับไหนแล้ว พอกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ก็จะทำต่อ คนเราจึงมีการพัฒนาทางจิตใจมาไม่เท่ากัน ครูบาอาจารย์ท่านได้ทำ

มามากแล้ว พอมาเกิดชาตินี้ท่านก็บวชได้เลย ทำไมพวกเรา
ยังบวชไม่ได้ เป็นคนเหมือนกัน เกิดมาจากท้องพ่อท้องแม่
เหมือนกัน กินข้าวเหมือนกัน หายใจเหมือนกัน เพราะต่างกัน
ตรงบารมีที่ได้สะสมมา ได้ทำมาไม่เท่ากัน ก็ต้องทำไปเรื่อยๆ
เห็นคนอื่นอยู่ระดับปริญญา แต่เรายังอยู่ชั้นประถม ก็อย่าไป
อิจฉา อย่าไปน้อยใจ ต้องยอมรับความจริงว่าเรายังเรียน
ไม่ถึงขั้นนั้น ก็ต้องเรียนต่อไปเรื่อยๆ จากประถมก็ขึ้นมัธยม
จากมัธยมก็ขึ้นระดับปริญญา ขยับขึ้นไปเรื่อยๆ **ตราบใด**
ถ้ายังปฏิบัติทางแห่งการให้ทาน รักษาศีล การภาวนา
ด้วยศรัทธา วิริยะ ขันติ ก็ จะขยับขึ้นไปเรื่อยๆ จนจบ
วิชาทางพระพุทธศาสนา ได้อริยะ ๔ ขึ้นตามลำดับ คือ
โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี อรหันต์

บาป บุญ คุณ โทษ

“ต้องยึดถือความถูกต้องทางศีลธรรมเป็นหลัก”

ถาม : ทูกอวธิษณีสัทธิตธิจะทํานุญและทํายาป
ได้เท่าๆ กันใช่ไหมคะ

พระอาจารย์ : ใช่ อยู่ที่ว่าเรามีความรู้ทางด้าน
ธรรมะมากน้อยเพียงไร ถ้ามีความรู้ทางด้าน
ธรรมะน้อย อำนาจความหลงก็จะฉุดลากให้เรา
ไปทางสีเทา แต่ถ้ามีความรู้ทางธรรมะมาก ก็
จะฉุดลากให้เราไปทางสีขาว เพราะเราจะไม่ถือเรื่อง
รายได้เป็นหลัก เราจะถือเรื่องของความถูกต้อง
เรื่องของความสะอาดทางด้านศีลธรรมเป็นหลัก
มันทำได้แต่อาจจะรวยช้าหน่อยหรือไม่รวยเลย
แต่มีบุญมีความสุขทางด้านจิตใจ ถ้าไปทาง
สีเทาจะมีเงินเยอะ แต่หาความสุขไม่เจอ มีรถเก๋ง
คันละล้านสองล้าน มีบ้านหลังละสิบล้าน แต่ไม่มี
ความสุขในจิตใจเลย

มันก็เป็นทางเลือกที่เราสามารถเลือกได้ คนส่วนใหญ่ที่ไปทาง
สีเทานั้นก็เพราะไม่เคยเข้าหาธรรมะกัน ก็เลยไม่รู้ ก็เลยถือว่า
ทุกอย่างยุติธรรมหมด ขอให้ทำแล้วได้กำไรก็ใช้ได้ ไม่ผิด
กฎหมายก็แล้วกัน แต่กฎหมายหยาบกว่าศีลธรรม ถ้าเป็น
ตาข่าย ก็เป็นตาข่ายที่รูใหญ่ มีช่องโหว่เยอะ แต่ถ้าเป็นศีลธรรม
จะละเอียดกว่า อยู่ที่เรารู้ว่าจะเลือกเอาอะไร คนส่วนใหญ่ก็จะเอา
ทางเงินทองกัน ไม่ค่อยกังวลกับเรื่องศีลธรรม แต่ถ้าได้รู้จัก
ศีลธรรมแล้ว ก็จะยึดทางด้านศีลธรรม

ยกตัวอย่าง ทุกวันนี้เราเห็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ก็มีคนที่มี
ศีลธรรมกับคนที่ไม่มีศีลธรรมกำลังต่อสู้กันอยู่ ก็เห็นอยู่ชัดๆ
คนที่เน้นทางด้านศีลธรรมก็จะไม่สร้างความวุ่นวาย สร้างความ
เดือดร้อนให้กับตนเองหรือกับผู้อื่น แต่คนที่ไม่เน้นเรื่อง
ศีลธรรมก็จะมีแต่ความวุ่นวายทั้งกับตัวเองและกับผู้อื่น ผลก็เห็น
อยู่ชัดๆ ถ้าได้ศึกษาธรรมะจนเห็นคุณค่าของธรรมะ ก็จะมาทาง
ธรรมะมาทางศีลธรรม ถ้าไม่เห็นคุณค่าของธรรมะ เห็นคุณค่า
ของเงินทองมากกว่า ก็จะไปทางนั้น

“บุญล้างบาปไม่ได้”

?

ถาม : อย่างบริษัทใหญ่ๆ ที่เขาเลี้ยงสัตว์เพื่อขาย แล้วเขาก็ทำบุญคืนให้

พระอาจารย์ : บุญล้างบาปไม่ได้ บุญก็เรื่องของบุญ แต่บุญกับบาปมันจะมีผลตอนที่เรตาย ถ้าบุญมีกำลังมากกว่าบาป บุญก็จะดังไปสวรรค์ก่อน ยังไม่ต้องไปใช้กรรม แต่กรรมบาปยังมีอยู่ ต้องรอให้บุญมันหมดกำลังก่อน แล้วมันถึงค่อยดังเราไป

Answer

?

ถาม : บาปที่เกิดจากการฆ่าสัตว์เป็นล้านๆ ตัว เห็นแก่มากใช้มั๊ยครับพระอาจารย์

พระอาจารย์ : ก็คุณไปไง ก็ฆ่าหนึ่งตัว มันก็หนึ่งเท่า ฆ่าล้านตัว มันก็ล้านเท่า

Answer

ถาม : ล้างไม่ได้ ก็ต้องรอผลว่า
อันไหนจะมาก่อน
แต่ถ้าปีหนึ่งทำบุญใหญ่ให้เลย

พระอาจารย์ : มันจะพอหรือเปล่า
ไม่รู้ เวลาตายจึงจะรู้ว่าไปสวรรค์หรือ
ไปนรก

“ความบังเอิญก็เป็นเหตุอย่างหนึ่ง”

ถาม : ผมเห็นโฆสต์หลายวันที่ผ่านมา แต่จำวันที่ไม่ได้
ที่มีคนถามพระอาจารย์ว่าบางคนเกิดมาร่ำรวยแต่ไม่ชอบทำบุญ
ทำทาน ทำไมเขาถึงรวย เพราะการที่จะร่ำรวยก็มาจากการ
ให้ทาน และอาจารย์ตอบว่าถ้าคนเคยให้ทานชาติที่แล้วจะติดอุปนิสัยสะสม
มาเกิด ชาตินี้จะชอบทำบุญให้ทาน แต่ภรรยาเขา ร่ำรวยแต่ไม่สนใจทำทาน
เป็นเพราะสาเหตุใด พระอาจารย์ว่ามันซับซ้อนหลายอย่าง อาจเป็นโชค
ของเขาก็ได้ แต่ผมสงสัยและเคยได้ยินมาว่าศาสนาพุทธไม่มีความบังเอิญ
ทุกอย่างเกิดจากเหตุ ถ้าปราศจากผลจะเกิดขึ้นไม่ได้ เพราะเคยได้ยินว่า
อยากรวยให้พากันทำทาน

พระอาจารย์ : ความบังเอิญก็เป็นเหตุอย่างหนึ่ง
เหมือนกันนะ ความบังเอิญนี่ก็เป็นเหตุ บังเอิญเดินไป
ใต้ต้นไม้ ลูกมะพร้าวมันหล่นมาใส่หัวตายนี้มันก็เป็นเหตุ
เหมือนกัน ความบังเอิญคือมันไม่ใช่เป็นแต่การกระทำ
ของเราอย่างเดียวเท่านั้น คือมันมีเหตุอย่างอื่นด้วย โลกนี้
มันก็มีเหตุการณ์ของมัน ฝนฟ้าอากาศ น้ำท่วม พายุ นี่มัน
ก็ไม่ได้เป็นการกระทำของเรา แต่ถ้าเราไปอยู่ในเหตุการณ์
เราก็ต้องรับเคราะห์ไปกับมันด้วย

ดังนั้นเราจะไปว่ามันเป็นกรรมทั้งหมดมันก็ไม่ใช่ แต่ส่วนที่เป็นกรรมก็มีกรรมก็คือสิ่งที่เกิดจากการกระทำของเรา เช่น เราเคยทำบุญมาในอดีตเรามาเกิดในชาตินี้ เราก็ได้รับอานิสงส์ของการทำบุญ ได้ทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทอง แล้วถ้าเราเคยทำมา เราก็จะติดนิสัยทำมา แต่บางคนนี้เขาอาจจะร่ำรวยด้วยการหาเงินที่มีขอบก็ได้ ฉ้อโกง คอรัปชั่นก็รวยได้ พวกนี้มักจะไม่นิยมนำทานกัน เพราะมีแต่อยากจะได้ ไม่อยากจะให้ เพราะฉะนั้นเรื่องของสิ่งต่างๆ นี่มันก็มีเหตุมีปัจจัยหลายอย่างด้วยกันที่ทำให้คนรวยได้ คนโง่งก็รวยได้ คนทำความดี คนซื่อสัตย์สุจริตก็รวยได้ คนโง่งที่ไม่รวยก็มี คนซื่อสัตย์สุจริตที่ไม่รวยก็มี เพราะฉะนั้นมันจะไปเหมาหมดว่ามันเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ไม่ได้ มันก็ต้องวิเคราะห์ตามกรณีไปในแต่ละกรณี ถ้าเราวิเคราะห์กรณีของพระพุทธเจ้าที่ท่านทรงระลึกชาติได้ ท่านก็บอกว่าท่านเคยเป็นพระเวสสันดร ท่านก็บอกว่าท่านมีความฝึกฝนในการทำทานอย่างมาก มีอะไรก็ยินดีที่จะแบ่งปันเสียสละ พอตายไป ตามตำราท่านก็บอกว่าได้ไปเกิดบนสวรรค์ แล้วพอลงจากสวรรค์ก็ได้มาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ พอเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เมื่อถึงเวลาที่จะสละราชสมบัติก็ทรงสละได้อย่างง่ายดาย ไม่มีความหวงแหนในทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทองเลย เพราะเคยได้สละมาแล้วในอดีตชาติมาจนเป็นนิสัย

ผู้ที่ทำทานนี้จะเป็นผู้ที่สามารถจะออกปฏิบัติธรรมขั้นสูงได้ในเวลาที่จิตพร้อมที่จะออก พอจิตพร้อมที่จะออกบิณฑบาตนี้ ต่อให้มีทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทองมากน้อยเพียงไร ก็จะไม่มีความกังวลที่จะเหนียวรั้งจิตใจของผู้ที่เคยทำทานมาอย่างโชกโชนได้แล้ว แต่ผู้ที่ไม่เคยทำทานมาอย่างโชกโชน ผู้ที่ต้องการทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทองเป็นที่พึ่งเป็นสรณะนี้ ก็จะไม่มีความกังวลที่จะออกไปปฏิบัติขั้นสูงได้ ก็จะต้องติดอยู่กับทรัพย์สมบัติของตน และก็ตายไปกับทรัพย์สมบัติของตน แล้วก็ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดต่อไป ถ้าชาตินี้ไม่ได้ทำทานเอาไว้ ชาตินี้ก็จะไม่ได้กลับมาเกิดเป็นเศรษฐีหรือเกิดเป็นลูกของเศรษฐี เหมือนในตำราที่ทรงแสดงไว้เกี่ยวกับเศรษฐีท่านหนึ่ง เป็นผู้ที่โลภอยากได้ทรัพย์และก็หวงทรัพย์ มีความตระหนี่ ได้ทรัพย์สมบัติมาากน้อยเพียงไรนี้จะเอาไปซ่อนไว้จะไม่บอกใคร แม้แต่ลูกๆ ก็ไม่บอก กลัวลูกๆ จะมาขโมย จึงเอาไปฝังดินเอาไว้ แล้วก็ไม่สนใจที่จะรักษาศีล ขอให้ได้เงินได้ทองมาก็จะทำ พอตายไป ความรักสมบัติของตนก็ทำให้จิตนี้หวนกลับมาเกิดในบ้านของตนเอง พอดีสุนัขนในบ้านตั้งท้องก็เลยเข้าไปจับจองท้องของสุนัขนั้น พอคลอดออกมาก็มาเกิดเป็นสุนัข ถึงแม้จะได้อยู่ใกล้ทรัพย์สมบัติของตน แต่ความที่เกิดเป็นสุนัข ก็ไม่สามารถที่จะ

รับประโยชน์จากสมบัติของตนได้ พระพุทธเจ้าทรงเสด็จผ่านมา
ทรงเห็นจิตของสุนัขตัวนี้เป็นเศรษฐีเป็นเจ้าของทรัพย์ ก็บอก
ลูกๆ ของเศรษฐีนี้ว่าสุนัขตัวนี้เป็นพ่อของเธอกลับมาเกิดใหม่ เลี้ยง
มันไว้ดีๆ แล้วเดี๋ยวมันจะพาไปชุดสมบัติให้เอง แล้วมันก็พาไปชุด
สมบัติดังที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ อันนี้ก็เป็นเรื่องของกรรมมีทรัพย์
แต่ไม่ชอบทำทาน แล้วพอตายไปกลับมาเกิด ก็ไม่ได้รับอานิสงส์
ของทรัพย์ที่ตนหาได้เลย กลายเป็นของลูกไปหมด ลูกๆ เอาไป
ใช้หมด แต่ถ้าทำแบบพระเวสสันดรคือไม่หวงทรัพย์สมบัติข้าวของ
เงินทอง มีเท่าไรก็สละไป แบ่งปันไป ให้ผู้อื่นเขาได้รับความสุข
ได้บรรเทาความทุกข์ พอตายไปก็ไปเกิดเป็นเทพ และพอกลับมา
เกิดเป็นมนุษย์ ก็ได้มาเกิดเป็นพระราชโอรส

นี่คือเรื่องของกรรมหรือการกระทำของแต่ละบุคคลที่ไม่เหมือนกัน
การที่จะร่ำรวยนี้ อาจจะร่ำรวยเหมือนกันได้ แต่ด้วยเหตุที่
แตกต่างกัน บางท่านร่ำรวยด้วยอานิสงส์ของท่านที่ได้ทำไว้ใน
อดีตชาติ บางท่านร่ำรวยด้วยการคดโกงคอร์รัปชัน ทำผิด
กฎหมาย ผิดศีลผิดธรรม ก็ร่ำรวยได้ ดังนั้นจึงต้องวิเคราะห์
แต่ละเรื่องไปในแต่ละกรณี มันไม่เหมือนกันทุกกรณี

“เรียนเก่ง เรียนไม่เก่ง เป็นเรื่องที่ติดมากับจิต”

ถาม : ท่านอาจารย์คะ บางคนเรียนเก่ง
บางคนเรียนไม่เก่ง เป็นเพราะเหตุใด

พระอาจารย์ : เป็นความสามารถ
ที่ติดมากับจิต ไม่ได้อยู่ในร่างกาย

ถาม : ไม่ได้อาศัยสมอง
กับร่างกายหรือคะ

พระอาจารย์ : ไม่ สมองกับร่างกายเป็นเหมือนโทรศัพท์
มือถือ เวลาเปลี่ยนเครื่องใหม่คนพูดก็ยังคนเดิม เสียงเดิม
ภาษาสำเนียงก็อันเดิม แต่เครื่องใหม่ เปลี่ยนจากโนเกีย
มาเป็นอีริคสัน เวลาโทรไปหาใครก็รู้ว่าเป็นเราอยู่ดี
เด็กบางคนเกิดมาเป็นเด็กอัจฉริยะเพราะจิตเป็นจิต
อัจฉริยะ ร่างกายเป็นเพียงเครื่องมือของจิต

ถาม : ขั้วอยู่กับบุญวาสนา
ที่เขาได้เข้ามาด้วยใช้ไหมเจ้าคะ

พระอาจารย์ : บุญวาสนาก็คือนิสัยต่างๆ
ที่สะสมไว้ในจิต นิสัยดีก็เป็นบุญ
นิสัยไม่ดีก็เป็นบาป พัฒนาขึ้นหรือ
มีเสื่อมลงก็ได้ในแต่ละชาติ เกิดมาชาตินี้
ได้ทำบุญเพราะมีคนชวนทำก็ได้พัฒนา
จิตให้ดีขึ้น ถ้าชวนไปกินเหล้าเมายา
เล่นการพนัน ก็ทำให้จิตเสื่อมลงไป

“อยากได้นุญเยอะๆ จะบาปไหม”

ถาม : ถ้าเราอยากได้นุญเยอะๆ
เราจะบาปไหมคะ

พระอาจารย์ : ถ้าความอยากมันเกินฐานะของเรา มันก็จะทำให้เราทุกข์ขึ้นมาได้ เมื่อไม่ได้อย่างใจก็เกิดโทสะ ขึ้นมา ความอยากนั้นอยากได้แต่ต้องคำนึงถึงความสามารถของเรา ว่าทำได้มากน้อยเพียงไร ขอให้ยึดความสามารถของเราเป็นหลัก อยากจะไปถึงนิพพานวันนี้ก็อยากได้ แต่จะไปได้หรือไม่ได้ก็อยู่ที่ ความสามารถของเรา ความอยากที่จะเป็นพระอรหันต์ไม่เป็นความผิด เพียงแต่ว่าเราต้องแยกแยะว่ายังเป็นเพียงความฝัน เป็นเป้าหมายที่เรา ตั้งไว้ เป็นจุดหมายปลายทางที่เราต้องการจะไป แต่เครื่องมือที่จะพาเรา ไปมีอะไรบ้างล่ะ มีรถจักรยาน รถมอเตอร์ไซด์ หรือรถเก๋ง ก็จะไปถึง ชั่วเร็วต่างกัน ถ้ามีรถเก๋งก็ต้องไปเร็วกว่าเดินไป ถ้าตั้งเป้าได้ก็ควรตั้ง

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ชาวพุทธตั้งเป้าไปที่มรรค ผล นิพพาน นี่คือ เป้าหมายของพระพุทธเจ้าที่ทรงประกาศพระศาสนา ทรงต้องการ ให้พวกเราได้หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งปวง อยู่ที่ว่า จะหลุดในชาตินี้

หรือในชาติต่อๆ ไป บางคนก็หลุดได้ในชาตินี้ บางคนได้บรรลุปะ
ระโสดาบัน ก็เหลืออีกเพียง ๗ ชาติเป็นอย่างมาก บางคนก็ได้บรรลุปะ
ระสกิทาคามี ก็เหลืออีกเพียงชาติเดียว ถ้าได้บรรลุปะพระอนาคามี
ก็ไม่ต้องกลับมาเกิดในกามภพอีกต่อไป ไปเกิดบนชั้นพรหมโลก แล้วก็
บรรลุปะพระอรหันต์ในลำดับต่อไป

เป้าหมายจะสำเร็จต้องเกิดขึ้นจากการบำเพ็ญทาน ศีล ภาวนา ผลก็
อยู่ที่ทำมากทำน้อย ทำถูกทำผิด อยู่ที่บุญวาสนาที่ได้บำเพ็ญมาในอดีต
อยู่ที่กัลยาณมิตร ถ้าได้เพื่อนดี เขาก็จะชวนเราปฏิบัติ เวลาท้อแท้ก็ให้
กำลังใจ เป็นตัวอย่างที่ดี เรานั่งได้ครึ่งชั่วโมง แต่เขานั่งได้ชั่วโมงหนึ่ง
เขายังไม่ลุกก็ทำให้เราฮึดสู้ สู้ต่อไป ถ้าไปเจอเพื่อนที่ไม่ดี เรานั่งได้
ครึ่งชั่วโมง เขานั่งได้ ๑๕ นาที พอได้ ๑๕ นาที เขาลุกหนีไปแล้ว เราก็ท
นนั่งไม่ได้ ก็ต้องลุกตามเขาไป พระพุทธเจ้าจึงทรงสั่งไว้ว่า ถ้าจะคบคน
ให้คบคนที่ดีที่เก่งกว่าเรา หรืออย่างน้อยต้องเท่าเรา ถ้าแย่กว่าเรา
ก็อย่าไปคบ อยู่คนเดียวดีกว่า เราไปแสวงหาครูบาอาจารย์เพราะ
ท่านเก่งกว่าเรา ท่านดีกว่าเรา ท่านสามารถดึงเราขึ้นไปได้ ท่านอยู่
สูงกว่าเรา ท่านหย่อนเชือกลงมาให้ เราก็ปีนป่ายขึ้นไปได้ ท่านเป็น
แบบฉบับที่ดี เรื่องราวต่างๆ ที่ท่านเล่าให้ฟังเป็นคติทั้งนั้น ทำให้เกิด
กำลังใจกำลังใจที่จะปฏิบัติตาม

“ปล่อยปลาชนิดไหนแล้วกินปลาชนิดนั้นได้ไหม”

ถาม : พระอาจารย์คะ สมมติว่า
เราปล่อยปลาแล้วเราจะกินปลา
ชนิดนั้นอีกได้ไหม

Answer

พระอาจารย์ : ได้ ก็มันตายแล้ว
ก็กินได้ทั้งนั้น

ถาม : เราปล่อยเขาไปแล้ว แล้วเราจะกินเขา
ได้อีกหรือ สมมติเราปล่อยปลาช่อน

พระอาจารย์ : ได้ ถ้าเป็นปลาช่อนที่
ตายแล้ว อย่าไปกินปลาช่อนที่เป็น คือ
อย่าไปฆ่ามัน

Answer

?

ถาม : คิดว่าปล่อยแล้วไม่ค่อยกล้าเอามากิน

พระอาจารย์ : กินได้ถ้ามันเป็นของตาย
เช่น เราเลี้ยงไก่ที่บ้าน ถ้ามันตายเราก็
เอามากินได้ ไม่ได้เชือดไก่ มันตายเอง
มันแก่ตายอย่างนี้

Answer

ถาม : ปล่อยปลาไฉยะมาก

?

Answer

พระอาจารย์ : ก็ให้ชีวิตเขาไป
ถ้าเราเกิดไปเป็นปลา เราก็อาจ
จะมีคนมาจับเราปล่อย

ถาม : อย่างคนเวลาจะมีอะไรติดขัด

พระอาจารย์ : อ้อ ไม่เกี่ยวกัน อันนี้อาจจะเป็นเพราะว่า บุญเก่าที่เราทำมา เราอาจจะเคยช่วยใครเขามาก่อน พอถึงเวลาเขากลับมาช่วยเรา มันอาจจะไม่ได้เป็นเพราะเราปล่อยปลาวันนี้หรอก มันคนละเรื่องกัน มันคนละบุญชื่กัน คือบุญเก่าเราทำไว้ก็มีอยู่ บาปเก่าที่เราทำไว้ก็มีอยู่ บางทีเราจะสับสนว่า เอ๊ะ เราทำบุญ ทำไมเรายังเจอแต่เรื่องไม่ดี ก็เพราะว่าบาปเก่าที่เราทำไว้มันส่งผลในวันนี้ ส่วนบุญที่เราทำในวันนี้มันยังไม่ส่งผลขึ้นมา ดังนั้นบางทีเราไปจับแพะชนแกะกัน ก็เลยจะทำให้หลงผิดได้ บางคนก็เลยคิดว่า เอ๊ ทำบาปบุญก็ยังได้ดีอยู่นี่หว่า บางคนก็ท้อแท้ว่า ทำบุญแล้วก็ยังเจอแต่ความทุกข์ เจอแต่ความเดือดร้อน ก็จะไม่อยากทำ ก็เพราะว่าไปจับแพะชนแกะ ไม่วิเคราะห์ เหมือนกับการปลูกต้นไม้ เราปลูกต้นไม้วันนี้ เราจะให้มันออกผลได้เลยที่ไหน แต่ต้นที่เราปลูกไว้เมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้ว มันออกผลให้เราแล้ว มันต้องเป็นอย่างนั้น

ฉะนั้นขอให้เราเชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ก็แล้วกัน เพียงแต่ว่า เราไม่ได้ทำดีอย่างเดียว ทำชั่วอย่างเดียว เราทำผสมกันไป มันก็เลยได้ผลดีบ้าง ผลไม่ดีบ้าง สลับกันไป พอมาทำบุญวันนี้ แล้วพอไปถูกเขาตีหัวเย็นนี้ก็ว่า โอ๊ย ไม่ทำบุญดีกว่า ทำบุญ แล้วชวย มันไม่ใช่ มันคนละเรื่องกัน เพราะเราไปตำคนนั้นเขา ตั้งแต่เมื่อวานนี้ วันนี้เขาเลยตามมาตีหัวเรา ทำเหตุไว้ก่อนแล้ว ขอให้เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว นี่จริงแน่นอน เพียงแต่ว่า มันจะเกิดผลเมื่อไหร่มันไม่รู้ บางอย่างก็เร็ว บางอย่างก็ช้า บางอย่างอาจจะข้ามภพข้ามชาติไปได้

ถาม : วัฏฏะหรือไหมคะ
ทั้งๆ ที่ไม่รู้จักกันมาก่อน

Answer

พระอาจารย์ : มีเหตุการณ์แปลกๆ เยอะแยะ ก็ขอให้คิดว่าสิ่งที่ดีที่เกิดขึ้นกับเราเป็นผลบุญที่เราทำมาในอดีต ก็แล้วกัน ส่วนผลไม่ดีที่เกิดขึ้นกับเราก็คขอให้คิดว่าเป็นผลไม่ดี เป็นการกระทำที่ไม่ดีในอดีตของเราก็อแล้วกัน เราจะได้กลัวไม่กล้าทำบาป จะได้พยายามทำแต่บุญไปเรื่อยๆ แล้วต่อไปก็จะมีแต่ผลดีๆ มากกว่าผลที่ไม่ดี

“การรับประทานมังสวิรัต”

?

ถาม : ขี้เขมาเป็นห่วง เห็นหนูไม่ทานเนื้อสัตว์
แล้วกลัวจะไม่แข็งแรง

พระอาจารย์ : ไม่เป็นไรหรอก วัว ควาย มันก็
ไม่ได้กินเนื้อเหมือนกัน มันกินแต่หญ้า แล้วเป็น
อะไรหรือเปล่า ไม่เป็นไข้ไหม

Answer

โยม : ไม่เป็นอะไรค่ะ เหนื่อยเพลียบ้าง
แต่ว่าไม่เป็นอะไรแล้ว ชินแล้ว

?

พระอาจารย์ : มังสวิรัตแบบไหน ได้รูปแบบ
หรือมีไข่มื้ออะไรได้

โยม : แบบเขี้ยคะ วิไข่ ทานนมได้ค่ะ
จะไม่ลำบากคุณแม่และคนที่บ้าน

Answer

พระอาจารย์ : ก็ได้ ความจริงเนื้อสัตว์มันก็มาจากผัก
สัตว์มันก็กินผัก มันกินผักแล้วมันก็กลายเป็นเนื้อ เรากินผัก
เข้าไปมันก็กลายเป็นเนื้อเราอีกแหละ มันก็พลัดกันไป

เปลี่ยนกันมาอย่างนี้ มาวิเคราะห์ดีๆ แล้วมันก็เหมือนกันแหละ ที่กินนี้ เป้าหมายจริงๆ คือไม่ให้ไปฆ่าเพื่อเอาเนื้อเขามาเป็นอาหารเท่านั้นเอง ถ้าเรากินเนื้อเขาที่ตายแล้วนี้ไม่ต่างกันหรอก กินผักกับกินเนื้อสัตว์ที่ตายแล้วก็ไม่มีผลแตกต่างกัน แต่ถ้าเราไปฆ่าเขาแล้วเอามากินอันนี้มีผล เราทำบาปแล้ว เราฆ่า ถ้าหนูกินมังสวิรัตตียังตบยุงตีมดอยู่ มันก็สู้คนที่กินเนื้อที่มันตายแล้วแต่ไม่ตบยุงไม่ตีมดไม่ได้ คนกินเนื้อที่ตายแล้วไม่ตบยุงไม่ตีมดนี้เขาจะดีกว่าเพราะเขาไม่ผิดศีล ประเด็นอยู่ตรงนั้น อยู่ที่ศีล ไม่ได้อยู่ที่กิน กินอะไรก็ได้ แต่สิ่งที่เรากินนี้เราอย่าทำบาปมากินถึงแม้เป็นผักแต่ไปขโมยผักเขามากินนี้ก็ไม่ได้แล้ว

ดังนั้นเป้าหมายจริงๆ มันไม่ได้อยู่ที่สิ่งที่เรากิน เป้าหมายอยู่ที่การกระทำของเราว่าสิ่งที่เราจะกินนี้ได้มาแบบไหน ถ้าได้มาเพราะฆ่าเขาไม่ดี ได้มาเพราะไปขโมยของของเขานี้ไม่ดี อยู่ตรงนั้น เพราะมันจะทำให้เรากลายเป็นเดรัจฉานไป เดรัจฉานเขาก็เป็นแบบนี้ เขาขโมยได้เขาก็ขโมย เขาฆ่าได้เขาก็ฆ่า แต่เราเป็นมนุษย์ เรามีความฉลาดที่เราจะสามารถหากินได้โดยที่ไม่ผิดศีล ถ้าเราอยากจะรักษาความเป็นมนุษย์ของเราไว้ ก็ต้องรักษาศีล ๕ ให้ได้ อย่างวันนี้วันพระ เราก็กุศลทานศีล เพื่อรักษาความเป็นมนุษย์ของเรา ไม่ให้ใจเราดกต่ำไปเป็นเปรตไปเป็นเดรัจฉาน

“เล่นหวยผิดศีลไหม”

ถาม : พระอาจารย์คะ
เล่นหวยนี้ผิดศีลไหมคะ

พระอาจารย์ : ก็เป็นการเล่นการพนัน
เป็นอบายมุข มันยังไม่ผิดศีล แต่ถ้าเล่น
มากๆ เสียมากๆ เดี่ยวต่อไปเงินไม่พอเล่น
ก็จะไปขโมยเงินมาเล่นต่อ มันจะเป็นเหตุ
ที่ทำให้เราจะไปทำบาปต่อไป

“ศีล ๕ กับสัมมาอาชีวะ”

ถาม : ท่านอาจารย์คะ เรียนถามเรื่องศีล ๕ กับสัมมาอาชีวะ ถ้าทำร้านอาหารแล้วต้องไปจ่ายตลาดเอง บางทีจะต้องซื้อปลาสดๆ มาคะ

Answer

พระอาจารย์ : ไม่ควรทำอะไรที่เกี่ยวข้อกับชีวิตของผู้อื่น ถ้าซื้อ ก็ซื้อของที่ตายแล้วจะดีที่สุด ถึงแม้จะให้คนอื่นไปซื้อ มันก็เป็นเงินของเรา ในทางโลกก็ยังถือว่าผิดกฎหมายอยู่ดี สิ่งให้เขาทำก็ดี ทำด้วยตนเองก็ดี ก็เป็นความผิดเหมือนกัน เพราะมีเจตนาร่วมที่จะทำความผิดนั้น ถ้าเราศึกษาธรรมะ แล้วเห็นว่าอาชีพที่เราทำอยู่นี้ไม่เป็นสัมมาอาชีวะ เราก็ต้องเลิกเสีย ต้องเปลี่ยนอาชีพนี้แล้วหาอาชีพใหม่ทำ อย่าไปเสียตายกับเงินทองเล็กๆ น้อยๆ มันไม่มีคุณค่าเท่ากับธรรมะ ไม่มีคุณค่าเท่ากับบุญ เพราะเราหาเงินมาก็เพื่อเอาไปแลกกับบุญอยู่ดี แล้วในเมื่อเราสามารถได้บุญมาโดยไม่ต้องเสียเงิน ทำไมเราไม่ทำ เปลี่ยนอาชีพเสียทั้งหมดเรื่อง ถ้าขายเหล้ารู้ว่าไม่ดีก็ไม่ต้องขาย ขายแต่ข้าวอย่างเดียว เนื้อสัตว์ก็ไปซื้อของที่ตายแล้ว

“ถ้าไม่อยากผิดพลาดต้องกินของที่ดีอยู่แล้ว”

ถาม : อาหารเป็นๆ ชีเราไปซื้อแล้ว
เขาทำให้ ผิดศีล ๕ ไหมคะ

Answer

พระอาจารย์ : ผิด ถ้าสั่งให้เขาเอาตัวที่อยู่ในตู้มาทำให้เรากิน ถ้าเราไม่อยากจะผิดพลาด ๕ ก็บอกเขาว่าเอาของที่ดีตายแล้วนะ อย่าเอาของเป็น ถ้าไม่มีก็เอาแต่ผักผักมาก็แล้วกัน ถ้าเราอยากจะรักษาศีลก็ต้องเป็นอย่างนั้น ถ้ายังติดในรสชาติอยู่ ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ มันก็หลอกตัวเราเอง

“บาปหรือไม่บาปอยู่ที่เจตนา”

ถาม : ขอโอกาสถามเรื่องปลาที่อยู่ในตู้ที่ยังเป็นอยู่ในร้านอาหารครับ ถ้าไปร้านแล้วเราไม่ได้เป็นคนสั่ง คือไปเป็นกลุ่มไปด้วยกันแล้วมีเพื่อนสั่ง แล้วการที่เราทานด้วยกับไม่ทาน บาปหรือกรรมจะต่างกันไหมครับ

Answer

พระอาจารย์ : อยู่ที่เจตนาว่าเราอยาก
จะรับประทานมันหรือเปล่า ถ้าอยาก
รับประทานแล้วเราใช้เล่ห์เพทุบายให้
เพื่อนสั่งแทน อย่างนี้ก็ยิ่งบาปอยู่ แต่ถ้า
เราไปเพราะจำยอม เพราะว่าอยู่ใน
สังคมแล้วถูกจุดลากพาไป แล้วไปถึง
เราก็ไม่ไปสั่ง ใครจะสั่งใครจะกินอะไร
ก็ปล่อยให้เขาสั่งของเขาไป พอมาที่โต๊ะ
แล้วเราก็กินได้เพราะมันตายแล้ว

?

ถาม : อีกยี่ห้อหนึ่ง บางครั้งไปร้านแล้วเราสั่ง
โดยพยายามบอกเขาว่าขอตัวที่ตายแล้ว

พระอาจารย์ : ก็ถามเขาก่อน
ว่ามีของตายแล้วไหม

Answer

?

ถาม : แต่ไม่แน่ใจว่าเขาเอาที่ตายมา
แล้วจริงๆ หรือว่าไปทำให้ตายเอง

พระอาจารย์ : อันนั้นเป็นเรื่องของเขาแล้ว
ไม่ใช่เรื่องของเราแล้ว เราสั่งเขาแล้วว่าเรา
ต้องการของที่ตายแล้ว เขาอาจจะทำตายตอนที่
เราสั่ง มันก็เรื่องของเขา เพราะเราไม่ได้เป็นผู้ฆ่า
ไม่ได้เป็นผู้สั่ง แต่สมมติว่าเราขายข้าวมันไก่
แล้วเราไปที่ตลาดสั่งเขาล้วงหน้าว่าพุงนี้เอาไก่
สามตัวนะ อย่างนี้เราบาป แต่ถ้าเราไปที่ตลาด
แล้วถามว่าวันนี้มีไก่ไหม ถ้าเขามีขายอยู่แล้ว
เราก็ซื้อมา อย่างนี้ก็ไม่บาป

Answer

ถาม : ถ้ารู้ว่าเขาต้องไปมาหาเข้ม สวมติดตอนเขี้ยว
จะไปทานข้าว แล้วตอน ๑๑ โมง ไท้ไปบอกว่าจะ
เอาปลาทอด แต่เป็นร้านอาหารทั่วไป

Answer

พระอาจารย์ : ถ้าเรารู้ว่าเป็นร้านอาหารที่ปลา
ที่เขาซื้อมามันตายแล้ว ไม่ได้อยู่ในตู้ อยู่ในตู้เย็น
แล้วแช่เย็นแล้ว ถ้าเป็นของตายแล้ว คือถ้าเรา
ไม่รู้ชะอย่าง แล้วเราไม่มีเจตนาที่อยากจะกินของ
เป็นๆ โดยที่ให้เราฆ่าเพื่อเรานี้ มันไม่บาป

ถาม: หลักก็คืออยู่ที่ใจเราว่า
มันเป็นอกุศลหรือเปล่า

Answer

พระอาจารย์ : ก็ใจเรามีเจตนา
อยากจะให้เขาตายหรือเปล่า

“ไม่อยากฝึกสัปดาห์ ๑ แต่ทนไม่ได้”

ถาม : ในเรื่องการรักษาศีล อย่างศีลข้อแรก
สัตว์บางชนิดมันก็เหมือนจะทำร้ายเรา เช่น
ยุงกัด มันก็เจ็บ บางทีก็อยากให้มันกัด
เพราะว่ามันจะเจ็บแล้วก็รำคาญ เราจะต้อง
คิดอย่างไรดีคะพระอาจารย์

Answer

พระอาจารย์ : ก็คิดว่าเวลาฉีดยา
เจ็บกว่านี้เรายังทนได้เลย มันเจ็บแค่นี้
จะเป็นอย่างไร แล้วลองคิดว่า เราเป็นเขา
เขาเป็นเรา จะเป็นอย่างไร เขาก็ต้อง
ดิ้นรนต่อสู้เพื่อประทังชีวิตของเขา การที่
เราให้เขากัดเรา มันก็เป็นทานอย่างหนึ่ง
หมาเรายังเลี้ยงได้เลย อุตุสำหรับหาข้าว
มาให้มันกินได้ แล้วยุงทำไมจะเลี้ยงมัน
ไม่ได้

“ปล่อยแมวตามถนนข้างทาง จะเป็นบาปหรือไม่คะ”

ถาม : เชื้อนบ้านขอให้เอาแมวไป
ปล่อยตามถนนข้างทางเพราะได้รับ
ความรำคาญเสียหายแก่บ้านเรือน
เช่น หลังคาแตก กระถางต้นไม้แตก
เชื้อนบ้านหลายหลังก็เจอปัญหา
เดียวกัน หากดิฉันทำตามคำแนะนำ
จะเป็นบาปหรือไม่คะ

พระอาจารย์ : ก็ไม่บาปหรอก เพราะถ้าเรา
ไม่ได้ไปทุบไปตีไปฆ่าเขา แต่มันจะเป็นเรื่อง
ของความไม่มีเมตตา ไร้ความเมตตาปรานี
ถ้าเราอยากจะได้บุญ เราก็เอามาเลี้ยง หรือไม่
ก็พาไปหาที่เลี้ยงที่อยู่ให้กับเขา อาจจะมีสถานที่
ที่เขารับเลี้ยงพวกแมวพวกสุนัขจรจัด เราก็เอา
ไปฝากไว้ที่นั่น

“ถึงแม้จะบรรลุนิติภาวะแล้ว ก็ควรจะปรึกษาผู้ใหญ่ก่อน”

ถาม : ศิลาข้อที่ ๓ ห้ามประพฤติดังนี้ในทาง หากคนสองคน
รักกัน แต่ยังไม่ได้แต่งงานกัน ยังไม่ได้ไปสูขอตาม
ประเพณี แต่อายุบรรลุนิติภาวะแล้ว แล้วทั้งสองคน
มีอะไรกันแล้ว แบบนี้ถือว่าผิดศิลาข้อ ๓ หรือเปล่าครับ

พระอาจารย์ : ถ้าการอยู่การเสพกามนี้ ตามประเพณี
เขาก็บอกว่าต้องสูขอกัน ต้องเป็นสามีเป็นภรรยากัน
ต้องมีการรับรู้จากบิดามารดาของทั้งสองฝ่าย
เพราะมันจะได้ทำให้ผู้อื่นเขาไม่ทุกข์ไปกับความ
ประพฤติดังนี้ของเรา ความประพฤติดังนี้ก็เพื่อที่
จะไม่ให้เกิดความทุกข์กับเราและเกิดความทุกข์
กับผู้อื่น เพราะว่าเรายังเป็นผู้ที่มีความรู้น้อยอยู่
บางทีสิ่งที่เราตัดสินใจทำนี้อาจจะไม่ใช่ประโยชน์
หรือเป็นสุขกับเรา หรือเป็นโทษเป็นทุกข์กับเรา

ผู้ใหญ่วิเคราะห์ไว้ก่อนจะช่วยกลั่นกรองให้เราอีกทีว่า เราควรที่จะเสพกามหรือยัง เราอยู่ในฐานะที่เราสามารถที่จะมีความรับผิดชอบกับผลที่เกิดจากการเสพกามหรือไม่ เช่น มีลูกมีเต้าขึ้นมาเราจะทำอย่างไร ไม่ใช่ไปทำแท้งกัน ทำแท้งก็ไปทำบาปกันอีก ประพฤติผิดประเวณีแล้วก็ไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิตต่อ เวลาตั้งท้องขึ้นมาแล้วตนเองไม่อยู่ในฐานะที่จะเลี้ยงดูได้ ดังนั้น การที่ท่านบอกว่าไม่ให้เสพกาม กาเม สุมิจฉาจารา เวรมณี ก็เพื่อทำให้มันถูกต้อง ให้ปรึกษาผู้หลักผู้ใหญ่ ให้มีผู้ใหญ่ช่วยกลั่นกรองให้เราอีกทีหนึ่ง เราอยู่ในฐานะที่พร้อมหรือยังกับการที่เราจะทำภารกิจเหล่านี้

“ไปเที่ยวตามสถานบริการ
ผิดศีลข้อ ๓ หรือเปล่า”

ถาม : ถ้าไปเที่ยวตามสถานบริการ
ผิดศีลข้อ ๓ หรือเปล่าคะ

พระอาจารย์ : ผิดทั้งนั้นแหละ
ขอพ่อแม่ก่อนหรือเปล่าละ

“รักสามเส้า”

ถาม : ในมุมมองของพระพุทธศาสนา
รักสามเส้าเกิดจากวิบากกรรมอะไร
จะสามารถแก้ไขได้อย่างไรบ้าง

Answer

พระอาจารย์ : เกิดจากความอยากนี่แหละ ถ้าไม่อยาก มันก็ไม่มีสามเส้าสองเส้า ถ้ามันอยากมาก มันก็มีสามเส้าสี่เส้าห้าเส้า ถ้าอยากน้อย มันก็มีแค่ร้าวเดียว ดังนั้นมันอยู่ที่ความอยากว่า อยากมากหรืออยากน้อย คนที่อยากน้อยก็มีผัวเดียวเมียเดียวเขาก็อยู่ได้ ถ้าเกิดมีคนอื่นจะมาแย่ง ผัวเมียไป ก็ให้เขาไป หาใหม่ก็ได้ แค่นี้ก็จบ ดีชะอีก จะได้ของใหม่ เปลี่ยนใหม่บ้าง เขาอยากจะได้ ก็ยกให้เขาไปเลย ทำทานไปเลย เเท่านี้ก็จบแล้ว ที่สามเส้าเพราะหวงรักพี่เสียตายน้องอะไร อย่างนี้เอง มีแล้วก็หวง อย่าไปหวง ยอมรับว่ามันเป็นอนิจจัง มีมาก็ไปเป็นธรรมดา ถึงเวลาเขาจะไปก็ต้องปล่อยให้เขาไป ห้ามเขาไม่ได้

ปัญหาทั้งหมดอยู่ที่ความอยากนี่แหละ ไม่ได้อยู่ที่ตรงไหน ถ้าไม่มีความอยากแล้วมันไม่มีสามเส้าสี่เส้า หรือว่า ปัญหาก็คือการมาเกิดนี่เอง ถ้าไม่เกิด มันก็ไม่มีปัญหา ต่างๆ ถ้ายังกลับมาเกิดอยู่ มันก็ต้องมีปัญหาดังๆ ตามมา ซึ่งมันก็เกิดจากความอยากทั้งนั้น ความอยากของเราบ้าง ความอยากของคนอื่นบ้าง มาผสมผสานกัน มันก็เลยกลายเป็นเรื่องเป็นราวกันขึ้นมาอยู่ตลอดเวลา

ถ้าทุกคนสามารถควบคุมความอยากให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมได้ก็จะมีปัญหาอะไร ถ้าไม่มีการประพฤติผิดประเวณี มันก็จะไม่มีรักสามเส้าสี่เส้า เข้าใจไหมแค่นี้

“ความหมายของศีลเรื่องมุสา”

ถาม : เรื่องศีลข้อมุสา
หน้าตาเป็นอย่างไร

Answer

พระอาจารย์ : พูดไม่ตรงกับความจริง
ก็มุสาแล้วละ

ถาม : พูดไม่เพราะ นินทา

Answer

พระอาจารย์ : มุสานี้คือพูดไม่ตรง
กับความจริง แต่ศีลข้ออื่นนี่ก็เรียกว่า
พูดคำหยาบ

ถาม : แล้วที่เขาเรียกพูดเพื่อเจ้า
เรื่องเหลวไหล ละคะ

พระอาจารย์ : พูดเพื่อเจ้า เรื่องนินทาการเล เรื่องนินยาย
เรื่องคนนั้นคนนี้ อย่าไปพูดให้เสียเวลา พูดในเรื่องที่
เป็นประโยชน์ดีกว่า หาเงินอย่างไร ทำอะไรให้เกิดคุณ
เกิดประโยชน์ พูดในเรื่องที่เป็นเหตุเป็นผลที่มีสาระ
อย่าไปพูดเรื่องนินทาการเล แล้วก็อย่าพูดส่อเสียด

คำว่าส่อเสียด หมายความว่า อย่าไปยุยงให้คนอื่น
เขาแตกสามัคคีกัน เช่น อย่าไปยุยงสามีภรรยาให้เขา
แตกกันด้วยการไปหลอกเขาว่าสามีไปทำอย่างนั้นไปทำ
อย่างนี้ จะทำให้ภรรยาเกิดความเคลือบแคลงสงสัย
เป็นบาป เพราะไปทำให้เขาแตกแยกกัน เราอาจจะมี

ผลประโยชน์คือเขาแตกแยกแล้วเราจะได้ไปเอาสามี
เขาก็ได้ บางคนเขาพูดเพื่อจะหวังผลประโยชน์แบบนี้
มันเป็นบาปเป็นกรรม อย่าไปทำ ควรจะพูดให้เขารักกัน
เพราะคนรักกันเขาจะมีความสุข ถ้าคนโกรธเกลียดกัน
จะมีความสุขทุกข์ เราเป็นคนควรมีความสุขเมตตา

คนรักชาติลี้จะไม่อยากจะให้ใครเขามีความสุขกัน
เราต้องพยายามพูดให้ประสาน อย่าพูดให้เกิดการ
แตกแยกกัน มี ๔ ข้อ คือ ไม่ให้พูดปด ไม่ให้พูด
คำหยาบ ไม่ให้พูดเพื่อเจ้า ไม่ให้พูดส่อเสียด

“การโกหกเพื่อปกปิดความชั่วของตัวเอง ไม่ใช่กุศโลบาย”

ถาม : การโกหกเพื่อให้คนอื่นสบายใจ หรือ
เพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้นหรือไม่ดีขึ้น หรือเพื่อ
สอนคน เป็นบาปไหม เรียกเป็นกุศโลบาย
ได้ไหม

พระอาจารย์ : ก็ต้องดูเจตนาว่ามันว่าอยู่ตรงไหน
บางที่เราอ้างกุศโลบายแต่บางที่เราปกปิดความชั่ว
ของเรา อย่างนี้ก็ไม่ใช่กุศโลบาย

ก็มีตัวอย่างที่เคยได้ยินมาที่เรียกว่ากุศโลบาย
มีแม่กับลูกไปจับปลาในหนองไปจับปลาไหล
แต่ลูกไปจับงูพิษเข้า พอแม่หันมาเห็นเข้า ตอนต้น
แม่ก็ตกใจ พอได้สติก็บอกลูกว่า ดีแล้ว งูตัวนี้
จับไว้ให้แน่นนะ เดี่ยวแม่จะมาช่วย อย่างนี้เรียกว่า
โกหกแล้ว แต่พอลูกจับไว้แน่น พอแม่มาช่วยแล้ว

จึงตีมันตาย จากนั้นค่อยบอกลูกว่าเป็นงูพิษ ที่หลัง
อย่าไปจับมันนะ ถ้าอย่างนี้เรียกว่ากุศโลบายได้ ไม่ใช่
หนีไปเที่ยวแล้วมาบอกแฟนว่าไปทำงานเพื่อให้แฟน
สบายใจ อย่างนี้ไม่ใช่กุศโลบาย

มันต้องชัดเจนเข้าใจไหม มันต้องมีประโยชน์กับ
ผู้ฟังจริงๆ แล้วเราไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพูดของเรา
ถึงจะเรียกว่าเป็นกุศโลบาย ไม่ใช่ว่าเรามีส่วนได้ส่วนเสีย
แล้วอ้างว่าเป็นกุศโลบาย อันนี้ใช้ไม่ได้ หนีแฟนไปเที่ยว
แล้วบอกไปทำงาน

“สวดมนต์แต่ดื่มสุรา”

ถาม : หากเราดื่มสุราด้วยความที่หลักเลี้ยว
ไม่ได้ทางสังคม และกลับบ้านไปสวดมนต์ภาวนา
รู้สึกตัวว่าศีลไม่สมบูรณ์ ไม่บริสุทธิ์
แต่อยากปฏิบัติบูชาขึ้น การปฏิบัติครั้งนี้จะเป็นคุณ
หรือเป็นโทษ เป็นบุญหรือเป็นบาปครับ

พระอาจารย์ : การสวดมนต์ไหว้พระนี้เป็นบุญ
อยู่เสมอ ไม่ว่าจะทำบาปมาแล้วหรือไม่ได้
ทำบาปมา มันเป็นคนละเรื่องกัน คนละบัญชีกัน
การทำบาปก็เป็นบัญชีของบาป การทำบุญก็เป็น
บัญชีของบุญ เหมือนกับเราเอาเงินไปฝาก
ธนาคารอันนี้ก็เป็นบัญชีเงินฝาก เวลาเราไปกู้
อันนี้ก็เป็นบัญชีเงินกู้ มันต้องใช้กัน ถ้ากู้เขามา
ก็ต้องใช้ ถ้าไปฝากก็จะเบิกมาใช้ได้ทีหลัง
การดื่มสุรามันก็เป็นบาปไม่ว่าจะในกรณีใดก็ตาม
แล้วการมาสวดมนต์ไหว้พระอันนี้ก็เป็นบุญ
เพียงแต่ว่ามันจะชดกันเท่านั้นเอง เพราะการ

ดื่มสุรานี้มันจะทำให้ไม่มีสติ ถ้าดื่มมากๆ ถ้าไม่มีสติแล้วสวดมนต์ก็สวดไม่รู้เรื่อง สวดไม่ถึงไหนแล้ว สวดวนไปเวียนมา ดังนั้นผลที่จะได้จากการสวดมนต์ก็จะไม่ได้เหมือนกับเวลาที่ไม่ได้ดื่มสุรา สวดไปก็อาจจะสวดไปแต่ที่ปาก แต่ที่ใจนี้จะได้ประโยชน์อะไรเพราะไม่มีสติตั้งการสวดมนต์นี้เพื่อจะทำใจให้สงบนี้เอง แต่ถ้าไม่มีสติไปกับการสวดสวดไปแล้วมันก็จะไม่สงบ

ดังนั้นถ้าอยากจะได้ผลจากการสวดมนต์ก็ต้องรักษาศีล เพราะถ้ารักษาศีลได้ก็จะสนับสนุนในการเจริญสติในการสวดมนต์ จะทำให้เราไม่มีจิตใจวุ่นวุ่นซุ่มซ่ามกับบาปกรรมที่เราทำไว้ ถ้าเราทำบาปทำกรรมแล้วเวลามาสวดมนต์มันก็จะป็นนิเวศขึ้นมาได้ จะทำให้เรากังวลกับบาปที่เราทำไว้ สวดมนต์ไปก็จะไม่สงบ ไม่ได้ผล ดังนั้นก่อนที่จะภาวนา เช่นการสวดมนต์นี้ถือว่าอยู่ในขั้นภาวนา ก่อนที่จะภาวนาได้ต้องมีศีลก่อน ต้องรักษาศีลก่อน ก่อนที่จะมีศีลได้ก็ต้องทำทานก่อน ใจต้องใจบุญสุนทาน ถ้าใจบุญสุนทานแล้วก็จะรักษาศีลได้ง่าย เพราะคนใจบุญสุนทานนี้จะไม่ชอบทำบาป พอไม่ทำบาป ใจก็จะไม่วุ่นวุ่นซุ่มซ่ามก็จะไม่เป็นนิเวศไม่มีความฟุ้งซ่าน เวลาสวดมนต์ใจก็จะมีสติอยู่กับการสวด ไม่ต้องมาคิดมาวิตกกังวลกับบาปกรรมที่ได้ทำเอาไว้ พอสวดไปด้วยสติก็ไม่คิดอะไร ใจก็จะได้ผล ได้ความสงบตามมา

ดังนั้นพยายามอย่าไปทำบาป อย่าไปดื่มสุรายาเมา พระพุทธเจ้า
ท่านสอนว่าให้เราเสียเพื่อนดีกว่าเสียตัว อย่าไปเสียตายคน
อย่าไปเสียตายผลประโยชน์ต่างๆ ทางโลกนี้ ผลประโยชน์ทางโลกนี้
สู้ผลประโยชน์ทางธรรมไม่ได้ ดังที่ทรงสอนว่าให้สละทรัพย์เพื่อ
รักษาอวัยวะ ให้สละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต สละชีวิตเพื่อให้รักษาธรรม
ธรรมนี้สำคัญกว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ เพราะธรรมนี้แหละ
คือสรณะ คัจฉามิ ของพวกเรา อัมมัง สรณะ คัจฉามิ ถ้าเรา
มีอัมมัง สรณะ คัจฉามิ เราจะปลอดภัยจากทุกข์ภัยอันตราย
ทั้งหลายทั้งปวง แต่ถ้าเรามีเพื่อน มีเงินทอง มีร่างกาย นีมันไม่ได้
เป็นสรณะ เป็นที่พึ่งของใจ

ดังนั้นอย่าไปเสียตายถ้าเราต้องเสียผลประโยชน์เพราะว่าเรา
ไม่ได้ดื่มสุรา ยอมเสียไป ดีกว่าเสียศีลเสียธรรม ศีลธรรมนี้เป็น
ที่พึ่งของใจ แต่ผลประโยชน์นี้ไม่ได้เป็นที่พึ่งของใจ ต่อให้ร่ำรวย
เป็นมหาเศรษฐีมีเงินทองกองเท่อาภูเขาก็คับความทุกข์ใจ
ไม่ได้

การทำบุญที่ถูกต้อง

“ความหมายของบุญ ทาน และกุศล”

ถาม : กรุณาอธิบาย คำว่า

ทาน บุญ และกุศล หมายความว่าอะไร

พระอาจารย์ : คำว่า **ทาน** แปลว่า การให้ การแบ่งปัน เช่น เรามีรถ ๒ คัน เราก็ให้คนอื่นไปสักคันหนึ่ง เราใช้คันเดียว ก็พอ เรียกว่าทาน เป็นการให้

บุญก็คือผลที่เกิดจากการให้ **บุญ** แปลว่า **ความสุขใจ** ทำแล้วเกิดความสุขใจก็เรียกว่าเป็นบุญ ทำทานจึงเรียกว่าเป็นบุญ บุญนี้มีอยู่ ๑๐ ประการด้วยกันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้

บุญที่เกิดจากการให้ เรียกว่า **ทาน**

บุญที่เกิดจากการรักษาศีล คือละเว้นจากการทำบาป เรียกว่า **ศีล**

บุญที่เกิดจากการภาวนา ทำใจให้สงบ ใจสงบก็มีความสุขใจ บุญคือความสุขใจ

บุญที่เกิดจากการอุทิศส่วนบุญ เราทำบุญแล้วเราก็แบ่งบุญที่เราได้นี้ ไปให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว เราก็จะมีความสุขใจว่าเราได้ทำประโยชน์ ให้กับผู้ที่ล่วงลับไป

บุญที่เกิดจากการอนุโมทนาบุญ เวลาเห็นคนอื่นเขาทำบุญก็แสดงความชื่นชมยินดีหรือร่วมทำบุญไปกับเขา เราก็จะเกิดความสุข แต่ถ้าเราเห็นเขาทำบุญแล้วเราไม่เห็นด้วย เราแย้งขึ้นมาไม่ยากให้เขาทำ ก็จะเกิดความไม่สบายใจขึ้นมา ดังนั้นเวลาใครทำบุญก็อนุโมทนาไป ถ้าวินัยไม่ได้อะไรๆ ไป ปล่อยไป ไม่ใช่เรื่องของเรา เราก็จะไม่ได้บุญเท่านั้นเอง ไม่ได้ความสุขใจ

บุญที่เกิดจากการอ่อนน้อมถ่อมตน คนที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนก็จะเป็นคนที่มีความน่ารัก อยู่กับใครเขาก็จะยินดี เอ็นดูช่วยเหลือ ก็จะได้รับความสุขจากบุคคลต่างๆ ที่อยู่ด้วย

บุญที่เกิดจากการรับใช้ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น เราไม่มีเงินทองที่จะช่วยเขา แต่เรามีกำลัง เราไปช่วยเขากวาดบ้าน ถูบ้าน ซักเสื้อผ้า อะไรอย่างนี้ เราได้ทำอะไรให้กับเขา เราก็ได้บุญคือความสุขใจ

บุญที่เกิดจากฟังเทศน์ฟังธรรม เวลาฟังเทศน์ฟังธรรมก็จะได้ปัญญา ได้ความรู้ ได้ความสุขใจ

บุญที่เกิดจากการให้ธรรมแก่ผู้อื่น เรามีธรรม เราแบ่งให้แก่ผู้อื่น
ผู้อื่นเขาได้ธรรมของเราแล้วเขาคลายความทุกข์ใจของเขาได้ เราก็ได้
เห็นเขาปลดปล่อยความทุกข์ ได้ความสุข เราก็จะมีความสุขไปกับเขา

บุญข้อสุดท้ายก็คือบุญที่มีความเห็นที่ถูกต้อง ความเห็นที่ถูกต้อง ก็คือ
สักแต่ว่ารู้ นี่ คือความเห็นที่ถูกต้อง เป็นขั้นสูงสุด ถ้าถึงตรงนี้ได้แล้ว
ก็สบาย เห็นอะไรก็สักแต่ว่ารู้ อันนี้ข้อที่ ๒ เรียกว่าบุญ

ข้อที่ ๓ คือ**กุศล** กุศลนี้มาจากภาษาบาลี ที่เขาเรียกว่ากุสลา กุสลา
ท่านแปลว่าความฉลาด ก็คือปัญญาเอง ความรู้ความฉลาด **การกระทำ
ที่เป็นกุศลก็คือการกระทำที่ทำด้วยปัญญา ทำด้วยสัมมาทิฐิคือ
ความเห็นที่ถูกต้อง** เช่น การทำบุญนี้เขาเรียกว่าเป็นกุศล เพราะทำ
ด้วยปัญญา รักษาศีล ภาวนา ฟังเทศน์ฟังธรรม การกระทำอะไรที่
เกิดประโยชน์ไม่เกิดโทษนี้เราเรียกว่ากุศล เพราะว่าเป็นการกระทำที่
เกิดจากความรู้ความเห็นที่ถูกต้องก็คือปัญญาเอง กุศลจะเกิดขึ้นได้
ก็ต้องศึกษาเล่าเรียนจากผู้ที่มีรู้ เราอยากจะได้ความรู้ กุศลทาง
พระพุทธศาสนา เราก็ต้องเข้าหาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มาฟัง
เทศน์ฟังธรรมกันอย่างในวันนี้ เราก็จะได้รับความรู้ ไม่เข้าใจเราก็ถาม
พอลถามแล้วเราได้คำตอบ เราก็ได้ความรู้

ตอนนี้คนที่ถาม ๓ ข้อนี้ก็จะได้กุศลแล้ว ได้ความฉลาดได้กุศลขึ้นมา ท่านสอนว่าอย่าไปกุสลาตอนตาย ให้กุสลาตอนเป็น แต่เราชาวพุทธนี้ หลงคิดว่าต้องกุสลาตอนตายกัน เวลาคนตายนี้นิมนต์พระมานั่งสวด กุสลา มาสอนคนตาย สอนอย่างไรคนตายมันก็ไม่รู้เรื่อง ที่พระสวดนี้ ความจริงไม่ได้สวดให้คนตาย สวดให้คนเป็น คนที่มางานศพนั้นแหละ แต่คนที่มางานศพกลับคิดว่าพระสวดให้คนตาย ก็เลยไม่สนใจที่จะฟัง พอพระกุสลาไป ญาติโยมก็คุยกันไป ถ้าอยากจะได้กุศล เวลาไปงานศพ ก็ตั้งใจฟัง แต่ที่นี้ท่านสวดภาษาที่เราไม่เข้าใจ ฟังอย่างไรมันก็ไม่เข้าใจ อยู่ดี เพราะท่านสวดภาษาบาลี ประโยชน์ที่เราได้อย่างมากก็คือถ้าเรา ตั้งใจฟัง เราก็จะได้ความสงบ คือใจเราก็มีธรรมะมากล่อมใจเหมือนกับ มีพุทโธมากล่อมใจ ถ้าใจเรายึดติดกับเสียงพระสวด ไม่ไปคิดไม่ไปคุยกัน ใจเราก็จะเข้าสู่ความสงบได้ในระดับหนึ่ง อันนี้ก็เป็นกุศลที่เกิดจากการ ฟังพระสวด แต่จะไม่ได้ปัญญาเพราะจะไม่เข้าใจความหมาย ถ้าอยาก จะเข้าใจความหมายก็ต้องไปเปิดคำแปลดู หรือเดี๋ยวนี้บางวัดท่าน ก็สวดไปแปลไปด้วยเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจว่าท่านกำลังสวดอะไรกัน

“ทำบุญตามกำลังเหมือนกินอาหาร”

ถาม : เรื่องทำบุญ ยิ่งทำมากยิ่งได้มาก เปรียบเหมือน
คุณทำนา ๑ ไร่ กับทำนา ๕ ไร่ อันไหนได้บุญมากกว่า
แล้วทำบุญ ๑๐๐ บาท กับ ๕๐๐ บาท ทำบุญ ๕๐๐ บาท
ย่อมได้มากกว่า ๑๐๐ บาท

Answer

พระอาจารย์ : มันมีส่วนเหมือนและส่วนต่าง ส่วนเหมือน
ก็คือเราทำบุญไปตามกำลังของเรา เราทำแล้วก็เหมือน
กินอาหาร ถ้าเราเป็นหนู เรากินข้าวช้อนเดียวก็อิ่ม ถ้าเรา
เป็นช้าง เราก็ต้องกินข้าว ๑ ถัง มันถึงจะอิ่ม ดังนั้นคนรวย
ต้องทำมากมันถึงจะอิ่มใจ คนจนทำน้อยมันก็อิ่มใจเท่ากัน
ต้องดูเปอร์เซ็นต์ อย่าไปดูจำนวนเงิน

สมมติคุณมี ๑๐๐ บาท คุณทำ ๕๐ บาทนี้ คุณทำร้อยละ ๕๐
ถ้าคนรวยมี ๑๐๐ ล้านบาท ต้องทำเท่ากับคุณนี้ เขาต้องทำ
๕๐ ล้านบาท เขาถึงจะได้ความรู้สึกเท่ากัน แต่อานิสงส์ที่ต่างกัน
ก็คือ คนทำ ๑๐๐ ล้านบาท เวลาไปเกิดภพหน้าชาติหน้าก็ได้
๑๐๐ ล้านบาท คนที่ทำบุญ ๑๐๐ บาท ไปเกิดชาติหน้าก็ได้แค่
๑๐๐ บาท มันต่างกันอย่างนี้และเหมือนกันอย่างนี้

“ทำอย่างไรจึงจะให้ท่านได้เยอะและสบายใจ”

ถาม : เรื่องของการให้ทาน บางทีเราทำงานมาเหนื่อยยากกว่าจะได้เงินมาอย่างนี้ละ ถ้าเกิดว่าเราอยากจะให้ทาน แต่เราไม่อยากจะเยอะเพราะว่าเราทำงานมา เราจะคิดยังไงเพื่อที่จะให้ทานได้ง่ายขึ้นละ

พระอาจารย์ : ก็คิดเสียว่าเราจะได้ไม่ต้องทำงาน เมื่อเราไม่ต้องใช้เงินต่อไป เราก็ไม่ต้องหาเงิน การที่ให้ทำทานก็เพื่อที่เราจะได้เลิกใช้เงิน อย่าใช้เงินไปซื้อความสุขต่างๆ เช่น เราหยุดช่วงสงกรานต์นี้ ถ้าไปเที่ยวต่างประเทศก็หมดไปหลายหมื่น ถ้าเอาเงินหลายหมื่นนี้มาทำทาน ต่อไปก็ไม่ต้องอยากเที่ยว เมื่อไม่อยากเที่ยวก็ไม่ต้องใช้เงิน เมื่อไม่ต้องใช้เงิน ก็ไม่ต้องหาเงิน ก็ไม่ต้องเหนื่อยกับการหาเงิน ต้องคิดว่าเป็นประโยชน์กับการที่เราทำทานไปนี้ อย่างนั้นใช้ให้มันหมดไปเลย เก็บไว้เท่าที่จำเป็นพอ แล้วต่อไปจะได้เลิกทำงานได้ ทำไปทำไม ทำมาแล้วก็ต้องใช้มัน เหนื่อยแล้วก็ต้องมาใช้มันใช้แล้วกลับเป็นโทษ ใช้ไปเพื่อสะสมกิเลสตัณหา แทนที่ความทุกข์มันจะน้อยลง มันก็กลับจะมากขึ้นอีก

“ผลบุญที่ได้รับทันทีคือความสุขใจ”

ถาม : คำถามยอดนิยม ผู้ที่ทำบุญมักจะตั้งคำถามว่า บุญที่ทำไปแล้วเมื่อไหร่ผลของบุญนั้นจะส่งกลับมาที่ตน

Answer

พระอาจารย์ : ส่งทันทีเลย ได้รับทันทีเลย ก็คือความสุขใจ เขาไม่รู้ว่าบุญคืออะไรกัน เขาคิดว่าบุญคือเงินทองทรัพย์สินสมบัติที่จะกลับมาหาเขา สิ่งดีๆ ต่างๆ ที่จะกลับมาหาเขา สิ่งพวกนี้ไม่สำคัญ ไม่มีอะไรจะดีเท่ากับความสุขใจ ทำแล้วมีความสุขใจ ดับความทุกข์ใจได้ไม่ดีกว่าหรือ เช่น ตอนนี้ไม่สบายใจ พอมาทำบุญปั๊บบายทุกข์เลยอะไรอย่างนี้ ไม่ดีหรือ อันนั้นแหละคือบุญ คือผลที่เกิดจากการทำทาน การให้เพื่อ ดับความทุกข์ใจ ดับความไม่สบายใจ เพื่อสร้างความสุขใจ ความสบายใจขึ้นมาเท่านั้นเอง ส่วนผลอย่างอื่นนี้เป็นของแถม เหมือนกับเราไปเติมน้ำมันรถนี้ บางปั๊มเขาก็แจกผ้าเช็ดหน้า บางปั๊มเขาก็แจกปากกาดินสอ ของพวกนี้ได้ก็ดี ไม่ได้ ก็ไม่เสียหายตรงไหน เพราะสิ่งที่เราต้องการก็คือน้ำมัน ใช้น้ำมัน การทำบุญเราก็ต้องการน้ำมันของใจ น้ำมันของใจ ก็คือความสุขใจ

ดังนั้นได้มากได้น้อยก็อยู่ที่ความบริสุทธิ์ใจของเราว่าเราให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจมากน้อยเพียงไร ถ้าให้ด้วยความไม่บริสุทธิ์ ยังอยากจะได้ของตอบแทนอยู่ อันนี้มันก็จะไม่สุขใจเท่ากับการให้โดยที่ไม่หวังผลตอบแทน เช่น ปิดทองหลังพระกับปิดทองหน้าพระ อันไหนจะได้บุญมากกว่ากัน ปิดทองหลังพระเขาก็ได้บุญมากกว่า เช่น บริจาคเงินแล้วต้องให้เขาประกาศชื่อหรือเปล่า ถ้าประกาศชื่อแสดงว่าไม่บริสุทธิ์ใจอยากมีหน้ามีตา อยากให้คนอื่นรู้ว่าเราเป็นคนใจบุญสุนทาน อันนี้ก็ไม่ใช่บริสุทธิ์ ความสุขใจก็ไม่เกิดหรือเกิดก็น้อย เวลาเขาไม่ประกาศชื่อหรือประกาศชื่อผิดมาจะเสียใจ ทำบุญปั๊บกี้ก็ได้ผลทันที ทำบาบปั๊บกี้ก็ได้ผลทันที ทำบาบปั๊บกี้ร้อนขึ้นมาทันที ทุกข์ขึ้นมาทันที ทำบุญปั๊บกี้เย็นทันที สบายใจทันที อันนี้แหละคือผลที่เราต้องการ ส่วนผลอย่างอื่นที่จะตามมานั้นมันไม่สำคัญ ได้ก็ดี ไม่ได้ก็ไม่เป็นปัญหาอะไร ทำบุญแล้วเขาจะชอบใจหรือไม่ชอบใจ เขาจะประกาศชื่อเราหรือไม่ประกาศชื่อเราก็เรื่องของเขา อย่าไปอยาก

“เลือกทำบุญ”

ถาม : จริงๆ แล้วการทำบุญนี้ก็ไม่จำเป็นที่จะต้อง
ทำบุญกับวัด กับพระอริยะพระอรหันต์เสมอไป
แต่ทำบุญกับสถานเข้าที่จำเป็น เช่น องค์กรที่เข
จำเป็นจริงๆ นี้ก็สามารถปฏิบัติอันมากมายได้เหมือนกัน

Answer

พระอาจารย์ : ทำบุญนี้มันมีอันสงส์ ๒ ประการ ประการแรก
ที่เราพูดกันคือความอิ่มใจสุขใจนี้ เราทำกับใครก็ได้ แม้แต่
เดรัจฉานเราก็ได้ความอิ่มใจสุขใจ ช่วยหมาจรจัดอย่างนี้
ทำให้เขามีที่อยู่มีที่พักอยู่ดีกินดี เราก็มีความสุขเหมือนกัน
เหมือนกับเราใส่บาตรพระนี่ก็เหมือนกัน พระนี่ก็เหมือนกับ
สุนัขจรจัดๆ นี่เอง ก็ต้องออกไปขอทานไปรับการเลี้ยงดูจาก
ผู้อื่น แต่นอกจากผลที่เราได้รับทางจิตใจแล้วนี้ มันยังมีผล
อีกอันหนึ่งคือผลภายนอก ผลจากบุคคลอื่นที่เราทำบุญด้วยนี้
ที่เราให้ความช่วยเหลือก็จะให้กับสังคมต่อไป หรือให้กับเรา
อันนี้มีผลอีกอันตรงนี้ อันนี้ต้องเลือกคนแล้ว ถ้าเราอยาก
จะได้ผลที่ดี เราก็ต้องทำบุญกับคนที่มีความดี มีความรู้
ความสามารถมาก เช่น ให้เลือกระหว่างทำบุญกับพระ

หรือระหว่างทำบุญกับโจรอย่างนี้ ผลจะเกิดขึ้นต่างกัน ทำบุญกับพระ พระก็จะทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ศึกษาปฏิบัติธรรม ท่านอาจจะศึกษาจนบรรลุธรรมแล้ว ท่านก็เอาธรรมะที่ท่านบรรลุนี้มาเผยแผ่สั่งสอนให้กับเราได้ แต่ถ้าเราไปทำบุญกับโจร โจรก็เอาไปซื้ออาวุธแล้วก็เอากลับมาปล้นเราอีกทีหนึ่ง

การทำบุญกับคนก็ต้องเลือกเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าทำกับใครก็ได้ แต่ถ้าทำโดยหลักของมนุษยธรรมนี้ได้ แม้แต่โจร เจ้าหน้าที่ตำรวจเวลายังโจรผู้ร้ายเจ็บไข้ได้ป่วย เขายังต้องเอาไปรักษาพยาบาล เขาไม่ปล่อยให้มันตายไป ถึงแม้ว่ามันจะเป็นคนชั่ว สร้างปัญหาให้กับสังคม แต่เขาก็ต้องเอามันไปรักษาโดยหลักมนุษยธรรม อันนี้ก็เป็นการทำทานเหมือนกัน รักษาให้เขาหายจากโรคภัยไข้เจ็บ แต่ต้องจับขังไว้ในกรง ต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาคอยคุม ไม่ปล่อยให้เขาออกไป เพราะถ้าหายแล้วปล่อยไปก็จะหนีไปสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นอีก

นี่คือเรื่องของทางเลือกบุคคล เวลาทำทานนี้เราก็มี ๒ หลัก คือหลักมนุษยธรรม คือมีเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม เราไม่ต้องไปเลือกว่าเป็นใคร ถ้าน้ำท่วมไฟไหม้นี้เป็นใครก็เดือดร้อนกัน เรามีข้าวปลาอาหาร มีเครื่องใช้ไม้สอย ก็เอามาแจกจ่ายช่วยเหลือคนที่เขาเดือดร้อนกัน จะเป็นโจรหรือไม่เป็นโจร จะเป็นคนดีหรือไม่เป็นคนดี

ความต้องการเงินในปัจจุบันนี้มีเหมือนกัน อันนี้เราไม่เลือกคน ทำแบบนี้เรียกว่าไม่เลือก แต่เวลาเราทำอีกแบบนี้เราต้องเลือก ถ้าเราอยากจะให้เกิดประโยชน์กับเราและกับสังคมต่อไป

ท่านก็มีการพูดเปรียบเปรยว่า ทำบุญกับคนธรรมดาได้ ๑ เท้า ทำบุญกับพระทรงศีลได้ ๑๐ เท้า ทำบุญกับพระทรงธรรม เช่น พระโสดาบันก็ได้ ๑๐๐ เท้า พระอนาคามี ก็ได้ ๑๐,๐๐๐ เท้า พระอรหันต์ก็ได้ ๑๐๐,๐๐๐ เท้า พระพุทธเจ้าก็ได้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ เท้า เพราะท่านเหล่านี้มีความสามารถที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมให้กับเรานี้ต่างกัน เราฟังธรรมจากคนธรรมดานี้ ฟังจนตายก็ไม่มีวันบรรลุธรรมได้ แต่พอไปฟังกับพระพุทธเจ้านี้ ฟังคนเดียวอาจจะบรรลุธรรมขึ้นมาเลยก็ได้ มันต่างกันตรงนี้ แต่อันนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าเราทำเพื่อผลตอบแทน แต่มันเป็นเรื่องของความจำเป็นเหมือนกัน เพราะเรายังต้องมีที่พึ่งทางใจอยู่ เราก็ต้องทำกับคนที่เขารู้จักสร้างที่พึ่งทางใจ ท่านเหล่านี้ท่านก็ไม่ได้เลือกว่าใครจะมาทำหรือไม่ทำ ถ้ามาหาท่าน ท่านก็จะสงเคราะห์เหมือนกันหมด มาแสดงธรรมเหมือนกันหมด คนบริจาค ๕ บาท ก็ได้ ฟังเท่ากัน คนบริจาค ๕๐๐ บาท ก็ได้ฟังเท่ากัน ไม่มีราคาเรื่องของการฟังธรรม เพราะธรรมนี้ท่านถือว่าเป็นธรรมทาน การให้ธรรมะนี้ชนะการให้สิ่งปวง เพราะว่ธรรมเท่านั้นที่จะทำให้จิตใจหลุดพ้นจาก

ความทุกข์ หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดได้ สิ่งของต่างๆ ในโลกนี้ ลามยศสรรเสริญ รูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะ นี้ไม่สามารถที่จะดับความทุกข์ใจได้ ไม่สามารถที่จะปลดใจให้หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดได้

ดังนั้นการให้ธรรมะจึงเป็นสิ่งที่มีความค่าที่สูงที่สุด สูงสุดยิ่งกว่าลามยศสรรเสริญ ยิ่งกว่ารูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะ ธรรมะจึงต้องเป็นการให้โดยเปล่า ให้โดยไม่มีราคา หลวงตานี้ท่านได้เขียนไว้ในหนังสือของท่านทุกเล่มว่า ธรรมะนี้มีคุณค่ายิ่งกว่าสมบัติทั้งหลายในโลกนี้ การที่จะเอามาเป็นสินค้าซื้อขายนี้ไม่เป็นการกระทำที่ถูกต้อง ธรรมะนี้ต้องให้เพียงอย่างเดียว เมื่อก่อนนี้จะไม่ค่อยมีการแจกหนังสือธรรมะกัน มีน้อยมาก หนังสือธรรมะนี้จะมีแต่ขายกัน คนแสวงหาประโยชน์จากหนังสือธรรมะกัน ไปเขียนไปแต่งหนังสือธรรมะแล้วก็เอามาขายกันตามท้องตลาด มายุคหลวงตานี้ท่านแจกอย่างเดียว จนเดี๋ยวนี้เลยกลายเป็นธรรมเนียมการให้ธรรมะ เป็นการให้การแจก ไม่มีการซื้อขายกัน

“เหตุผลที่ทำบุญกับพระที่มีธรรมะ”

Answer

ถาม : บางทีเขาจะเปรียบเทียบว่าอย่างบริจาคเงินให้กับมูลนิธิเด็ก เขาเห็นว่าเงินนั้นเด็กได้ ถ้าทำกับทางวัดก็เหมือนกับสูญเปล่า เราจะวิธีไหนที่จะบอกเขาว่าบุญมันไม่เหมือนกันและอันไหนก็ต่างกัน คือเขาจะมองเป็นวัตถุมากกว่า

?

พระอาจารย์ : ความจริงมันก็มีภาพที่ทำให้เขาเห็นว่าเป็นอย่างนั้นก็มีอยู่ ปฏิเสธไม่ได้ เช่น การบริจาคสร้างวัตถุต่างๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างโบสถ์ สร้างวัด อย่างพิสดาร อย่างนี้ก็ไม่จำเป็น อย่างหลวงตาท่านก็ทำเป็นตัวอย่างแล้ว วัดของท่านก็ไม่ได้สร้างอะไรที่เป็นวัตถุที่พิสดาร แต่เงินปัจจัยที่ท่านได้มาจากญาติโยมทั้งหลาย ท่านก็เอาไปทำประโยชน์แทนญาติโยม ทำบุญกับท่านก็จะได้สองต่อ คือ

๑. ได้ทำบุญกับท่าน แล้วก็มีเชื่อมั่นว่าเงินทุกบาททุกสตางค์ที่ถวายท่านไม่สูญเปล่า ไม่ถูกคนนั้นคนนี้แบ่งไปวัดครึ่งหนึ่ง กรรมการครึ่งหนึ่ง อย่างนี้ไม่มี รู้ว่าบุญที่ทำนี้เกิดประโยชน์ร้อยทั้งร้อย

๒. ได้ฟังธรรมะจากท่านด้วย อันนี้สำคัญกว่า ถ้าไปทำบุญทำทาน กับคนที่ไม่ดีมีธรรมะ อย่างมากสิ่งที่เราได้รับก็คือความอึดใจใจที่ได้ช่วยเหลือเขา เขามีความสุข เราก็มีความสุข อย่างมากสิ่งที่เขาทำให้กับเราได้ก็คือยกมือไหว้เรา กล่าวขอบคุณ ขอบอกขอบใจ ก็เท่านั้น แต่เขาไม่มีธรรมะที่จะทำให้เรามีแสงสว่างมีปัญญาเพิ่มขึ้นมา ถ้าไปทำกับพระที่มีความรู้มากกว่าเรา เราก็จะได้รับประโยชน์จากการได้ยิน ได้ฟังธรรมะจากท่าน นี่คือการแตกต่างกัน

ถ้าไปทำกับคนที่ไม่สะอาด ไม่บริสุทธิ์ ก็จะไม่มั่นใจว่าเงินที่ถวายไปนั้น เขาจะเอาไปทำอะไร เราก็อย่าไปทำซิ เราเลือกได้ ไม่ใช่ว่าการทำบุญจะเลือกไม่ได้ ควรจะเลือกด้วยซ้ำไป เพราะต้องการให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากเงินทองที่เราบริจาคไป ถ้ารู้ว่าจำเป็นจริงๆ เป็นคุณเป็นประโยชน์ ต่อสังคมก็ทำไป

คนที่เราเลือกทำบุญด้วยก็มีส่วนที่จะทำให้เราได้รับประโยชน์ เป็นกำไร ชั้นที่ ๒ เหมือนกับเวลาไปเติมน้ำมันที่ปั๊มที่มีการแจกผ้า กับปั๊มที่ไม่มีการแจกผ้า ไปเติมปั๊มที่แจกผ้าเราก็ได้กำไรใช้ไหม ได้ผ้าอีกผืนหนึ่ง ถ้าไปเติมปั๊มที่ไม่ได้แจกผ้า ก็ได้แต่น้ำมันอย่างเดียว ก็เหมือนกันกับการทำบุญกับพระที่มีธรรมะสูงๆ เราได้ธรรมะเป็นของแถมด้วย ซึ่งเป็นของที่ดีกว่าที่ได้จากการทำบุญเฉยๆ เสียด้วยซ้ำไป ทานก็เป็นธรรมะระดับหนึ่ง

แต่ปัญญาที่เกิดจากการฟังพระธรรมเทศนา เป็นธรรมะขั้นที่สูงกว่า ทำให้หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดได้ การทำทานยังทำให้ต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภพชาติน้อยใหญ่อยู่ เพียงแต่ว่าเมื่อได้ทำทานแล้ว เวลาไปเกิดในภพหน้าชาติหน้า ทานก็จะมารองรับเรา ทำให้เราอยู่อย่างสุขอย่างสบาย มีเสบียงรอเราอยู่ข้างหน้า ไม่ต้องเดือดร้อนกับปัจจัย ๔ เรื่องอาหารการกิน ที่อยู่อาศัย เพราะได้สะสมทานไว้ในชาติก่อนๆ มา แต่จะไม่ทำให้หลุดพ้นจากกองทุกข์ไปได้ การที่จะหลุดพ้นไปได้ก็ต้องอาศัยผู้ที่ได้หลุดพ้นไปแล้ว ท่านจะพูดธรรมะที่ตรงเป้าหมายเลย เราสามารถนำไปปฏิบัติได้ อาจจะได้หลุดพ้นในภพนี้ชาตินี้เลย นี่คือผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำบุญกับคนดีคนเก่ง แต่การทำบุญให้ทานแม้กับสุนัขก็เป็นบุญ ปล่อยนกปล่อยปลาก็เป็นบุญเหมือนกัน เพียงแต่ไม่ได้ผลตอบแทนชั้นที่ ๒ คือไม่ได้รับธรรมะ การทำบุญจึงต้องพิจารณาว่าควรหรือไม่ควรอย่างไร

อย่างหลวงตาท่านเคยเล่าว่า ในหลวงท่านอยากจะทำโบสถ์ถวาย หลวงตาท่านยังปฏิเสธเลย ท่านบอกว่าวัดนี้ไม่สนใจกับการสร้างวัตถุสนใจแต่สร้างคน สร้างคนให้เป็นพระมากกว่า การสร้างคนให้เป็นพระไม่จำเป็นต้องมีโบสถ์ แต่ต้องมีสถานที่สงบสงัดวิเวกในป่าในเขา หลวงตาจึงอุตส่าห์ซื้อที่ไว้ ที่ไหนดีเหมาะกับการบำเพ็ญ ท่านก็พยายาม

ส่งเสริม เพราะต่อไปสถานที่ปฏิบัติจะมีน้อยลงๆ ไปทุกวัน เพราะประชากรจะมีมากขึ้นๆ การตัดไม้ทำลายป่าก็จะมีมากขึ้นๆ ทุกวันนี้ที่ต่อสู้เพื่อรักษาป่าเขาสถานที่บำเพ็ญไว้เท่านั้นเอง ถ้าพระไม่ได้อยู่ป่าก็อย่าไปหวังว่าจะได้บรรลุมรรค ผล นิพพานกัน ถ้าให้อยู่ในโบสถ์สวยๆ กุฏิสวยๆ ติดแอร์ ไม่มีทางที่จะหลุดพ้นไปได้หรอกเพราะอยู่แบบฆราวาสได้แต่โกนหัวทรมผ้าเหลืองเท่านั้น อาจจะอยู่สบายกว่าฆราวาสเสียอีก กุฏิพระบางแห่ง มีทั้งแอร์ มีทั้งพรม มีอะไรเต็มไปหมด แล้วจะเอาเวลาที่ไหนมานั่งภาวนา พอเจ็บนิดปวดหน้อยก็นั่งไม่ได้แล้ว

เวลาทำบุญจึงต้องใช้ปัญญาเพื่อจะได้เกิดประโยชน์ อยากจะส่งเสริมพระพุทธศาสนาก็ต้องส่งเสริมให้ถูกทาง อย่าไปสร้างพวกวัดดุด่างๆ พยายามส่งเสริมให้มีสถานที่ปฏิบัติธรรม ส่งเสริมพระที่เผยแผ่ธรรมะเพื่อให้คนได้รู้จักคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง แล้วจะได้ นำเอาไปปฏิบัติ

ความสุขของคนไม่ได้อยู่ที่กองเงินกองทอง ไม่ได้อยู่ที่สมบัติภายนอก แต่อยู่ที่คุณธรรมภายในใจ มีคุณธรรมมากน้อยเพียงไร ก็จะไปทำลายกิเลสตัณหาที่มีอยู่ในใจให้เบาบางลงไป เมื่อกิเลสตัณหาเบาบางลงไป ความสุขก็มากขึ้น มันอยู่ตรงนี้ อยู่ในใจนี้ กองสมบัติกองเงินกองทอง วัตถุข้าวของต่างๆ จึงไม่เป็นสิ่งสำคัญ มีเท่าที่จำเป็นก็พอ เช่น ศาลาหลังนี้

พอหลบแดดหลบฝนได้ พอใช้ทำกิจกรรมได้ก็พอแล้ว ไม่ต้องมีราคาแพงๆ ให้ดูที่เหตุผลของการใช้สอยเป็นหลัก สามารถทำหน้าที่ของเขาได้หรือเปล่า จะถูกจะแพงไม่สำคัญ ถ้าใช้ของราคาถูกได้ก็จะดีกว่า เพราะจะได้เป็นตัวอย่าง ไม่ต้องไปชวนขวายเสียเวลากับการหาเงินหาทองมาสร้างสิ่งที่มีราคาแพงๆ แล้วก็ใช้ประโยชน์ได้เท่ากัน เหมือนกับการรับประทานอาหาร อาหารมื้อละ ๕๐ บาท กับมื้อละ ๕๐๐ บาท ก็สำเร็จประโยชน์ได้เหมือนกัน อิ่มเหมือนกัน เวลาไปวัดกินอาหารวัด ก็อิ่มเหมือนกัน ไปกินอาหารตามโรงแรมราคาแพงๆ ก็อิ่มเหมือนกัน แล้วมันก็ผ่านไปเหมือนกัน ทำให้ต้องเสียเวลากับการหาเงิน สู้เอาเวลา来做ประโยชน์ให้กับสังคมให้กับพระศาสนาจะดีกว่า

ถ้าพระศาสนามีความเจริญมากขึ้นไปเพียงไร พวกเราก็จะได้รับประโยชน์มากขึ้นเพียงนั้น สังคมจะอยู่ด้วยความ

ร่มเย็นเป็นสุข ทุกวันนี้สังคมวุ่นวายเพราะขาดศาสนาในใจ มีศาสนาอยู่ตามวัดตามวา ตามวัดตลุ่มต่างๆ แต่ไม่ได้อยู่ในใจคน เข้าใจไหม คนเข้าวัดแต่ไม่ได้เอาศาสนาเข้าไปไว้ในใจ ในใจ มีแต่กิเลส มีแต่ตัณหา เข้าไปในวัดก็ไปทะเลาะกันมีเรื่องกัน ถ้าจะไปวัดต้องไปแบบสงบ ไปแบบไม่มีเรื่องมีราวกับใคร มีเป้าหมายเพียงอันเดียวคือไปบำเพ็ญเท่านั้น ไปเจริญจิตภาวนา ไปรักษาศีล ไปปฏิบัติธรรม ใครจะมีความรู้ ความเห็นอย่างไรก็ปล่อยเขาไป เรื่องของเขา ทำตัวเป็น เหมือนกับหนูตัวเล็กๆ จะดีกว่า อย่าไปทำตัวเป็นราชสีห์ เดี่ยวต้องไปกัดกับราชสีห์ตัวอื่น ถ้าเป็นหนูก็จะมีปัญหา จะมีเวลาภาวนา

“สังฆทานกับปุคคสิกทาน”

Answer

ถาม : พระอาจารย์ครับ ไม่ทราบว่ามีคนเข้าใจถูกไหม ผมมักจะบอกใครๆ ว่าการทำสังฆทานนี้ไม่จำเป็นว่า จะต้องมาเฝ้าต่อหน้าพระสัณฺฑี ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นถึงสังฆทานหรือชุดสังฆทานมา แต่ว่าสังฆทานนี้ แค่ตักบาตรหนึ่งช้อนใส่บาตร หรือทำอะไรให้พระพุทธรูปศาสนา นี้ ก็ถือว่าเป็นสังฆทาน แต่ว่าเราจะจิตเรานี้ต้องทำถวายสงฆ์ อย่างนี้ถูกไหมครับพระอาจารย์

พระอาจารย์ : คือทานที่เราทำกับพระนี้มีสองลักษณะ เขาเรียก ปุคคสิกทาน กับ สังฆทาน

ปุคคสิกทาน ก็คือถวายให้องค์ใดองค์หนึ่ง เช่น วันนี้คุณชื่อของมาให้เราคนเดียว เป็นของเรา อย่างนี้เรียกว่า “ปุคคสิกทาน” แต่ถ้าคุณชื่อของมาแล้วบอกว่า ขอถวายของให้กับพระทุกรูปในวัดนี้ อย่างนี้เรียกว่า “สังฆทาน”

?

ถาม : อย่างการตักบาตรนี้ ผมจะคิดประมาณว่าเราถวายสงฆ์นะ เพราะองค์นี้ก็คือหนึ่งในสงฆ์ แล้วพอท่านฉันนี้ ท่านก็มีแรง เพื่อไปปฏิบัติธรรมเพื่อทำนุบำรุงพุทธศาสนา

พระอาจารย์ : ใช่ถูก ที่พระพุทธเจ้าไม่ยอมรับผ้าจาก พระพุทธมารดาเลี้ยงที่ท่านตัดเย็บจีวรเพื่อมาถวายให้กับ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกให้เอาไปถวายสงฆ์ ไปให้เป็น สังฆทาน ให้สงฆ์เป็นผู้พิจารณาว่าใครควรจะได้รับผ้าผืนนี้ คือถ้าองค์ไหนขาดผ้าก็ควรจะได้ ไม่ใช่จะให้แต่พระพุทธเจ้า องค์เดียว พระพุทธเจ้าบอกให้เอาไปให้สงฆ์ แล้วสงฆ์จะไป พิจารณากันเองว่าองค์ไหนขาดแคลนผ้าก็ให้องค์นั้นไป

ถ้าสรุปง่ายๆ คือ การถวายส่วนรวมหรือการถวายส่วนตัว ถ้าถวายส่วนตัว พอคนนี้ตายไป บางทีจะเขียนมรดก มอบให้กับใครก็ได้ แต่ถ้าเป็นส่วนรวมนี้จะเป็นของ พระพุทธศาสนาโดยตลอด เช่น ศาลาหลังนี้เขาก็ถวาย เป็นสังฆทาน วัดเขาก็ถวายเป็นสังฆทาน เขาไม่ได้ถวายให้ เจ้าอาวาส ถ้าถวายให้เจ้าอาวาส เดียวท่านเขียนมรดกว่า ถ้าฉันตายไป ขอมอบให้กับนาย ก นาย ข

ถาม : คนส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่ที่
การถวายสังฆทาน คือพระสีรูป
และก็ชุดสังฆทานอย่างนั้น

พระอาจารย์ : พระท่านก็เลยมาแก้เคล็ดใจว่า
ถ้าอยากถวายสังฆทานให้ถูกต้องวินัยก็ต้อง
มีพระอย่างน้อยสี่รูป เพราะคำว่าสงฆ์นี้แปลว่า
ต้องมีพระสี่รูปถึงจะเรียกว่าเป็นองค์สงฆ์ ถึงจะ
ครบองค์สงฆ์ คือความจริงขอให้เข้าใจว่าปีนการ
ถวายส่วนรวม ถวายให้กับศาสนา ไม่ได้ถวายให้กับ
พระรูปหนึ่งรูปใด เช่น เวลาถวายศาลาหลังนี้
ก็ไม่ได้ถวายให้เราคนเดียว เพราะถ้าถวายเรา
องค์เดียว พระรูปอื่นจะมาใช้ เราจะห้ามเขาได้

ถาม : แล้วระหว่างถวายพระหนึ่งรูปที่เจาะจง
กับถวายพระสงฆ์ อาโนสงฆ์ต่างกันมากไหมครับ

พระอาจารย์ : เวลาจะบวชพระต้องมีสงฆ์ไม่ใช่หรือ
มีพระก็รูปถึงจะบวชได้ ๑๐ รูปใช้ใหม่ ถ้าไปถวาย
พระองค์เดียวนี้ แล้วเกิดพระองค์อื่นเขาไม่มีข้าวกิน
เขาก็สึกกันไปหมด ก็เหลือพระองค์เดียว แล้วพระองค์เดียว
บวชพระใหม่ได้หรือเปล่า ไม่ได้ เราต้องมีพระอย่างน้อย
๑๐ รูป เราถึงต้องรักษาสงฆ์ไว้ให้ได้ เพราะขาดสงฆ์
ไปแล้วก็ทำอะไรไม่ได้ ศาสนาพุทธจะอยู่ต่อไปได้ก็อยู่
ที่สงฆ์ ถวายแต่พระพุทธเจ้าองค์เดียว ไม่มีใครไปถวาย
ให้กับพระรูปอื่น พระรูปอื่นก็สึกไปกันหมดเพราะไม่มี
ข้าวกิน ไม่มีอะไรก็อยู่ไม่ได้ใช้ใหม่ พอพระพุทธเจ้าตายไป
ศาสนาพุทธก็จบไป เหมือนพระปัจเจกพุทธเจ้า พอท่าน
ตายไปก็จบ

ถาม : สังเกตที่ศาลาฉัน เห็นในรูปข้าง
อะไรบ้าง มีคนบอกว่ามีแต่คนต่อคิว
จะถวายพระอาจารย์อย่างเดียว

Answer

พระอาจารย์ : ไม่ๆ ถวายหัวแถวใจ ถวายพระหัวหน้าก่อน
ในธรรมเนียมพระป่าพระปฏิบัตินี้จะต้องให้พระผู้ใหญ่
รับก่อน รับแล้วต่ำลงไปตามลำดับ อย่างที่วัดป่าบ้านตาด
ก็ถวายหลวงตาก่อน พอหลวงตาตักใส่บาตรท่านแล้ว
ท่านก็ส่งให้พระไปตักบาตรองค์อื่นต่อไป ธรรมเนียม
ของพระป่าเขาทำกันอย่างนี้ ทุกอย่างจะต้องไปที่
หัวหน้าก่อน เคารพหัวหน้ามากพระป่านี เวลาคะฉัน
ถ้าหัวหน้ายังไม่ฉัน ไม่ฉันนะ นั่งรอดูหัวหน้าฉันก่อน
ถึงจะฉัน มันต่างกัน ธรรมเนียมของพระป่ากับพระบ้าน
ไม่เหมือนกัน พระบ้านนี่ของใครของมัน บิณฑบาตกลับมา
ก็เข้ากุฏิเลย กุฏิใครกุฏิมัน ไม่มีเรื่องครูบาอาจารย์เรื่อง
ลูกศิษย์ ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กัน แล้วบางทีก็จะ
หลงคิดว่าเท่ากันเลย

“การถวายของแด่พระสงฆ์”

ถาม : การใส่บาตรและการถวายอาหารแด่พระ
ควรเป็นอาหารสด แต่ถ้าบางคนถวายมาว่า
หรือของแห้งที่จะต้องเอาไปประกอบอาหารใหม่
จะบาปหรือไม่

พระอาจารย์ : ไม่บาปหรอก เพียงแต่ว่าพระท่านเก็บที่เป็น
อาหารนี้ไว้ไม่ได้ ท่านเก็บไว้ได้เพียงแค่ช่วงระยะเที่ยงวัน
เท่านั้นเอง หลังจากเที่ยงวันแล้ว ส่วนที่เป็นอาหารนี้ท่าน
ต้องสละไปหมด เพราะพระพุทธเจ้าไม่ต้องการให้พระสะสม
ของไว้ในกุฏิของตน แต่ทรงอนุญาตให้สะสมไว้ในคลัง
ของวัดได้ เช่น ถ้าญาติโยมอยากจะถวายของให้เก็บไว้นานๆ
อย่าไปใส่บาตร อย่าไปประเคนกับมือ อย่างที่อาตมารับ
ของนี้ ส่วนใหญ่จะให้วางไว้เฉยๆ ถ้าญาติโยมวางไว้เฉยๆ นี้
ถือว่าพระยังไม่ได้รับประเคน พระยังเอาไปใช้ไม่ได้ แต่เก็บไว้
ได้ตลอดเวลา ไม่มีวันหมดอายุ เวลาต้องการจะใช้ ก็ให้
ลูกศิษย์หยิบมาประเคนให้จึงจะใช้ได้ แต่ถ้ารับประเคนด้วย
มือเอง ของมันจะมีอายุ

ของนี้ท่านแบ่งไว้ ๓ ชนิดด้วยกัน ชนิดอาหารนี้มีอายุแค่ถึงเที่ยงวัน หลังจากเที่ยงวันไปแล้ว ถึงแม้รับตอนนี้ก็หมดอายุทันทีเลย ใครถวาย มาม่า ถวายปลากระป๋องมา รับป็นนี้ก็ต้องสละแล้ว เก็บไว้กินพุงนี้ ไม่ได้ เรียกว่า “อาหาร” ดังนั้นถ้าของเป็นอาหาร อยากรจะถวายพระ ให้เก็บไว้นานๆ เอาวางตั้งไว้เฉยๆ ตั้งไว้ตรงหน้าก็ได้ บอกขอถวาย อันนี้ก็ใช้ได้เท่ากับถวายอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าต้องทำให้มันถูกพระวินัย พระยังไม่ถือว่าเป็นของๆ ตน เป็นของส่วนกลางอยู่ เป็นของสงฆ์ แต่เวลาต้องการจะใช้ ค่อยให้ลูกศิษย์มาประเคน เอาไปเก็บไว้ที่กุฏิไม่ได้ ต้องเก็บไว้ที่เก็บของทางวัด วัดจะมีที่เก็บของส่วนกลางไว้ ของทั้งหมด ที่ไม่ได้รับประเคนก็ให้เอาไปไว้ที่นั่น เวลาจะใช้ค่อยให้ลูกศิษย์เอามา ประเคนให้อีกที พวกอาหารก็มีอายุเพียงครึ่งวัน เข้าถึงเพล

พวกที่เรียกว่า “เภสัช” คือ พวกน้ำตาล น้ำอ้อย เนยข้น เนยใส น้ำผึ้ง ถ้ารับประเคนนี้ ท่านอนุญาตให้เก็บไว้ได้ ๗ วัน และฉันได้ ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง ถือว่าเป็นยา สมัยก่อนเขาคงกินยาพวกนี้ รักษาอาการเจ็บท้องปวดท้อง มันคงจะไปเคลือบกระเพาะหรือไปทำอะไร ท่านก็เลยอนุญาตให้มีเภสัช ๕ ชนิดด้วยกัน พวกนี้เก็บไว้ได้ไม่เกิน ๗ วัน พอหลังจาก ๗ วันแล้ว ถ้ายังมีเหลืออยู่ก็ต้องสละให้คนอื่นไป สละให้กับพระด้วยกันไม่ได้ ต้องสละให้ฆราวาสญาติโยมลูกศิษย์ ลูกหาไป หรือเอาไปทำบุญทำทานไป

แล้วชนิดที่ ๓ เรียกว่า “ยา” จริงๆ เช่น ยาแก้ปวดหัว ปวดท้อง ยาอะไรต่างๆ เหล่านี้ รับประเคนแล้วก็เก็บไว้ได้ตลอดเวลา เก็บไว้ที่กุฎิด้วย เพราะเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยมันจะได้หยิบได้ทันท่วงที ถ้าเป็นยานี้ถวายเป็นยาที่ถวายได้ตลอดเวลาและเก็บไว้ได้ตลอดเวลา ไม่มีวันเสื่อม นอกจากที่เขาเขียนไว้ในฉลากว่าใช้ได้ถึงวันไหน วันหมดอายุเมื่อไรเท่านั้น

นี่คือเรื่องการประเคนของให้กับพระ เราต้องรู้จักแยกแยะ แต่สมัยนี้ญาติโยมไม่รู้กันก็เลยรวมกันหมดเลย ที่เขาใส่ในกระเป๋าสีเหลืองนี้เขายากจะถวายให้ครบทั้ง ๔ คือ ปัจจัย ๔ ยาก็ใส่เข้าไป อาหารก็ใส่เข้าไป จีวรก็ใส่เข้าไป ถึงแม้จีวรจะเอาไม่มาห่มไม่ได้ อย่างน้อยก็เป็นผ้าเหลืองๆ ชิ้นหนึ่งก็ถือว่าเป็นจีวรแล้ว กระเป๋าก็คงถือว่าเป็นกุฏิมั่งไว้ครอบหัวเวลาฝนตก ทำบุญก็อยากจะถวายปัจจัย ๔ ให้ครบ เขาก็เลยใส่มา มาถึงก็บังคับให้พระรับประเคน ให้วางไว้เฉยๆ ก็กลัวว่าไม่ได้บุญอีก บางทีบางคนชนกลับไปก็มี พอบอกว่าให้วางไว้เฉยๆ ได้ถวายแล้ว โยมก็บอกว่า ท่านไม่รับ ฉันไม่ได้บุญ ฉันไปดีกว่า ไปถวายที่อื่นดีกว่า อย่างนั้นก็มิ เพราะการไม่รู้ ไม่มีการสอน ไม่มีการบอกแล้วพระที่มาบวชใหม่ที่หลังก็ไม่รู้เรื่อง เขาเอาอะไรมาถวายก็รับประเคนหมด ถือว่าค่อยไปว่ากันใหม่ คือตอนนี้รับประเคนแบบหลอกๆ ไปก่อน รับประเคนให้ญาติโยมดีอกดีใจ แล้วค่อยไปแยกแยะของทีหลัง

ของที่เป็นอาหารก็เก็บไว้ส่วนหนึ่ง ถ้าอยากจะได้อะไร ค่อยให้
ลูกศิษย์มาประเคนให้ใหม่ เขาทำกันแบบนี้

แต่ทางสายวัดป่า ท่านไม่ทำ ท่านทำแบบไม่หลอก ทำแบบจริงๆ
บอกประเคนไม่ได้ก็ประเคนไม่ได้ วางไว้ต้องวางไว้ เพื่อจะได้
สอนญาติโยมไปในตัว ญาติโยมที่ไปทำบุญที่วัดป่าจึงได้บุญ
คือความสุขใจ แล้วก็ได้ปัญญาคือความเห็นความรู้ที่ถูกต้อง
ในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ส่งเสริมพระให้ปฏิบัติดี
ปฏิบัติชอบ แทนที่จะส่งเสริมให้พระปฏิบัติผิดพระธรรมวินัย
เพราะด้วยความเกรงใจญาติโยม นี่คือเรื่องของการถวายของที่
เราต้องควรจะศึกษา

“การใส่บาตรจริงๆ คือความต้องการบุญ”

ถาม : พระอาจารย์ครับ มีบางคนหนึ่ง
เขาเลือกทำบุญกับพระด้วยครับ
ถ้าพระองค์นี้ไม่ให้พร เขาก็จะไม่ทำ

พระอาจารย์ : เขายังไม่เข้าใจหลักของการทำทาน
เขาทำไปตามกิเลสของเขา ตามความอยากของเขา
เพราะว่าเขาไม่ได้ศึกษาพระธรรมคำสอน คนไทย
เราส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษากัน อาศัยได้ยินได้ฟัง
กันมาเป็นทอดๆ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ห่างไกลจาก
หลักธรรมแล้วทุกวันนี้ เช่น เดียวนี้บัณฑิตต้อง
ให้พร อันนี้ก็กลายเป็นปัญหาขึ้นมาแล้ว พระองค์ไหน
ไม่ให้พร กลายเป็นพระไม่ดีเสียแล้ว

การบิณฑบาตเป็นการโปรดสัตว์ ไม่ได้เป็นการมาขออะไรกัน
เมื่อได้อะไรก็ไม่ต้องมีการขอบอกขอบใจ คนใส่บาตรก็ได้
หวังอะไรตอบแทนจากผู้รับ คนใส่บาตรต้องการบุญ บุญก็
คือการให้ การบริจาคเสียสละ อันนี้ต่างหากคือเรื่องของ
การบิณฑบาต เดียวนี้กลายเป็นพาณิชย์กัน กลายเป็นการ
แลกเปลี่ยนกัน ฉันให้กับข้าวหลวงพ่อก่อน หลวงพ่อต้องให้พรฉัน
อย่างนี้ ฉันอยากจะร่ำอยากจะรวย อยากจะอยู่อย่างมั่งมี
ศรีสุข พอพระบอก อายุ วัฒน โสขัง พลัง โอ้ย สารๆ ใหญ่
มันก็เป็นคำพูด เหมือนคำพูดที่ไม่มีความหมายอะไรหรอก
มันทำให้เรามีอายุมันขวัญยืนมั่งมีศรีสุขหรือเปล่า ก็เหมือน
เดิมแหละ มันไม่ได้อยู่ที่คำพูดของคน มันอยู่ที่การกระทำ
ของเรา

“การถวายเงิน”

ถาม : พระอาจารย์ช่วยอธิบายใบปวารณากับการถวายเงิน
วันแตกต่างกันอย่างไรครับ เพราะว่าผมอ่านในพระวินัย
ท่านไม่ให้พระรับเงิน คือผมอยากถวายตั้งค์
แต่บางท่านว่าใบปวารณาก็เหมือนถวายตั้งค์พระ
พระรับไม่ได้ ผมก็ไม่กล้าถวาย

Answer

พระอาจารย์ : คือเดิมนั้นพระพุทธเจ้าห้ามไม่ให้
พระรับเงินรับทอง แล้วต่อมาก็มีผู้มีจิตศรัทธาขอให้
พระพุทธเจ้าผ่อนข้อนี้ลง เพราะพระบางรูปอาจจะ
มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินใช้ทองไปซื้อหยูกไป
ซื้อยา หรือซื้อสิ่งที่ไม่ได้มาจากการบิณฑบาต หรือ
การถวายของจากญาติโยม พระพุทธเจ้าก็อนุญาต
แต่ไม่ให้ถวายกับมือพระ ให้ฝากกับลูกศิษย์เอาไว้
คนที่พระไว้ใจได้ เขาเรียกว่า “ไวยาวัจกร” แล้ว
เวลาจะถวาย ก็เพียงแต่เขียนใบปวารณาให้พระรู้ว่า
ได้ถวายเงินจำนวนนี้เท่านี้ ฝากไว้ที่ไวยาวัจกร
เพื่อให้พระรู้ว่าได้รับเงินจำนวนเท่านี้แล้ว แต่เงิน

ไม่ได้อยู่กับพระ เงินอยู่กับไวยาวัจกร เวลาพระอยากจะใช้เงินนี้ เช่น อาจจะต้องเดินทางไปนั่นมานี่ ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือต้องไปซื้อหยูกซื้อยา ไปหาหมอที่เขาไม่รักษาฟรีให้ ก็ต้องจ่ายเงินให้เขา ก็ต้องไปบอกไวยาวัจกรว่ามีรายจ่ายนะ ช่วยจัดการให้หน่อย ถ้าเขาจ่ายให้ก็ดีไป ถ้าเขาไม่จ่าย เขาบอกว่าผมใช้เงินไปหมดแล้ว ก็ทำอะไรไม่ได้ ดังนั้น คราวหน้าก็อย่าไปฝากไว้กับคนนี้ ก็บอกได้เพียงเท่านี้ แต่เงินที่เขาเอาไปใช้หมดก็ถือว่าไม่ใช่เงินของพระ พระไม่ต้องไปเสียอกเสียใจ ไม่ต้องไปเดือดเนื้อร้อนใจแต่อย่างใด

เวลาจะใส่บาตรก็ไม่ควรเอาเงินใส่บาตร อันนี้ก็ทำให้พระผิดแล้ว ถ้าอยากจะถวาย ก็ช่วยฝากกับเด็กที่เขามาช่วยถ่ายบาตร บอกเก็บให้หลวงพ่อหน่อยนะ แล้วเอาใบปวารณาใส่ลงไปใส่ในบาตรได้ แต่ตัวเงินนี้ต้องฝากกับลูกศิษย์ไว้

พระพุทธเจ้าห้ามไม่ให้พระแตะต้องเงิน ห้ามไม่ให้พกเงินทองเหมือนกับญาติโยมที่พกติดตัว เวลาจะไปไหนมาไหน ถ้าจะซื้อข้าวซื้อของอะไรต่างๆ ก็ต้องผ่านบุคคลอื่นเพราะทำเองไม่ได้ เพราะท่านไม่อยากจะให้พระมายุ่งกับเรื่องของเงินของทอง เพราะว่ามันจะทำให้เกิดกิเลสขึ้นมาได้ แทนที่จะมาฆ่ากิเลส กลับมาเลี้ยงกิเลส มันจะขัดกับเจตนารมณ์ของการออกบวช

การออกบวชนี้ บวชเพื่อตัดกิเลสค้นหาความอยากได้สิ่งต่างๆ
พอมีเงินมีทองปั๊บ มันก็มีสะพานให้ตอบสนองความอยากได้
เห็นมือถือรุ่นใหม่ก็อยากจะได้ เห็นอะไรต่างๆ ที่น่าชอบน่าชม
ก็อยากจะได้ พอมีเงินก็ไปเดินช้อปปิ้งกันเองเลย ไปซื้ออะไร
ตามที่ต้องการต้องการ อันนี้ก็จะทำให้ใจไม่สงบ ใจฟุ้งซ่าน
แล้วก็จะเกิดกามารมณ์ เกิดกามราคะขึ้นมา ก็จะดับมันไม่ได้
พอดับมันไม่ได้ก็มี ๒ ทาง เสพกามทั้งขณะที่อยู่ในผ้าเหลือง
หรือไม่เช่นนั้นก็เสกขาลาเพศไปเพื่อไปเสพ ถ้าเสพในขณะที่อยู่ใน
ผ้าเหลืองก็ปาราชิก ก็ขาดจากความเป็นพระไป ไม่ว่าจะเป็นผู้อื่น
รู้หรือไม่ก็ตาม ตนเองย่อมรู้อยู่แก่ใจว่าตนนั้นไม่ได้เป็นพระแล้ว
ตนละเมิดกฎข้อที่ ๑ คือ ปาราชิกแล้ว อันนี้ก็เป็นภัยอันตราย
ต่อนักบวช

“ขอคืนสิ่งของ ที่เคยถวายพระที่เรามาหาคศรัทธา”

?

ถาม : มีคนหมดและเสื่อมศรัทธาพระที่ทำดีวินัยสงฆ์ แต่เคยได้ถวายของ เช่น ครุฑภัณฑ์ ตอนนั้นทำเรื่องขอคืนสิ่งของที่เคยถวายไป กรณีนี้สมควรหรือไม่ครับ เพราะถือว่าสละออกไปแล้ว แต่กรณีนี้พระรูปนั้นบอกว่าถ้าใครไม่ศรัทธา มาทำเรื่องเอาของคืนได้ และตอนนี้พระรูปนั้นก็ศึกษาจากความเห็นพระแล้วครับ

พระอาจารย์ : บุญที่เราทำไว้มันก็จะหายไป ถ้าเราจะเอาของนั้นกลับคืนมา ถ้าเราไม่เอากลับคืนมา ถึงแม้ว่าเราจะทำกับพระที่สึกไปแล้ว บุญนั้นก็ยังเป็นของเราอยู่ ถ้าเราอยากจะทำเอาของคืนมา เราก็ต้องเอาบุญคืนไป

Answer

“ถวายของใช้แล้วให้กับพระ”

ถาม : หากถวายหนังสือที่อ่านแล้วให้พระได้หรือไม่คะ
จะกลายเป็นของใช้แล้วให้แก่พระสงฆ์หรือเปล่าคะ

?

Answer

พระอาจารย์ : ให้ได้ ไม่เห็นจะเสียหายตรงไหน
ของใช้แล้วแต่มันยังใช้ได้อยู่ก็ให้ได้ เพียงแต่ว่า
ธรรมเนียมปฏิบัติกัน เวลาเราจะให้ของกับใคร
เรามักจะให้ของดีๆ กับคนอื่นเพื่อเราจะได้รับบุญมาก
เพราะการให้ของไม่ดีแก่ผู้อื่น ก็แสดงว่าเหมือนกับการ
ให้ขยะผู้อื่น เราจะทิ้งของนี้แล้ว แต่เราเอาไป
ให้เขา มันให้ได้แต่มันควรให้หรือไม่ ควรพิจารณา
ดูความเหมาะสม เวลาที่คนอื่นเขาให้ของใช้แล้ว
กับเรา เราจะรู้สึกละอย่างไร

“กรวดน้ำอุทิศบุญ”

ถาม : เคยได้ยินมาว่าเวลาเราถวายของใส่มือพระพี่
บุญมันจะเกิดขึ้นทันที ต้องรีบอุทิศเลยใช่ไหมครับ
เคยได้ยินมาอย่างนั้นครับ

พระอาจารย์ : บุญนี่ก็คือความสุขใจ ความสุขใจ
ที่เกิดจากการที่เราได้ให้สิ่งของกับพระ เราก็เกิด
ความสุขใจอิมใจ ถ้าเราปล่อยทิ้งไว้นานเข้า เดี่ยวเรา
ไปดำใคร ใครทำอะไรให้เราโกรธ ความสุขใจนั้น
มันจะถูกอารมณ์โกรธมาลบ แล้วมันก็จะไม่มีบุญ
อุทิศตอนนั้น เลยต้องรีบอุทิศบุญทันที

ถาม : การกรวดน้ำกับการไม่กรวดน้ำนี้
เหมือนกันไหมครับ

Answer

พระอาจารย์ : ไม่ต่างกัน เพราะที่เราอุทิศนี้ไม่ใช่ น้ำ
เราอุทิศบุญ คือความรู้สึกที่มีอยู่ในใจเรา น้ำนี้เป็นเหมือน
ตุ๊กตาเป็นเหมือนตัวอย่างให้เราดู ให้คนรู้ว่าบุญนี้เป็นเหมือน
กับกระแสน้ำ เวลาเราอธิษฐานว่าขออุทิศส่วนบุญนี้ให้กับนาย ก
นาย ข ที่ได้ล่วงลับไปแล้ว ถ้ายังมารอรับส่วนนี้ก็ขอให้รับไป
เป็นการส่งกระแสน้ำ เหมือนส่งโทรสาร เข้าใจไหม สมัยใหม่นี้
เขาเรียกว่าส่งเอสเอ็มเอสให้กับผู้ตาย ทีนี้คนเขาไม่เห็นกระแสน้ำ
ความคิด เขาไม่รู้ว่าบุญเป็นอย่างไร เขาก็เลยให้ใช้น้ำแทน
เวลาอุทิศบุญก็สมมุติว่าน้ำนี้แหละเป็นบุญที่เราอุทิศให้กับผู้ล่วงลับ
ไปแล้ว ดังนั้นจะมีน้ำหรือไม่มีน้ำก็ไม่เป็นปัญหาอะไร ต้องมีบุญ
เท่านั้น ถ้าไม่ได้ทำบุญแล้วเทน้ำไป ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร

“ทำบุญแล้วสามารถอธิษฐานอุทิศผลบุญได้เลย”

?

ถาม : ระหว่างที่พระให้พรสวดยะถา
หลังทำบุญ เราก็อุทิศให้ดวงวิญญาณ
ใช่ไหมคะ

Answer

พระอาจารย์ : คือการทำบุญเสร็จ พระยังไม่ได้ให้พร เราก็อธิษฐาน
จิตอุทิศไปเลยก็ได้ หรือถ้าไม่ได้ทำอะไรระหว่างท่านสวด ก็นั่ง
ทำความสงบอธิษฐานอุทิศบุญในใจเลยก็ได้ มันไม่เกี่ยวกับว่า
พระจะสวดหรือไม่สวด จะให้พรหรือไม่ให้พร การให้พรของพระ
เป็นเพียงการแสดงความชื่นชมยินดีต่อการกระทำดีของเรา
ถ้าจะแปลความหมายของยะถา สัพพี มี ๒ ส่วน

ยะถา ท่านหมายถึงบุญนี้เราสามารถอุทิศให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว เพราะ ยะถา หมายถึงการถือ การอุทิศบุญสำหรับผู้ล่วงลับ พอท่านเริ่มพูดถึง **สัพพี** ก็คืออานิสงส์ของการให้ท่าน ว่าจะได้ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ความหมายมีอยู่แค่นี้

ดังนั้นพระจะสวดหรือไม่สวด สิ่งที่ยอมรับทำก็ได้อยู่แล้วเหมือนเดิม แต่เราไปติดที่คำว่า ยะถา สัพพี ถ้าพระไม่ ยะถา สัพพี ก็อุทิศไม่ได้ ต้องรอให้ท่าน ยะถา ก่อน บางคนต้องมีน้ำอีก หลงกันไปใหญ่ ทั้งที่ความจริงเราทำได้เลยก็เหมือนการรดน้ำต้นไม้ แต่ไม่ใช่ว่ารดน้ำต้นไม้แล้วมันจะออกดอกผลเลย มันก็ต้องรดไปเรื่อยๆ ถึงเวลามันออกดอกผลเอง

“การแผ่เมตตาและการอุทิศบุญ”

?

ถาม : จะถามเรื่องการแผ่เมตตา คือว่าเราทำอะไรไป
แล้วเวลาแผ่เมตตาไป สำหรับผู้รับจะได้รับสิ่งที่เราส่งไปให้
หรือตัวผู้รับเองต้องทำอะไรถึงจะได้รับ

พระอาจารย์ : ก็เวลาคุณเอาของขวัญ
ไปให้เขาเนี่ย เขาได้รับหรือเปล่าละ

Answer

ถาม : ได้ค่ะ แต่จะเปิดหรือไม่เปิด
นี่อีกเรื่องหนึ่ง

?

Answer

พระอาจารย์ : เรื่องของเขา เราให้เขาแล้วไง เช่น
ปีใหม่เราก็ซื้อของขวัญแล้วก็เอาไปให้เขา อันนั้นละ
เมตตาแล้ว รู้หรือเปล่า แต่เมตตาแบบลอยๆ
แบบใจคิดไปนี่มันไม่ใช่เมตตา มันเป็นการซุ่ม
เป็นการทำการบ้าน เมตตาจริงๆ ต้องเวลาเจอกัน
เจอกันก็ยกมือไหว้กัน ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทาย
ถามสารทุกข์สุขดิบอย่างนี้ ให้เขาเกิดความสุขใจ

ขึ้นมา นี่ละความเมตตา หรือมีขนมมีอะไรพอแบ่งปันให้ได้ก็ให้เขาไป อันนี้เรียกว่าเมตตา หรือเวลาที่เขาทำให้เราโกรธแล้วเราก็กอภัยเขา ไม่จองเวรจองกรรม อันนี้ก็เมตตา หรือเวลาเราโกรธ อยากจะฆ่าเขา อยากจะตีเขา เราก็กอไม่ฆ่า ไม่ตี ไม่ด่า เราหยุด อย่างนี้เขาเรียกว่าเมตตา ต้องอยู่ในเหตุการณ์จริงจึงจะเรียกว่าแผ่เมตตา เวลาอยู่คนเดียว อยู่หน้าห้องพระนี่ การแผ่นี้เป็นการซ่อมทำการบ้าน ยังไม่ได้แผ่จริง แผ่เมตตาเพื่อดับความโกรธดับความทุกข์ภายในใจของเรา ความหมายของการแผ่เมตตาไม่ใช่เพื่อคนอื่น เพื่อใจเราจะได้หายจากความโกรธเกลียดอาฆาตพยาบาท คิดร้ายต่อผู้อื่น เพราะมันเป็นทุกข์แก่ใจเรา แล้วจะทำให้เราไปทำบาปทำกรรมแล้วจะเกิดวิบากตามมาอีก นี่แหละคือการแผ่เมตตาไม่ใช่เพื่อผู้อื่น แต่เพื่อตัวเรา

ถาม : ไปเข้าคอร์สวิปัสสนา
แล้วเขาบอกว่าปฏิบัติแล้ว
ก็ไปแผ่เมตตาสิ

พระอาจารย์ : นี่คนตาบอดหูหนวกสอนกัน
ก็สอนแบบนี้แหละ

ถาม : แต่ก็ทำได้ใช่ไหมคะ

?

Answer

พระอาจารย์ : ก็ต้องทำอะไรก่อน ใจต้องนิ่งก่อน
มันต้องสมมติว่าเดี๋ยวเราไปเจอตาสีตาสา
เขาด่าเรา เราจะทำอย่างไร จะแผ่เมตตาออก
หรือเปล่า

?

ถาม : คนที่ตายไปแล้วล่ะคะ

Answer

พระอาจารย์ : ไม่เกี่ยวๆ คน
ที่ตายก็เป็นเรื่องของเขาแล้ว
อันนี้เรื่องของคนเป็น

ถาม : อย่างนี้แปลว่า
เราไม่สามารถแผ่เมตตาให้คนตายได้

?

Answer

พระอาจารย์ : เราอุทิศบุญได้ เราต้องสร้างบุญ เช่น
มาทำบุญวันนี้ก็ส่งบุญไปให้เขาได้ อุทิศกับแผ่เมตตา
คนละเรื่องกัน จะแผ่เมตตาให้กับคนตายไปแล้ว
ถ้าดวงวิญญาณเขาจะมาฆ่าเราอย่างนี้ เราก็แผ่เมตตา
ให้เขา ถ้าเขาจะมารบกวนเรา เราก็แผ่เมตตาให้เขา
บอกว่าอย่ามีเวรมีกรรมกันเลย เราไม่เอาอะไรคุณหรอก

?

ถาม : แล้วสัพเพ สัตตา ละครับ

Answer

พระอาจารย์ : ก็ให้คนทุกคน สัตว์ทุกชนิดใน
เวลาเจอหมาเห่า เราอย่าไปตีมัน อย่าไปโกรธ
ไปเกลียดมัน ลิงมันมาทำลายข้าวของเรา ก็อย่า
ไปฆ่ามัน ให้อภัยมัน มันไม่รู้ประสีประสา
เข้าใจไหม

“ผู้ที่รับบุญอุทิศได้คือพวกเปรตเท่านั้น”

ถาม : พระอาจารย์ครับ จริงหรือไม่
ที่การจะอุทิศผลบุญให้ผู้ที่อยู่ในนรก
จะต้องใช้วิธีวิปัสสนาวาณาเท่านั้น

พระอาจารย์ : ไม่ได้หรอก พระพุทธเจ้านี้ยังไม่สามารถ
อุทิศบุญให้กับเทวดาเมื่อตายไปตกนรกนี้ ผู้ที่รับบุญอุทิศได้
ก็คือพวกเปรตเท่านั้นเอง พวกนี้อยู่ในฐานะที่จะรับบุญอุทิศได้ พวกอื่นนี้
เขาได้รับไม่ได้ ส่วนเทวดาเขาก็ไม่ต้องมารอรับเศษเงินเศษบุญ เขามี
บุญมาก เขาเป็นเศรษฐีบุญ พวกเดรัจฉานเขาก็หากินของเขาได้ เขาก็อยู่
ทำมาหากินของเขาไป พวกเปรตนี้เท่านั้นที่หากินเองไม่ได้ ต้องรอรับ
ส่วนบุญ พวกที่อยู่ในนรกก็อยู่ในนรกอยู่ในกองเพลิง อันนั้นก็จะมีแต่
ไฟเผาอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถที่จะออกมารับบุญที่เขาส่งไปให้ได้

ดังนั้นถ้าไม่อยากจะไปเป็นเปรต ไม่อยากจะไปตกนรก ไม่อยากไปเกิด
เป็นเดรัจฉาน ก็อย่าไปทำบาปเท่านั้นเอง รักษาศีล ๕ ข้อนี้ให้ได้
ถึงแม้จะไม่ได้ทำบุญก็ไม่ใช่ไร แต่ต้องไม่ได้ทำบาป ตายไปก็กลับมา
เกิดเป็นมนุษย์ใหม่ แต่ถ้าทำบุญไม่ทำบาป ตายไปก็ไปเป็นเทวดาก่อน

ไปเที่ยวก่อน ไปท่องเที่ยวจนสุขสบายอึดหน้าสำราญใจแล้วค่อยกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ก็จะเป็นมนุษย์ที่ดีกว่าเก่า เพราะมีบุญส่งมาเกิด มาเกิดก็มีรูปร่างหน้าตาดีกว่า ฐานะการเงินการทองดีกว่า สุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ไม่พิการไม่พิการ ไม่ทุพพลภาพต่างกับพวกที่ถูกบาปส่งกลับมาเกิด พวกที่ไปใช้กรรมในอบายแล้วพอมาเกิดใหม่นี้ก็จะเกิดเร็วกว่าเดิม รูปร่างหน้าตาก็เร็วกว่าเดิม การเงินการทองก็เร็วกว่าเดิม ร่างกายบางทีก็ไม่ครบอาการ ๓๒ พิกลพิการ รูปร่างหน้าตาไม่สวยไม่งาม

อันนี้ก็เป็นอันสงส์ของการที่ไปทำบาปแล้วไปใช้กรรมในอบาย พอหมดบาปแล้วกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ ส่วนพวกที่ไม่ทำบุญ ไม่ทำบาป ตายไปก็กลับมาเหมือนเดิม เคยเป็นอย่างไร เวลากลับมาก็เป็นเหมือนเดิม แต่น้อยคนที่จะอยู่แบบไม่ทำบุญไม่ทำบาปนี้ คงจะไม่มี จะมียุ่ว่าทำบุญมากกว่าบาป หรือทำบาปมากกว่าบุญ ถ้าทำบาปมากกว่าบุญก็ต้องไปอบาย ถ้าทำบุญมากกว่าบาปก็ไปสวรรค์ไปสุคติ พอบุญกับบาปมีกำลังเท่ากันก็กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ การเวียนว่ายตายเกิดของพวกเราก็เป็นอย่างนี้มาอยู่เรื่อยๆ

“บุญเกิดจากการภาวนาไม่สามารถอุทิศให้เปรตได้”

ถาม : การภาวนาได้บุญมาก มีอันสงฆ์มาก
เราสามารถอุทิศบุญของตนนี้ได้หรือไม่

พระอาจารย์ : บุญที่เกิดจากการภาวนาอันนี้อุทิศไม่ได้ บุญที่เขาอุทิศกันก็คือบุญที่เกิดจากการทำทาน แต่เราสามารถที่จะใช้ในการแบ่งบุญชนิดนี้ให้กับผู้อื่นได้ คือ เวลาเทวดามาฟังเทศน์ฟังธรรม เราก็จะสามารถสอนให้เขาเจริญสมาธิเจริญปัญญาได้ แต่บุญอุทิศนี้ส่วนใหญ่ เราจะอุทิศให้กับเปรต เปรตนี้จะไม่มีความต้องการ คือ ไม่มีภูมิที่จะรับบุญระดับภavanaได้ เปรตนี้จะรอรับแต่บุญที่เกิดจากทานเท่านั้น

“บุญที่เกิดจากการให้ ผู้ให้ได้บุญ”

ถาม : ในงานศพจะมีการตั้งโต๊ะบุญสุนัทรากุศล
โดยเจ้าภาพจัดไว้เพื่อให้ผู้มาร่วมงานศพเอาเงินที่ตั้งใจ
ให้เจ้าภาพมาบริจาคให้มูลนิธิที่เจ้าภาพเชิญมา ถ้าผู้ตาย

สั่งไว้ก่อนตายว่าเงินที่ได้จากงานศพทั้งหมดให้บริจาคเข้ามูลนิธิ
ใครเป็นผู้ได้รับบุญจากการบริจาคนี้น่า
ผู้มางานศพที่สละเงินบริจาคได้หรือไม่ และผู้ตายได้บุญหรือไม่

พระอาจารย์ : ใครเป็นเจ้าของเงิน ผู้นั้นจะได้บุญ
ผู้ตายนี้จะไม่ได้บุญแล้ว เพราะว่าไม่ได้เป็นผู้ทำบุญ
เป็นเพียงผู้ชี้ทางบอกให้ทำบุญเท่านั้นเอง บุญนี้เกิดจาก
การให้ ผู้ให้เป็นผู้ที่ได้บุญ ผู้ที่ไม่ได้ให้จะไม่ได้บุญ

ถาม : ถ้าผู้ตายไม่ได้สั่งอะไรไว้ แต่เจ้าภาพ คือ สามเณร ภรรยา
หรือลูกหลาน จัดการให้มีการบริจาคนิสนี้ ผู้ตายจะได้บุญ
ที่ผู้มางานศพบริจาคหรือไม่ หรือว่าเจ้าภาพเป็นผู้ได้บุญ

พระอาจารย์ : ผู้ที่มางานศพนั้นเป็นผู้ที่ได้บุญ
และผู้ตายจะได้ก็คือบุญอุทิศเท่านั้นเอง บุญที่
ผู้ทำบุญกรวดน้ำอุทิศไปให้ผู้ตาย

ถาม : การอุทิศร่างกายให้กับโรงพยาบาลไว้
เมื่อตายไปแล้วนั้น มีอานิสงส์จริงหรือไม่
ถ้าเปรียบเทียบกับทานในรูปแบบอื่น

Answer

พระอาจารย์ : จะไม่ได้บุญเลย เพราะว่าไม่ให้ตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ ถ้าอยากจะได้บุญ ต้องให้ตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ เช่น บริจาคดวงตาให้คนตาบอดไปดวงหนึ่ง หรือแบ่งไตไปให้แก่ผู้ที่เขาต้องการ เมื่อมีการเปลี่ยนไตแล้วเราบริจาคให้เขาไป ถ้าบริจาคในขณะที่เรามีชีวิตอยู่ เรามีความรับรู้อยู่ รู้ว่าเราสูญเสียสิ่งที่เรารักไปด้วยความยินดี อย่างนี้เราก็ได้บุญ หรือเสียสละภรรยาหรือสามียกให้คนอื่นเขาไป คนอื่นเขาขอเขาอยากได้ เราก็ให้เขาไป ถ้าให้ตอนที่เรายังมีชีวิตอยู่จะได้บุญ เพราะเราตัดความยึดติด ความหวงแหน การทำบุญนี้เป็นการตัดกิเลส แต่ถ้าเราตายไปแล้ว ภรรยาของเราหรือสามีของเราไปมีแฟนใหม่ อย่างนี้จะได้บุญ

ดังนั้น เวลาจะให้อะไร ต้องให้ตอนที่เรามีชีวิตอยู่ ต้องให้เพื่อที่จะได้ตัดความหวงความยึดติดออกจากใจของเราไป เพราะความหวงความยึดติดจะทำให้เราทุกข์ใจเวลาที่เรา

ต้องสูญเสียสิ่งที่เราไม่พร้อมที่จะสูญเสีย แต่ถ้าเราฝึกให้อยู่เรื่อยๆ ยอมเสียอยู่เรื่อยๆ พอถึงเวลาต้องเสีย เราก็เสียเป็น แล้วเราก็จะไม่เสียใจ เสียของแต่จะไม่เสียใจ แต่ถ้าเราไม่ยอมไปเรื่อยๆ พอถึงเวลาเสีย จะเสีย ทั้ง ๒ อย่าง คือ เสียทั้งของ และเสียทั้งใจ สิ่งที่เราต้องทำคือป้องกัน ไม่ให้เกิดการเสียใจ การให้นี่เป็นการฝึกซ้อมเพื่อให้เราไม่ต้องมาเสียใจ เวลาที่เราจะต้องตายจากสิ่งต่างๆ ไป

ถาม : ผู้ที่บริจาคอวัยวะร่างกายไว้กับโรงพยาบาล
ตั้งแต่มิมีชีวิตอยู่
ถือว่าเป็นการละสักกายทิฐิได้หรือไม่

พระอาจารย์ : ละไม่ได้ จะละได้ก็ต้องละตอนมีชีวิตอยู่ เช่น ใครมาขอดวงตาก็ให้เขาไป ใครขอตับ ไต ไข่ พุง ต้องการอันไหนก็ให้เขาไป อย่างนี้ถึงจะเรียกว่า ละสักกายทิฐิ ต้องให้ในขณะที่เราเป็นเจ้าของอยู่ เวลาเราตายไปแล้ว ร่างกายนี้ไม่ได้เป็นของเราแล้ว

“ทำบุญเป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ต้องเรียไร”

?

ถาม : พระอาจารย์ครับ เวลาผมเพื่อนเขามาขอผ้าป่า แล้วเราปฏิเสธ เราจะบาปไหมครับ

Answer

พระอาจารย์ : ไม่บาป ก็ไม่แน่ว่าจะได้บุญหรือเปล่า เพราะเป็นการส่งเสริมให้เขาทำลายศาสนาพุทธนะ ผ้าป่าก็ทำไปซิ ใครอยากจะทำก็ทำไป ไม่ต้องมาเรียไรกัน เป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล คุณมาทำบุญ คุณต้องไปเรียไรเขาก่อนหรือเปล่าว่าวันนี้ผมจะมาทำบุญ ไม่ต้องเรียไร คุณก็ทำของคุณไปซิ เขาอยากจะทำผ้าป่าก็ไปทอดซิ ผ้าป้ามันเกี่ยวอะไรกับเงินทอง ผ้าป่าก็คือผ้านี้เอง

ถาม : ส่วนมากพนักงานด้วยกันคือ
ทำไปแล้วเขาพูดว่าวันนี้ ๑๐ กว่าทอง
เราก็เหมือนสวนกระแสะ เลยไม่พูดมาก

?

Answer

พระอาจารย์ : นั่นนะซิ พูดไปเดี๋ยวก็นอนเขาตีหัวเอา ไปขัดผลประโยชน์เขา เข้าใจไหม การทำบุญนี้เป็นเรื่องส่วนตัว อยากจะทำบุญผ้าป่า อยากจะทอดกฐิน ก็ทำไปซิ ไม่มีใครเขาห้าม บอกบุญก็ได้แต่ไม่ต้องเอาของมาเรียไรมาขอเงินเขา

บอกคนได้ บอกญาติสนิทมิตรสหายได้ว่าปีนี้เราจะเป็นเจ้าภาพทอดกฐิน
วัดนี้นะ ก็บอกแค่นั้นเอง นี่เรียกว่าบอกบุญ ถ้าใครอยากจะร่วมก็มา
มาแบบไหนก็ได้ จะส่งเงินมาร่วมด้วยก็ได้ ไม่มาก็ได้ ไม่มีปัญหาอะไร
อันนี้คือหลักของการบอกบุญ บอกได้ แต่อันนี้มันไม่บอกบุญแล้ว
เรียกผิดไถ่กันซะมากกว่า

ถาม : มีกระดาดะมีปากกา

มาขอกรรมการ

Answer

พระอาจารย์ : ไซ้ เอาซองเอาซองมา
อย่างนี้ ก็ตัดมันสิ ไซ้ไปซองละ ๕ บาท

?

ถาม : บางคนก็บอกว่าถ้าเป็นกรรมการต้องอย่างน้อย
๑๐๐ บาท ทำอย่างนี้จะได้อะไรหรือเปล่า

พระอาจารย์ : เป็นการผิดไถ่กันแล้ว เป็นการปล้น
เป็นการจี้ บังคับใจกันแล้ว การทำบุญนี้บังคับใจกันไม่ได้
ต้องออกมาจากใจของตนเองถึงจะได้บุญ อย่างนี้เรียกว่า
เป็นการแลกเปลี่ยนมากกว่า เขาทำบุญ เราต้องไปช่วยเขา
อย่างนี้ มันเป็นการแลกเปลี่ยนกันแล้ว มันไม่ได้เกิดจาก
ความอยากจะทำ

Answer

ถาม : บางคนเขากวนวาย อยากให้เราทำแบบนี้ๆ
กำหนดมาเลย

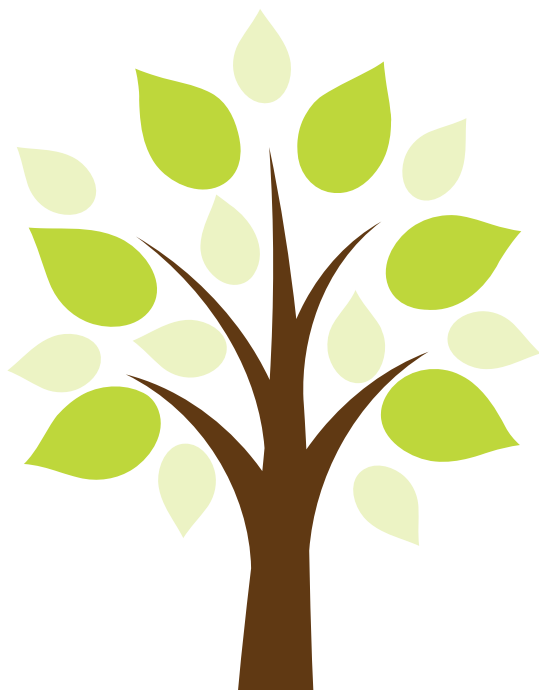

พระอาจารย์ : นั่นแหละ อย่าไปสนใจ ใครเอาผ้าป่า
เอาอะไรมาให้อย่าไปสนใจ เราอยากทำ เราก็ไปทำของเราเอง
แล้วบางทีเราก็ไม่รู้ว่ามีในรูปแบบไหน มาตั้งต้นเราหรือเปล่าก็ไม่รู้
เดี๋ยวนี้มีทั้งแม่ซีมีทั้งพระถือบาตรไปตามตลาดตามห้างร้านต่างๆ
ผ้าป่าวัดโน้นวัดนี้ มันไปถึงวัดหรือเปล่าก็ไม่รู้ หรือวัดเครื่องกรรมกรเครื่อง
ก็ไม่รู้ ถ้าเราอยากจะทำบุญ ก็ไปทำของเราเอง เราไปทำที่วัดที่เราศรัทธา
ที่เรามีความมั่นใจว่าทำแล้วได้ประโยชน์กับศาสนาจริงๆ เราก็ทำ แล้ว
ถ้ามีเพื่อนฝูง เราก็บอกได้ แต่เราอย่าไปเคี้ยวเข็ญบังคับเขาเท่านั้นเอง
เพราะบางทีเพื่อนฝูงเขาก็ไม่รู้จะทำที่ไหน พอมีคนทักไว้ใจได้ เชื่อใจได้
ว่าจะไปทำวัดโน้นวัดนี้ เขาก็อาจจะฝากไป หรือบางทีเขาอยากจะไปดู
วัดด้วย เขาก็จะได้ติดตามเราไป เพราะบางทีลำพังเขาอาจจะไปไม่ได้
การบอกบุญก็เพื่อผลอันนี้ เพื่อสงเคราะห์ผู้ที่อาจจะไม่ได้ทำบุญได้ด้วย
ตนเอง ถ้าไม่มีคนอื่นทำ ตัวเองไม่มีรถไม่มีอะไรอย่างนี้ ไปไม่ได้ ไม่รู้
วัดดีอยู่ที่ไหน ไม่รู้อย่างนี้ พอคนรู้ว่าวัดดีอยู่ที่ไหนมาบอกมาชวน
ถ้าอยากจะไปก็ตามไปได้ เขาก็จะได้มีโอกาสทำได้ ได้ทำบุญ บอกอย่างนี้
ได้อยู่ แต่อย่าไปบอกแบบในเชิงบังคับกัน พิมพ์ซองมาถึงต้องได้เท่านั้น
เท่านั้นละ อย่างนี้มันไม่เป็นการบอกบุญแล้ว เป็นการจี๊แล้ว

ทุก (ข์) ปัญหา ต้องแก้ที่ใจเรา

“ถ้าใจสงบแล้วจะมีจุดยืนเป็นที่พึ่งได้”

ถาม : เวลาอยู่กับครอบครัว ดูลูกๆ น่ารักมีความสุข แต่ลึกๆ มันทุกข์ เพราะรู้ว่าวันหนึ่งต้องจากกัน ยิ่งรักเขามากก็ยิ่งทุกข์มาก บางทีผมบอกแฟนว่า อย่ารักกันมากเกินไปนะ บางทีเขาก็รับไม่ได้ เขาก็มั่นใจว่าไม่ควรจะเป็นอย่างนั้น อย่างลูกของผม พอเห็นเขาแล้วผมก็สงสาร ถ้าเกิดวันหนึ่งต้องจากกัน จะจากกันในรูปแบบใดก็รู้สึกทุกข์ จะเป็นอย่างนี้อยู่เรื่อยๆ มันเกิดจากความคิดปรุงแต่ง

พระอาจารย์ : เกิดจากที่เรายังหลงยึดติดอยู่ เกิดจากกิเลส พอคิดถึงเรื่องแก่เจ็บตายแล้วก็จะทำให้หดหู่ใจเพราะไม่รู้ว่าจะยืนอยู่ตรงจุดไหน ถ้ามีความสงบแล้วเราจะมีจุดยืน เวลาที่ทุกสิ่งทุกอย่างจากเราไปก็สงบนิ่งเฉยเพราะทำอะไรไม่ได้ เหมือนฝนตก บังคับให้มันหยุดได้ไหม สิ่งที่เราทำได้คือนั่งอยู่เฉยๆ ตอนนี้ฝนกำลังตกก็ปล่อยให้ตกไป ไม่ได้เดือดร้อนอะไร

ต้องหาจุดยืนนี้ให้เจอ จุดที่อยู่เฉยๆ ได้ เวลาเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เรียกว่าอุเบกขา จิตต้องรวมลงเป็นหนึ่งก่อน เป็นเอกัคคตารมณ์ จึงจะรู้ว่าเป็นอุเบกขาจริงๆ พอเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ก็ไปตรงจุดนั้น ได้ทันที เป็นเหมือนหลุมหลบภัย ถ้าจิตยังไม่รวม ก็จะแกว่งไปแกว่งมาระหว่างดีใจกับเสียใจ ต้องพิจารณาจนกว่าจะรับความจริง ได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่จะต้องเกิดขึ้น พอเหตุการณ์นั้นปรากฏ ขึ้นมาก็ปล่อยให้เป็นไปตามเรื่องของมัน ไม่ต้องไปตีโพยตีพาย ไม่ต้องไปเสียอกเสียใจ เพราะไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไร เราไม่มีอำนาจ ที่จะยับยั้งกฎแห่งอนิจจังทุกขังอนัตตาได้ ยับยั้งการเกิดขึ้น ตั้งอยู่แล้วดับไปได้ ถ้าไม่มีจุดยืนก็จะทำใจไม่ได้ ถ้าใจสงบแล้วจะมี จุดยืน เป็นที่พึ่งได้ เวลาเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นมาก็นิ่งเฉยเสีย เพราะรู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างต้องไปหมด ร่างกายเราก็ต้องไป มีสิ่งเดียวที่ไม่ไปก็คือใจ ถ้าใจนิ่งสงบก็จะมีความสุข ไม่หวั่นไหว ถ้าใจไม่นิ่ง ก็จะทุกข์วุ่นวายตามไปด้วย ทุกข์มากกว่าร่างกาย เสียอีก ความเจ็บป่วยทางร่างกายไม่รุนแรงเท่ากับความเจ็บป่วย ทางจิตใจ จึงต้องรักษาใจให้สงบให้ได้ด้วยสมาธิด้วยปัญญา ถ้ารักษาได้แล้วจะมีความมั่นใจ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ จะไม่หวั่นไหว กับอะไรทั้งสิ้นที่จะเกิดขึ้น

“อุบายวางใจอยู่กับคนป่วย”

ถาม : สามิแข็งรู้ว่า เป็นมะเร็งปอด แล้วเหวี่ยงใส่ทุกคนเลย ใครอยู่ใกล้ๆ ร้องไปหมด คนเป็นเมียและลูกจะทำใจอย่างไรที่จะอยู่ด้วยและดูแลช่วยเหลืออย่างไรทั้งๆ ที่อยากจะวิ่งหนี

พระอาจารย์ : ก็ต้องใช้ธรรม ธรรมนี้ก็มีหลายอย่างด้วยกัน ธรรมอันแรกก็ควรจะมีเมตตากรุณา คือต้องสงสารเขา เห็นอกเห็นใจเขาว่าเขา กำลังทุกข์มาก การที่คนทุกข์มากนี้จะให้เขา พุดดีทำดีนี่คงจะยาก ดังนั้นเราต้องเข้าใจเขา ให้อภัยเขา อย่าไปถือโทษ โกรธเคืองเขา แล้วก็ให้นึกถึงบุญคุณที่เขา มีกับเรา เพื่อที่เราจะได้มีกำลังใจ ที่รับอารมณ์ต่างๆ ที่เขาระบายออกมา ให้คิดว่าเขาเป็นเหมือนเด็กทารก ก็แล้วกัน เหมือนกับตอนที่เราเป็นเด็กทารก เราก็จะรบกวนพ่อแม่ได้ ตลอดเวลา ดึกตื่นยังงอถ้าอยากจะปวดฉี่ปวดอะไรก็ร้องขึ้นมา พ่อแม่ นอนหลับก็ต้องลุกขึ้นมาเพื่อที่จะมาบ่าบับบรรเทาความทุกข์ของเรา ฉนั้นใด คู่ครองของเรา บิดาของเรา ก็เป็นเหมือนผู้มีพระคุณของเรา เราอย่าลืมบุญคุณของเขา เราก็คิดว่าเขาก็เหมือนเรา เราอาจจะเป็น เหมือนเขาก็ได้ เวลาที่เราเป็นเขาแล้วเขาดูแลเรา ถ้าเขาไม่ทอดทิ้งเรา อย่างนี้ เราก็ควรคิดอย่างนี้ ถ้าคิดอย่างนี้ได้เราก็พอที่จะทนอยู่กับ เขาได้

ส่วนตัวเราก็ควรที่จะสร้างเกราะคุ้มกันขึ้นมา ถ้าเราภาวนาได้ก็จะดี เพราะเราจะมีเกราะคุ้มกัน ถ้าเรามีสมาธิ มีความสงบ ใจเราก็จะเป็นอุเบกขา ก็จะไม่วุ่นวายไม่เดือดร้อนไปกับอารมณ์ของเขา ถ้าเรามีปัญญา เราก็จะปลงได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีเกิดแล้วก็ต้องมีดับไปเป็นธรรมดา พระพุทธเจ้าทรงสอนให้พวกเราเตือนใจอยู่เรื่อยๆ เพราะถ้าเราไม่เตือนใจไว้ พอถึงเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วจะทำใจไม่ได้ ถ้าสามีหรือพ่อนี้ เขาปฏิบัติธรรมอยู่ เขาจะไม่มีการระบายความทุกข์ออกมา เพราะใจของเขาจะเตรียมตัวเตรียมใจรับกับความแก่ รับกับความเจ็บ รับกับความตาย พอเกิดเหตุการณ์ขึ้นมาเขาก็สามารถที่จะควบคุมใจของเขาให้เป็นปกติได้ ไม่ทุกข์มากจนเกินไป

เพราะฉะนั้นเราควรจะทำเอาเขาเป็นอุทาหรณ์เตือนใจเราว่าต่อไปเราก็ต้องเป็นเหมือนเขา ต่อไปเราก็ต้องเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นโรคร้ายอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะว่าไม่มียกเว้นใครในโลกนี้ที่เกิดมาแล้วจะไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายกัน เราจึงควรที่จะมาเตรียมตัวเตรียมใจมาฝึกใจสอนใจให้ตั้งอยู่ในความสงบให้ได้ เพราะถ้าใจสงบแล้ว ใจของเราจะไม่เดือดร้อนในเรื่องของร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นร่างกายของเราหรือร่างกายของคนอื่น

“อุปมาระงับความโกรธ”

ถาม : เวลาใครพูดอะไรไม่ถูกใจ
ทำอย่างไรจึงจะระงับความโกรธได้

พระอาจารย์ : ต้องมีสติรู้ทันว่ากำลังโกรธ รู้ว่าความโกรธเป็นโทษกับเรามากกว่าคนที่ทำให้เราโกรธ คนที่ทำให้เราโกรธเป็นเหมือนกับคนจุดไฟ แต่ไฟอยู่ในใจเรา อย่าไปสนใจคนที่จุดไฟ ต้องรีบหาน้ำมาดับไฟ วิธีที่เร็วที่สุดก็คือปัญญา รู้ว่านี่ไฟกำลังไหม้บ้านเรา กำลังไหม้ตัวเราก็ตุกโกรธเสีย นี่คือปัญญา ถ้าไม่มีปัญญาก็ต้องใช้อุปบายอย่างอื่น เช่น เมตตา ให้อภัย คิดว่าเรื่องก็ผ่านไปแล้วจะไปฟุ้งฟายหาตะเข็บก็ไม่ได้แก้ความรุ่มร้อนความโกรธที่มีอยู่ภายในใจ ก็คิดเสียว่าใช้หนี้เก่าไปแล้วกัน แล้วแต่จะใช้อุปบายคิด

วิธีที่ฉลาดที่เร็วที่สุดก็ต้องมองว่าไฟกำลังไหม้บ้าน จะไปตีโพยตีพายทำไม รีบหาน้ำมาดับไฟดีกว่า ขณะนี้เรากำลังโกรธ รีบระงับความโกรธนี้เถิด ถ้าไม่รู้จะทำอย่างไร

กับกรรมพทุธๆ ไปเรื่อยๆ อย่าไปคิดถึงคนที่ทำให้เราโกรธ
เดียวความโกรธก็หายไปเอง ยิ่งไปคิดถึงคนที่ทำให้เราโกรธ
ทำไมเขาต้องทำให้เราโกรธ เราก็ดูอย่างโน้นดูอย่างนี้ คิดอย่างนี้
ก็ทำให้เป็นเรื่องเป็นราวขึ้นมาใหญ่ อย่าไปคิดถึงมันเลย มันผ่าน
ไปแล้ว เวลาไฟไหม้ก็อย่าไปนั่งเถียงกันเลยว่าใครเป็นคนจุดไฟ
เดียวบ้านก็ไหม้หมด ต่างคนต่างรีบไปหาน้ำมาดับกันดีกว่า เวลา
เกิดความโกรธ ต้องบอกตัวเองว่าไฟกำลังไหม้ใจเรานะ รีบดับ
มันเสีย ถ้าใช้ปัญญาไม่ได้ก็ใช้อุบายของสมาธิไปก่อนด้วยการ
กรรมพทุธๆ ไปเรื่อยๆ อย่าไปคิดถึงคนที่ทำให้เราโกรธ

ความกลัวก็เหมือนกัน พระที่ต้องการแก้ความกลัว ท่านจะไม่ชอบ
อยู่ตามสถานที่ปลอดภัย เพราะจะไม่มีความกลัว แต่พอไปอยู่
ที่เปลี่ยวๆ ที่น่ากลัว ความกลัวจะโผล่ขึ้นมา พอโผล่ขึ้นมาท่านก็
จะกรรมพทุธๆ ไปเรื่อยๆ จิตก็จะอยู่กับพทุธๆ ไป จนเป็น
สมาธิขึ้นมา พอจิตเป็นสมาธิสงบนิ่งแล้ว ความกลัวก็หายไป
หมดเลย เพราะความกลัวก็ออกมาจากจิตนี้แหละ จิตปรุงแต่ง
ขึ้นมาเอง ความโกรธก็ออกมาจากจิต จิตไปปรุงไปแต่งมันขึ้น
มาเอง ถ้าระงับได้ ทำจิตให้สงบได้ ความกลัวก็ดี ความโกรธก็ดี
ก็จะหายไปเอง

นี่เป็นวิธีที่ง่าย คือวิธีของสมาธิ แต่ไม่ถาวรเหมือนกับ
การใช้ปัญญา ถ้าใช้ปัญญาก็จะรู้ว่าเราไปหลงมันเอง
ไปยินดียินร้ายกับมันเอง ถ้าไม่ไปยินดียินร้ายก็จะ
ทำให้เราโกรธไม่ได้ ถ้าไปหวังว่าเขาจะต้องพูดดีกับเรา
พอเขาพูดไม่ดีเราก็กโกรธหรือเสียใจ ถ้าไม่ไปหวังว่าเขา
จะต้องดีกับเรา เขาจะร้ายกับเราอย่างไร เราก็กพร้อม
ที่จะรับอยู่แล้ว เราก็กไม่โกรธ เราก็กไม่เสียใจ จึงอย่า
ไปหวังอะไรจากใครในโลกนี้ อย่าไปหวัง อย่าไปหา
ความสุขจากภายนอก ให้หาความสุขในตัวเรานี่แหละ

“เป็นหนี้เยอะ อยากตาย มีทางออกไหม”

ถาม : ผมอยากตาย หนี้เยอะ หาทางออกไม่เจอ
ขอพระอาจารย์เมตตาด้วยครับ

พระอาจารย์ : มีหนี้ก็ต้องพยายามใช้หนี้ไป แต่อย่าฆ่าตัวตาย เพราะว่าการฆ่าตัวตายนี้ไม่ได้เป็นการแก้ปัญหา แต่เป็นการเพิ่มปัญหาขึ้นมา เพราะมันจะติดเป็นนิสัยไป แล้วเวลาชาติหน้าไปเกิดมีหนี้ใหม่ มันก็แก้ปัญหแบบนี้ไปเรื่อยๆ ท่านบอกว่าการแก้ปัญหาด้วยการฆ่าตัวตายนี้จะเป็นการทำให้เราไปฆ่าตัวตายอีก ๕๐๐ ครั้ง เพราะฉะนั้นอย่าแก้ด้วยการฆ่าตัวตาย ให้อยู่สู้กับมันไป ถ้าต้องถูกเขายึดทรัพย์ ก็ให้เขายึดไป ถ้าถูกเขาจับเข้าคุกเข้าตาราง ก็ไปอยู่คุกอยู่ตาราง ถ้าต้องถูกประหารชีวิต ก็ให้เขาประหารชีวิตไป ถ้ามันไม่ได้เป็นการกระทำที่เกิดจากเราเอง มันจะไม่เป็นนิสัยติดกับเราไป ถ้าเราต้องมารับโทษกับการกระทำที่ไม่ถูกของเราคือการสร้างหนี้สร้างสิน ต่อไปเราจะได้เข็ดหลาบ ถ้ามีหนี้มีสินแล้วนี้จะมีปัญหาเหล่านี้ตามมา มีโทษเหล่านี้ตามมา มันก็จะทำให้เราเข็ดหลาบได้แล้วในอนาคตต่อไปเราก็จะไม่กล้าไปสร้างหนี้ ไม่กล้าไปใช้เงินใช้ทองแบบเกินตัว ถ้าเรารู้จักอยู่แบบประหยัด มัธยัสถ์ มัคน้อยสันโดษ เรื่องหนี้สินนี้มันจะไม่มี

วิธีแก้ปัญหาเรื่องของหนี้สิน คือต้องยอมรับโทษของมัน
โทษที่เกิดจากการไปมีหนี้สิน ถ้าเขามาทวง เราไม่มี
ให้เขา เขาจะด่าก็ให้เขาด่าไป เขาจะทุบตีก็ให้เขาทุบตีไป
ถ้าเขาจะจับไปเข้าคุกเข้าตารางก็ให้เขาจับไป เราต้อง
ยอมทุกอย่างจนกว่าหนี้สินมันจะหมดไป แล้วต่อไป
เราจะไม่กล้าสร้างหนี้กันขึ้นมา แล้วปัญหาเหล่านี้ก็จะ
หมดไป ถ้าเราหนีปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย เราก็จะ
ไม่เซ็ดหลาบชาติหน้าพอไปเกิดใหม่ก็ไปสร้างหนี้ใหม่
พอเจอหนี้ที่ใช้ไม่ได้ก็คิดจะฆ่าตัวตายใหม่ มันก็จะวน
อยู่กับปัญหาอย่างนี้ไปไม่มีวันสิ้นสุด

“ความกลัวแบบไม่มีเหตุผล”

ถาม : ท่านอาจารย์คะ ถ้าเราเกิดความกลัวมากๆ
นี้จะทำอย่างไรดีคะ สมมุติว่าเกิดกลัวขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล
ถูกต้องไปทำงานที่สุวรรณภูมิค่ะ เขาทักว่าผิดมาก
แล้วก็มีงู มีอะไรอย่างนี้ค่ะ จะภาวนาอย่างไรดีเจ้าคะ

พระอาจารย์ : เวลาเกิดความกลัว ท่านสอนว่าอย่าส่งจิต
ไปคิดถึงเรื่องนั้น ให้คิดถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
สวดอิติปิ โสฯ สวากขาโตฯ สุปฏิปันโนฯ ไปเรื่อยๆ ทำสมาธิ
ด้วยการสวดมนต์ เจริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ เมื่อจิต
ไม่คิดถึงเรื่องที่ทำให้กลัวแล้ว ความกลัวก็หายไป ความกลัวไม่ได้อยู่
ข้างนอกแต่อยู่ข้างในใจเรา เกิดจากจิตไปคิดปรุงแต่งขึ้นมา มีอุปาทาน
กลัวตายนั่นเอง กลัวจะเจอกับสิ่งที่ไม่ปรารถนา ถ้าจิตไม่มีโอกาสได้คิด
ก็จะไม่กลัว อย่างตอนนี้ไม่กลัวไข้ไหม เพราะไม่ได้คิด แต่พอไปคิดปั๊บ
ก็จะกลัว ตอนนี้นั่งอยู่ที่นี้กันเยอะๆ ไม่มีใครกลัว แต่เย็นนี้ถ้านั่งอยู่
คนเดียวก็จะกลัว ที่ก็เหมือนกัน ไม่มีอะไรแตกต่างกัน ความกลัวอยู่ในใจ
ถ้าอยู่ที่นี้ด้วยกันทั้งคืนก็ไม่กลัว แต่ถ้าอยู่คนเดียวก็จะกลัว เวลากลัว
อย่าส่งจิตไปคิดถึงสิ่งที่กลัว นี่เป็นอุบายอย่างหนึ่ง

อุบายอย่างที่สอง ก็คือการเจริญปัญญา ใช้ปัญญาว่าเกิดมาแล้ว ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย ถ้าจะตายตอนนี้ก็ให้มันรู้ไป ยอมตาย ถ้ายอมตายได้ก็หายกลัว

ถ้ายังไม่กล้าพอที่จะสละชีวิตก็อย่าไปคิดถึงมัน สวดมนต์ไปก่อน คิดถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไปเรื่อยๆ เวลาตกใจมากๆ ก็พุทโธๆ อรหัง สัมมาฯ จิตก็จะสงบได้นะ ที่พระท่านต้องไปอยู่ที่กลัวๆ ก็จะได้บังคับจิตให้เข้าหาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้เข้าหาบทสวดมนต์ พอสวดแล้วก็ได้ไม่ได้คิดเรื่องที่ทำให้กลัว พอสวดไปบิ๊บบเดียว ดีไม่ดีจิตก็รวมลงสงบนิ่งเลย แล้วก็จะรู้ว่าเมื่อสักครู่นี้กลัว แต่เดี๋ยวนี้ไม่กลัวแล้ว พอไม่กลัวแล้วก็ไม่เห็นมีอะไรเพราะใจไปคิดเอง เห็นใบไม้ขยับหน่อยก็คิดว่าอะไรมาแล้ว ใจไปคิดเอง ลมอาจจะพัดมาก็ได้ หรือตุ๊กแกหรือจิ้งจกหรือหนู มันวิ่งกัน ก็คิดว่าเป็นหนูเป็นนี่ไปแล้ว เป็นพวกไม่มีปัญญา พวกกระต่ายตื่นตูม พอได้ยินเสียงอะไรหน่อยก็กลัวแล้ว ถ้ากลัวแล้วไม่รู้จะอย่างไร ก็ให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สวดอติปิ โสฯ หรือพุทโธๆ ไปอย่างเดียวก็น่าได้ พุทโธๆ อัมโมๆ สังโฆๆ ไปเรื่อยๆ อย่าให้ใจไปคิดเรื่องที่เรากลัว หลับหูหลับตาอย่าส่งจิตไปหา ให้เกาะอยู่กับพุทโธไว้ ไม่ต้องไปไหน

แนวทางสำหรับผู้สนใจปฏิบัติธรรม

“ผู้ฟังเองจะต้องเป็นคนเลือกเอง”

ถาม : เวลาเราจะให้คนอื่นที่สนใจปฏิบัติใหม่ๆ เราควรให้ผู้อื่นฟังแนวทางไหนก่อนดีครับ เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของเขาให้มากขึ้น

พระอาจารย์ : เหมือนกับคุณไปสั่งเขาได้หรือ คุณจะรู้ว่าเขาชอบฟังหรือไม่ชอบฟัง อันนี้เป็นเรื่องที่คุณฟังเองจะต้องเป็นคนเลือกเอง ตัดสินใจเอง นอกจากว่าเขาไม่รู้จริงๆ แล้วเขามาถามเรา ถ้ามาถามเรา เราก็แนะนำเขาไปได้

การศึกษาธรรมะก็มีอยู่ ๒ ทางด้วยกัน ทางแรกก็คือ ศึกษาจากพระโอษฐ์ของพระพุทธเจ้า คือคำสอนที่ได้จารึกไว้ในพระสูตรสำคัญต่างๆ เช่น อัมมจักกัปปวัตตนสูตร อนัตตลักขณสูตร สติปัฏฐานสูตร หรือมหาสติปัฏฐานสูตร ก็ได้ อันนี้อันเดียวกัน มหาสติอาจยาว สติปัฏฐานแบบย่อ แล้วก็มงคลสูตร ศึกษาจากพระโอษฐ์ของพระพุทธเจ้า เพื่อที่จะมีมาตรฐาน เวลาที่เราไปฟังคำสอนของครูบา

อาจารย์ต่างๆ เราจะได้รู้ว่าท่านสอนออกนอกกลุ่มนอกทางหรือไม่ ถ้าเราไม่ศึกษามาตรฐานก่อน ไม่รู้ว่ามาตรฐานของคำสอนเป็นอะไร แล้วไปฟังคำสอนของผู้อื่น ถ้าไปเจอคำสอนที่ถูกต้องก็ปลอดภัยไป แต่ถ้าไปเจอคำสอนที่ผิดก็จะหลงทางได้

ดังนั้นขั้นต้นก็ต้องศึกษาก่อน อย่างน้อยศึกษาพระสูตรสำคัญๆ ๔-๕ พระสูตรนี้ก่อน คือธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ที่ทรงแสดงเรื่อง พระอริยสัจ ๔ ที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าตรัสรู้ อะไร ก็ตรัสรู้พระอริยสัจ ๔ นี้เอง ในอริยสัจ ๔ ก็มีมรรค มรรค ก็มีองค์ ๘ เช่น สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो ถึงสัมมาสมาธินี้ ก็เป็นองค์ประกอบของมรรค ที่จะเป็นทางที่จะนำไปสู่การดับ ความทุกข์ หยุดความอยากต่างๆ ได้

มรรค ๘ ต่อมาก็ได้ถูกมาแจงหรือมาแยกมาจัดให้รวมเป็น ๓ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อันนี้ก็มาจากมรรค ๘ ศีล ก็มีสัมมากัมมันโต สัมมาวาจา สัมมาอาชีโว, สมาธิ ก็มีสัมมาสติ สัมมาวายาโม สัมมาสมาธิ, ปัญญา ก็คือสัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो ต้องรู้เรื่องราว เหล่านี้ก่อนว่าเป็นอะไร จะได้รู้ว่าปัญญาคืออะไร

ถ้าใครถามว่าปัญญาคืออะไรก็ต้องบอกว่าคือสัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปो สัมมาทิฐิคืออะไร คือความเห็นที่ถูกต้อง เห็นถูกต้อง เห็นอย่างไร ก็เห็นว่าทุกอย่างเป็นทุกข์ เป็นอนัตตา เป็นอนิจจัง เห็นที่ถูกต้อง สัมมาสังกัปปो คือ ความคิดที่ถูกต้อง คิดอย่างไร ก็คิดปล่อยวางสิ่งที่เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา นี่เอง อย่าไปอยากกับสิ่งที่เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อย่าไปอยากกับรูปเสียงกลิ่นรส โผฏฐัพพะ อย่าไปอยากมียากเป็น เพราะมันเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เรียกว่าปัญญา

ถ้าศึกษาจากพระสูตรก่อนแล้ว ถ้าเราเข้าใจ เราก็จะไม่หลงทาง เวลาใครเขาสอนวิธีปฏิบัติอย่างไร เราจะได้รู้ว่าเขาสอนครบหรือไม่ครบ ถูกหรือไม่ถูกต้อง

“ทาน ศีล สมาธิ ปัญญา จะสนับสนุนกันและกัน”

ถาม : ถ้าศีล ๕ ยังไม่บริสุทธิ์
จะเจริญภาวนาได้ไหม

พระอาจารย์ : ศีลสนับสนุนการภาวนา ถ้าบริสุทธิ์มากก็ภาวนาได้ง่าย ถ้าบริสุทธิ์น้อยก็ภาวนาได้ยาก ถ้าศีลบริสุทธิ์มาก ความวุ่นวายใจก็จะน้อย จิตจะสงบได้ง่าย ถ้าทำผิดศีลข้อนั้นข้อนี้ ก็จะทำให้ใจวุ่นวาย เวลาภาวนาจะสงบยาก เพราะอดที่จะคิดถึงเรื่องที่ไม่ทำมาไม่ได้ เกิดความกังวล เกิดความทุกข์ใจ ก็เลยยากที่จะทำให้จิตสงบ แต่ไม่ได้หมายความว่าศีลจะต้องสะอาดบริสุทธิ์ก่อนถึงจะภาวนาได้ ถ้าศีลสะอาดบริสุทธิ์ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็จะภาวนาได้ผล ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้าสะอาดบริสุทธิ์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ก็จะภาวนาได้ผล ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ศีลสนับสนุนภาวนา พอภาวนาได้ผลแล้ว ก็จะช่วยให้รักษาศีลได้ดีขึ้น พอได้ความสงบมากขึ้น จิตก็มีความร่มเย็นมากขึ้น มีโทสะน้อยลง ก็จะเบียดเบียนผู้อื่นน้อยลง ทำให้ศีลบริสุทธิ์มากขึ้น

ทาน ศีล สมาธิ ปัญญา จะสนับสนุนกันและกัน เป็นเหมือนวงกลม
ช่วยดันกัน คนที่มีปัญญามากจะทำบุญทำทานมาก เสียสละมาก
เพราะรู้อย่างเสียสละยังมีความสุขมากขึ้น แล้วก็ดันให้รักษาศีล
มากขึ้น ให้มีสมาธิมากขึ้น เจริญปัญญามากขึ้น ไม่จำเป็นต้อง
ทำทีละขั้น ทำควบคู่กันไปเลยตามระดับของธรรม ถ้าทาน ๕๐
เปอร์เซ็นต์ ก็รักษาศีล ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ภาวนา ๕๐ เปอร์เซ็นต์
แล้วก็ขยับขึ้นไปทำทาน ๖๐ เปอร์เซ็นต์ รักษาศีล ๖๐ เปอร์เซ็นต์
ภาวนา ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ขยับขึ้นไปเรื่อยๆ จนถึงขั้น ๑๐๐
เปอร์เซ็นต์

“เวลาออกปฏิบัติภาวนาแล้วต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง”

ถาม : ในเรื่องของการตัดสินใจในการที่จะออกไปปฏิบัติภาวนา หลายคนมักจะบอกว่าแรกๆ ก็มีกำลังใจที่จะประพฤติปฏิบัติแบบต่อเนื่อง แต่ไปนานๆ เมื่อมันยังไม่ถึงจิตที่จะเป็นอวัปปนาสมาธิหรือยังไม่สงบพอที่จะรักษาตัวให้รอดจากอาสวะทั้งหลายนี้ มันทำให้มีความรู้สึกว่ามันไม่กล้าจะเดินออกไปนะเจ้าคะ จะแก้มันตรงนั้นยังไ้เจ้าคะ

พระอาจารย์ : ก็เหมือนตอนที่เราเรียนหนังสือ เราก็เรียนต่อไป เราอย่าเพิ่งออกจากโรงเรียน เรียนไปเรื่อยๆ จากป.หนึ่งก็ขึ้นป.สอง จากป.สองก็ขึ้นป.สาม เรียนไปจนกระทั่งจบมหาวิทยาลัยได้รับปริญญา ถ้าเราเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดไม่ออก มันก็ต้องถึงจุดหมายปลายทาง ถ้าเราปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มันก็ต้องถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างแน่นอน ปัญหาคือบางทีปฏิบัติไปได้ครึ่งทาง แล้วไปเถลไถลไปทำเรื่องอย่างอื่นแทน ไปหลงติดกับลาภสักการะ ติดกับญาติโยม คนมาฟังพาอาศัยก็เลยเกิดความเมตตาสงสารเขาก็เลยมัววุ่นวายไปกับเขา หลงไปคอยดูแล ไปสั่งไปสอนเขา

ลืมนาสั่งสอนตัวเอง พอกิเลสมันออกฤทธิ์ขึ้นมาก็โดนน็อคเลย เข้าใจใหม่ แต่ถ้าเราพยายามคอยควบคุมใจของเรา ควบคุมกิเลสต้นหาของเราอยู่ตลอดเวลา คอยทำลายมันอยู่เรื่อยๆ มันก็จะค่อยๆ หดไปเอง บางทีเราทำไปได้ครึ่งหนึ่ง มันตายไปครึ่งหนึ่งแล้ว เราก็เกิดความชะล่าใจ คิดว่าเราเก่งแล้ว เดียวเราทำต่อก็ได้ ไปทำอย่างอื่นก่อน ถ้าคิดอย่างนี้แล้วเป็นการประมาท เป็นการฆ่าตัวเอง พอไปทำอย่างอื่นปั๊บ เดียวกิเลสมันมีกำลังขึ้นมาปั๊บ มันใส่หมัดเด็ดเราทีเดียวก๊ก็ไปเลย

ดังนั้นพระพุทธเจ้าจึงสอนว่าไม่ให้ประมาท ให้มีความระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา ไม่ให้ชะล่าใจ ตราบใดที่เรายังไม่ถึงฝั่ง เราต้องไม่หยุดว่าย ต้องว่ายไปให้ถึงฝั่งก่อน ให้ไปถึงที่ปลอดภัยก่อน แล้วเราค่อยมาทำอย่างอื่นต่อไป พระพุทธเจ้าขณะทีทรงบำเพ็ญ ๖ ปีนี้ ไม่ได้ไปสั่งสอนญาติโยม ไม่ได้ไปสั่งสอนใครเลย มีแต่ศึกษาและปฏิบัติอย่างเดียว ยังถือว่าตนเองเป็นนักศึกษาเป็นนักเรียนเพราะยังเรียนไม่จบ พอเรียนจบแล้วที่นี้ท่านจึงค่อยมาสั่งสอนผู้อื่น ที่นี้สั่งสอนผู้อื่นขนาดไหนก็ไม่น่าเป็นปัญหา เพราะไม่มีกิเลสที่จะมาน็อคท่านได้ เพราะท่านน็อคกิเลสทุกตัวจนหมดไปจากใจหมดแล้ว ไม่มีกิเลสหลงเหลืออยู่ภายในใจแล้ว

“ธรรมชาติของจิต”

?

ถาม : มีเพื่อนไปปฏิบัติธรรมอยู่ที่วัด คิดว่าจะไปอยู่นาน แต่มีปัญหาคือสองอาทิตย์แรกก็ปฏิบัติได้ดีอยู่ พออาทิตย์ที่สาม ถึงจะทำนานเท่าไรมันเหนื่อยมาก เขาก็พยายามแก้ แต่ยังไม่กลับมาเข้าที่ ไม่ทราบว่าจะแก้อย่างไรดีถึงจะผ่านไปได้

Answer

พระอาจารย์ : ต้องเข้าใจธรรมชาติของจิตว่าเวลาทำอะไรใหม่ๆ จะมีความกระตือรือร้น มีพลังมาก มีฉันทะ วิริยะมาก พอทำไปๆ แล้วพลังจะอ่อนลงๆ ไปจนเหมือนกับไม่มีพลังเลย ทำแล้วไม่เกิดผล ก็ต้องอดทนทำไปเรื่อยๆ ควรคิดย้อนกลับไปวันแรกๆ ที่ทำได้ผลดีว่าทำอย่างไร ก็เอาวิธีนั้นมาทำต่อ อย่าไปกังวลกับผลที่ยังไม่เกิด ทำไปแล้วยังไม่สงบเหมือนเมื่อก่อนนี้เลย เพราะมีกิเลสต่อต้าน ตอนไปใหม่ๆ กิเลสจะชอบ ดื้อกดีใจ ได้เปลี่ยนสถานที่ ได้ทำอะไรใหม่ๆ กิเลสไม่ต่อต้าน พออยู่ไปนานๆ เข้า เกิดความจำเจ ที่นี้ กิเลสจะออกมาแล้ว เริ่มเบื่อแล้ว ไม่มีสติ ไม่มีฉันทะ วิริยะเหมือนตอนต้น ตอนนี้เราต้องพยายามสร้างสติ สร้างฉันทะ วิริยะ ด้วยการปฏิบัติต่อไป เคยทำอย่างไรรู้ก็ทำไป ผลจะได้

มากนักน้อยเพียงไรก็อย่าไปกังวล ถ้ายังไม่ได้ผลก็แสดงว่าจิตใจไม่อยู่กับเนื้อกับตัว ถูกกิเลสฉุดลากไป กิเลสออกมาอาละวาดมากขึ้น ไม่เหมือนกับตอนไปใหม่ๆ กิเลสยังเฉยๆ อยู่ พออยู่ไปนานๆ แล้ว มันก็จะออกมาอาละวาด จึงทำไม่ค่อยได้ผล อย่าไปกังวลกับผล ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ต้องทำต่อไปเรื่อยๆ สักวันหนึ่งก็จะได้ผล จะได้กำลังใจ ต้องอาศัยการได้ยินได้ฟังธรรมะจากครูบาอาจารย์ที่จะช่วยปลุกฉันทะ วิริยะ ให้ฟื้นขึ้นมาใหม่ จึงควรฟังธรรมบ้าง อย่าปฏิบัติอย่างเดียว ควรฟังธรรมสักวันละชั่วโมง ถ้าครูบาอาจารย์ท่านไม่ได้เทศน์ ก็เอาหนังสือธรรมะมาอ่าน เอาเทปของท่านมาเปิดฟังแทน

อย่างสมัยที่อยู่กับหลวงตา อาตมาก็อ่านหนังสือของท่านทุกวัน วันละชั่วโมง เหมือนกับได้ฟังเทศน์ของท่าน อ่านไปเรื่อยๆ ประวัติดของหลวงปู่มั่น อ่านวันละชั่วโมงจนจบ แล้วก็อ่านปฏิบัติของหลวงปู่มั่นต่อ อ่านแว่นดวงใจต่อ มีหนังสือก็เล่มก็อ่านไป อ่านแล้วเหมือนกับได้น้ำได้บุญ ถ้าจะรอให้ท่านอบรมก็จะไม่ทันกาล บางที่ท่านมีการกิจอย่างอื่น แต่สมัยนี้เรามีตัวแทนของท่านในรูปของหนังสือเทปและซีดี ไม่จำเป็นต้องฟังสดๆ เพราะธรรมเป็นอกาลิโก สดตลอดเวลา จะสดหรือไม่สดอยู่ที่การฟังของเราว่าฟังด้วยสติหรือไม่ ถ้าฟังด้วยสติจะสด ถ้าไม่ตั้งใจฟังก็จะไม่สด เพราะคิดว่าเป็นของเก่า เคยฟังมาแล้ว ความจริงเวลาฟังแต่ละครั้งนี่

เราฟังไม่ได้ครบร้อยหรือหก ขึ้นอยู่กับสติของเราว่ามีมากเท่าไร ถ้ามี
ห่าสิบก็ฟังได้เพียงห่าสิบ ถ้ามีร้อยก็จะฟังได้ครบร้อย แต่ไม่มีใครหรือหก
ที่มีสติครบร้อย เพราะฟังเดี๋ยวเดี๋ยวก็เผลอไปคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้แล้ว
ธรรมที่ท่านพูดก็จะผ่านไป พอวันหลังฟังใหม่ก็เหมือนกับไม่ได้ฟังมาก่อน

จึงควรฟังธรรมสลับกับการปฏิบัติ อย่างปฏิบัติอย่างเดียว ปฏิบัติ
อย่างเดียวอาจจะไปติดกับไปติดหล่มได้ จะไม่รู้จักวิธีแก้ ถ้าฟังธรรม
อยู่เรื่อยๆ แล้ว จะมีธรรมคอยเตือนสติว่าทำอย่างนี้ไม่ถูกนะ ทำอย่างนี้
ถูกนะ แล้วจะมีกำลังใจ ท่านจะพูดถึงการปฏิบัติของท่าน พูดถึง
เรื่องธรรมต่างๆ ฟังแล้วจะมีกำลังใจจดจำตั้งใจ ท่านจะเล่าถึงปัญหา
ที่ท่านเคยมีเหมือนที่เรากำลังมีอยู่ จิตของท่านก็เจริญแล้วก็เสื่อม
พอเสื่อมแล้วก็เกิดความวุ่นวายใจ ไม่รู้จะทำอย่างไร ยิ่งอยากให้
หายเสื่อมยิ่งไม่หาย เพราะความอยากหายไม่ได้เป็นเหตุที่ทำให้หาย
เหตุที่จะทำให้หายก็คือการมีสติอยู่กับอารมณ์กรรมฐาน เช่น อยู่กับ
พุทโธ ถ้านั่งคิดว่าเมื่อไหร่จะสงบ เมื่อไหร่จะได้ผล แต่จิตไม่อยู่กับ
พุทโธเลย ก็จะได้ไม่ได้ผล เพราะมีแต่ความอยาก ไม่มีเหตุที่จะทำให้
เกิดผลคือความสงบขึ้นมา ถ้ามีสติอยู่กับอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง
ได้อย่างต่อเนื่อง จะมีเหตุทำให้เป็นผลขึ้นมา ต้องอย่าลืมเหตุตัวนี้
เป็นอันขาด

เป็นธรรมชาติของจิตที่เป็นเหมือนลูกคลื่น บางทีก็ขึ้นสูง มีศรัทธาแรงกล้า มีกำลังจิตมีกำลังใจมาก บางทีก็ลงต่ำ ไม่ค่อยอยากปฏิบัติ เป็นเหมือนลูกคลื่น บางทีก็ว่านอนสอนง่าย บางทีก็ดื้อด้าน ต้องเข้าใจธรรมชาติของจิตว่าเป็นอย่างนี้ เวลาดีอด้านก็พยายามประคับประคองไป อย่าไปโกรธ อย่าไปโมโห อย่าท้อแท้ ไม่ปฏิบัติเลย เลิกดีกว่า ก็จะไปเข้าทางของกิเลส ที่ต้องการให้เราเลิกปฏิบัติ ช่วงนี้มันยาก เหมือนกับเดินขึ้นภูเขา ก็ต้องทนไปก่อน ทำไปเรื่อยๆ ช้าบ้างเร็วบ้างไม่เป็นไร พอถึงช่วงลงเขาก็รีบอบโถมเลย รีบตัดดวงทำให้มากๆ จิตเป็นอย่างนี้ เป็นเหมือนลูกคลื่น มีสูงมีต่ำไปเรื่อยๆ แต่จะน้อยลงไปเรื่อยๆ จนเป็นเส้นตรง ไม่ขึ้นไม่ลง ที่นี้ก็จะสบาย ไม่ยากลำบาก จะไปได้เรื่อยๆ ตอนต้นเหมือนกับขึ้นเขาลงห้วยอยู่หลายเขา หลายห้วยด้วยกันกว่าจะไปถึงทางราบ พอไปถึงทางราบแล้ว ก็จะสบาย

จิตตอนต้นจะแวงมาก แวงไปทางกิเลส พอปฏิบัติมากขึ้น มีธรรมะมากขึ้น ก็จะแวงน้อยลง จนนิ่งอยู่ตรงกลาง ไม่แวงเลย คืออุเบกขา จิตเป็นหนึ่ง ไม่แวงไปตามอารมณ์ต่างๆ ตอนต้นจึง

ยากมาก พอไปถึงจุดอยู่ตัวแล้ว จะไปได้อย่างสบาย แต่ยังมีงานที่ต้องทำอีกมาก ถึงแม้จิตจะอยู่ตรงกลางก็ยังมีกิเลสอยู่ ยังไม่ได้ขุดคุ้ยถอดถอนกิเลส เพียงทำจิตไม่ให้แกว่งไปตามอารมณ์ ให้อยู่ในความสงบเท่าที่จะมากได้ แต่ในความสงบนั้นยังมีกิเลสซ่อนตัวอยู่ พอมีโอกาสมันก็จะโผล่ออกมา พอเห็นอะไร ได้ยินอะไร คิดอะไร ก็โผล่ออกมา ตอนนั้นจะเป็นงานละเอียด งานของปัญญา ไม่เหมือนการทำจิตให้สงบที่เป็นงานแบกหาม แต่การเจริญปัญญาเป็นงานขีดยา เราต้องมีความแน่วแน่ต่องานของเรา ต้องยอมรับว่ามีง่ายมียาก ยากก็ทำไปถึงแม้จะไม่ได้ผลเลย อย่างน้อยได้รักษาข้อวัตร เคยนั่งได้เท่าไรก็ต้องนั่งให้ได้เท่านั้น ถ้านั่งไม่ได้ก็เดินแทนก็ได้ ให้ปฏิบัติอยู่เรื่อยๆ อย่าอยู่แบบไม่มีสติ ใจลอยคิดถึงเรื่องนั้นเรื่องนี้ แล้วก็ร้องให้อยู่คนเดียว นั่นกำลังจะเป็นบ้าแล้ว ไม่มีสติแล้ว นักปฏิบัติต้องมีสติประคับประคองใจตลอดเวลา ถึงแม้จะไม่ก้าวหน้าก็ไม่ใช่ไร แต่อย่าถอยหลัง ยืนอยู่กับที่ก็ยังดี

“อยากบวชแต่มีภาระ”

ถาม : สำหรับบุคคลที่มีหนี้สินมากไม่สามารถออกบวชได้
(ผู้หญิงค่ะ) ทั้งที่ปรารถนาจะออกปฏิบัติอย่างเดียว
แต่มีภาระมากต้องรับผิดชอบ ทำให้รักษาจิตยาก
เพราะทำงานจนเหนื่อย พอเวลาจะภาวนาก็เขลี่ย
ควรจะปฏิบัติอย่างไรคะ

Answer

พระอาจารย์ : ก็ปฏิบัติเท่าที่จะปฏิบัติได้ ทำได้เท่าไรก็ทำไป เหมือนกับเวลาที่เราขับรถบนท้องถนน ถ้ารถมันติด เราก็ต้องไปตามกระแสของรถนั้นแหละ รถวิ่งได้เราก็วิ่ง รถวิ่งไม่ได้ เราต้องรอไปก่อน จนกว่าเราจะขึ้นทางด่วนได้ ถ้าเราขึ้นทางด่วนได้ เราก็จะวิ่งไปได้อย่างรวดเร็ว ทางด่วนก็คือการออกบวชนี้เอง แต่ถ้าเรายังเป็นฆราวาส มีพันธกรณีต่างๆ เราก็ต้องรับใช้พันธกรณีเหล่านั้นไปจนกว่ามันจะหมด จนกว่าเราจะปลีกตัวออกบวชได้ เราก็ต้องทำเท่าที่เราทำได้ ข้อสำคัญอย่าไปอยากทำในสิ่งที่เราทำไม่ได้ เพราะจะทำให้เราเกิดความทุกข์ขึ้นมาโดยเปล่าประโยชน์โดยใช่เหตุ เพราะอยากจะทำแต่ไม่ได้ปฏิบัติ มันก็จะทำให้เราเครียด ทำให้เราไม่สบายใจ และเราก็ไม่ได้ปฏิบัติอยู่ดี

ดังนั้นเราต้องยอมรับกับสถานภาพของเรา เหมือนกับเรายอมรับกับสถานภาพของรถติดบนท้องถนน เราทำอะไรไม่ได้ เราก็ต้องเจริญอุเบกขาไป ทำให้ใจให้เฉยๆ ไว้ ถึงเวลาไปได้ก็ไป ถึงเวลายังไปไม่ได้ยังจอดอยู่ก็ต้องจอด แล้วเราจะได้ไม่ทุกข์โดยใช้เหตุ และไม่ต้องเพิ่มความทุกข์ขึ้นมา ความทุกข์ที่มีอยู่แล้วมันก็พอแล้ว อย่ามาสร้างความทุกข์ที่เกิดจากความอยากปฏิบัติแล้วก็ได้ปฏิบัตินี้เลย เสียเวลาไปเปล่าๆ ทำให้เหนื่อยใจ ทำให้กักร่อนจิตใจ ยิ่งจะทำให้ไม่อยากปฏิบัติ ไม่มีกำลังที่จะปฏิบัติ ถ้าเราทำใจเฉยๆ ไว้ ใจเราก็เย็นสบาย เรามีเวลาปฏิบัติตอนไหนเราก็ปฏิบัติได้ คนเรามันไม่ได้ยุ่งไปทั้งวันหรอก ถ้าเราอยากจะทำจริงๆ กลัวจะไม่ปฏิบัติ เวลาว่างแล้วกลัวจะไปเปิดทีวีดูกัน กลัวจะไปเที่ยวกันเสียมากกว่า แล้วก็มาอ้างว่าไม่มีเวลาปฏิบัติธรรมกัน ก็ให้เราดูสถานภาพของเรา ดูกำลังของเราว่าเราทำได้มากน้อยเพียงไร เราก็ทำไปตามกำลังของเรา

การกระทำนี้เป็นเหตุที่จะทำให้เกิดผลขึ้นมา การที่อยากจะได้ผลที่มีมากกว่าเหตุนี้ย่อมเป็นไปได้ ยิ่งไปอยากได้ในผลที่เราไม่สามารถผลิตขึ้นมาได้ เราก็จะเครียด เราก็จะทุกข์ไปเปล่าๆ และก็จะเกิดความท้อแท้ ไม่มีกำลังจิตกำลังใจที่จะปฏิบัติ แต่ถ้าเราปฏิบัติเจริญเหตุที่เราทำได้ แล้วพอใจกับผลที่เราได้รับ เราก็จะมีความสุขได้ ถึงแม้ว่า

จะไม่เป็นผลที่เลอเลิศแต่อย่างใด แต่อย่างน้อยก็ดีกว่าได้ความทุกข์
ความเครียดจากความผิดหวังที่ไปอยากในสิ่งที่มันเป็นไปได้

ดังนั้นขอให้เรามองสถานภาพของเรา มองกำลังของเราว่าตอนนี้
เราทำได้มากน้อยเพียงไรก็พยายามทำไป พยายามรักษาระดับของ
การปฏิบัติของเราที่ปฏิบัติได้ไว้ให้คงเส้นคงวา ไม่ให้เสื่อมไม่ให้ถดถอย
แล้วก็พยายามเพิ่มปริมาณของการปฏิบัติให้มีมากขึ้นตามกำลังที่เรา
พอที่จะดูแลไปได้ เช่น เราเคยทำบุญร้อยละ ๑๐ ช่วงนี้วันเทศกาล
เราอาจจะทำเพิ่มเป็นพิเศษเป็นร้อยละ ๒๐ ร้อยละ ๓๐ ทำไป หาวิธี
หาอุบายต่างๆ หาเหตุที่จะทำให้เราได้ทำบุญเพิ่มขึ้น ถ้าเราทำบุญ
เพิ่มขึ้นมากขึ้นๆ ความอยากก็จะเบาบางลงไป แล้วเราก็จะอยู่บ้านได้
มากขึ้น มีเวลาที่จะปฏิบัติได้มากขึ้น เพราะว่าเราได้ลดกำลังของ
ความอยากที่จะออกไปเที่ยวข้างนอกให้น้อยลงไป

ในเบื้องต้นนี้เราต้องทำทานให้มากๆ ก่อน จนกว่าเราจะทำได้เต็มที่
การทำทานนี้ก็เปรียบเหมือนกับการถอนสมอเรือ การที่เราจะออก
เดินทางให้เรือออกวิ่งได้นี้ เรือต้องถอนสมอ ถ้าเรือยังไม่ถอนสมอ เรือจะ
วิ่งไปไหนไม่ได้ การที่เราจะพัฒนาจิตใจของเราให้สูงขึ้นจากมนุษย์
ไปเป็นเทวดา จากเทวดาไปเป็นพรหม จากพรหมไปเป็นพระอริยบุคคล
ชั้นต่างๆ เราก็ต้องเริ่มต้นที่การถอนสมอเรือนี้เอง คือเราต้องสละ

ทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทอง ไม่ใช่สมบัติเงินทองเป็นที่พึงเป็นที่สร้างความสุขให้แก่ใจ เพื่อเราจะได้ไม่ต้องมาเสียเวลากับการหาเงินเสียเวลากับการรักษาเงินและเสียเวลากับการใช้เงิน เราจะได้มีเวลาปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ ก็มีเวลาแบบนักบวชนีเอง

นักบวชนีเขาเลิกใช้เงินทองซื้อความสุขแล้ว ผู้ที่มาบวชในพระพุทธศาสนานี้ ต้องสละทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทองหมด เวลาบวชนี้พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตสมบัติเพียง ๘ ชิ้นเท่านั้นเอง คืออัฐบริวาร อันนี้พอแล้ว สำหรับผู้ที่ต้องการสร้างความสุขที่เกิดจากความสงบของใจ ถ้ามีมากกว่านี้ก็จะเป็นอุปสรรคเป็นเครื่องกีดขวางในการสร้างความสงบความสุขของใจ พระพุทธเจ้าจึงทรงไม่อนุญาตให้พระภิกษุจับต้องเงินทอง มีเงินทองเป็นสมบัติของตน แต่ทรงอนุโลมให้ฝากไว้กับศรัทธาญาติโยมคนที่เชื่อใจได้ เพื่อจำเป็นจะต้องใช้เงินใช้ทองในการดูแลรักษาอัฐภาพร่างกาย เช่น จีวรไม่พอใช้ เจ็บไข้ได้ป่วยต้องเสียเงินทองซื้อหยูกซื้อยาหาหมออะไรอย่างนี้ ก็ทรงอนุญาต แต่ไม่อนุญาตให้เก็บไว้เอง ไม่ให้พกพาไปไหนใช้เอง ให้ฝากไว้กับคนที่เชื่อถือได้ไว้ใจได้ เวลามีความจำเป็นจะต้องใช้ก็บอกให้เขาจัดการหามาให้ ไม่ต้องไปหาเอง ไม่ต้องไปซื้อที่ตลาดเอง ไปชี้ว่าต้องการสิ่งนั้นสิ่งนี้ เพียงแต่บอกคนที่เขาถือเงินทอง บอกเขาว่าตอนนี้กำลังขาดแคลนอะไรต้องการ

อะไรให้เขาไปจัดการให้ ความจริงพระไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปอยู่ตามศูนย์การค้า ไปตามสถานที่โอเคอร์ต่างๆ เพราะอันนี้ไม่ใช่กิจของพระ ไม่ใช่หน้าที่ของพระ กิจของพระคือให้อยู่ในสถานที่วิเวกสงบสงัด บำเพ็ญศีล สมาธิ ปัญญา เป็นหลัก

นี่คือเรื่องของการออกบวช ก่อนจะออกบวชได้ก็ต้องสละทรัพย์สมบัติข้าวของเงินทองให้ได้ การที่จะสละได้ก็ต้องไม่ใช่เงินทองนั่นเอง ถ้าเรายังต้องใช้เงินทองซื้อความสุขต่างๆ เช่น เราหยุด ๔ วัน เราอยากจะไปเที่ยว เราก็ต้องมีเงินทอง ถ้าเรายังต้องไปเที่ยวต้องใช้เงินทองอย่างนี้ เราก็จะสละเงินทองไปไม่ได้ เพราะหลังจากที่เราเที่ยวเสร็จกลับมา เราก็เกิดความอยากจะเที่ยวใหม่อีก ก็จะต้องหาเงินทองมาเพื่อมาเที่ยวใหม่อีก ดังนั้นจึงต้องสละเงินทองทุกครั้งที่เราจะเอาเงินทองไปซื้อของไม่จำเป็น เอาไปเที่ยวอย่างนี้ เราก็เอามาบริจาคให้แก่ผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ให้กับใครก็ได้

กับผู้มีพระคุณก็ได้ เช่น เอาเงินไปให้พ่อให้แม่บ้างก็ได้เป็นการทดแทนบุญคุณ เป็นการแสดงความกตัญญูทดเวทิตานานจะต้องการหรือไม่ ไม่สำคัญ สำคัญที่เราต้องการที่จะบริจาคเงินส่วนนี้ ไม่ต้องการมีพันธะมีส่วนเกี่ยวข้องกับเงินก้อนนี้ เราก็สามารถที่จะทำบุญได้หลากหลายวิธี ทำด้วยความกตัญญูทดเวทิตานานด้วยความเคารพบูชาพระคุณ เช่น ทำบุญกับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก็ทำบุญกับวัดนี้เอง เพื่อที่จะสนับสนุนให้ศาสนานี้เจริญรุ่งเรืองอยู่คู่ไปกับโลกอีกยาวนาน อันนี้ก็ได้แล้วแต่เราอยากจะทำ เราชอบทำแบบไหน เราก็ทำไป ทำไปแล้วก็จะหยุดความอยากใช้เงินได้ แล้วต่อไปเราก็ไม่ต้องใช้เงิน พอเราไม่ต้องใช้เงิน เราก็ออกบวชได้

“การบรรลุธรรมอยู่ที่การปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ”

ถาม : เป็นผู้หญิงแล้วต้องการบวช
จะบวชเป็นแม่ชีหรือภิกษุณีได้คะ

พระอาจารย์ : คือในประเทศไทยเราถือว่าไม่สามารถที่จะบวชภิกษุณีได้แล้ว เพราะว่าในพระธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติไว้นี้ถือว่าการบวชภิกษุณีนี้หมดสภาพไปแล้ว เพราะไม่มีภิกษุณีสงฆ์อยู่ในโลกนี้อีกแล้ว ถ้าอยากจะบวชก็ต้องบวชเป็นแม่ชี

การจะบวชเป็นแม่ชีหรือภิกษุณีนี้ก็ไม่ต่างกัน เพราะประเด็นไม่ได้อยู่ที่ว่าเป็นแม่ชีหรือเป็นภิกษุณี ประเด็นอยู่ที่ว่าภาวนาหรือไม่ภาวนา ถ้าบวชแล้วไม่ภาวนา มามัวแต่เดินเรียไรขอเงินขอทองทำผ้าป่า ทำอะไรอย่างนี้ มันก็ไม่มีประโยชน์อะไร เป็นแม่ชีแต่ไม่ไปเรียไรไม่ไปอะไร อยู่กับที่ภาวนาเจริญสมณภาวนาและวิปัสสนาภาวนา มันก็บรรลุธรรมได้ อย่างท่าน ก เขาสวนหลวงนี้ก็ได้เป็นแม่ชีเสียด้วยซ้ำ เธอเป็นเพียงอุบาสิกา เขาก็เชื่อกันว่าเธอได้เป็นพระอรหันต์แล้ว คุณ ก เขาสวนหลวง อยู่ที่ราชบุรี

ที่วัดญาณฯ นี้จะมีพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งที่ประดิษฐ์ารูปเหมือนของครูบาอาจารย์ต่างๆ ๒๐ รูปด้วยกัน เช่น หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่ชา หลวงปู่อะไรต่างๆ แล้วก็มีหุ่นขี้ผึ้งของผู้หญิง ๒ ท่าน อยู่ในชุดแม่ชีคนหนึ่งและอยู่ในชุดอุบาสิกาคนหนึ่ง คนที่เป็นอุบาสิกาก็คือ คุณ ก เขาสวนหลวง ส่วนคนที่อยู่ในชุดแม่ชีก็คือ คุณแม่แก้ว คุณแม่แก้วนี้ก็เป็นศิษย์ของหลวงปู่มั่นกับหลวงตามหาบัว

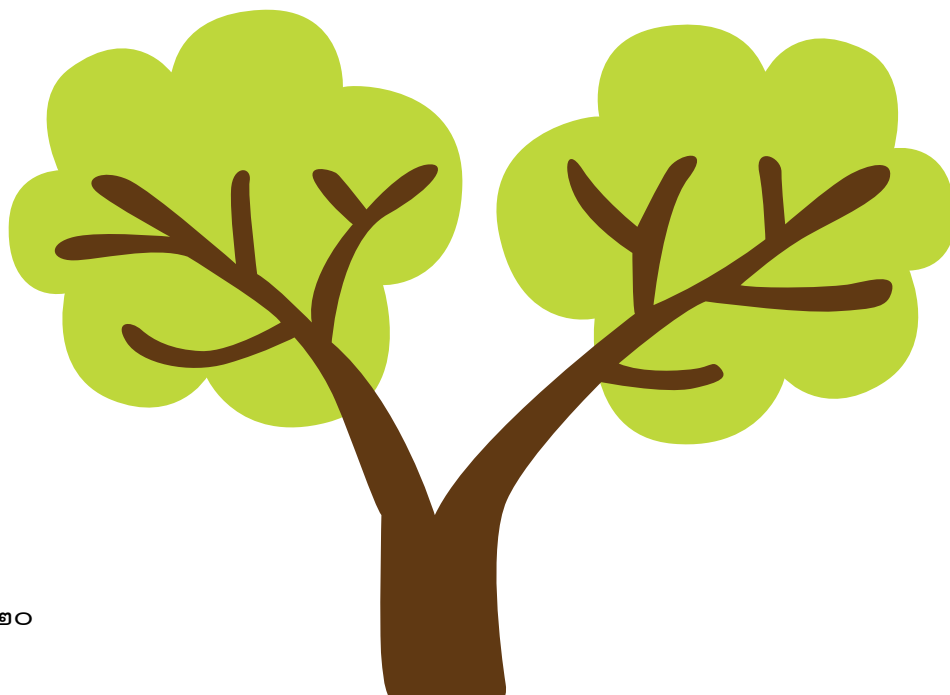
อันนี้ก็ไม่ได้อยู่ที่ว่าต้องบวชเป็นแบบไหน แม้แต่ฆราวาสบางท่านก็บรรลุปะเป็นพระอรหันต์ได้ในสมัยพระพุทธกาล แต่เป็นกรณีพิเศษ เป็นกรณีที่ยกเว้นเท่านั้นเอง คือไม่ได้เกิดขึ้นได้ง่ายๆ สำหรับฆราวาสทุกคน แต่ถ้ามีบุญบารมีพร้อม มีปัญญาพร้อมที่จะเข้าถึงอริยสัจ ๔ ของพระพุทธเจ้าได้ ก็สามารถที่จะบรรลุปะเป็นพระอรหันต์ได้

ดังนั้นการบวชนี้จะบวชในรูปแบบไหนก็ได้ อยู่ที่ไหนก็ได้ บางท่านบวชถือศีล ๘ ถือศีล ๑๐ อยู่ที่บ้านปฏิบัติก็บรรลุปะธรรมได้ บางท่านบวชเป็นพระแต่ไม่ภาวนาก็บรรลุปะไม่ได้ เพราะฉะนั้นการที่จะบรรลุปะธรรมไม่บรรลุปะธรรมนี้มันอยู่ที่การภาวนาหรือไม่ภาวนา อย่างที่ท่านกล่าวว่าต้องเป็น **สุปฏิปันโน** ต้องเป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ไม่ได้อยู่ที่ว่าเป็นภิกษุณี เป็นภิกษุ หรือเป็นแม่ชี หรือเป็นอุบาสิกา เหล่านี้ไม่ได้เป็นตัวชี้บอกว่าจะบรรลุปะหรือไม่บรรลุปะ สิ่งที่จะชี้บอกก็คือการปฏิบัติ ปฏิบัติชอบ

ตอบปัญหาข้อสงสัยของเด็กน้อย

“พระนิพพานคืออะไร”

?

เด็กน้อยที่ตามแม่มาฟังธรรมะบนเขาบ่อยครั้ง
วันนี้เขามีข้อสงสัยอยากจะถามพระอาจารย์
แต่เขินไม่กล้าถามเอง จึงให้แม่ช่วยถามแทนว่า
พระนิพพานคืออะไร

พระอาจารย์ : พระนิพพานคือบ้านของหนู
บ้านที่มีแต่ความสุข ไม่มีความทุกข์

Answer

แล้วถามอีกว่า : แม่ขับรถไปนิพพานได้ไหม

?

Answer

พระอาจารย์ : ได้ แต่รถนี้ไม่ใช่รถสี่ล้อ
ต้องทำทาน ต้องรักษาศีล ถ้าทำทานรักษาศีลแล้ว
เดี๋ยวก็ไปถึงพระนิพพานเอง

“ให้เชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์”

เด็ก : มีเพื่อนส่งเมลล์ (จดหมายลูกโซ่) มาทางไลน์ แล้วบอกให้ส่งต่อให้เพื่อนอีก ถ้าไม่เชื่อจะมีอันเป็นไป เพราะแม่ของเพื่อนคนหนึ่งประสบอุบัติเหตุ

พระอาจารย์ : ให้เชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าหลวงตาบอกว่าต้องมาทำบุญทุกวัน แล้วจะได้เงิน ๑ ล้านบาท จะเชื่อไหม

เด็ก : ไม่เชื่อค่ะ

“สวรรค์กับนรกอยู่ในใจ”

มีเด็กหญิงคนหนึ่งอายุ ๕ ขวบ เป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกัน แม่ของเธอพาเธอมากราบฟังธรรมกับพระอาจารย์บนเขาเกือบทุกวันช่วงปิดเทอม เพราะถ้าอยู่บ้านเธอก็เอาแต่เล่นเกมทั้งวัน แต่ถ้าพามาบนเขาอย่างน้อยเธอก็เกรงใจหลวงตา ก็ได้พักสายตาจากไอแพดบ้าง บางวันเธอก็นอนฟังจนหลับ จนบางทีพระอาจารย์แซวว่า ศาสนาที่นี่จะเป็นที่นอนได้ด้วย บางวันญาติโยมคนอื่นกลับ แต่เด็กน้อยนี้ยังนอนอยู่ แม่ปลุกอย่างไรก็ไม่ยอมตื่น พอพระอาจารย์บอกว่า “นอนเลย เดี๋ยวให้แม่กลับบ้านไปก่อน แล้วหลวงตาจะไปส่งเอง แต่เดินไปนะ” สักพักเธอก็ลุกขึ้นเอง

มีวันหนึ่งเธออยากถามหลวงตา
แต่เขิน ไม่กล้าถามเอง ให้แม่ถามแทนว่า
“สวรรค์กับนรกอยู่ที่ไหน”

พระอาจารย์: ก็อยู่ในใจหนูนั่นแหละ เวลาหนู
มีความสุข สนุก ดีใจ ก็เป็นสวรรค์ แต่ถ้า
เวลาหนูเสียใจ ก็เป็นนรก

“ฟังแล้วปฏิบัติได้ผลมากกว่า”

เด็ก : ถ้ามาฟังธรรมแล้วไม่ปฏิบัติ บาปไหมคะ

พระอาจารย์ : ไม่บาป ฟังธรรมได้บุญเหมือนกับได้เงิน ๕ บาท แต่ฟังแล้วเอาไปปฏิบัติจะได้เงิน ๑ ล้านบาท

แรกๆ คำตอบนี้ทำให้เด็กหญิง ๙ ขวบ คิดว่านั่นแค่ตื่นเช้าไปใส่บาตรก็ได้บุญเท่ากับฟังธรรมคือได้เงิน ๕ บาท จึงเลือกที่จะใส่บาตรไม่ยอมมาฟังธรรม เพราะได้เงินเท่ากัน

แต่ต่อมาเด็กหญิง ๙ ขวบก็ได้รับคำอธิบายเพิ่มเติมว่า “การฟังธรรมก็เหมือนกับการมาเอาแผนที่ที่จะทำให้ได้เงิน ๑ ล้านบาท” จากคำตอบนี้ทำให้เด็กหญิง ๙ ขวบ ตั้งใจฟังธรรม และตื่นเช้ามาใส่บาตรแทบทุกวัน

“ควรจะลดน้ำหนักก่อน”

?

เด็กชายร่างอ้วน : เมื่อตอนที่เดินจงกรมอยู่ก็ว่าจะเปลี่ยนมานั่งสมาธิ พอเปลี่ยนมานั่งสมาธิก็ว่าจะเปลี่ยนเป็นนอนสมาธิ เปลี่ยนจากนอนสมาธิก็มาเป็นเดินจงกรม อยู่ในวิริยาบทไหนก็ไม่สะดวกในการปฏิบัติธรรม ควรจะอย่างไรดีครับ

พระอาจารย์ : ควรจะลดน้ำหนักก่อน ควรกินข้าวให้น้อยๆ ลดสัก ๕ หรือ ๑๐ กิโลก่อน แล้วก็จะเดินสะดวกนั่งสะดวก แต่อย่านอนสมาธิ เพราะถ้านอนสมาธิมันจะหลับมากกว่า ตอนนี้อลองไปหัดถือศีล ๘ คือไม่กินข้าวเย็นก่อนนะ กินแค่เที่ยงวันก็พอ ไม่ตาย เพราะว่าเรามีอาหารสะสมอยู่ในร่างกายไว้มาก ไม่กินสัก ๑๐ วันก็ไม่ตายรับรองได้ ดังนั้นถ้าอยากจะทำปฏิบัติธรรมได้ต้องถือศีล ๘ ให้ได้ก่อน

Answer

เด็กชายร่างอ้วน : ครับ

Answer

พระอาจารย์ : นะ ต้องรู้จักอด ต้องรู้จักหยุดการกินมากเกินไป การกินมากเกินไปจะทำให้เดินไม่สะดวก นั่งไม่สะดวก จะสะดวกแต่ท่านอนเพียงท่าเดียวนะ

“ลอกข้อสอบ”

เด็ก : เมื่อวานให้หนูสอบ แล้วเพื่อนเขามาถามข้อสอบหนู หนูสงสารเขาก็เลยบอกไป หนูบาปไหมคะ

พระอาจารย์ : มันเป็นเรื่องที่ถูกหรือไม่ถูก

Answer

เด็กสายหน้า

พระอาจารย์ : ไม่ถูกใช้ไหม แทนที่จะช่วยเขากลับไปทำร้ายเขารู้หรือเปล่า เพราะเขาก็จะไม่สามารถของเขาอย่างแท้จริง

เด็ก : จริงๆ หนูไม่ได้บอกโดยตรงค่ะ หนูแค่ชี้ให้เขา

พระอาจารย์ : ถ้าสมมติหนูไปถามคนอื่น แล้วคนอื่นเขาบอกหนู หนูคิดชี้ว่าหนูได้หรือ หนูเสีย หนูได้คะแนนแต่หนูไม่ได้ความรู้ใช้ไหม

Answer

เด็ก : เขาไม่ได้อ่านหนังสือมา

Answer

พระอาจารย์ : ถ้าเขาทำอย่างนี้ ต่อไปเขาจะติดนิสัย ถ้าเขาต้องใช้ความรู้ของเขาเอง เขาก็จะไม่มีความรู้ จะใช้ ที่เรียนหนังสือเพื่ออะไร เพื่อให้เรามีความรู้ ใช่มั้ย

เด็ก : ค่ะ

Answer

พระอาจารย์ : ที่สอบนี้เพื่อประเมินดูว่าเรามี ความรู้ระดับไหนเท่าไร ทีนี้ถ้าเราไปโกงนี้ การวัด ระดับความรู้มันเลยเพี้ยนจากระดับความจริง ใช่มั้ย

เด็ก : ใช่ค่ะ

Answer

พระอาจารย์ : แล้วต่อไปเขาก็จะเป็นคนเดือดร้อนเอง เวลาไปทำงาน คะแนนบอกว่าได้ความรู้ระดับนี้ แต่พอไปทำงานความรู้ระดับหนึ่ง ทำงานไปได้ไม่นาน เดี่ยวเขาก็ไล่ออกจากงานใช่มั้ย ต้องคิดอย่างนี้

“สอนให้เลิกดื่มชาด้วยการให้ชา”

ที่ผ่านมาเรื่องการดื่มชาเป็นปัญหาของสองแม่ลูก เพราะเมื่อเด็กดื่มชาแล้วมักนอนไม่หลับ ชาจึงกลายเป็นของต้องห้าม และเมื่อถูกห้าม เด็กก็จะแอบดื่มที่โรงเรียน พอพระอาจารย์รู้เรื่องปัญหาการดื่มชา จากวันนั้นเป็นต้นมา เด็กก็ได้ดื่มชาของชอบทุกเช้า โดยไม่ต้องไปแอบดื่มที่โรงเรียน เพราะเวลาที่มาใส่บาตร พระอาจารย์ก็มักจะให้ชาเป็นของกำนัลแทบทุกวัน

ช่วงแรกๆ ที่แม่ของเด็กเห็นลูกได้รับชาเป็นของกำนัล ก็อึ้งพูดไม่ออก แต่ด้วยความรักและเคารพในพระอาจารย์ ก็ต้องยอมให้ลูกดื่มชาเกือบทุกเช้า จากวันนั้นมาปัญหาทะเลาะกันเรื่องดื่มชาของสองแม่ลูกก็หมดไป

เคยมีคนถามพระอาจารย์ว่า “หลวงพ่อกับให้เด็กดื่มชา
เดี๋ยวเด็กก็นอนไม่หลับซิคะ”

พระอาจารย์ : ให้ดื่มตอนเช้า กว่าจะนอน
มันก็นี้ออกหมดแล้ว

บางวันพระอาจารย์ก็ถามเด็กขณะใส่บาตรว่า “ดื่มชาเปื้อนหรือยัง” เด็กก็ตอบว่า “ไม่เปื้อนค่ะ”

แต่ผลจากการดื่มชาทุกเช้าในช่วงระยะเวลา ๓-๔ เดือน ก็ทำให้เด็กเปื้อนได้ พอตอนใส่บาตรเช้าวันนี้ พระอาจารย์ถามเด็กว่า “เอาชาหรือยาคุลท์” เด็กตอบ “ยาคุลท์ เพราะดื่มชาแล้วนอนไม่หลับ”

เป็นอันว่าเด็กเปื้อนชาแล้ว หลังจากดื่มแทบทุกวัน เรื่องนี้ พระอาจารย์สอนเสมอว่า คนเราชอบอะไร ถ้าได้กินทุกวัน เดียวก็เปื้อน กลายเป็นของไม่ชอบไป

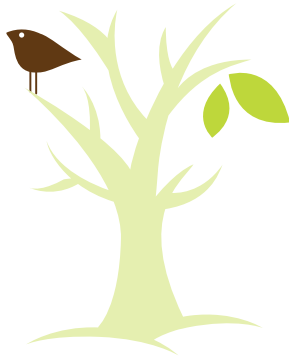

Think Good, Speak Good, Do Good

จดหมายเด็กน้อย

ที่เขียนถึงหลวงตาสุชาติ อภิชาโต

ที่มาของการเขียนจดหมาย ส่งหลวงตาสุชาติของเด็ก ๆ ประจำสัปดาห์

เนื่องจากเด็กหญิงวัย ๕ ขวบ มีปัญหาเรื่องฝันร้าย เธอจึงต้องการที่จะถามหลวงตาว่าทำอย่างไรเธอจึงจะไม่ฝันร้าย แต่ด้วยความที่เธออายุที่จะถามเอง จึงอ่อนน้อมให้คุณพ่อคุณแม่ช่วยถาม แต่ทุกคนปฏิเสธพร้อมกับบอกว่าปัญหานี้เป็น

ของเธอ เธอต้องเป็นคนถามหลวงตาเอง แต่เธอก็ยังเชื่ินที่จะเดินไปถามหลวงตา พอมีคนแนะนำว่าให้เขียนจดหมาย เธอจึงวิ่งไปหยิบซองที่แม่ชีมาเขียนจดหมายถามหลวงตาว่า “ทำอย่างไรเธอจึงจะฝันดี”

แต่ด้วยความที่เธอเชื่ิน พอไปส่งจดหมายแล้ว ก็ไปวิ่งเล่นทั่วศาลา ทำให้หลวงตาต้องฝากคำตอบผ่านคุณพ่อคุณแม่ของเธอ โดยบอกเธอว่า “หนูต้องคิดดี พูดดี ทำดี เชื่อฟังคุณพ่อคุณแม่และคุณครู หนูก็จะไม่ฝันร้าย”

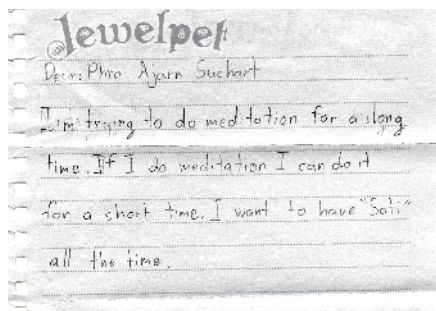
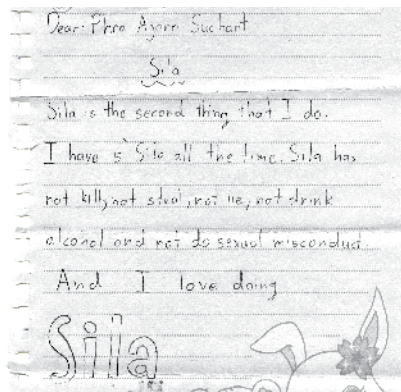
หลังจาก ๒ สัปดาห์ผ่านไป เธอก็ไปกราบรายงานหลวงตาว่า เธอไม่ฝันร้ายอีกแล้ว และจากการเขียนจดหมายครั้งนั้น ทำให้เธอเขียนจดหมายถึงหลวงตาในหัวข้อ “Think Good, Speak Good and Do Good” (คิดดี พูดดี และทำดี) ส่งท่านทุกสัปดาห์

Dear Phra Ajarn Suchart

Sila

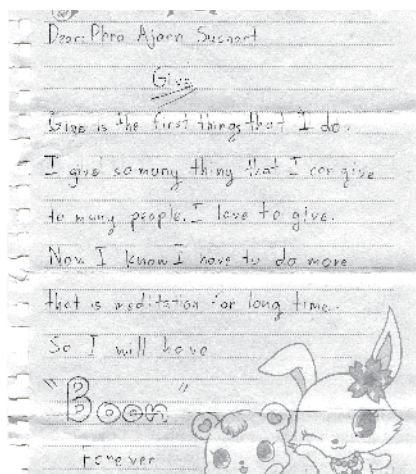
Sila is the second thing that I do.
I have 5 Sila all the time. Sila has not
kill, not steal, not lie, not drink alcohol
and not do sexual misconduct. And
I love doing Sila.

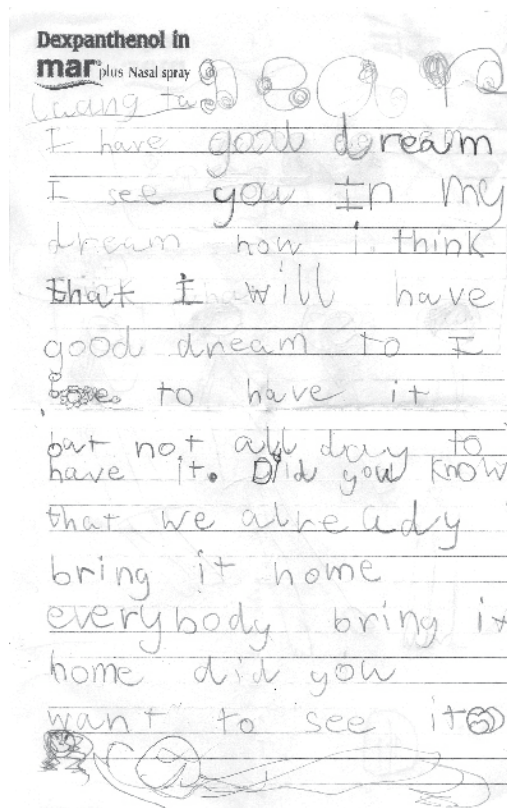

Dear Phra Ajarn Suchart

Give

Give is the first thing that I do.
I give so many thing that I can give
to many people. I love to give.
Now I know I have to do more
that is meditation for long time.
So I will have "BOON" forever.

Luang ta

I have good dream I see you in my dream now I think that I will have good dream to I love to have it but not all day to have it. Did you know that we already bring it home everybody bring it home did you want to see it.

เช้าวันเสาร์ที่ ๑๑ เมษายน
ก่อนเด็กน้อยจะเย็นจดหมายฉบับนี้ให้หลวงตา ท่านถามว่า Did you have good dream? เธอตอบว่า yes หลวงตาถาม If you see me in your dream? เด็กพยักหน้า yes

พอตัดกบัตรเสร็จ พ่อแม่ก็ถามลูกว่า “เมื่อคืนหนูฝันดีเธอ” เด็กบอกว่า “ฝันถึงหลวงตา”

Dear Luang ta,

For me it's very hard to say "no".
I want to know how to say "no"

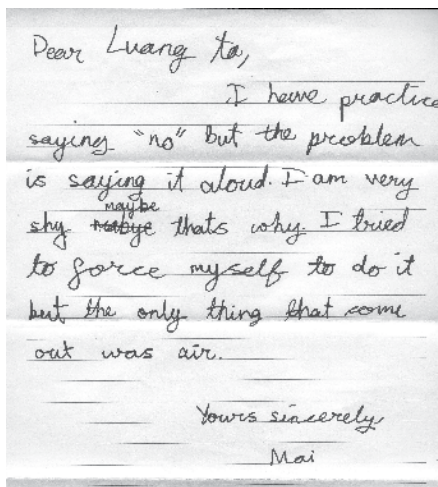
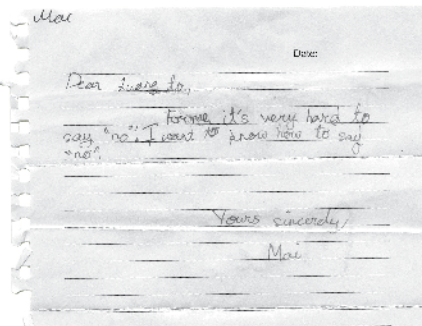
Your sincerely,
Mai

หลวงตาก็คสอนให้เด็กน้อยพูด "No"
โดยหลวงตาบอกว่าให้เธอดูปากท่าน
เวลาพูด Say "No" พูดถึง ๓ ครั้ง
แต่เธอก็ไม่สามารถพูดได้

Dear Luang ta,

I have practice saying "no" but the
problem is saying it aloud. I am
very shy maybe that's why. I tried to
force myself to do it but the only
thing that come out was air.

Your sincerely,
Mai

เด็กน้อยบอกว่าเธอทุกข์ใจกับ
การ Say "No" มากกว่าการหิว
เธอเอนมให้เพื่อนแล้วตัวเอง
ไม่ได้กิน ดังนั้นหลวงตาจึงบอกให้
เธอไม่ต้องพูด ให้เก็บคำว่า "No" ไว้

Dear Luang ta
 I don't need any
 thing when my friend
 ask me for some
 thing that I have. I
 will give them
 if my bossy friend
 ask me to give
 them that time.
 I went to my
 grandmother house
 and grandfather
 house so I could
 not see you but
 now I can see you

Dear Luang ta

I don't need anything when my friend ask me for something that I have. I will give them if my bossy friend ask me I give them that time. I went to my grandmother house and grandfather house so I could not see you but now I can see you.

Date: _____
 Dear Luang ta
 I always say sorry
 but sometimes I say
 sorry but she or
 he is still angry
 I don't know why
 they are just
 still angry I don't
 know please please
 could you tell
 me I want to
 know I want to
 know now.

Dear Luang ta

I always say sorry but sometime I say sorry but she or he is still angry I don't know why they are just still angry I don't know please please could you tell me I want to know I want to know now.

หลวงตาสอนว่าขอโทษอย่างเดียว
 ไม่พอ ต้องทำมากกว่าขอโทษ เช่น
 แบ่งขนม นม ที่ตัวเองมีให้เพื่อนกิน

“ใช้พุทโธโลใจที่เป็น

Bad Dream, Bad Feeling, Bad Think”

มีวันหนึ่งเด็กผู้หญิงพี่น้องสองคนทะเลาะกันในรถเพราะแย่งที่คาดผมก่อนมาถึงวัด ซึ่งคุณแม่ได้สอนลูกว่า “แม่จะไม่ถามว่าที่คาดผมของใคร แต่แม่จะบอกว่าใครยอมหยุดได้คนนั้นจะเย็นก่อน” พี่สาวเลยหยุดแย่ง ทั้งๆ ที่คาดผมอันนั้นเป็นของเธอ ถึงแม้เธอจะเสียสละให้น้องไปแล้วแต่เธอยังรู้สึกไม่ดีอยู่

เมื่อถึงช่วงที่พระอาจารย์อ่านและตอบจดหมายของพวกเด็กๆ ท่านก็สอนว่า “ไม่ว่าจะเป็น Bad Dream, Bad Feeling มันก็เป็น Bad Think ให้ใช้พุทโธโลมันไปเหมือนไล่ Cloudy บนท้องฟ้า พอถูกพุทโธไล่ไปแล้วท้องฟ้าจะเคลียร์ แล้วมันจะดีเอง” กลายเป็นว่าเด็กๆ ยอมรับและเข้าใจในสิ่งที่พระอาจารย์สอนมากกว่าที่คุณแม่อธิบายพวกเขาในตอนแรก

หลายสัปดาห์ที่เด็กน้อยเหล่านี้ได้ส่งจดหมายและรับคำสอนจากหลวงตาซึ่งเป็นที่เคารพรักของพวกเขา ทำให้ทุกวันนี้จิตใจอันบริสุทธิ์ได้ถูกพัฒนาให้เดินเข้าไปสู่ทางแห่งธรรมะ อันเป็นแนวทางที่ถูกต้องและมั่นคงแก่ชีวิตของพวกเขา

ผู้อยู่ใกล้ชิดของพวกเขาต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าเด็กน้อยเหล่านี้เรียบง่ายมากขึ้น ใจเย็นลง เวลาที่เขาจะพาลหรืออาละวาด เขาก็จะมีสติและบอกตัวเองว่าพุทโธฯ พวกเขาปฏิบัติตามคำสั่งและเชื่อฟังในสิ่งที่หลวงตาสุชาติเมตตาสั่งสอนพวกเขา เขาบอกว่าท่านเป็นครูของเขา และเขาเข้าใจท่านมากกว่าคุณพ่อคุณแม่ของพวกเขาเสียอีก ทุกวันนี้พวกเขายึดองค์ท่านเป็นสรณะเป็นที่พึ่งด้านจิตใจของพวกเขาอย่างแท้จริง

ทำให้ผู้ใหญ่อย่างเราๆ ท่านๆ คงต้องดูเป็นตัวอย่างและเร่งปฏิบัติกันแล้ว เพราะเดี๋ยวจะตามเด็กน้อยเหล่านี้ไม่ทัน :)

กิจและเวลาประจำวันที่สามารถเข้าพบ
พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

เวลา ๐๕.๕๐-๐๖.๔๕ น. (โดยประมาณ) เดินบิณฑบาตพร้อมคณะสงฆ์
วัดญาณฯ บริเวณบ้านอำเภอ เริ่มที่ซอยนาจอมเทียน ๓๐ (เริ่มเดินเมื่อ
ฟ้าสว่างเห็นลายมือ ทั้งนี้เวลาสามารถเปลี่ยนแปลงตามสภาพอากาศ)

แผนที่เส้นทางเดิน

เวลา ๐๗.๓๐-๑๐.๐๐ น. (โดยประมาณ)

ฉันเข้าที่ศาลาอเนกกุศล สว.กว. (ศาลาฉัน) โดยจะมีการแสดง
ธรรมก่อนฉันประมาณ ๓๐ นาที ในวันพระ วันสำคัญทางศาสนา
วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดตามที่ ครม. ประกาศ

เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น. (โดยประมาณ) ณ จุลศาลา เขตปฏิบัติธรรม
เขาชีโอน

- วันเสาร์-อาทิตย์ และวันสำคัญทางศาสนา แสดงธรรมและตอบ
ปัญหาข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติ
- วันจันทร์ถึงศุกร์ (วันพระ) หรือวันหยุดตามที่ ครม. ประกาศ
สนทนาและตอบปัญหาธรรมะ

หมายเหตุ : ขอความกรุณางดเข้าพบพระอาจารย์นอกเหนือจาก
เวลาดังกล่าว และขอความร่วมมือสุขภาพสตรีงดสวมกางเกงขาสั้น
และกระโปรงสั้น **งดรับกิณิมนต์ในทุกกรณี**

สามารถดาวน์โหลดพระธรรมเทศนา
ของท่านพระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต ได้ที่

www.kammatthana.com

www.PhraSuchart.com

www.facebook.com/PhraAjarnSuchart

ตอบปัญหาหัวใจ เล่ม ๘

โดย ท่านพระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

ISBN : 978-616-7174-92-1

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : พฤษภาคม ๒๕๕๘

ผู้จัดพิมพ์ : ศิษยานุศิษย์

พิมพ์แจกเป็นธรรมบรรณาการ
ห้ามจำหน่าย

พิมพ์ที่ บริษัท ศิลป์สยามบรรณภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด

โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๔-๓๓๕๑-๕ โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๐๐๗๘

E-mail: silpasiamprinting@hotmail.com